

Voorlopige agenda van de commissie Onderwijs en Welzijn van 4 december 2013

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Onderwijs en Welzijn

Datum: woensdag 4 december 2013
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. R.P. Prummel (plv.)
Griffier: mevr. G. Mulder t.(050) 367 77 25

Opening

Bijlage - aanb.brief 4 december (pdf)

A Algemeen deel

A1. Mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Afspraken en planning

Bijlage - Besluitenlijst 20 november 2013 (pdf)

Bijlage - LTA (pdf)

Bijlage - IM lijst afgehandeld (pdf)

Bijlage - IM lijst niet afgehandeld (pdf)

A4. Conformstukken

n.v.t.

A5. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

B1. De Onderwijspropeller

(initiatiefvoorstel van de VVD van 26 sept 2013)

+

preadvies van het college

(collegebrief van 22 november 2013)

Initiatiefvoorstel - De Onderwijspropeller (pdf)

Collegebrief - Preadvies op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller (pdf)

Bijlage - Onderwijspact brief 29 nov. i.s.m. initiatiefvoorstel Onderwijspropeller (pdf)

commissie Onderwijs en Welzijn - woensdag 4 december 2013

- B2.** Nota gemeentelijke sportaccommodaties
(collegebrief van 14 november 2013)
[Collegebrief - Nota gemeentelijke sportaccommodaties informatie.pdf 11](#) (pdf)
- B3.** Stand van zaken nieuwe impuls vensterscholen
(collegebrief van 7 november 2013)
[Collegebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen](#) (pdf)
[Bijlage - Bespreekpunt bij agendapunt B3 van D66](#) (pdf)
- B4.** Pilot aanpak terugdringen softdrugsgebruik jeugd Beijum en Lewenborg
(collegebrief van 13 november 2013)
[Collegebrief - Onderzoek pilot aanpak softdrugsgebruik Beijum en Lewenborg](#)
(pdf)
[Bijlage - Bespreekpunten PvdA brief softdrugsgebruik](#) (pdf)
[Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg](#) (pdf)
[Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs](#) (pdf)
[Bijlage - Link naar Trimbos onderzoek m](#) (pdf)

C Huishoudelijk deel

- C1.** Ingekomen stukken
[Lijst ingekomen stukken](#) (pdf)
- C2.** Vaststelling verslag van 20 nov. 2013.
[Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn](#) (pdf)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspreekrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale inspreek-tijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24 uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - aanb.brief 4 december

Onderwerp commissievergadering
4 december a.s.

Leden commissie Onderwijs en Welzijn

Telefoon	(050) 367 77 25	Bijlage(n)	Ons kenmerk
Datum	21-11-2013	Uw brief van	Uw kenmerk

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, dhr. D. Jager, nodig ik u uit voor de vergadering van de raadscommissie Onderwijs en Welzijn op **woensdag 4 december** a.s. vanaf **16.30 uur** in de Oude Raadzaal.

Een aantal opmerkingen t.a.v. de agenda:

A3. Afspraken en planning:

Besluitenlijst van 20 november 2013:

De toezeggingen van de wethouders op 20 november moeten nog worden verwerkt in de LTA.

LTA:

Binnenkort vinden LTA-overleggen plaats met de portefeuillehouders. Aan de hand hiervan zal de LTA worden bijgewerkt en het 1^e kwartaal 2014 worden ingevuld.

A.4. Conformstukken.

Geen.

B1. De Onderwijspropeller (initiatiefvoorstel van de VVD) + preadvies van het college.

De fractie van de VVD doet dit voorstel tot verbinding van (techniek)onderwijs en grote projecten in Groningen.

Het preadvies van het college is op dit moment nog niet binnen, maar wordt nog toegevoegd aan de agenda.

B2. Nota gemeentelijke sportaccommodaties (collegebrief)

Het college heeft in haar brief van 23 juli 2013 aangegeven zich tot de volgende gemeenteraadsverkiezingen te willen concentreren op drie onderwerpen aangaande het sportbeleid: het accommodatiebeleid, het ondersteunen van de sportverenigingen en het bevorderen van sport en bewegen.

De nu voorliggende brief gaat over het accommodatiebeleid. Het college vraagt de raad of men het eens is met de voorgestelde koers en of de raad nog aanvullingen of suggesties heeft. U kunt deze brief dan ook beschouwen als een verzoek om wensen en bedenkingen.

Bijlage - aanb.brief 4 december

- 2 -

B3. Stand van zaken nieuwe impuls vensterscholen (collegebrief)

Deze brief is geagendeerd op verzoek van de fractie van D66.
Bespreekpunten zullen nog door de fractie worden aangeleverd.

B4. Pilot aanpak terugdringen softdrugsgebruik jeugd Beijum en Lewenborg (collegebrief).

Deze brief is geagendeerd op verzoek van de fractie van de PvdA.
Bespreekpunten zullen nog door de fractie worden aangeleverd.

met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Greet Mulder,
raadsadviseur
gemeente Groningen.

Bijlage - Besluitenlijst 20 november 2013

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 20 november 2013

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 13.00-15.15 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 27 NOVEMBER A.S.

CONFORM:

- Programma Regionaal Kompas voor maatschappelijke opvang 'Actief onderdak 2014-2017'(raadsvoorstel 25 okt. 2013)
- Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2014 (raadsvoorstel 25 oktober 2013)

2. TOEZEGGINGEN VAN DE PORTEFEUILLEHOUDERS

Wethouder Isha:

- Raadsvoorstel Sportpark Europapark en raadsvoorstel Herinrichting sportpark Corpus den Hoorn vragen meer voorbereidingstijd i.v.m. enerzijds kort geding van Gronitas en anderzijds de aangenomen motie op 13 november over sporthal de Wijert. Weth. Isha wil graag in overleg met de indieners van de motie. Beide raadsvoorstellen zullen waarschijnlijk in december komen. ChristenUnie verzoekt dit in combinatie met de MIP/MOP te bespreken. Toegevoegd zal worden, een oplegger met inzage in het proces en de samenhang van de verschillende dossiers.
- Invoering Waterbelasting voor zwembaden. College zoekt uit wat de gevolgen hiervan zijn voor de gemeentelijke zwembaden en komt hierop terug.
- Alternatief voor de Sporthopper (aangenomen motie op 13 nov. 2013): n.a.v. gesprek met directeur van de sporthopper heeft college de intentie voor het huidige seizoen de sporthopper te continueren en voor volgend seizoen een alternatief te vinden.
- Simplon: college komt volgende week met een brief aan de raad met mogelijkheden. (n.a.v. een binnenkomende mail van Simplon tijdens de vergadering, verzoek de cie. het college om hieraan de hoogste prioriteit te geven).

Wethouder Visscher:

- Kinderpardon en naturalisatie generaal pardonners: college zal schriftelijk stand van zaken geven (o.a. aantallen, rol gemeente, probleemgevallen).

N.a.v. BI. Regionaal Kompas voor maatschappelijke opvang 'Actief onder dak':

- College levert informatie over zwerfjongeren (1^e kw. 2014).

Wethouder Schroor:

- Eigendomsverhoudingen schoolgebouwen: college informeert de raad binnen 3 maanden.
- Zal kijken of bestaande gymzalen meegenomen kunnen worden in het fris en duurzaam programma voor schoolgebouwen.
- Zal uitzoeken in hoeverre in het bestemmingsplan van de nieuwe school aan de oostelijke ringweg de omgevingsfactoren (uitstoot CO2, fijnstof, geluid enz.) zijn meegenomen.
- Zal m.b.t. de plannen voor een multifunctionele accommodatie in De Wijert een stand van zaken geven, m.n. over de zorgpunten (o.a. toenemend verkeer Vondellaan, eigendom grond onder de school).

Bijlage - Besluitenlijst 20 november 2013

- Het Integraal Huisvestingsplan schoolgebouwen loopt t/m 2015. I.v.m. de doordecentralisatie van het onderhoud per 1 januari 2015 neemt wethouder suggestie van D66 over om het nieuwe IHP een jaar eerder vast te stellen.
- Zal in het volgende programma en overzicht onderwijshuisvesting meer informatie geven over de weigeringsgronden dan de artikelen in de huidige tabel.

3. LTA, MOTIES/TOEZEGGINGEN, INGEKOMEN STUKKEN

- Evaluatie verwijzindex jeugdzorg: komt volgende week.
- Ingekomen brief van het WMO-platform: weth. Visscher heeft begin dec. overleg met de voorzitters van de adviesraden over de adviesstructuur. Daarna komt er een brief naar de raad. Hierin worden de ouderenraad (en invulling van haar vacatures) en adviesraad gehandicaptenbeleid meegenomen.
(Brief van WMO-platform wordt samen met een brief van het college geagendeerd voor de commissie O&W van januari)

4. VERSLAG van 2 oktober 2013.

Mevr. Temmink meldt dat ze tijdens deze vergadering niet aanwezig was. Verder wordt het verslag vastgesteld.

5. VERGADERINGEN, WERKBEZOeken E.D.

- Collegebrief Stand van zaken nieuwe impuls vensterscholen (7 nov. 2013) wordt geagendeerd voor de cie. O&W van 4 dec. op verzoek van D66 (De Rook).
- Collegebrief Pilot aanpak terugdringen softdruggebruik jeugd Beijum en Lewenborg (13 nov. 2013) wordt geagendeerd voor de cie. O&W 4 dec. op verzoek van de PvdA (Enting).

Bijlage - LTA

Lange Termijn Agenda per 21-11-2013

J

maand/ kwartaal	nummer cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
PM	2013-434	O&W	Opknappen bibliotheek de Wijert i.r.t. ontwikkelingen Tamarisk		Schroor		college houdt raad op hoogte van ontwikkelingen (toez. 2 okt)
PM	2013-470	O&W	Notitie over budget 2014 voor volwasseneneducatie		Schroor		toez. In cie. 2 okt. 2013
PM	2013-162	O&W	Informatie Op naar schoolgebouwen van de toekomst.		Schroor		Uitstel i.v.m. wetswijziging
20-nov-13	2013-305	O&W	Wijkfilialen Biblionet	besluiten	Istha		LTA-brief 11-03-13
20-nov-13	2013-194	O&W	Financiële situatie Martinijplaza		Istha		zie. Weth.brief 30-8-13
20-nov-13	2013-274	O&W	Evaluatie verwijsindex jeugdzorg		Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2013. cbrf 16-10-13. info 2de helft nov. 2013.
20-nov-13	2013-460	W&I/ O&W	Overzicht van de stavaza m.b.t. de uitvoering van de Revisie	kennis nemen	Istha		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
20-nov-13	2013-463	O&W	Discussienota Continuïteitsarrangement AWBZ	opinerend, kader vormend	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
3-dec-13	2013-416	O&W	Sport voor iedereen (visie op de openbare ruimte)	kennis nemen	Istha		presentatie op Kardinge
4-dec-13	2013-454	O&W	Stavaza onderwijspact	kennis nemen	Schroor		
4-dec-13	2013-455	O&W	Onderhoud en verzelfstandiging OPSB (Oosterpoort/Stadsschouwburg)	kennis nemen	Istha		Agenderen op verzoek cie. 12-6-13 + motie Onderhoud culturele gebouwen 13-11-13
4-dec-13	2013-456	O&W	Onderhoud en verzelfstandiging CBK	kennis nemen	Istha		
4-dec-13	2013-457	O&W	Onderhoud en verzelfstandiging werkmatschappij sport	kennis nemen	Istha		
4-dec-13	2013-458	O&W	3 punten plan Sport	besluiten	Istha		op agenda 4 december
4-dec-13	2013-317	O&W	Inzicht in methodiek MIP/MOP Kardinge + financieringsmogelijkheden sporthal de Wijert	kennis nemen	Istha		Toezegging cie. 3-4-13.
4-dec-13	2013-328	O&W	Verordening, financieel besluit + versterking en boek huishoudelijke hulp. (gewijzigd besluit)	kennis nemen	Visscher		motie Sporthal de Wijert 13-11-13
4-dec-13	2013-6	O&W	Evaluatie vangnetregeling t.g.v. afschaffen schoolzwemmen (groep 4)	kennis nemen	Visscher		weth.brief 30-8-13
			Kinderactiviteiten: - bij de jaarrekening 2012 wordt het bereikte percentage doelgroepkinderen inzichtelijk gemaakt. - het college stemt af met diverse instellingen over mogelijkheden voor activiteiten van de doelgroepjongeren.				zie cbrf. 15-11-13. afvoeren.
4-dec-13	2012-25	O&W	Resultaten tevredenheidsonderzoek individuele gebruikers gymlokalen		Visscher		zie weth.brief 15 feb 2013
4-dec-13	2013-349	O&W			Istha		bijgevoegd bij brief 14-11-13, nota gem. sportaccommodaties, afvoeren

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda / raadsbehandelingsplan
geel aarcing = belangrijke politieke beleidsstukken by kadernotities

Bijlage - LTA

Lange Termijn Agenda per 21-11-2013

J

maand/ kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
11-dec-13	2013-464	W&/ O&W	Conceptnota Meedoen maakt het verschil Maatschappelijke participatie	brief	opiniërend, kader vormend	Istha/ Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014 cbrf. 16-10-13
11-dec-13	2013-466	W&/ O&W	Besluitnota "Met elkaar voor elkaar"	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
11-dec-13	2013-467	W&/ O&W	Besluitnota Continuïteitsarrangement AWBZ	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
11-dec-13	2013-468	W&/ O&W	Maatregelen WWB, Sociaal Akkoord, Participatiewet en Quotumregeling	brief	oriënterende discussie	Istha		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
PM 2014	2013-24	W&/ O&W	Uitwerking Maatregelen WWB en Participatieweg gemeente Groningen	brief	kennis nemen	Istha		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
PM 2014	2014-29	O&W	Museumvisie	nota	opiniërend / kader vormend	Istha		Motie museumvisie 13-11-2014
1e kw 14	2014-11	O&W	Nota Moderne Sportvereniging en subsidiebeleid	nota	opiniërend / kader vormend	Istha		zie collegebrief 14 nov. 2013
1e kw 14	2014-10	O&W	Resultaten / proces / planning / financiering. 3 pilots 'Bewegen voor kinderen: slim, fit en gezond'	brief	kennis nemen	Istha		zie collegebrief 13 juni 2013
1e kw 14	2013-140	O&W	Nota sportieve mogelijkheden in de openbare ruimte (incl. bewegen voor ouderen, speelruimtebeleid)	nota	opiniërend / kader vormend	Istha		zie collegebrief 14 nov. 2013
1e kw 14	2013-347	O&W	Evaluatie STIP in La Place van V&D	brief	kennis nemen	Visscher		toez. cie. 8-5-13
1e kw 14	2014-3	O&W	Stavaza voortijdig schoolverlaten (resultaten maatregelen uit convenant 2012-2015)	brief	kennis nemen	Schroor		zie collegebrief 14 mei 2013
			Forum * voortgang jaarplan * overzicht reacties Stadlers initiatieven voor invulling * Grex + contourennota (uitwerking advies Nijdam)	brief		Istha		n.a.v. LTA overleg sept. zie cbrf. 1-11-13
22-jan-14	2013-80	O&W	Input raad ter voorbereiding 2e bijeenkomst onderwijspact	brief	opiniërend	Schroor		toez. 6-11-13, zie cbrf. 12-11-13
22-jan-14	2014-31	O&W	Landelijk convenant overgewicht	brief	kennis nemen	Visscher		toez. 6-11-13, zie cbrf. 12-11-13
22-jan-14	2014-33	O&W	Mogelijkheden combinatie-functionaris voor gehandicapten sport	brief	kennis nemen	Istha		toez. 6-11-13, zie cbrf. 12-11-13
22-jan-14	2014-35	O&W	Integratie- en emancipatiebeleid 2014-2017	voorstel	besluiten	Visscher		
22-jan-14	2014-18	W&/ O&W	Conceptplan beleidsplan Jeugd	brief	opiniërend, kader vormend	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
22-jan-14	2014-19	O&W	Conceptplan beleidsplan AWBZ/WMO	brief	oriënterend	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda / raadsbehandelplan
 gele arcering = belangrijke politieke beleidsstukken
 bv. kadernota's

Lange Termijn Agenda per 21-11-2013

J

maand/ kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
22-jan-14	2014-20	W&I/ O&W	Besluitnota Medoeden maakt verschil	voorstel	besluiten	Istha/ Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
22-jan-14	2014-21	W&I/ O&W	Besluitnota inkoop en arrangementen	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
12-feb-14	2014-22	W&I/ O&W	Besluitnota beleidsplan Jeugd	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
12-feb-14	2014-23	W&I/ O&W	Besluitnota beleidsplan AWBZ/WMO	voorstel	besluiten	Visscher		planning progr. vernieuwing sociaal domein 2014
febr. 2014	2013-321	O&W	Resultaat bespreking onderwijsondersteuningsplan (passend onderwijs) in het OOGO	brief	kennis nemen	Visscher		zie brief 4-4-13
1-apr-14	2014-27	O&W	Resultaten evaluatie/visitatie cultuurnota	brief	kennis nemen	Istha		zie. Cbrf. 18-10-13
2e kw. 14	2014-30	O&W	Stavaza uitvoering kinder- en jongerenwerk 2014	brief	kennis nemen	Visscher		toez. 6-11-13, zie cbrf. 12-11-13
2e kw 14	2014-34	O&W	Voortgang nota sportaccommodatie	brief	kennis nemen	Istha		zie collegebrief 14 nov. 2013
2e kw 14	2014-28	O&W	Vlugschrift + monitor dak- en thuislozen	brief	kennis nemen, evt. beleidskeuzes	Visscher		zie. Cbrf. 31-10-13
3e kw 14	2014-26	O&W	Resultaten Fris en Duurzaam (binnenklimaat schoolgebouwen in tranche 2014)	brief	kennis nemen	Schroor		zie collegebrief 18 okt. 2013
4e kw 14	2013-245	O&W	Resultaten tevredenheidsonderzoek gebruikers sportparken			Istha		LTA brief 27-3-13
1e kw 15	2015-1	O&W	Voortgangsrapportage uitv. progr. De maat is vol (Alcohol & Jongeren)	brief	kennis nemen	Visscher		zie collegebrief 10-7-13
1e kw 15	2015-2	O&W	Stand van zaken leerlingenvervoer	brief	kennis nemen	Schroor		toez. In cie. 2 okt. 2013
4e kw 15	2015-3	O&W	Evaluatie leerlingenvervoer	brief	kennis nemen	Schroor		toez. In cie. 2 okt. 2013

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda /
rode achtergrond = raadsbehandelplan
geel achtergrond = belangrijke politieke beslissingen
 bv kadernota's

Bijlage - IM lijst afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen		Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	verzoekt het college:					
2010-05	11 GL, CU	Laaggeletterdheid	De raad op de hoogte te houden van de stand van zaken rond het aanvalsplan laaggeletterdheid de raad tijdig te informeren wanneer budget ontbreekt om activiteiten uit plan uit te voeren	O&W	zie ook motie Alfabetisering van nov. 2012		Begroting	Schroor
2011-06	11 PvdA	Crowdfundig	de haalbaarheid te (laten) onderzoeken van een online crowdfunding platform toegesneden op de Groningse situatie, daarbij gebruikmakend van het succesvolle voorbeeld van Amsterdam – en de raad hier uiterlijk in het voorjaar 2012 over te rapporteren	O&W	Evaluatie in cie. O&W van 2 okt. 2013+ presentatie door Kunstraad	Afgehandeld		Istha
2011-08	12 GL	Een plek voor jongeren	een voorstel uit te werken, in overleg met zoveel mogelijk jongerenorganisaties, om te komen tot een fysieke plek waar die jongerenorganisaties de ruimte en de mogelijkheden hebben om hun activiteit uit te voeren en uit te breiden en samen te werken; het college te verzoeken om binnen zes maanden dit voorstel voor een plek voor jongeren voor te leggen aan de Raad.	O&W	Uitvoering door Project 'Backbone'. Evaluatie in dec. 2013	Afgehandeld		Visser
2011-37	6 D66, GL, VVD, S&S, CDA	Kinderopvang en sport	plan van aanpak opstellen om te stimuleren dat nog meer kinderopvangorganisaties sportactiviteiten gaan aanbieden, de samenwerking tussen k.o.-organisaties en sportverenigingen te stimuleren en k.o.-organisaties te stimuleren gebruik te maken van projectsubsidie en te ondersteunen bij de aanvraag daarvan	O&W	Brief van 13 juni 2013 "Bevegen voor kinderen: slim, fit en gezond" in Voorjaar 2014 tussentijdse evaluatie (op LTA)	Afgehandeld	Voorjaars-brief	Istha
2011-65	11 CDA, GL, PvdA, D66, S&S	De openbare ruimte als sport accommodatie	op de site van de gemeente een overzicht te publiceren van alle openbare ruimte die voor sport en spel gebruikt kan worden (van trapveldje tot looproute) hierbij een lijst met paden en wegen te publiceren waar in een bepaalde periode onderhoud wordt gepleegd (zodat deze buiten de onderhoudsperiode veilig door wielrenners, skeelers en skaters benut kunnen worden) deze lijst zo vaak als nodig updaten.	O&W	Zie collegebrief van 6 dec. 2012		Begroting	Istha
2011-79	11 CU, S&S, VVD, Stadspartij, CDA, PvdA	Ontschotting fondsen armoede bestrijding bij kinderen	het jeugdsportfonds, de Stichting Leergeld, het mentorenproject van Humanitas en de pc-regeling voor minima financieel te ontschotten	O&W	Bij begroting 2013 is hiervoor aanvullend 1,55 miljoen euro beschikbaar gesteld	Afgehandeld	Begroting	Istha
2012-64	11 SP	Consequenties regeerakkoord voor zorg, welzijn en sociale zaken	de consequenties van het regeerakkoord op het gebied van zorg, welzijn en sociale zaken in het eerste kwartaal van 2013 zoveel mogelijk in beeld te brengen; de raad een voorstel te doen hoe we in Groningen op een sociale wijze met deze consequenties omgaan.	O&W	Zie collegebrief 21-2-2013. Gegeenbeed voor cie. 6 mrt 2013.	Afgehandeld	Gemeentebegroting 2013	Visser

Bijlage - IM lijst afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen		Dictum		Cie		Geplande afhandeling / overige opmerkingen		Algehandeld		Soort		Agenda-punt / Thema		Portefeuille houder	
Jaar - Nr	Mn	Indieners	Titel	verzoekt het college:											
2012-77	11	SP, GL, CDA en D66	Amateurkunst subsidies	1. na te gaan of het inderdaad zo is dat een andere verdeling van de beschikbare subsidiebedragen over de verschillende regelingen meer recht doet aan de behoeftes en wensen van de amateurverenigingen; 2. wanneer dit inderdaad het geval is de raad een voorstel te doen tot aanpassing van de systematiek.	O&W	Nieuwe inrichting subsidieregelingen per 2014. Zie collegebrief 12 sept. 2013.							Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	Istha	
2012-81	11	D66 en S&S	Usva	1. de Usva te vragen in het 1e kwartaal van 2013 met een voorstel te komen en hierna op te nemen hoe de Usva de komende 2 jaar concreet wil bijdragen aan: * enerzijds de deelname van studenten aan het brede culturele aanbod in de stad en; * anderzijds hoe zij niet studenten wil betrekken bij de eigen activiteiten. 2. een bedrag van €6.000,- te oormerken in het incidentenbudget van de Kunstraad voor 2013 en 2014 en naar gelang de kwaliteit van het voorstel dit bedrag aan de Usva toe te kennen.	O&W	Plan van de Usva is goedgekeurd door de Kunstraad. Gemeente heeft € 6.000,- uitgekeerd aan de Usva. (mededeling Istha tijdens cie. 12 juni 2013)	<i>Afgehandeld</i>					Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	Istha		
2013-31	6	D66, PvdA, S&S, Stadspartij	Infrastructuur cultuur	1. te analyseren bij welke culturele instellingen en in hoeverre er in de huidige voorstellen sprake is van een dusdanige situatie dat er onaanvaardbare schade dreigt te ontstaan in de culturele infrastructuur van de stad Groningen; 2. hierbij in ieder geval mee te nemen: 1. eventuele stapeling van kortingen waar instellingen mee te maken hebben; 2. de eventuele verbinding die bij instellingen bestaat tussen bepaalde bijdragen uit publieke of private fondsen en de (hoogte van) de gemeentelijke bijdrage. 3. deze analyse de raad te doen toekomen voor 15 oktober 2013.	O&W	Zie collegebrief Voortgang moties m.b.t. begroting 2014, 3 okt. 2013. In 2014 visitatie van gevolgen van de bezuinigingen in de culturele infrastructuur.	<i>Afgehandeld</i>					Voorjaarsbrief	Istha		

Bijlage - IM lijst niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Datum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Portefeuille houder
2011-10	3 CU, CDA, Stadspartij	Familie bibliotheek in de Wijert	<i>verzoekt het college:</i> 1. op korte termijn, uiterlijk binnen een half jaar, te komen met een voorstel tot passende huisvesting voor de familiebibliotheek in de Wijert	O&W	Biblionet is in overleg met Stichting Groninger Forum. Nadere info in 4e kwartaal 2013 (weth.brief 11-03-13) Zie ook LTA: 2013-305 wijkfilialen biblionet		motie	Bibl.visie	Istha
2011-35	6 SP	Besteding middelen voor het organiseren van nieuwe Wmo-voorzieningen	met voorstellen te komen voor besteding van rijksmiddelen voor organiseren van nieuwe Wmo-voorzieningen ipv AWBZ-zorg, en raad vroegtijdig en nauw te betrekken bij ontwikkeling van beleid op dit vlak	O&W	doorlopend proces tot 1-1-15		motie	Voorjaars-brief	Viesscher
2011-72	D66, CU, VVD, CDA, PvdD	Geef sportieve inrichting meer ruimte	1. Binnen de plannen van ruimtelijke ordening, een prominenter plek te geven aan de kaders voor een sportieve inrichting; 2. in de in 2012 op te stellen 'Kaders voor een sportieve inrichting' aandacht te besteden aan de samenwerking tussen sport en RO en de kansen die dat biedt.	O&W	Zie LTA: presentatie op 3 dec. 2013 op Kardingse		motie	Begroting	Istha
2012-42	6 GL, PvdA, D66	Integratie en emancipatie	1. Verzoek aan het college tweejaarlijks de stand en ontwikkeling van de integratie en emancipatie in de stad Groningen te onderzoeken; 2. De uitkomsten hiervan in 2013 voor te leggen aan de raad en te betrekken bij de behandeling van het integratie- en emancipatiebeleid.	O&W	Geagendeerd voor de. O&W 20 nov. 2013. Daarna afgehandeld.		motie	Voorjaars-brief	Viesscher
2012-44	6 D66, PvdA	Onderwijs-huisvesting: van woorden naar daden	1. om voor de begroting 2013 te komen met een eerste opzet van het aangekondigde Masterplan als uitvoering van de kadernota; 2. Daarbij de mogelijkheid te verkennen om door een meer efficiënte besteding van het onderwijs-huisvestingsbudget de uitvoering van de Kadernota dichterbij te brengen. Te denken valt hier aan samenwerking met schoolbesturen rond het opdrachtgeverschap, maar ook bundeling van beheer en onderhoud van Vastgoed in de gemeentelijke organisatie.	O&W	Zie LTA: Op naar schoolgebouwen van de toekomst: PM i.v.m. wetswijziging		motie	Voorjaars-brief	Schroor

Bijlage - IM lijst niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

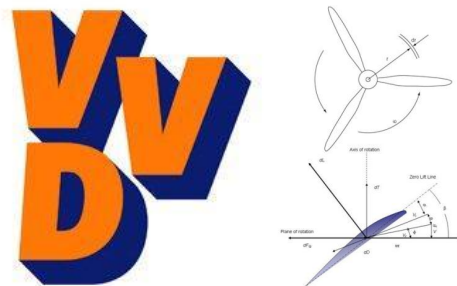
Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Ditum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2012- 62	11 GL, CU, PvdD	Alfabetisering	voor het eind van het 1e kwartaal van 2013 een tussenevaluatie op te stellen van in ieder geval het onderdeel "alfabetiseringscursussen voor volwassenen" van het aanvalsplan laagletterdheid; bij deze evaluatie tenminste te betrekken: de ervaringen en resultaten tot 2013, de wijzigingen in bovengenoemde wet- en regelgeving en de onderdelen uit het nieuwe amoebebeleid die hieraan raken; aan te geven hoe de uitvoering van het beleid en de financiering de komende jaren weer aan kan sluiten bij de geformuleerde ambities in het aanvalsplan laagletterdheid; op dat moment zonodig voor de rest van het jaar 2013 een voorstel voor aanvullende financiering aan de raad voor te leggen.	O&W	Besproken in cie. O&W 4-9-13. Meenemen bij begrotingsdebat 2014 of en hoe extra geld nodig is		<i>motie</i>	Gemeentebegroting 2013	Schroor
2012- 78	11 D66, PvdA, GL, SP, S&S en CU	Tussentijdse evaluatie	voor de behandeling van de Begroting 2015 de voortgang van de Cultuurnota te evalueren en ter bespreking aan te bieden aan de raad.	O&W	Nov. 2013 wordt raad geïntformeerd over visitatie-opdracht en plan van aanpak tussentijdse evaluatie in 2014		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	Istha
2012- 79	11 D66, PvdA en S&S	Huisvesting	in 2013 een herijkte huisvestingsnota op te stellen voor culturele instellingen; hierin een inventarisatie te maken van ervaren knelpunten en mogelijke oplossingen hiervoor; deze ter bespreking aan de raad voor te leggen.	O&W	In nov. info over mogelijke oplossingen + info planning quick-scan (zie brief 3 okt. 2013, voortgang opstaande moties)		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	Istha
2012- 80	11 D66, PvdA, S&S, Stads partij en SP	Simplon	vanuit alle betrokken diensten, in actieve zin, medewerking te verlenen aan een samenwerking met Simplon om in het Ebbingekwartier nieuwe exploitatiemogelijkheden voor het poppodium te ontwikkelen; mee te werken aan een gedragen financieel toekomstbestendig plan dat de belangrijkste functie van Simplon in de stadse infrastructuur op het gebied van pop, urban en jeugdcultuur verbreedt en versterkt; hierbij ook andere gebruikers van het Boterdiep, het Paleis, OLE en het Ebbingekwartier hierbij te betrekken; de raad jaarlijks bij de begroting op de hoogte te houden van de voortgang van de samenwerking en de resultaten.	O&W	Hoe verder na faillissement Simplon?		<i>motie</i>	Vaststellen Cultuur nota 2013-2016	Istha
2013- 28	6 VVD	Eigendom grond onder clubgebouwen	onderzoek te doen naar de eigendomsstatus van clubgebouwen op gemeente grond; naar aanleiding daarvan de financiële en juridische gevolgen voor de gemeente in kaart te brengen; te onderzoeken of de problemen van financiering, zoals in het geval van GHBS, ook voor andere sportclubs gelden als zij zouden willen (ver-)bouwen en/of uitbreiden.	O&W	Wordt meegenomen in discussienota gemeentelijke sportaccommodaties, etc. 4 dec. 2013.		<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Istha

Bijlage - IM lijst niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mn Indiëners	Titel	Ditum verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Algehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2013- 30	6 D66, CDA en PvdA	Onderwijs	1. in beeld te brengen welke alternatieven er zijn voor de bezuinigingen op VE, schoolbegeleiding en schoolmaatschappelijk werk; 2. hierover in gesprek te gaan met het onderwijsveld; 3. de raad uiterlijk 15 oktober 2013 te informeren over de uitkomsten zodat de gemeenteraad zich hierover een oordeel kan vormen in aanloop naar de begrotingsbehandeling.	O&W	Gesprek met onderwijsveld op 9 sept. over evt. alternatieven. Uitkomsten uiterlijk 15 okt. 2013.		<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Schroor
2013- 32	6 SP, GL en Stadspartij	Vergoeding eigen bijdrage	1. de mogelijkheden voor het vergoeden van de eigen bijdrage van 35 euro voor bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen en andere zorginstellingen die een inkomen hebben tot 110% van het sociaal minimum vanuit de bijzondere bijstand en voor (ex) gedetineerden binnen het project/coördinatiepunt 'nazorg ex-gedetineerden Groningen' te onderzoeken; 2. de raad daarover voor de begroting 2014 tijdig te informeren.	O&W	Eind okt. 2013 stuurt colleg brief met resultaten onderzoek (zie brief 3 okt. 2013, voortgang openstaande moties)		<i>motie</i>	Voorjaarsbrief	Visser
2013- 44	6 VVD, CDA, Stadspartij, D66, S&S, SP, CU, PvdD, GL, PvdA	Nacht van Hermans	naar de titel van Hermans' boek <i>Nooit meer slapen</i> de "Nooit-meer-Slapen-Nacht" van Hermans in Groningen te laten organiseren en daarbij die instellingen, verenigingen en scholen uit te nodigen die op basis van sponsoring een bijdragen kunnen leveren aan het laten welslagen van dit evenement; zodanig dat zij zowel de Nederlandse literatuur onder de aandacht brengen van een breed publiek als de Stad Groningen op literair gebied meer op de kaart zetten.	O&W			<i>motie</i>	Motie vreemd aan de orde van de dag	Istha

Initiatiefvoorstel - De Onderwijspropeller

De Onderwijspropeller

Initiatiefvoorstel tot verbinding van (techniek)onderwijs en grote projecten in Groningen:
organiseer meer maatschappelijke bijvangst!

Aan de leden van de gemeenteraad van Groningen

Datum: 26 september 2013

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij leggen wij u het volgende initiatiefvoorstel voor. Wij vragen bij dit initiatiefvoorstel een preadvies van het College.

Samenvatting

- We hebben grote projecten in de stad met veel technisch werk.
- We hebben technische opleidingen in de stad met een haperende instroom en forse uitval.
- Alle prognoses duiden op een tekort aan technische vaklieden in de nabije toekomst.
- Door middel van "Social Return on Investment" stuurt de gemeente wat betreft de arbeidsmarkt alleen op verplichte tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- De VVD stelt voor hiernaast ook en vooral vanaf de start van nieuwe projecten te sturen op systematische uitwisseling en samenwerking met de (technische) opleidingen en scholen in de gemeente.

Overwegend:

1. Dat nu en in de komende jaren in onze stad verschillende grote projecten zullen worden gerealiseerd. Denk aan de bouw van het Forum, de aanpak van het stationsgebied en uiteraard de aanpak van de Zuidelijke Ringweg. Ook zijn er andere grote technische opgaven waarbij de gemeente direct of indirect betrokken is, zoals het energiezuinig maken van de eigen gebouwen en het plan van de corporaties en gemeente om 1000 huurwoningen energiezuinig te maken

Initiatiefvoorstel - De Onderwijspropeller

(Persbericht 26-6-2013 "Groningen wil 1000 woningen zonder energierekening; De gemeente Groningen en de vijf woningcorporaties in de stad willen in de komende vijf jaar tenminste 1000 woningen grondig renoveren. Na de renovatie zijn de woningen energieneutraal.").

2. Dat de grote projecten zoals hierboven omschreven fantastische leeromgevingen vormen: herkenbaar en zichtbaar, in de buurt en uitermate relevant in de dagelijkse omgeving. Denk aan vragen als: Hoe wordt het Forum duurzaam gebouwd? Het werken de 3-D simulaties van de Zuidelijke Ring? Kun je driedubbel glas plaatsen in een bestaand kozijn? En welke beroepen zijn hierbij betrokken?
Vraagstukken in alle soorten en maten en op alle niveaus. Zowel voor kinderen van het basisonderwijs als voor studenten in het beroepsonderwijs. De projecten kunnen de basis vormen voor leerstof en praktijkopdrachten, gastlessen en technische excursies. *De jongeren krijgen zo een beter beroepsbeeld in de begrijpbare, concrete context van de eigen omgeving.* En ook *docenten en decanen* kunnen inspiratie en nieuwe facetten van de verschillende technische vakken vanuit de praktijk laten zien, en daarmee automatisch hun eigen vakkennis en netwerk in het bedrijfsleven verbeteren.
Helaas moet echter worden vastgesteld dat deze koppeling tussen onderwijs en projecten nu ontbreekt, althans niet systematisch wordt georganiseerd. Hooguit wordt door uitvoerende bedrijven met beperkte aantallen leerlingen gewerkt.
3. Dat het technisch beroepsonderwijs zowel op mbo als hbo niveau in de stad en omstreken te kampen heeft met teruglopende cq stagnerende instroom, te hoge uitval en in veel disciplines (zoals de bouw) een tekort aan stage- en praktijkplaatsen. Terwijl honderden miljoenen aan investeringen in de wegen en infrastructuur op stapel staan, bedroeg de nieuwe 1^e jaars instroom in de MBO-infra-opleiding in 2012 in heel de provincie Groningen slechts 36. Dit is niet alleen in Groningen aan de orde (cijfers Fundeon). Reden hiervoor is onder andere de slechte markt waardoor leerlingen geen stage- of werkplaatsen meer krijgen. Dit is zorgelijk, aangezien op de langere termijn een tekort aan vaklieden wordt verwacht. Het bieden van mogelijkheden voor leerlingen in projecten die wél doorgang vinden is dan ook noodzakelijk. *Daarnaast zal "het adopteren van projecten" door scholen (of klassen) de instroom van nieuwe leerlingen en de beeldvorming rond de betrokken beroepen verbeteren. Door versterking van de band theorie en praktijk zullen leerlingen, studenten, docenten en vakmensen uit het bedrijfsleven meer en meer ambassadeurs van de opleidingen worden.*
Dit voorstel past met deze in steek goed in het onlangs overeengekomen nationale Techniepact:
(van www.techniepact.nl): *Uit analyses van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) blijkt dat op termijn jaarlijks 30.000 extra technici nodig zijn om in de groeiende behoefte aan technisch personeel te voorzien. (.)*
Onderwijsinstellingen, werkgevers, werknemers, jongeren, topsectoren, regio's en Rijk hebben daarom een nationaal Techniepact gesloten. Het Techniepact verenigt de ambities uit de bestaande plannen en initiatieven, maar wil die sneller (in 2020) en met meer daadkracht realiseren. Om dat te bereiken zet het Techniepact in op drie actielijnen met als horizon 2020: 1. Kiezen voor techniek: meer leerlingen kiezen voor een techniekopleiding 2. Leren in de techniek: meer leerlingen en studenten met een technisch diploma gaan ook aan de slag in een technische baan. 3. Werken in de techniek: mensen die werken in de techniek behouden voor de techniek, en mensen met een technische achtergrond die met ontslag bedreigd worden of al langs de kant staan elders inzetten in de techniek). Techniepact kent drie uitgangspunten:
 - **Implementatie binnen regio's en sectoren** is doorslaggevend voor succes.

Initiatiefvoorstel - De Onderwijspropeller

- **Samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en werknemers is de sleutel voor aantrekkelijk techniekonderwijs dat naadloos aansluit op de arbeidsmarkt.**
 - **Techniekonderwijs over de volle breedte vormt het fundament voor een gezonde arbeidsmarkt voor technici. Het pact richt zich op basisonderwijs, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs, hoger onderwijs en scholing van werkenden).**
4. Dat de gemeente als opdrachtgever en / of als partner in de bedoelde projecten vanuit het huidige aanbestedingsbeleid werkt met het zogenaamde SROI (Social Return on Investment). Dat betekent dat bedrijven die voor de gemeente werken, verplicht worden mensen te werk te stellen die op afstand staan van de arbeidsmarkt om ervaring op te doen. Soms worden leerlingen hierbij ook meegeteld. Bedrijven hebben soms moeite om aan deze SROI-verplichtingen te voldoen, omdat er niet voldoende geschikte kandidaten beschikbaar zijn. Ook ontstaat weerstand als er verdringing optreedt, dat wil zeggen, als eigen personeel in het gedrang komt, vanwege de inzet van SROI-kandidaten. Soms leent het werk zich er ook niet voor veel "handjes" in te zetten. Dan is het zonde dat er geen maatschappelijke bijvangst is van onze publieke projecten. Daarentegen is de ervaring dat technische bedrijven graag meewerken aan activiteiten om hun werk en vak trots te tonen, bij excursies, gastlessen of docentenstages. Goed voorbeeld van publiek-private samenwerking hierin, is het Seaports XperienceCenter (www.seaportsexperiencecenter.nl). Hierin werken scholen, overheid en bedrijfsleven systematisch samen en zijn tal van positieve ervaringen en resultaten behaald. Het lijkt het erop dat er in onze stad bij voorhanden werk weinig gebruik wordt gemaakt van deze "driehoek" – er wordt in ieder geval niet systematisch op gestuurd vanuit de leiding van de grote projecten.
5. Uitgangspunt is dat de systematische samenwerking van projectorganisaties, scholen en bedrijven uiteindelijk met gesloten beurzen moet kunnen worden georganiseerd. Binnen de bestaande formaties en budgetten van enerzijds de gemeente en (gemeentelijke) projectorganisaties en anderzijds de scholen moet het mogelijk zijn om werk met werk te maken. Juist om zaken duurzaam te hechten gaan we ervan uit dat de koppeling binnen de bestaande capaciteit en middelen kan worden ingepast. Dat laat onverlet dat er wellicht bijdragen van de zgn. Asscher-gelden of uit het Techniepact zouden kunnen worden ingezet voor de ontwikkeling en opstart van de samenwerking.

Resumé en voorstel

Kort samengevat komen de volgende zaken samen:

- We hebben grote projecten in de stad met veel technisch werk
- We hebben technische opleidingen in de stad met een haperende instroom en forse uitval
- Alle prognoses duiden op een tekort aan technische vaklieden in de nabije toekomst
- Door middel van "Social Return on Investment" stuurt de gemeente wat betreft de arbeidsmarkt alleen op verplichte tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- De VVD stelt derhalve voor naast (of binnen) SROI ook en vooral vanaf de allereerste start van nieuwe projecten te sturen op systematische uitwisseling en samenwerking met de (technische) opleidingen en scholen in de gemeente. *Hierbij kan gedacht worden aan stageplaatsen, docentenstages, praktijkcases voor de lesstof, excursies, etc. Maar ook aan opdrachten/onderzoeksvragen voor start-ups van de Hanzehogeschool en RUG.*

Initiatiefvoorstel - De Onderwijspropeller

Wij stellen voor om als opdrachtgever van grote projecten en partner bij opgaven zoals die van de Groninger corporaties ook te sturen op "onderwijsopbrengst" in de grote projecten. Dat wil zeggen dat in de voorbereiding en projectleiding van de grote klussen een onderwijs/opleiding paragraaf wordt opgenomen in overleg met de scholen, teneinde een optimale koppeling tussen het onderwijsproces en werkproces in het project te brengen. Hierbij kan gedacht worden aan stageplaatsen, docentstages, praktijkcases voor de lesstof, excursies, etc. Maar ook aan opdrachten/onderzoeksvragen voor start-ups van de Hanzehogeschool en RUG.

Maar dat is uitwerking, essentie van dit voorstel is dat projectorganisaties en het scholenveld aan de voorkant afspraken maken over systematische kennisdeling en -uitwisseling, zodanig dat die mix beklijft en een positieve uitwerking heeft op het image en de instroom van met name de technische opleidingen (meer evenzo goed kunnen bijvoorbeeld communicatie-studenten etc.. meedraaien). ROC Het Alfa-college heeft aangegeven graag mee te willen werken aan bedoelde koppeling; het zou prima aansluiten bij het Technisch Innovatie Centrum dat het Alfa College binnenkort aan de Admiraal de Ruyterlaan gaat openen. Ook de Dean van de Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek van de Hanzehogeschool reageert enthousiast op het voorstel evenals het Noorderpoort. (Sinds de uitruil tussen Alfa-college en Noorderpoort is de eerstgenoemde instelling in de Stad Groningen de enige met opleidingen in de richtingen bouw, civiel, zeg maar alles in, om en aan het gebouw. Noorderpoort heeft automotive, logistiek, metaal, wtb, engineering, lab, procestechniek.)

Voorstel aan de gemeenteraad

De VVD-fractie stelt de raad voor het College te verzoeken om:

- Alle projecten in kaart te brengen die door scholen zouden kunnen worden geadopteerd ter versterking van (de instroom in) het beroepsonderwijs.
- In overleg te treden met het scholenveld teneinde tot een protocol te komen voor systematische uitwisseling en samenwerking op grote projecten.
- Voorstellen te doen voor een lancering en evaluatie met betrokken scholen, projecten en bedrijfsleven, bijvoorbeeld in werkconferenties.
- De raad begin 2014 te informeren over de uitwerking van dit voorstel en de implementatie daarvan.

Rolf Koops
VVD-fractie

Collegedebrief - Preadvis op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

Bestuursdienst

Onderwerp preadvies op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

Steller R Pos

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 63 92 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 13.4002965

Datum 22 NOV 2013 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 26 september heeft de VVD onder de naam 'Onderwijspropeller' een initiatiefvoorstel ingediend tot verbinding van (techniek)onderwijs en grote projecten in Groningen.

De VVD stelt daarin voor om naast de bestaande werkwijze van 'Social Return on Investment' ook vanaf de start van nieuwe projecten te sturen op systematische uitwisseling en samenwerking met de (technische) opleidingen en scholen in de gemeente. Dit vanuit de constatering die zij doen dat de technische opleidingen te maken hebben met haperende instroom en uitval en tegelijkertijd de prognoses duiden op een tekort aan technici in de nabije toekomst.

Als college herkennen we het probleem dat in het voorstel wordt geschetst. We delen dan ook de zorg over de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en willen een bijdrage leveren aan het verminderen van deze aansluitingsproblemen. Gelukkig zijn er op dit moment veel initiatieven om het techniekonderwijs te stimuleren. Bij een aantal van die initiatieven zijn we nauw betrokken.

De aanpak die in het initiatiefvoorstel wordt beschreven kan daar wellicht een aanvulling op zijn. Wij vinden dit initiatiefvoorstel daarom zeker het onderzoeken waard.

Techniek en arbeidsmarkt

De analyse van de VVD dat er (potentiële) knelpunten liggen in de aansluiting tussen (techniek)onderwijs en de arbeidsmarkt is landelijk erkend. Dit heeft onder meer geleid tot de ontwikkeling van het landelijk Techniekpact. Wij hebben een bijdrage geleverd aan het opstellen van een Noordelijke Techniekagenda (voorjaar 2013), die nu wordt uitgewerkt tot een Techniekpact voor Noord Nederland. In de Techniekagenda gaat het nog om de doelstellingen, in het Techniekpact Noord Nederland hebben Groningen,

SE.4.C

Collegebrief - Preadvis op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

Bladzijde 2
Onderwerp preadvies op initiatiefvoorstel De
Onderwijspropeller

Friesland en Drenthe de handen ineen geslagen om tot daadwerkelijke afspraken te komen. Dit pact wordt naar verwachting binnenkort vastgesteld. In dit Techniekpact werken bedrijfsleven, onderwijs en overheden samen om te komen tot een sterke technieksector in Noord-Nederland.

Het gaat om het oplossen van personeelstekorten op de korte termijn, een betere afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt op de middellange termijn en een maximale inzet van de potentiële beroepsbevolking op de lange termijn.

Gelukkig kunnen we constateren dat het Techniekpact niet bij nul begint, er gebeurt ook al heel veel. Wel hebben we geconstateerd dat het soms aan afstemming en samenhang ontbreekt. Samen gaan we op zoek naar verbeteringen.

In de arbeidsmarktregio Groningen/Noord Drenthe hebben we een aantal kanssectoren benoemd o.a. bij het opstellen van ons regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0 “ In beweging – aan de bak!” . We hebben aangegeven dat we moeilijk vervulbare vacatures verwachten in de techniek, mede als gevolg van de beroepskeuze van Jongeren. In het actieplan hebben we verschillende projecten opgenomen gericht op techniek.

De gemeente Groningen is centrumgemeente voor de arbeidsmarktregio. Daarin werken we met meerdere partijen intensief samen, zeker met het MBO. De structuur om lokaal en regionaal verbetering aan te brengen in de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is daarmee aanwezig. Het onderwijspact levert bovendien een basis om de doorlopende leerlijn voor techniek verder te bevorderen.

Binnen het Groningse onderwijsveld is daarnaast begin dit jaar het programma Toptechniek in Bedrijf officieel gestart. Als gemeente hebben we de landelijke subsidieaanvraag daarvoor ondersteund. Ook dit programma richt zich op de verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Binnen dit programma zijn de volgende doelen geformuleerd:

1. meer leerlingen (en meer meisjes) motiveren voor een technische opleiding;
2. vmbo en mbo docenten up to date competenties en state of the art technologische kennis bijbrengen en
3. het bedrijfsleven nauw betrekken bij het ontwerp en de uitvoering van het onderwijs.

Rondom het project is een stuurgroep opgericht waarin vertegenwoordigers van zowel onderwijs als bedrijfsleven zitting hebben.

Social Return

Zoals in het initiatiefvoorstel genoemd werkt de gemeente Groningen met Social Return bij inkopen. Hiermee zijn we in 2010 gestart.

Collegedebrief - Preadvis op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

Bladzijde 3
Onderwerp preadvies op initiatiefvoorstel De
Onderwijspropeller

Net als elders in het land is de inzet van Social Return in eerste instantie gericht op de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanuit de ervaringen die we de afgelopen jaren hebben opgedaan werken we nu aan de verdere ontwikkeling en verbreding van Social Return. Naast uitkeringsgerechtigden en mensen met een WSW-indicatie richten we ons inmiddels ook op leerlingen VMBO, VSO en MBO tot startkwalificatieniveau, bijvoorbeeld via het maken van afspraken over stages of werk- leerplaatsen en de Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL). Naar ons idee past dit ook in de lijn van het initiatiefvoorstel, namelijk om opdrachten aan marktpartijen te gebruiken om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren.

Inzet van projecten voor verbetering van de aansluiting

Het initiatiefvoorstel roept het college op om in overleg te treden met het scholenveld om te onderzoeken in hoeverre afspraken rondom grote projecten kunnen bijdragen aan verbetering van de aansluiting tussen (techniek)onderwijs en arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door het maken van afspraken over stages, bedrijfsbezoeken etc.

Wij willen aan die oproep graag gehoor geven en het gesprek aangaan met de betrokken partijen om de mogelijkheden daarvoor te onderzoeken. Indien de uitkomst van die gesprekken is dat het organiseren van systematische samenwerking rondom grote projecten daadwerkelijk een aanvulling is op de bestaande projecten en bijdraagt aan de verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt willen we in overleg met de betrokkenen deze onderwijsopbrengst bij grote projecten graag gaan organiseren. We zullen de uitkomsten van die gesprekken in het eerste kwartaal van 2104 met u delen.

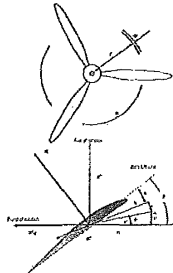
We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegedebrief - Preadvies op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

+ preadvies

BIJLAGE

GRIFFIE	
reg.nr.	GR.13.393679/
Ingek.	1 OKT 2013
class.	2013-1
te beh. door:	GR
kople gez. aan:	B. Cal

uiterste datum:
13 november 2013

De Onderwijspropeller

Initiatiefvoorstel tot verbinding van (techniek)onderwijs en grote projecten in Groningen:
organiseer meer maatschappelijke bijvangst!

Aan de leden van de gemeenteraad van Groningen

Datum: 26 september 2013

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij leggen wij u het volgende initiatiefvoorstel voor. Wij vragen bij dit initiatiefvoorstel een preadvies van het College.

Samenvatting

- We hebben grote projecten in de stad met veel technisch werk.
- We hebben technische opleidingen in de stad met een haperende instroom en forse uitval.
- Alle prognoses duiden op een tekort aan technische vaklieden in de nabije toekomst.
- Door middel van "Social Return on Investment" stuurt de gemeente wat betreft de arbeidsmarkt alleen op verplichte tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- De VVD stelt voor hiernaast ook en vooral vanaf de start van nieuwe projecten te sturen op systematische uitwisseling en samenwerking met de (technische) opleidingen en scholen in de gemeente.

Overwegend:

1. Dat nu en in de komende jaren in onze stad verschillende grote projecten zullen worden gerealiseerd. Denk aan de bouw van het Forum, de aanpak van het stationsgebied en uiteraard de aanpak van de Zuidelijke Ringweg. Ook zijn er andere grote technische opgaven waarbij de gemeente direct of indirect betrokken is, zoals het energiezuinig maken van de eigen gebouwen en het plan van de corporaties en gemeente om 1000 huurwoningen energiezuinig te maken

Collegedebat - Preadvisie op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

(Persbericht 26-6-2013 "Groningen wil 1000 woningen zonder energierekening; De gemeente Groningen en de vijf woningcorporaties in de stad willen in de komende vijf jaar tenminste 1000 woningen grondig renoveren. Na de renovatie zijn de woningen energieneutraal.").

2. Dat de grote projecten zoals hierboven omschreven fantastische leeromgevingen vormen: herkenbaar en zichtbaar, in de buurt en uitermate relevant in de dagelijkse omgeving. Denk aan vragen als: Hoe wordt het Forum duurzaam gebouwd? Het werken de 3-D simulaties van de Zuidelijke Ring? Kun je driedubbel glas plaatsen in een bestaand kozijn? En welke beroepen zijn hierbij betrokken?

Vraagstukken in alle soorten en maten en op alle niveaus. Zowel voor kinderen van het basisonderwijs als voor studenten in het beroepsonderwijs. De projecten kunnen de basis vormen voor leerstof en praktijkopdrachten, gastlessen en technische excursies. *De jongeren krijgen zo een beter beroepsbeeld in de begrijpbare, concrete context van de eigen omgeving.* En ook *docenten en decanen* kunnen inspiratie en nieuwe facetten van de verschillende technische vakken vanuit de praktijk laten zien, en daarmee automatisch hun eigen vakkennis en netwerk in het bedrijfsleven verbeteren.

Helaas moet echter worden vastgesteld dat deze koppeling tussen onderwijs en projecten nu ontbreekt, althans niet systematisch wordt georganiseerd. Hooguit wordt door uitvoerende bedrijven met beperkte aantallen leerlingen gewerkt.

3. Dat het technisch beroepsonderwijs zowel op mbo als hbo niveau in de stad en omstreken te kampen heeft met teruglopende cq stagnerende instroom, te hoge uitval en in veel disciplines (zoals de bouw) een tekort aan stage- en praktijkplaatsen. Terwijl honderden miljoenen aan investeringen in de wegen en infrastructuur op stapel staan, bedroeg de nieuwe 1^e jaars instroom in de MBO-infra-opleiding in 2012 in heel de provincie Groningen slechts 36. Dit is niet alleen in Groningen aan de orde (cijfers Fundeon). Reden hiervoor is onder andere de slechte markt waardoor leerlingen geen stage- of werkplaatsen meer krijgen. Dit is zorgelijk, aangezien op de langere termijn een tekort aan vaklieden wordt verwacht. Het bieden van mogelijkheden voor leerlingen in projecten die wél doorgang vinden is dan ook noodzakelijk. *Daarnaast zal "het adopteren van projecten" door scholen (of klassen) de instroom van nieuwe leerlingen en de beeldvorming rond de betrokken beroepen verbeteren. Door versterking van de band theorie en praktijk zullen leerlingen, studenten, docenten en vakmensen uit het bedrijfsleven meer en meer ambassadeurs van de opleidingen worden.*

Dit voorstel past met deze insteek goed in het onlangs overeengekomen nationale Techniepact:

(van www.techniepact.nl): *Uit analyses van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) blijkt dat op termijn jaarlijks 30.000 extra technici nodig zijn om in de groeiende behoefte aan technisch personeel te voorzien. (.)*

Onderwijsinstellingen, werkgevers, werknemers, jongeren, topsectoren, regio's en Rijk hebben daarom een nationaal Techniepact gesloten. Het Techniepact verenigt de ambities uit de bestaande plannen en initiatieven, maar wil die sneller (in 2020) en met meer daadkracht realiseren. Om dat te bereiken zet het Techniepact in op drie actielijnen met als horizon 2020: 1. Kiezen voor techniek: meer leerlingen kiezen voor een techniekopleiding 2. Leren in de techniek: meer leerlingen en studenten met een technisch diploma gaan ook aan de slag in een technische baan. 3. Werken in de techniek: mensen die werken in de techniek behouden voor de techniek, en mensen met een technische achtergrond die met ontslag bedreigd worden of al langs de kant staan elders inzetten in de techniek). Techniepact kent drie uitgangspunten:

- *Implementatie binnen regio's en sectoren is doorslaggevend voor succes.*

Collegedebat - Preadvisie op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

- *Samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en werknemers is de sleutel voor aantrekkelijk techniekonderwijs dat naadloos aansluit op de arbeidsmarkt.*
 - *Techniekonderwijs over de volle breedte vormt het fundament voor een gezonde arbeidsmarkt voor technici. Het pact richt zich op basisonderwijs, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs, hoger onderwijs en scholing van werkenden).*
4. Dat de gemeente als opdrachtgever en / of als partner in de bedoelde projecten vanuit het huidige aanbestedingsbeleid werkt met het zogenaamde SROI (Social Return on Investment). Dat betekent dat bedrijven die voor de gemeente werken, verplicht worden mensen te werk te stellen die op afstand staan van de arbeidsmarkt om ervaring op te doen. Soms worden leerlingen hierbij ook meegeteld. Bedrijven hebben soms moeite om aan deze SROI-verplichtingen te voldoen, omdat er niet voldoende geschikte kandidaten beschikbaar zijn. Ook ontstaat weerstand als er verdringing optreedt, dat wil zeggen, als eigen personeel in het gedrang komt, vanwege de inzet van SROI-kandidaten. Soms leent het werk zich er ook niet voor veel "handjes" in te zetten. Dan is het zonde dat er geen maatschappelijke bijvangst is van onze publieke projecten.
- Daarentegen is de ervaring dat technische bedrijven graag meewerken aan activiteiten om hun werk en vak trots te tonen, bij excursies, gastlessen of docentenstages. Goed voorbeeld van publiek-private samenwerking hierin, is het Seaports XperienceCenter (www.seaportsexperiencecenter.nl). Hierin werken scholen, overheid en bedrijfsleven systematisch samen en zijn tal van positieve ervaringen en resultaten behaald. Het lijkt het erop dat er in onze stad bij voorhanden werk weinig gebruik wordt gemaakt van deze "driehoek" – er wordt in ieder geval niet systematisch op gestuurd vanuit de leiding van de grote projecten.
5. Uitgangspunt is dat de systematische samenwerking van projectorganisaties, scholen en bedrijven uiteindelijk met gesloten beurzen moet kunnen worden georganiseerd. Binnen de bestaande formaties en budgetten van enerzijds de gemeente en (gemeentelijke) projectorganisaties en anderzijds de scholen moet het mogelijk zijn om werk met werk te maken. Juist om zaken duurzaam te hechten gaan we ervan uit dat de koppeling binnen de bestaande capaciteit en middelen kan worden ingepast. Dat laat onverlet dat er wellicht bijdragen van de zgn. Asscher-gelden of uit het Techniekpact zouden kunnen worden ingezet voor de ontwikkeling en opstart van de samenwerking.

Resumé en voorstel

Kort samengevat komen de volgende zaken samen:

- We hebben grote projecten in de stad met veel technisch werk
- We hebben technische opleidingen in de stad met een haperende instroom en forse uitval
- Alle prognoses duiden op een tekort aan technische vaklieden in de nabije toekomst
- Door middel van "Social Return on Investment" stuurt de gemeente wat betreft de arbeidsmarkt alleen op verplichte tewerkstelling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- De VVD stelt derhalve voor naast (of binnen) SROI ook en vooral vanaf de allereerste start van nieuwe projecten te sturen op systematische uitwisseling en samenwerking met de (technische) opleidingen en scholen in de gemeente. *Hierbij kan gedacht worden aan stageplaatsen, docentenstages, praktijkcases voor de lesstof, excursies, etc. Maar ook aan opdrachten/onderzoeksvragen voor start-ups van de Hanzehogeschool en RUG.*

Collegedebat - Preadvis op initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller

Wij stellen voor om als opdrachtgever van grote projecten en partner bij opgaven zoals die van de Groninger corporaties ook te sturen op "onderwijsopbrengst" in de grote projecten. Dat wil zeggen dat in de voorbereiding en projectleiding van de grote klussen een onderwijs/opleiding paragraaf wordt opgenomen in overleg met de scholen, teneinde een optimale koppeling tussen het onderwijsproces en werkproces in het project te brengen. Hierbij kan gedacht worden aan stageplaatsen, docentstages, praktijkcases voor de lesstof, excursies, etc. Maar ook aan opdrachten/onderzoeksvragen voor start-ups van de Hanzehogeschool en RUG. Maar dat is uitwerking, essentie van dit voorstel is dat projectorganisaties en het scholenveld aan de voorkant afspraken maken over systematische kennisdeling en -uitwisseling, zodanig dat die mix beklijft en een positieve uitwerking heeft op het image en de instroom van met name de technische opleidingen (meer evenzo goed kunnen bijvoorbeeld communicatie-studenten etc.. meedraaien). ROC Het Alfa-college heeft aangegeven graag mee te willen werken aan bedoelde koppeling; het zou prima aansluiten bij het Technisch Innovatie Centrum dat het Alfa College binnenkort aan de Admiraal de Ruyterlaan gaat openen. Ook de Dean van de Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek van de Hanzehogeschool reageert enthousiast op het voorstel evenals het Noorderpoort. (Sinds de uitruil tussen Alfa-college en Noorderpoort is de eerstgenoemde instelling in de Stad Groningen de enige met opleidingen in de richtingen bouw, civiel, zeg maar alles in, om en aan het gebouw. Noorderpoort heeft automotive, logistiek, metaal, wtb, engineering, lab, procestechniek.)

Voorstel aan de gemeenteraad

De VVD-fractie stelt de raad voor het College te verzoeken om:

- Alle projecten in kaart te brengen die door scholen zouden kunnen worden geadopteerd ter versterking van (de instroom in) het beroepsonderwijs.
- In overleg te treden met het scholenveld teneinde tot een protocol te komen voor systematische uitwisseling en samenwerking op grote projecten.
- Voorstellen te doen voor een lancering en evaluatie met betrokken scholen, projecten en bedrijfsleven, bijvoorbeeld in werkconferenties.
- De raad begin 2014 te informeren over de uitwerking van dit voorstel en de implementatie daarvan.

Rolf Koops
VVD-fractie

Bijlage - Onderwijspact brief 29 nov. i.s.m. initiatiefvoorstel Onderwijspropeller

Bestuursdienst

Afdeling Bestuursadvisering
Onderwerp Onderwijspact

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Aan de leden van de gemeenteraad
te Groningen

E-mailadres

Website
www.groningen.nl

Telefoon (050) 367 78 05 Bijlage(n)

Ons kenmerk BD 13.4060049

Datum 28-11-2013 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 3 juni jl. hebben de gemeente Groningen, onderwijsbesturen en voorschoolse instellingen het Groninger Onderwijspact 'samen werken aan Groningen Onderwijsstad' ondertekend.

Met de ondertekening van dat pact hebben we het Gronings College van Onderwijs opgericht. Via dit College vormen we een netwerk waarin we samen optrekken, elkaar inspireren, van elkaar leren en nieuwe initiatieven ontwikkelen.

Op 14 november jl. hebben we de eerste bijeenkomst van het College van Onderwijs gehad. Het VCOG heeft deze eerste, zeer inspirerende bijeenkomst georganiseerd rondom het thema 'Toegankelijkheid'. Uw woordvoerders Onderwijs waren daarvoor ook uitgenodigd. In de gedachtewisseling rondom dit thema zijn in oriënterende zin veel elementen aan de orde gekomen, waaronder de kansen van kinderen, de inzet van vakleerkrachten voor techniek, en concepten als 'de superschool'.

De volgende bijeenkomst van het college zal plaatsvinden op 13 februari a.s. Ik heb toegezegd die bijeenkomst te organiseren, samen met het AlfaCollege. Dat willen we doen rondom het thema 'Techniek in het onderwijs'. Daarmee borduren we voort op een onderwerp dat aan de orde kwam tijdens de gedachtewisseling in de eerste bijeenkomst.

Onlangs heeft de VVD het initiatiefvoorstel 'Onderwijspropeller' ingediend. We bespreken dit voorstel tijdens de raadscommissie Onderwijs en Welzijn van 4 december a.s.

Bijlage - Onderwijspact brief 29 nov. i.s.m. initiatiefvoorstel Onderwijspropeller

Bladzijde 2 van 2
Onderwerp Onderwijspact

Dit initiatiefvoorstel heeft als doel om de onderwijsopbrengsten van grote projecten te vergroten, met name rondom techniekonderwijs. Een onderwerp dat past bij het thema van de tweede bijeenkomst van het Gronings College van Onderwijs. Ik stel dan ook voor om het idee van de onderwijspropeller te betrekken bij de bijeenkomst op 13 februari a.s. en nodig u hierbij uit om mee te denken over de manier waarop we dit thema en ook andere door u in te brengen punten op die bijeenkomst kunnen agenderen.

Graag verneem ik tijdens de raadscommissie O&W van 4 december uw reactie op mijn voorstel.

Met vriendelijk groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ton Schroor', written over a horizontal line.

Ton Schroor

Collegiebrief - Nota gemeentelijke sportaccommodaties informatie.pdf 11

Bestuursdienst

Onderwerp Nota gemeentelijke sportaccommodaties, informatie

Steller J. Zwart/J. Rake

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 84 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS13.3975515

Datum **13 NOV 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In onze brief van 23 juli 2013 (Drie punten plan sport) hebben we aangegeven dat we ons tot de volgende gemeenteraadsverkiezingen willen concentreren op drie onderwerpen: het accommodatiebeleid, de ondersteuning van verenigingen en het bevorderen van sport en bewegen. De nota gemeentelijke sportaccommodaties, die we hierbij aanbieden, gaat over het accommodatiebeleid. Wij vragen uw raad of u het eens bent met de voorgestelde koers of dat u aanvullingen of suggesties heeft.

Het sportaccommodatiebeleid van de gemeente Groningen is op een aantal punten niet duidelijk. In de raadsvergadering van april 2013 naar aanleiding van sportcentrum Kardinge, noemde de wethouder van sport het "een lappendeken".

Het is onduidelijk wat nu eigenlijk de eigendoms- en gebruikssituaties van de sportaccommodaties zijn. Ook is het onduidelijk op grond van welke criteria de gemeente sommige sporten faciliteert en welke niet.

Aanleiding voor deze nota zijn situaties in het recente verleden, die een aantal malen in de raad zijn besproken.

Hockeyvereniging GHBS wil haar clubgebouw uitbreiden, maar krijgt geen lening van een bank omdat ze geen zakelijk recht heeft op de grond waarop de clubaccommodatie is gebouwd. Dit was de aanleiding voor de motie "Eigendommen grond onder clubgebouwen" aangenomen bij het voorjaarsdebat op 19 juni 2013. Met deze motie verzoekt de raad het college om onderzoek te doen naar de eigendomsstatus van clubgebouwen op gemeentegrond en om de financiële en juridische gevolgen in beeld te brengen.

Bladzijde 2
Onderwerp Nota gemeentelijke sportaccommodaties, informatie

Met voetbalvereniging Gronitas hebben we een ernstig meningsverschil over de eigendomssituatie van het clubgebouw. Bij de behandeling in de raad van het renovatieplan voor sportcentrum Kardinging ontstond de discussie waarom we wel de aanleg van commerciële squashbanen financieren en niet het clubgebouw van GHBS.

Bij de uitvoering van het project Basis op Orde lopen we ook aan tegen onduidelijkheden over wie eigenaar is van (delen van) een kleed- en clubgebouw. Basis op Orde is bedoeld om met alle buitensportverenigingen eenduidige afspraken te maken over onder meer het betalen van energie, water, ozb, afvalstoffenheffing en rioolrechten.

De nota formuleert de uitgangspunten voor de rol die de gemeente wil spelen. Welke sporten faciliteert de gemeente en hoe faciliteert de gemeente? Ook informeren we met deze nota de Raad over de aanpak van capaciteitsknelpunten, de tevredenheidsonderzoeken en de communicatie met de gebruikers, de planning van investeringen en onderhoud (MIP en MOP) en het verduurzamen van onze accommodaties.

Achtereenvolgens worden de volgende punten behandeld:

1. Wat heeft de Gemeente eigenlijk aan sportaccommodaties?
2. Wat zijn de huidige gebruikssituaties en eigendomsverhoudingen?
3. Welke sporten faciliteren we wel en welke niet en welke uitgangspunten hanteren we hier bij?
4. Welke voorzieningen faciliteren we: de sportaccommodatie zelf, de kleedaccommodatie, het clubgebouw? En tot hoever gaat het faciliteren? (verhuur, subsidie, lening, erfpacht?)
5. Onderhoud en vervangingsinvesteringen: hoe informeren we de raad hierover jaarlijks en wat is het programma voor 2014?
6. Basis op orde: hoe gaan we gelijke omstandigheden voor de buitensporten creëren door afspraken te maken over het betalen van de kosten van gas, water en elektriciteit.
7. Het periodieke onderzoek naar de behoefte aan sportaccommodaties en de consequenties die we daaraan verbinden.
8. Hoe kunnen we onze accommodaties verder verduurzamen ?
9. De jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken en de verschillende communicatiemomenten met de gebruikers van de sportaccommodaties. We gaan ook in op het onderzoek dit jaar onder de gebruikers van de gymlokalen.
10. Tenslotte de conclusies en acties die voortvloeien uit deze nota.

De nota geeft geen antwoord op alle vragen. De problematiek is ingewikkeld. We moeten een aantal onderwerpen nader uitwerken, zoals het in beeld

Collegebrief - Nota gemeentelijke sportaccommodaties informatie.pdf 11

Bladzijde 3
Onderwerp Nota gemeentelijke sportaccommodaties,
informatie

brenge van de mogelijke gebruikssituaties van clubgebouwen op de sportparken.

Daarmee voeren we de motie “Eigendommen grond onder clubgebouwen” uit, aangenomen bij het voorjaarsdebat op 19 juni 2013. Met deze motie verzoekt u ons onderzoek te doen naar de eigendomsstatus van clubgebouwen op gemeentegrond en de financiële en juridische gevolgen in beeld te brengen.

We werken voortdurend aan het verbeteren van onze accommodaties. Door het meerjaren investerings- en onderhoudsprogramma (MIP/MOP) kunnen we een bepaalde kwaliteit garanderen en geven we uitvoering aan de aanbevelingen uit het capaciteitsonderzoek “Ruimte voor sport in Groningen 2012-2030”. We hebben uw raad per brief van 11 oktober 2012 hierover geïnformeerd. Op dit moment zijn we onder meer bezig met:

- de planvorming voor de herinrichting van Sportpark Corpus den Hoorn;
- het oplossen van het capaciteitsknelpunt op Sportpark Esserberg door slimmer in te roosteren en vooral op de zaterdagen langer door te spelen;
- de renovatie van Sportcentrum Karding: vergaande duurzaamheidsmaatregelen en bouw van een nieuwe sporthal, squashbanen, buitentennisbanen en een dojo voor vechtsporten.
- de voorbereiding van de bouw van sporthal Europapark, samen met het Noorderpoortcollege. Op de plaats van sporthal De Wijert zal een spelhal verrijzen met de omvang van twee gymlokalen.

In het voorjaar van 2014 informeren we u over de voortgang van de nota sportaccommodaties.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

Gemeentelijke sportaccommodaties 2013

Inleiding

In de brief van 23 juli 2013 (drie punten plan sport) heeft het College aangegeven dat het zich in de nog resterende periode zou concentreren op drie onderwerpen :

1. Vastlegging van ons sportaccommodatiebeleid: wat faciliteert/ financiert de gemeente wel en wat niet?
2. Ondersteuning van de sportverenigingen: hoe kunnen we door middel van een aangepast subsidiestelsel sportverenigingen effectief ondersteunen en hun maatschappelijke functie versterken?
3. Sport en beweging is voor iedereen, voor topsporters maar ook voor recreatieve sporters. Hoe kunnen we én topsport bevorderen én een sportieve openbare ruimte creëren?

Deze nota gaat over het eerste onderwerp t.w. de gemeentelijke sportaccommodaties. In het voorjaar van 2014 komen we met een nota over de sportieve mogelijkheden in de openbare ruimte (punt 3). We komen dan ook met een nota over de moderne sportvereniging en het subsidiebeleid (punt 2). Dat beleid wordt in deze nota hier en daar ook aangestipt omdat het onderwerp sportaccommodaties en subsidiebeleid immers nauw met elkaar zijn verbonden.

Het sportaccommodatiebeleid van de gemeente Groningen is op een aantal punten niet duidelijk. In een recent raadsdebat noemde de wethouder van sport het “een lappendeken”. Het is onduidelijk wat nu eigenlijk de eigendoms- en gebruikssituaties van de sportaccommodaties zijn. Ook is het onduidelijk op grond van welke criteria de gemeente sommige sporten faciliteert en welke niet.

Aanleiding voor deze nota zijn situaties in het recente verleden, die een aantal malen in de raad zijn besproken. Hockeyvereniging GHBS wil haar clubgebouw uitbreiden, maar krijgt geen lening van een bank omdat ze geen zakelijk recht heeft op de grond waarop de clubaccommodatie is gebouwd. Dit was de aanleiding voor de motie “Eigendommen grond onder clubgebouwen” aangenomen bij het voorjaarsdebat op 19 juni 2013. Met deze motie verzoekt de raad het college om onderzoek te doen naar de eigendomsstatus van clubgebouwen op gemeentegrond en om de financiële en juridische gevolgen in beeld te brengen. Met voetbalvereniging Gronitas hebben we een ernstig meningsverschil over de eigendomssituatie van het clubgebouw. Bij de behandeling in de raad van het renovatieplan

voor sportcentrum Kardingse ontstond de discussie waarom we wel de aanleg van commerciële squashbanen financieren en niet het clubgebouw van GHBS.

Bij de uitvoering van het project Basis op Orde lopen we ook aan tegen onduidelijkheden over wie eigenaar is van (delen van) een kleed- en clubgebouw. Basis op Orde is bedoeld om met alle buitensportverenigingen eenduidige afspraken te maken over onder meer het betalen van energie, water, ozb, afvalstoffenheffing en rioolrechten.

De nota formuleert de uitgangspunten voor de rol die de gemeente wil spelen. Welke sporten faciliteert de gemeente en hoe faciliteert de gemeente? Ook informeren we met deze nota de Raad over de aanpak van capaciteitsknelpunten, de tevredenheidsonderzoeken en de communicatie met de gebruikers, de planning van investeringen en onderhoud (MIP en MOP) en het verduurzamen van onze accommodaties.

Achtereenvolgens worden de volgende punten behandeld:

1. Wat heeft de Gemeente eigenlijk aan sportaccommodaties?
2. Wat zijn de huidige gebruikssituaties en eigendomsverhoudingen?
3. Welke sporten faciliteren we wel en welke niet en welke uitgangspunten hanteren we hier bij?
4. Welke voorzieningen faciliteren we: de sportaccommodatie zelf, de kleedaccommodatie, het clubgebouw? En tot hoever gaat het faciliteren? (verhuur, subsidie, lening, erfpacht?)
5. Onderhoud en vervangingsinvesteringen: hoe informeren we de raad hierover jaarlijks en wat is het programma voor 2014?
6. Basis op orde: hoe gaan we gelijke omstandigheden voor de buitensporten creëren door afspraken te maken over het betalen van de kosten van gas, water en elektriciteit.
7. Het periodieke onderzoek naar de behoefte aan sportaccommodaties en de consequenties die we daaraan verbinden.
8. Hoe kunnen we onze accommodaties verder verduurzamen ?
9. De jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken en de verschillende communicatiemomenten met de gebruikers van de sportaccommodaties. We gaan ook in op het onderzoek dit jaar onder de gebruikers van de gymlokalen.
10. Tenslotte de conclusies en acties die voortvloeien uit deze accommodatienota.

1. Wat heeft de Gemeente eigenlijk aan sportaccommodaties ?

Er zijn geen wetten of rijksbeleid waarin is vastgelegd wat de rol van de gemeente is op sportgebied. Gemeenten zijn autonoom in hun sportbeleid. Het aanbod van gemeentelijke sportaccommodaties is historisch gegroeid en verschilt per gemeente. Van geval tot geval werd bekeken of er een rol was voor de gemeente. De omvang van de investering, het draagvlak (aantal gebruikers), de soort sport en de positie van de gemeente (grote stad, centrumgemeente, ambities) waren de belangrijkste factoren in die afweging.

Alle gemeenten hebben in het verleden voetbalvelden aangelegd. Ook hebben alle gemeenten sporthallen en gymlokalen gebouwd, vaak op de eerste plaats bedoeld voor (en betaald door) het onderwijs. In de jaren '60 van de vorige eeuw hebben ook bijna alle gemeenten zwembaden gebouwd.

Atletiekbanen komen in een beperkt aantal gemeenten voor, omdat het draagvlak daarvoor in de meeste gemeenten niet voldoende is. Slechts een heel kleine groep gemeenten heeft een kunstijsbaan of ijshal aangelegd, omdat de exploitatielasten daarvan erg hoog zijn.

Groningen als grote stad en centrumgemeente beschikt over alle genoemde voorzieningen en is daarmee voorzien van een breed en gevarieerd aanbod aan sportaccommodaties. We faciliteren veel sporten, maar er zijn ook veel sporten die we niet faciliteren. Reden daarvoor is dat de markt hier zelf in kan voorzien, zoals maneges en golfbanen. Ook tennis is een sport die zich tegenwoordig goed zelf kan bedruipen. De afgelopen jaren zijn de exploitatie en beheer van de gemeentelijke tennisparkeer overgedragen aan de verenigingen. Wel heeft de gemeente in zeven wijken openbare tennisbanen aangelegd. Gymnastiek/turnen en vechtsporten zijn zeer populaire sporten die zich niet of nauwelijks zelf redden. Toch hebben we ze tot nu toe niet kunnen faciliteren met een turnhal of dojo.

De gemeentelijke accommodaties in kort bestek:

- 16 sportparken (incl drafbaan en atletiekcentrum), met:
 - 31 voetbalvelden natuurgras
 - 21 voetbalvelden kunstgras
 - 9 voetbal oefenvelden en 8 voetbal oefenhoeken
 - 4 hockeyvelden
 - 8 korfbalvelden
 - 2 rugbyvelden en 1 rugby oefenhoek
 - 1 honkbalveld en 2 softbalvelden
 - 1 atletiekbaan
 - 1 wielervedbaan (rondom sportpark corpus Den Hoom)
 - 1 drafbaan/evenementencentrum
- 23 gymlokalen
- 7 gymlokalen van O2G2 die de gemeente inroostert en verhuurt
- 9 sporthallen (waarvan 1 in aanbouw, bij sportcentrum Karding) en de
- 10 openbare tennisbanen, op 7 locaties
- 4 zwembadcomplexen (3 overdekt, 1 openlucht)
- 1 ijsbaan en 1 ijshal (beide overdekt)

Bijlage 1 geeft een meer gedetailleerd overzicht van alle gemeentelijke sportaccommodaties.

De (semi)topsportsporthallen in Groningen zijn niet in gemeentelijke handen. Ze zijn gerealiseerd door het Alfacollege, de Hanzehogeschool en Martiniplaza BV. De accommodaties van het Alfacollege (opleiding Sport en Beweging, Karding) en de Hanzehogeschool (Hanze Instituut Sportstudies, Zernikecampus) worden overdag door het onderwijs gebruikt en 's avonds verhuurd aan sportverenigingen. In de topsporthal van het Alfacollege spelen in het weekend de topteams van NIC.VCD (korfbal) en Abiant Lycurgus (volleybal) hun wedstrijden.

De topsporthal Martiniplaza kent als vast huurder Gasterra Flames (basketbal) en wordt daarnaast incidenteel gebruikt voor sportwedstrijden, zoals onlangs de Davis Cup tennisinterland tussen Nederland en Oostenrijk.

Tenslotte noemen we het sportcomplex RUG-HG (ook wel genoemd: de ACLO). Dit grote complex, met velden, sporthallen, zalen, tennisbanen en andere voorzieningen, werd in de jaren '60 gebouwd door de Rijksuniversiteit. Later is ook de Hanzehogeschool partner geworden. De voorzieningen worden uitsluitend door studenten gebruikt (verenigingen en individueel gebruik). Studentensportverenigingen maken zeer beperkt gebruik van gemeentelijke voorzieningen.

Conclusie is dat er in de loop der jaren veel sportaccommodaties gerealiseerd zijn in de gemeente Groningen, zowel door de gemeente als door andere partijen.

2. Wat zijn de huidige gebruikssituaties en eigendomsverhoudingen?

De eigendomsverhoudingen zijn voor de binnensporten duidelijk: de gemeente is eigenaar en stelt de accommodaties ter beschikking aan het onderwijs, sportverenigingen en andere gebruikers. De gebruikssituatie is voor de binnensporten ook duidelijk: de gemeente is verantwoordelijk voor onderhoud, exploitatie, schoonmaak en beheer.

Voor de buitensporten is het ingewikkelder. De gemeente is eigenaar, beheerder en verhuurder van de sportvoorziening zelf (het veld, de atletiekbaan etc). Dat geldt ook voor het grootste deel van de kleedgebouwen. Voor de clubgebouwen en enkele kleedgebouwen ligt dat anders. Een deel van de clubgebouwen is door de gemeente gebouwd, maar veel clubgebouwen zijn door een vereniging gebouwd, meestal met een subsidie en lening van de gemeente. De clubgebouwen staan op gemeentegrond, zonder dat er een zakelijk recht is gevestigd. De kleedkamers zijn bijna allemaal gebouwd door de gemeente. Een klein aantal kleedkamers is door een vereniging gebouwd op gemeentegrond, ook zonder zakelijk recht. De gebruikssituaties lopen uiteen van het recht van eigendom tot een gebruiksovereenkomst. (zie bijlage 1).

Veel club- en kleedaccommodaties zijn dus gebouwd op grond van de gemeente zonder dat er (formeel) iets is vastgelegd tussen de gemeente en de sportvereniging. Op grond van de zogenoemde 'natrekkingsregel' is de gemeente in die gevallen juridisch eigenaar geworden van de betreffende accommodaties. Het is gebleken dat veel sportverenigingen hiervan niet op de hoogte zijn.

Deze vanuit het verleden ontstane situatie kan leiden (en heeft al geleid) tot juridische geschillen over het eigendom, en daarmee ook over wie verantwoordelijk is voor wat. Daarmee loopt de gemeente financiële en veiligheidsrisico's (aansprakelijkheid). Sportverenigingen realiseren zich deze situatie vooral op het moment dat zij bouwplannen hebben en de bank vanwege de onduidelijke juridische status niet wil financieren.

3. Welke sporten faciliteren we wel en welke niet en welke uitgangspunten hanteren we hier bij?

Het belangrijkste criterium voor (mee)financiering door de gemeente leek tot nu toe of de markt zelf kon voorzien in de bouw en exploitatie van een voorziening. Er is echter nooit een eenduidige lijn vastgesteld waarom we de ene sport wel faciliteren en de ander niet. Dat willen we nu wel doen.

Onze rol als het gaat om het realiseren van gemeentelijke sportaccommodaties, gaan we voortaan bepalen aan de hand van zes uitgangspunten. We gaan hierbij uit van de bestaande situatie in de stad.

De uitgangspunten zijn niet allemaal nieuw, we hebben ze in het verleden wel vaak impliciet gehanteerd. Ze luiden als volgt.

Eerste uitgangspunt: Het moet om een erkende sport gaan.
Het moet gaan om sporten die zijn aangesloten bij een bond, die door NOC*NSF is erkend.

Tweede uitgangspunt: Subsidiariteit / Marktfalen:
Alleen als de markt niet voorziet in een accommodatie voor een erkende sport, omdat de financiering en exploitatie te duur is, kan de gemeente voor die sport een accommodatie realiseren of meefinancieren.

Derde uitgangspunt: Optimale bezetting:

We streven naar een optimale bezetting van sportaccommodaties. We zoeken daarbij steeds naar een goede balans tussen spelen, bewegingsonderwijs, sportieve recreatie en verenigingsgebruik. Dit naar voorbeeld van de z.g. "SER regels". De Sociaal Economische Raad heeft deze regels opgesteld als leidraad voor gemeenten. Deze regels zijn:

- Gebruik de ruimte die al beschikbaar is gesteld voor een bepaalde functie of door herstructurering beschikbaar gemaakt kan worden.
- Maak optimaal gebruik van de mogelijkheden om door meervoudig ruimtegebruik de ruimteproductiviteit te verhogen.
- Pas zodra het voorgaande onvoldoende soelaas biedt, komt de optie van uitbreiding of nieuwbouw aan de orde. .

Vierde uitgangspunt : Er is verschil tussen binnensporten en buitensporten.

Voor buitensporten geldt, dat we voor elke sportaccommodatie het maximaal gebruik van de accommodatie bepalen en dat verenigingen bij hun aannamebeleid daar rekening mee moeten houden. Is een sportpark vol, dan betekent dat een ledenstop of gebruik van een ander sportpark.

We hanteren normen die zijn opgesteld in overleg met de KNVB en de VNG.

Voor natuurgrasvelden is de maximale belasting 250 uur per jaar. Deze velden worden bijna uitsluitend voor wedstrijden gebruikt. Uitgaande van 35 speelweekenden per jaar kan een natuurgrasveld dus 7,1 uur per weekend gespeeld worden.

Kunstgrasvelden hebben niet te maken met een maximale belasting. Ze kunnen onbeperkt gespeeld worden. In de praktijk worden ze op maandag t/m vrijdag na schooltijd tot 22.30 uur gebruikt voor trainingen en in het hele weekend voor wedstrijden.

De norm voor het aantal kleedkamers is één kleedkamer per team, dat is twee per veld.

Vanwege de wisseltijd tussen wedstrijden zijn extra kleedkamers nodig, maar dat is niet het geval bij gebruik van lockers, zoals in het kleedgebouw op sportpark Kardinge.

Voor de binnensporten ligt het eenvoudiger: voor een sporthal, ijsbaan of zwembad is duidelijker aan te geven wanneer hij volledig bezet is. Echter ook daar bekijken we voortdurend of de bezetting beter kan.

Vijfde uitgangspunt: Bij nieuwe sporten beoordelen we van geval tot geval of we accommodaties willen aanleggen of uitbreiden.

In het geval van een nieuwe sport gelden de volgende afwegingen:

- Maatschappelijk rendement (kosten tegenover het bereik en bezetting).
- Duurzaamheid van het gebruik.
- Multifunctionaliteit: flexibel kunnen inzetten van de accommodatie.
- Het gezamenlijk gebruik door medesporters.
- Gaat het om een voorziening waar Groningen als grote stad een regionale functie vervult, zoals we dat doen bij onze atletiekbaan, ijsbaan, wielervedbaan.
- Kan de sport in de openbare ruimte worden uitgeoefend? Of is een aparte accommodatie nodig?
- Gaat het om een studentensport waar RUG en Hanzehogeschool in kunnen voorzien?
- Wat is het regionale aanbod voor de betreffende sport? Indien in de directe omgeving sportaccommodaties zijn die onderbezet zijn, kan dat een reden zijn dat de gemeente Groningen geen sportaccommodatie realiseert.

Een voorbeeld: Drachten heeft een 50 meter zwembad dat voor de topsport een regionale functie heeft. Om die reden -en vanwege de hoge investeringskosten- vinden wij het niet noodzakelijk in Groningen een 50 meter bad aan te leggen of daarin te financieren.

Zesde uitgangspunt : Sportcentrum Kardinghe heeft een aparte status. Kardinghe is een vorm van publiek private samenwerking. Doel is dat functies elkaar versterken, maar ook dat de private onderdelen de publieke onderdelen betaalbaar houden. Dit is vastgelegd in de uitgangspunten bij de start van Kardinghe (zie onze brief van 19 april 2013). De gemeente bouwt en zorgt voor de basissporten zwemmen en schaatsen. Dat wil zeggen dat de gemeente voor deze sporten het exploitatietekort voor haar rekening neemt. Andere sporten en ondersteunende functies besteden we uit. De gemeente bouwt, is eigenaar en verhuurt aan of sluit een exploitatieovereenkomst met een marktpartij, voor een kostendekkend bedrag. Op dit moment worden de winkel, de horeca en de tennis- en squashbanen op deze wijze door marktpartijen geëxploiteerd.

4. Welke voorzieningen faciliteren we: de sportaccommodatie zelf, de kleedaccommodatie, het clubgebouw? En tot hoever gaat het faciliteren? (verhuur, subsidie, lening, erfpacht?)

De criteria voor het wel of niet faciliteren van sporten zijn nu duidelijk. Maar tot hoever gaat de rol van de gemeente? De kern van de rol van de gemeente is dat ze gelegenheid geeft tot het beoefenen van sport. Dat wil zeggen dat de gemeente verantwoordelijk is voor de aanleg en het specialistische onderhoud van de sportvoorziening, met kleed- en doucheruimtes. We constateren dat onze rol verschilt voor de binnen- en de buitensporten.

Op de sportparken is de gemeente niet verantwoordelijk voor de bouw van clubgebouwen. Wel willen we verenigingen de gelegenheid geven van een clubhuis gebruik te maken. We gaan duidelijke afspraken maken met de verenigingen over de clubaccommodaties. Dat kan op verschillende manieren. In Nederland komen zeer uiteenlopende gebruikssituaties voor, variërend van huur, recht van opstal, erfpacht tot eigendom. Er is geen eenduidige beste situatie.

De gevolgen van een bepaalde gebruikssituatie kunnen voor zowel de sportvereniging als de gemeente grote gevolgen hebben. Als de vereniging zelf eigenaar van de clubaccommodatie is, is zij verantwoordelijk voor het onderhoud, beheer, schoonmaak en wettelijke vereisten. Bovendien is zij aansprakelijk voor wat er in het gebouw gebeurt. Dat betekent veel werk, een grote verantwoordelijkheid en hoge kosten. In geval van een huurovereenkomst liggen die verantwoordelijkheden bij de gemeente.

We gaan alle voor- en nadelen van de diverse gebruikssituaties in kaart brengen, voor zowel de sportverenigingen als de gemeente. Wij komen in het voorjaar van 2014 met een voorstel over de gewenste situatie in Groningen. We houden rekening met de bestaande situaties. Wij streven er op termijn naar dat alle kleedkamers op de sportparken in beheer bij de gemeente komen. We gaan met de verenigingen in overleg of zij bereid zijn de kleedkamers aan ons over te dragen. Wij zijn in dat geval voortaan verantwoordelijk voor het groot onderhoud. Met de verenigingen willen we afspraken maken over zelfwerkzaamheid voor zaken als schoonmaak.

Voor nieuwe situaties op een sportpark geven wij er de voorkeur aan om clubgebouwen en kleedaccommodaties zo veel mogelijk in één gebouw onder te brengen. Daardoor is het mogelijk ruimtes efficiënter te gebruiken en te beheren.

De binnensporten geven een ander beeld. De gebruikssituatie en de verantwoordelijkheden zijn duidelijker. Dit zal de komende tijd niet wijzigingen. Sportverenigingen kunnen gebruik maken van de kantine die in bijna alle sporthallen en in de zwembaden aanwezig is.

Van de gymnastieklokalen is een deel in eigendom en beheer bij de gemeente. Ze worden overdag gebruikt voor het bewegingsonderwijs en na schooltijd en in de weekenden verhuurd aan verenigingen en andere gebruikers. Een ander deel is in eigendom van schoolbestuur O2G2, maar wordt beheerd en verhuurd door de gemeente. Tenslotte hebben de andere schoolbesturen gymlokalen in eigendom en beheer. Een deel daarvan wordt verhuurd aan verenigingen, maar daar heeft de gemeente geen zicht op. Voor de gemeentelijke sporthallen gelden dezelfde regels als voor de gymnastieklokalen: overdag gebruik door het onderwijs, op andere tijden de sportverenigingen en andere gebruikers. De gemeentelijke zwembaden en de ijsbaan/ijsshal van sportcentrum Kardinges kennen ook veel recreatief gebruik.

We proberen bij de inroosting van velden, zalen, zwembaden en ijsbanen aan de belangen van alle gebruikersgroepen tegemoet te komen. Jaarlijks wordt op basis van de aanvragen van de sportverenigingen en andere gebruikers een indeling van het gebruik gemaakt. De capaciteit van onze accommodaties is in het algemeen voldoende om aan de vraag te kunnen voldoen. Maar op bepaalde tijden is in vooral de sporthallen en de ijsshal sprake van schaarste. De toewijzing van uren voor de sportaccommodaties was voornamelijk gebaseerd op de roosters van voorgaande jaren. Elke vereniging kreeg de uren toegewezen die ze al jaren hadden. Er was weinig tot geen ruimte voor nieuwe aanvragers.

Waar mogelijk willen we de bezetting van accommodaties optimaliseren. Het automatisme van toewijzing op basis van voorgaande jaren laten we geleidelijk los (zie ook de brief aan de raad 9-2-2012). We hanteren de volgende toewijzingsregels. Het Basisonderwijs en daarna het Voortgezet Onderwijs krijgen altijd voorrang als er een wettelijke verplichting is. In de naschoolse uren krijgen Bslim-activiteiten voorrang. In een aantal nog aan te wijzen accommodaties geven we voorrang aan de topsporttalentopleidingen. Na 18.00 uur is er plaats voor de sportverenigingen. De verenigingen kunnen eerder dan om 18.00 uur de beschikking krijgen over een sportaccommodatie als geen vraag is vanuit Bslim of talentopleidingen. Per 1 augustus 2014 geven we ook voorrang aan de moderne vereniging. Dit zijn verenigingen die samenwerken met de wijk of een school of die zich richten op bepaalde groepen. Deze toewijzingsregels hanteren we vooral bij de sporthallen en de ijsshal van sportcentrum Kardinges, omdat daar de druk op de beschikbare capaciteit het grootst is.

De accommodaties worden tegen niet-kostendekkende tarieven beschikbaar gesteld. De prijs die een individuele zwemmer of schaatser voor zijn kaartje betaalt, dekt de kosten niet. Dat is ook het geval bij de tarieven die sportverenigingen en andere gebruikers betalen voor gebruik van velden, zalen, hallen, ijs, zwembaden, de atletiekbaan etc. Sportverenigingen en andere gebruikers betalen hetzelfde huurtarief, maar sportverenigingen krijgen een deel van de huur terug in de vorm van een subsidie. Jaarlijks verlenen we voor ca. 1 miljoen euro aan "huursubsidie" (basis- en jeugdsubsidie). Deze vorm van subsidiëring voldoet niet, zoals genoemd in het Drie punten plan sport (brief aan de raad 23 juli 2013). We zoeken naar een andere vorm van subsidiëring, waarmee we meer willen sturen. Begin 2014 komen we met een voorstel.

5. Onderhoud en vervangingsinvesteringen: hoe informeren we de raad hierover jaarlijks en wat is het programma voor 2014?

We werken voortdurend aan het op peil houden en verbeteren van onze accommodaties. We onderscheiden:

- Dagelijks onderhoud
(zoals knappende riolering, kapotte pompen)
- Planmatig onderhoud en contracten (MOP)
(zoals schilderwerk en maaien velden; contract met bv Iederz)
- Vervangingsinvesteringen (MIP)
(zoals het vervangen van een toplaag kunstgras),
- Nieuwe investeringen
(zoals de aanleg van het 4e kunstgras hockeyveld).

Voor B (het planmatig onderhoud) en een deel van C (de vervangingsinvesteringen) hebben we sinds 2008 meerjarenplanningen: de Meerjaren Onderhouds Planning (MOP) en de Meerjaren Investerings Planning (MIP); (bijlagen 2 A en B). Door het werken volgens meerjarenplanningen kunnen we een bepaalde kwaliteit van de sportaccommodaties garanderen. Dat kan omdat we gebruik maken de kwaliteitsnorm volgens NEN2767 (bijlage 2C). In Groningen werken we op niveau 3. Vertaald naar cijfers op school: een 6+.

De MIP en MOP hebben een dynamisch karakter. We beoordelen voortdurend welke werkzaamheden naar voren moeten worden geschoven en welke werkzaamheden langer kunnen wachten. De volgorde daarbij is: voldoen aan de wet, veilig, heel en schoon. De consequenties voor de gebruiker staan daarbij centraal.

De dynamiek bij de uitvoering wordt veroorzaakt door calamiteiten (bijvoorbeeld als kunstgrasvelden door een strenge winter zijn aangetast), voortschrijdend inzicht (een situatie valt mee of juist tegen), budgetinterventies (bezuinigingen) en ontwikkeling in techniek en markt (lagere prijzen door de crisis). De betrokken gebruikers informeren we over de wijzigingen.

Voor de MIP en MOP is jaarlijks 7,8 miljoen euro beschikbaar. Het vrij besteedbare budget fluctueert jaarlijks door de wisselende vrijval van kapitaallasten. Jaarlijks fluctueert de hoeveelheid gewenst onderhoud en daarmee ook de hoeveelheid benodigde middelen. De eerstvolgende jaren voorzien we tekorten en daarna overschotten. Per saldo is er op het moment een gemiddeld jaarlijks tekort. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat we een aantal kosten nog niet in rekening brengen bij een aantal sportverenigingen. Dit wordt opgelost door onderhoud te verschuiven naar latere jaren. Daarin schuilt het risico dat te lang uitstel de problematiek op termijn vergroot.

Het budget voor de MIP/MOP is door de raad vastgesteld met de nota Sport op Orde in 2008 voor de periode 2007-2016. Elke vijf jaar wordt een volledig nieuwe MIP en MOP opgesteld voor een periode van tien jaar. In 2016 maken we weer een volledig nieuwe MIP en MOP, die ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Daarnaast informeren we de raad jaarlijks in de maand november over de geplande investeringen in het volgende jaar en de jaren daarna. Elke investering wordt apart in een voorstel voor een kredietaanvraag aan de raad voorgelegd.

In de MOP hebben we middelen gereserveerd voor het onderhoud van alle accommodaties. In de MIP echter zijn alleen de vervangingsinvesteringen van een deel van de accommodaties opgenomen. Dat zijn de vervanging van de kunstgrasvelden en een deel van de benodigde middelen voor de vervanging van sporthal De Wijert. Er zijn dus geen middelen gereserveerd voor vervangingsinvesteringen van de rest van de accommodaties. We noemen als voorbeeld de grote investeringen die voor de Papiermolen verwacht worden. Voor uitbreiding van capaciteit zijn ook geen middelen beschikbaar. Plannen voor deze investeringen zullen we apart aan de raad voorleggen.

6. Basis op orde: hoe we gelijke omstandigheden voor de buitensporten willen creëren door afspraken te maken over het betalen van de kosten van gas, water en elektriciteit.

We willen op de sportparken toewerken naar eenduidige regels over het betalen van de lasten voor gas, water, elektriciteit en overige lasten. Dat doen we met het project 'Basis op orde'. Het project Basis op orde is bedoeld om gelijke omstandigheden te creëren voor de buitensportverenigingen. Deze omstandigheden verschillen namelijk per vereniging. De ene vereniging betaalde bijvoorbeeld op het gebied van energie alles zelf, terwijl op een steenworp afstand een andere vereniging helemaal geen energie betaalde. Verder kreeg een aantal verenigingen vergoedingen op basis van afspraken die lang geleden zijn gemaakt en niet meer realistisch zijn. Ook hier kunnen we spreken van een lappendeken.

Voor het gelijktrekken van de afspraken tussen verenigingen en de gemeente gaan we de volgende uitgangspunten hanteren:

- de verenigingen betalen voor gas, water, elektra, onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrechten;
- vergoedingen worden alleen verstrekt als die op een reële afspraak is gebaseerd;
- afspraken over onderhoud en schoonmaak van de accommodatie zijn alleen geldig als ze schriftelijk zijn vastgelegd.

De afgelopen jaren is een inventarisatie gemaakt van de afspraken over kosten en de vergoedingen. Op basis van de uitgangspunten is de gemeente anderhalf jaar geleden gesprekken gestart met alle buitensportverenigingen.

Met alle verenigingen zijn nu minimaal drie gesprekken gevoerd, met een aantal vier of vijf keer. Waarom zo vaak? Het mag duidelijk zijn dat het terugbrengen van de vergoedingen en het in rekening brengen van kosten financiële consequenties voor de verenigingen heeft.

Het resultaat van de gesprekken is dat de verenigingen het eens zijn over het principe dat er zelf voor gas, water en elektra wordt betaald. Vergoedingen die niet realistisch zijn of waarvoor de onderbouwing nog slechts gedeeltelijk bestaat, worden in maximaal drie jaar afgebouwd. De afbouwregeling moet er voor zorgen dat alle verenigingen in 2017 op gelijke basis vergoedingen krijgen. Per saldo betekent dit wel dat er meer kosten in rekening zullen worden gebracht en dat de meeste verenigingen meer zullen moeten betalen..

Over een aantal punten zijn we nog in gesprek met de verenigingen. Het gaat dan onder andere over het energieverbruik, de doorberekening van energie voor het kleedkamergebruik, de opstalverzekering en de hoogte van de voorschotnota energie. De verenigingen vinden over het algemeen dat het verbruik van de algemene voorzieningen hoog is. Het gaat dan over de verwarming kleedkamers, douches, veldverlichting en terreinverlichting.

Om die reden voeren we maatregelen door om de kosten te verlagen:

- Er wordt onderzocht of de aansluitwaardes energieaansluitingen omlaag te brengen zijn, om zo de vastrechtkosten te drukken
- Op de sportparken West-end en Kardingse loopt een pilot om te onderzoeken of de kosten van de veldverlichting te verlagen zijn
- Met de Novo zijn een aantal afspraken gemaakt, waar verenigingen mogelijk een beroep op kunnen doen (bijvoorbeeld schoonmaak kantine, papierprikken e.d.)
- met de GRESCo (Groningse energie service compagnie) worden energiebesparende maatregelen besproken voor de sportaccommodaties.

Een aantal verenigingen is al akkoord gegaan met de nieuwe afspraken. Met alle andere verenigingen blijven we in gesprek. We streven ernaar uiterlijk in 2014 tot overeenstemming te komen.

Er is niet alleen onduidelijkheid over het doorberekenen van de gebruikerslasten. Dat geldt ook voor de huur van een aantal clubgebouwen. Een aantal verenigingen betaalt geen of een symbolische huur voor het gebruik van de clubaccommodatie die de gemeente heeft gebouwd. Het gaat om buitensportverenigingen die de afgelopen jaren moesten verhuizen naar een ander sportpark: de sportparken Kardingse, De Parrel, West End en het Noorden. De verenigingen hadden in de oude situatie een clubgebouw dat door henzelf was gebouwd. In de nieuwe situatie dienden zij het clubgebouw van ons te huren. Met deze verenigingen is afgesproken dat zij voor een bepaalde periode een symbolische huur hoefden te betalen. De periodes zijn nu afgelopen. Wij zullen de komende tijd overgaan tot het vragen van een reële huur. Omdat de kosten niet in rekening zijn gebracht bij de verenigingen leidt dat tot tekorten in de exploitatie van de accommodaties.

7. Het periodieke onderzoek naar de behoefte aan accommodaties en de consequenties die we daaraan verbinden.

Om de vier jaar laten we onderzoeken wat de behoefte is aan sportaccommodaties in de stad en hoe die behoefte zich de komende jaren waarschijnlijk zal ontwikkelen. In 2008 heeft het eerste capaciteitsonderzoek plaats gevonden, gevolgd door een onderzoek in 2012. In 2016 zal het volgende capaciteitsonderzoek plaats vinden. Aan de hand van de aanbevelingen uit het capaciteitsonderzoek maken we een plan waarin we beschrijven of en op welke wijze we gevolg geven aan de aanbevelingen.

In het capaciteitsonderzoek 2012 zijn de volgende conclusies getrokken: De stad Groningen heeft een breed en gevarieerd aanbod van sportaccommodaties, dat voor de komende jaren goed in staat is te voorzien in de groeiende vraag naar sportaccommodaties. Op onderdelen zijn er echter tekorten aan capaciteit te verwachten. Er wordt een tekort verwacht van wedstrijdvelen voetbal en hockey op sportpark Corpus den Hoorn. Aanbevolen wordt om een combinatieveld, dat te gebruiken is voor meerdere sporten, aan te leggen en nog een (vijfde) hockeyveld. Daarnaast wordt aanbevolen om op Sportpark Esserberg een combinatieveld aan te leggen en op sportpark Hoogkerk een kunstgrasvoetbalveld, inclusief extra kleedkamers.

Naast een tekort aan wedstrijdvelen constateert het capaciteitsonderzoek een tekort van één sporthal in 2016 oplopend tot twee sporthallen vanaf 2020. Aanbevolen wordt om te wachten met de sloop van de "Oude ALO" en snel nieuwbouwplannen, vooral bij Sportcentrum

Kardinge, te realiseren. Daarnaast wordt geadviseerd om het verhuurbeleid van sporthallen en -zalen aan te scherpen door duidelijke toewijzingsregels, eventueel een voorrangbeleid, afschaffen of flexibilisering van het gewoonterecht, beter inzicht in de daadwerkelijke bezetting en reallocatie van gebruikers van de binnensportaccommodaties.

In een brief aan de raad (dd. 11-10-2012) schreven we de meeste aanbevelingen van het capaciteitsonderzoek over te willen nemen. De middelen om te investeren in sportaccommodaties zijn beperkt. Voor een aantal aanbevelingen geldt dat we voor een alternatieve, maar afdoende oplossing hebben gekozen.

We hebben een groot deel van de aanbevelingen uitgevoerd of hebben de uitvoering in voorbereiding. Het in hoofdstuk 4 genoemde afwegingskader passen we zoveel mogelijk toe, vooral het intensiever gebruiken van de beschikbare ruimte. De stand van zaken is als volgt:

- Het vierde hockeyveld is in november 2013 in gebruik genomen. Op termijn is de verwachting dat meer capaciteit nodig is. We leggen voorsnog geen vijfde hockeyveld aan. We gaan eerste optimaal gebruik maken van de beschikbare capaciteit in de stad en betrekken hierbij de capaciteit die beschikbaar is op het sportcentrum bij Zernike (zaterdag).
- Een voorstel voor de herinrichting van Sportpark Corpus den Hoorn gaan we op korte termijn voorleggen aan de raad. In het voorstel wordt meer ruimte voor de top- en breedte sport gerealiseerd, inclusief een combinatieveld (voetbal/rugby).
- Het capaciteitsknelpunt op Sportpark Esserberg lossen we op door slimmer in te roosteren en vooral op de zaterdagen langer door te spelen op de kunstgrasvelden.
- Op Sportpark Hoogkerk hebben we tegelijk met de renovatie van het kunstgrasveld korfbal, een kunstgras trainingsveld kunnen realiseren, dankzij de zelfwerkzaamheid van de gebruikers van het sportpark. Vanwege het intensieve gebruik van de kleedkamers maken de teams gebruik van kledinglockers.
- Het eerste deel van de renovatie van Sportcentrum Kardinge is afgerond en de nieuwe sporthal is in aanbouw. Daarnaast worden squashbanen, buitentennisbanen en een dojo voor vechtsporten gerealiseerd.
- Dankzij het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan de sporthal, speelhal en gymzaal, kunnen we de sportfaciliteiten in de 'Oude ALO' voor nog eens vijf jaar gebruiken.
- In de tussentijd bereiden we, in samenwerking met het Noorderpoortcollege, de bouw van de sporthal Europapark voor. Een voorstel over de bouw van een sporthal leggen wij op korte termijn aan u voor. Daarnaast zal op de plaats van de huidige sporthal De Wijert een spelhal verrijzen die geschikt is voor het basisonderwijs en specifiek voor een aantal sporten, zoals basketbal, volleybal en badminton, zal worden ingericht. Een spelhal heeft de omvang van twee gymlokalen.

Voor de overige sportbehoeften in de stad geldt het volgende. We toetsen ze aan de uitgangspunten die we hebben geformuleerd.

- Faciliteiten voor de turnsport maken onderdeel uit van de Sporthal Europapark. We stellen vast dat we een rol hebben in het faciliteren van een grote sport als gymnastiek/turnen, omdat de markt hier niet in voorziet (subsidiariteit/marktfalen).
- De badminton sport kan gebruik maken van bestaande en toekomstig te bouwen accommodaties. Wij vinden het niet noodzakelijk om te investeren in een aparte accommodatie. In dit geval hanteren we het uitgangspunt 'optimale benutting van de bestaande sportaccommodaties'.
- De Stichting Schietsport heeft plannen voor de bouw van een schietaccommodatie. De financiering hiervan zien we niet als een taak van de gemeente.

Op basis van het uitgangspunt subsidiariteit/marktfalen stellen we vast dat de schietsport zelf moet kunnen voorzien in een accommodatie.

- De aanleg van een 50-meter zwembad vinden we op dit moment een brug te ver. Zwemmen is geen nieuwe sport, maar de bouw van een 50- meterzwembad is ten behoeve van een specifieke discipline, namelijk de topsport. In de regio (Drachten) is voor de topsport al een 50-meter zwembad beschikbaar.

8. Hoe kunnen we onze accommodaties verder verduurzamen ?

Wij willen als stad in 2035 energieneutraal zijn. Hiervoor is het noodzakelijk gebouwen te verduurzamen. Op sportgebied zetten we met het verduurzamen van Sportcentrum Kardinge een grote stap. We gebruiken de renovatie van Kardinge om ingrijpende energiebesparende maatregelen door te voeren. Door een combinatie van een biomassa-installatie en persgas, zonnepanelen en led verlichting is een reductie op het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van 50% haalbaar. Het belangrijkste onderdeel vormt de biomassa-installatie, die zorgt voor de verwarming van het complex. Als brandstof gebruiken we 4.000 ton van ons eigen gemeentelijk groenafval, waardoor de aanvoer van groene energie is gewaarborgd. Met alle duurzaamheidsmaatregelen laten we zien wat de moderne mogelijkheden zijn om een sportcomplex op een duurzame en flexibele manier te kunnen inrichten en beheren. De totale uitgaven rondom duurzaamheid (€ 2,8 miljoen) worden gedekt door aanzienlijke besparingen op de energielasten. De verwachting is dat de energierekening worden gehalveerd.

Om alle huidige sportgebouwen te verduurzamen is het nodig, net als bij Sportcentrum Kardinge, te investeren in maatregelen. De kosten gaan hierin voor de baten uit. Het is echter niet altijd nodig om grote aanpassingen te doen om te besparen. Zo hebben we al onze sporthallen onderzocht en gekeken naar de instellingen van de installaties en verlichting. Het bleek dat door simpel enkele instellingen te wijzigen, al flink bespaard kan worden. Om een voorbeeld te geven: In een sporthal hangt verlichting die in delen geschakeld kan worden. Door 1/3 deel uit te laten besparen we energie, maar de lichtopbrengst voldoet nog ruimschoots aan de norm voor het betreffende gebruik.

Dit onderzoek voeren we ook door in de andere sportaccommodaties. Zo loopt er op dit moment op de sportparken Westend en Kardinge een pilot die een betere beheersing van de sportveldverlichting mogelijk maakt, waardoor het energieverbruik flink verminderd kan worden.

We houden innovaties goed in de gaten. Zo volgen we de ontwikkelingen in de led-verlichting nauwlettend en hebben we in sporthal Hoogkerk led-verlichting geplaatst. Ook zijn de ijshockeyhal en de 400-m ijsbaan Kardinge voorzien van led-lampen. Voor sportvelden is de LED techniek nog niet voldoende doorontwikkeld.

Verskillende sportaccommodaties zijn inmiddels uitgerust met een zogenaamd gebouw beheer systeem (GBS). Door te werken met een dergelijk systeem, in combinatie met afgestemde installatietechniek, zijn besparingen mogelijk tot 35% op het energieverbruik.

We onderzoeken welk systeem voor onze accommodaties het meest geschikt is. Door een koppeling te maken met het reserveringssysteem, is het mogelijk de sportaccommodatie te laten weten wanneer de verwarming aan moet. In het land zijn enkele voorbeelden van een dergelijk intelligent gebouw management systeem aanwezig.

Op basis van de ervaringen ontwikkelen we voorstellen voor duurzaam beheer. Daarbij is het uitgangspunt dat de investeringskosten gedekt moeten worden uit de vermindering van energiekosten. Als dat niet mogelijk is, maar de milieuwinst is substantieel, dan maken we voorstellen voor additionele financiering. Daarbij maken we zo mogelijk gebruik van de Groningse Energie Service Compagnie (GRESCo). We onderzoeken samen met de GRESCo hoe we duurzame investeringen kunnen koppelen aan het onderhoudsplan van alle accommodaties.

We zetten bij nieuwbouw- en verbouwprojecten in op energiezuinig, kwalitatief hoogwaardige accommodaties. De meest recent opgeleverde accommodaties zijn uitgevoerd met GBS. De praktijk is dat materialen die energiebesparend werken vaak kostbaar zijn en boven het beschikbare budget uitstijgen. Daardoor is het niet altijd mogelijk op de meest duurzame manier te bouwen.

9. De jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken en de verschillende communicatiemomenten met de gebruikers van de sportaccommodaties. We gaan ook in op het onderzoek dit jaar onder de gebruikers van de gymlokalen.

Per sportpark, sporthal, zwembad en ijsbaan vind er een aantal keren per jaar een gebruikeroverleg plaats. In voorbereiding op het nieuwe seizoen is de indeling van de velden op de sportparken en de toewijzing van de zwembaden onderwerp van gesprek.

Als er iets gebeurt gedurende het gebruik van de sportaccommodatie, dan kan gebruik worden gemaakt van de zogenaamde calamiteitentelefoon. Voor minder acute klachten is een klachten e-mailadres beschikbaar. Daarnaast organiseren we regelmatig verenigingsbijeenkomsten, waar de accommodaties onderwerp van gesprek kunnen zijn.

We willen graag weten hoe de gebruikers de gemeentelijke sportaccommodaties ervaren. Om die reden ondervragen we gebruikers hierover in een klanttevredenheidsonderzoek. Een klanttevredenheidsonderzoek bestaat uit een online onderzoek onder individuele sporters en groepsgesprekken met scholen/verenigingen over de dienstverlening van de gemeente Groningen. De resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd in een onderzoeksverslag. In het onderzoek worden aanbevelingen gedaan. Aan de hand daarvan worden actie- en verbeterpunten geformuleerd en uitgevoerd.

De cyclus van het klanttevredenheidsonderzoek per accommodatie ziet er als volgt uit: Jaarlijks: de zwembaden (de Parrel, Helperbad, Papiermolen) en Sportcentrum Karding. Ook jaarlijks, wisselend per soort accommodatie, is er een uitgebreide enquête onder de gebruikers van sporthallen, gymzalen of sportparken. Dan worden sportbesturen, schoolbesturen, de sporters en het stadspanel gevraagd naar hun mening. In 2012 ging het over de sporthallen, in 2013 over de gymlokalen en in 2014 zijn de sportparken aan de beurt. In 2015 weer de sporthallen etc. Vanaf 2014 zullen ook jaarlijks de sportbesturen worden gevraagd naar hun mening over alle accommodaties die hun vereniging gebruikt.

Naast het klanttevredenheidsonderzoek vinden er jaarlijks Mystery visits plaats in alle zwembaden en Sportcentrum Karding. Een Mystery visit houdt in dat een voor het personeel onbekende bezoeker het gebruik en de gastvrijheid van de sportaccommodatie beoordeelt. We scoren goed in deze beoordelingen. Elk jaar zullen de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek, de aanbevelingen en de verbeteringen die worden doorgevoerd aan de raad worden gepresenteerd in de maand november.

Bij deze nota is het klanttevredenheidsonderzoek van 2013 over de gymzalen gevoegd (bijlage 3). In grote lijnen luiden de bevindingen uit het rapport als volgt:

- De gymzalen worden over het algemeen door de meeste gebruikers als geschikt beoordeeld. Wel vindt een aantal gebruikers de stroefheid van de vloer en de temperatuur minder geschikt.
- Voor een groot deel van de gymzalen blijken het onderhoud en de hygiëne punten van aandacht. De gebruikers zijn ontevreden over de hygiëne en het onderhoud van vooral de douches, toiletten en kleedkamers.
- Het contact met de gemeente (Werkmaatschappij Sport en Recreatie) verloopt goed. De gebruikers zijn tevreden over het contact en de medewerkers van de gemeente.
- Het is niet bij iedereen bekend waar men terecht kan met klachten over de gymzalen. Daarnaast is betere terugkoppeling tijdens het proces van klachtafhandeling gewenst.

Op basis van deze bevindingen worden de volgende acties uitgezet:

- Stroefheid vloer: De klachten hierover hebben betrekking op drie gymzalen. We zullen in overleg met de gebruikers het probleem proberen op te lossen.
- Temperatuur: De klachten over de temperatuur hebben betrekking op vier gymzalen. Ook hier zoeken we in overleg met de gebruikers naar een oplossing.
- Onderhoud/hygiëne: De klachten over het onderhoud en de hygiëne zijn herkenbaar en hebben veel te maken met de dagelijkse overgang van onderwijsgebruik naar verenigingsgebruik en andersom. We onderzoeken samen met de gebruikers hoe we hier binnen de financiële randvoorwaarden verbeteringen kunnen aanbrengen.
- Contacten: We zullen de wijze waarop we contact onderhouden met onze gebruikers op de zelfde voet voort zetten.
- Klachtenafhandeling: We gaan in de gymzalen duidelijker zichtbaar maken waar gebruikers terecht kunnen voor klachten. Tevens zullen we een klager laten weten wat we met de klacht doen.

10. Conclusies en acties.

We vatten de belangrijkste punten uit de nota hier samen.

- A. We hanteren zes uitgangspunten voor het al of niet faciliteren van sporten
- Het moet gaan om een door NOC*NSF erkende sport.
 - De gemeente heeft alleen een rol als de markt niet voorziet in een accommodatie.
 - We maken optimaal gebruik van de beschikbare accommodaties.
 - Er is een verschil tussen binnen- en buitensporten.
 - Nieuwe sporten beoordelen we van geval tot geval.
 - Sportcentrum Kardinghe heeft een aparte status

De uitgangspunten zullen niet altijd een sluitend antwoord geven op de vraag of we een sport moeten faciliteren, maar geven wel een kader aan om een afweging te kunnen maken.

- B. We faciliteren de sportaccommodaties inclusief de kleed-, doucheruimtes. Als we eenmaal hebben vastgesteld dat we een sport faciliteren, dan bouwen wij de sportaccommodatie en de bijbehorende kleedkamers en douches.

- C. De club is verantwoordelijk voor een eigen clubgebouw/kantine. Uitgangspunt is dat sportverenigingen die dat willen, hun eigen clubgebouw realiseren.

Voor de binnensporten is het duidelijk: bij een sporthal en een zwembad is de kantine een onderdeel van het gebouw dat door de sporters gebruikt kan worden. De gebruikssituatie van de buitensporten is in veel gevallen niet formeel geregeld. Veel verenigingen hebben clubgebouwen op gemeentegrond gebouwd. Daarnaast heeft de gemeente clubgebouwen gebouwd die door een vereniging gehuurd worden. De keuze voor een bepaalde gebruikssituatie kan grote gevolgen hebben voor de vereniging en voor de gemeente. Voor de gebruikssituatie van clubgebouwen op sportparken, maken we een apart overzicht van de mogelijkheden. We komen hierover medio 2014 met een voorstel.

- D.** We hanteren toewijzingsregels voor het gebruik
In sportaccommodaties waar meer vraag dan aanbod is, hanteren we toewijzingsregels. Dat doen we op dit moment vooral in de sporthallen en op de ijsbanen. Basis- en voortgezet onderwijs krijgen onder schooltijd voorrang, daarna geven we voorrang aan Bslim, topsporttalentopleidingen en de moderne vereniging
- E.** We komen in het eerste kwartaal van 2014 met een nota over de moderne vereniging en een aangepast subsidiestelsel.
- F.** Jaarlijks in november informeren we de raad over de vervangingsinvesteringen en het onderhoud in het volgende jaar. In 2016 bieden we de raad een geheel nieuwe MOP en MIP aan.
- G.** In 2014 wordt het project Basis op Orde afgerond en informeren we de raad. Wij geven uitvoering aan het project Basis op Orde, met als doel gelijke omstandigheden voor de buitensportverenigingen te realiseren voor het betalen van energie, water en andere gebruikerslasten. Dit project wordt in 2014 afgerond.
- H.** Elke vier jaar doen we een capaciteitsonderzoek.
Om de vier jaar onderzoeken we hoe de behoefte aan sportaccommodaties zich de komende jaren zal gaan ontwikkelen. De aanbevelingen uit het onderzoek van 2012 zijn grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. In 2016 doen we het volgende capaciteitsonderzoek.
- I.** We verduurzamen voortdurend onze sportaccommodaties.
Bij het onderhoud, vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen zetten we in op duurzaam (ver)bouwen. De verbouwing van Sportcentrum Kardingse is daarvoor het beste voorbeeld, maar ook kleine aanpassingen worden doorgevoerd.
- J.** Jaarlijks informeren we de raad in november over het klanttevredenheidsonderzoek. We hebben verschillende communicatiemomenten met de gebruikers (vooral met de sportverenigingen) van onze sportaccommodaties. We informeren de raad jaarlijks over de uitkomsten van het tevredenheidsonderzoek van dat jaar en over de acties die we ondernemen. In 2013 hebben we een klanttevredenheidsonderzoek onder de gebruikers van de gymlokalen laten uitvoeren. We gaan naar aanleiding hiervan aandacht besteden aan de stroefheid van sommige vloeren, de temperatuur in vier gymzalen, onderhoud en hygiëne en aan contact met de klager over de afhandeling van de klacht.

Bijlage 1

Sportaccommodaties. Gebruikssituaties september 2013

(overzicht van alle sportaccommodaties die de gemeente Groningen beheert. Bij de sportparken worden alleen de gebouwen genoemd. De velden zijn in alle gevallen in beheer en onderhoud bij de gemeente.)

kt	Juridisch aantal	Eigendom	Gebouwd door*	Huur	Vereniging in eigen beheer	Vereniging doet groot onderhoud	Vereniging doet klein onderhoud	Gemeente doet groot onderhoud	Gemeente doet klein onderhoud	Opmerkingen
Sportparken (16, incl draai baan en atletiekcentrum)										
Sportpark Selwerd	4	Gemeente Astrea	Gemeente Astrea	nvt Nee	Astrea Astrea	x	x	x	x	verbouwing 2004
Gemeentelijke kleedkamers Kantine loopgroep astrea										
Sportpark De Parrel										
Mamio kantine (bovenverdieping)		Gemeente	Gemeente	Ja	Mamio		x	x		
B-Slim kantine (bovenverdieping)		Gemeente	Gemeente	Ja	B-slim		x	x		
Mamio kleedkamers (beneden)	4	Gemeente	Gemeente	nvt	Mamio		x	x		
Sportpark Corpus den Hoorn										
Gebouw OCSW		Gemeente	Gemeente	nvt	nwvg			x		
Loods leders		Gemeente	Gemeente	Ja	leders	nvt	nvt	nvt		romney/loods
Gebouw leders		Gemeente	Gemeente	Ja	leders	nvt	nvt	nvt		kantoor/kantine
Gebouw FC Groningen		Gemeente	losse units	nvt	fc groningen	x	x	x		tijdelijke units
Gebouw A	4	Gemeente	Gemeente	nvt	fc groningen		x	x		
Gebouw GHBS (kantine)		Gemeente	GHS	nee	ghbs	x	x	x		worden als 4 kt gerekend, schoonsmaak wsr
Gebouw GHBS (kleedkamers D)	2	Gemeente	Gemeente	nvt	ghbs		x	x		
Gebouw Carib (kantine)		Gemeente	Caribe	Nee	caribe	x	x	x		1 nog in verbouwing door caribe
Gebouw Carib (kleedkamers)	4	Gemeente	Caribe	Ja	caribe		x	x		herplaatst 1990, fl 29000 voor herbouw vergoed
Gebouw Groen geel (kantine+kleedkamers)	2	Gemeente	Groen Geel	Nee	groen geel	x	x	x		
Gebouw Gronias (kantine+kleedkamers)	8	Gemeente	Gronias	Nee	gronias	x	x	x		sinds 2010 niet meer in gebruik door brand
Gebouw Wieleerbond		Gemeente	NWVG	Nee	nwvg	x	x	x		nieuwbouw 2012, subsidie 18000, lening 27000
Gebouw GRC (kantine)		Gemeente	GRC	Nee	grc	x	x	x		
Gebouw GRC (kleedkamers B)	6	Gemeente	Gemeente	nvt	grc		x	x		staat op instorten
Gebouw rugby GSRG		Gemeente	GSRG	Nee	gsrc		x	x		
Sportpark Vinkhuizen/Westend										
Gruno (kantine)		Gemeente	Gruno	Nee	gruno	x	x	x		
Gruno (kleedkamers)	6	Gemeente	Gruno	nvt	gruno		x	x		
Lycurgus (kantine)		Gemeente	Lycurgus	Nee	Lycurgus	x	x	x		
Lycurgus (kleedkamers) binnen	2	Gemeente	Lycurgus	Nee	Lycurgus	x	x	x		
Lycurgus (kleedkamers) buiten	4	Gemeente	Gemeente	nvt	Lycurgus		x	x		
Club Brothers (kantine)		Gemeente	Gemeente	Nee	Club brothers	x	x	x		
Club Brothers (kleedkamers)	4	Gemeente	Gemeente	nvt	Club brothers		x	x		nieuwbouw 2011
Groninger Boys (kantine)		Gemeente	Gemeente	Ja	Groninger Boys		x	x		
Groninger Boys (kleedkamers 1 t/m 4)	4	Gemeente	Gemeente	nvt	Groninger Boys		x	x		ook gebruikt anderen
Groninger Boys (kleedkamers 5 t/m 8)	4	Gemeente	Gemeente	nvt	Groninger Boys		x	x		
Beheerdersgebouw		Gemeente	Gemeente	nvt	WSK			x		leeg sinds oktober 2011

Collegiebrief - Nota gemeentelijke sportaccomodaties informatie.pdf 11

Sportpark Stedspark												
Velocitas (kantine)												
Velocitas (kleedkamers in gebouw)	2	Gemeente	Velocitas	Nee								
Velocitas (kleedkamers los gebouw)	4	Gemeente	Velocitas	Nee								
De Vogels (kantine)		Gemeente	Gemeente	Nee								
De Vogels (kleedkamers)	4	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Sportpark het Noorden												
VVK (eerste etage kantine)		Gemeente	Gemeente	Ja								
VVK (kleedkamers)	4	Gemeente	Gemeente	Nvt								
v.v. Groningen (kantine)		Gemeente	Gemeente	Nee								
v.v. Groningen (kleedkamers)	2	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Pototos (kantine)		Gemeente	Gemeente	Nee								
Pototos (kleedkamers)	2	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Sportpark Coendersborg												
Oranje Nassau (kantine)		Gemeente	Oranje Nassau	Nee								
Oranje Nassau (kleedkamers)	8	Gemeente	Oranje Nassau	Nvt								
Oranje Nassau (werkplaats)		Gemeente	Oranje Nassau	Nee								
Amicilia (kantine)		Gemeente	Amicilia	Ja								
Amicilia (kleedkamers in pandig)	6	Gemeente	Amicilia	Nee								
Blauw Geel (kantine)		Gemeente	Blauw Geel	Nee								
Blauw Geel (kleedkamers in pandig)	2	Gemeente	Blauw Geel	Nvt								
Kleedgebouw A	2	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Sportpark Kardinge												
GVAV Rapiditas kantine		Gemeente	Gemeente	Ja								
GVAV Rapiditas kleedkamers	9	Gemeente	Gemeente	Nvt								
ROG k.v. kantine		Gemeente	Gemeente	Ja								
ROG k.v. kleedkamers	2	Gemeente	Gemeente	Nvt								
DIO v.v. kantine		Gemeente	Gemeente	Ja								
DIO v.v. kleedkamers	4	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Oosterparkers v.v. kantine		Gemeente	Gemeente	Ja								
Oosterparkers v.v. kleedkamers	6	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Diensverftek OGSW		Gemeente	Gemeente	Nvt								
Sportpark Lewenborg												
F.c. Lewenborg (kantine)		Gemeente	Gemeente	Ja								
F.c. Lewenborg (kleedkamers)	6	Gemeente	Gemeente	Ja								
Kluisboom VMBO zaal en kleedkamers boven	2	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Kluisboom VMBO zaal en kleedkamers beneden	4	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Sportpark de Wijert												
Kleedgebouw	2	Gemeente	Gemeente	Nvt								
Nic k.v. kantine		Gemeente	NIC	Nee								

Collegiebrief - Nota gemeentelijke sportaccomodaties informatie.pdf 11

Gymlokalen WSR (23)	Gemeente	Gemeente	zalen	80 9728 NB
Semmelweiss	Gemeente	Gemeente	1	1-17/9742 TJ
Ossheiderst	Gemeente	Gemeente	1	169 9721 NJ
Mulatuilstraat	Gemeente	Gemeente	1	16 9711 LJ
Folkingsdwar	Gemeente	Gemeente	2	4 9712 RH
Violenstraat	Gemeente	Gemeente	1	70 - 1 9744 AP
Zuiderweg	Gemeente	Gemeente	1	480 9743 EZ
Siersteenaan	Gemeente	Gemeente	1	288 9741 EW
Eikenlaan	Gemeente	Gemeente	1	1-5 9723 KZ
Kluverboom	Gemeente	Gemeente	3	9 9737 TJ
Stoepmaheerd	Gemeente	Gemeente	1	16 9713 PP
Goudenregenplein	Gemeente	Gemeente	1	1 9715 NR
Molukkenstraat	Gemeente	Gemeente	1	1 9721 VM
Vestdijklaan	Gemeente	Gemeente	1	24 9722 KE
Chopinlaan	Gemeente	Gemeente	1	9 9733 EB
Kiel	Gemeente	Gemeente	1	4 9728 EF
Canadalaan	Gemeente	Gemeente	1	6 9743 SW
Vuursteenstraat	Gemeente	Gemeente	1	16 9743 HW
Agatsstraat	Gemeente	Gemeente	1	2 9724 EK
Verl. Lodewijkstraat	Gemeente	Gemeente	1	5 9743 CA
Goudlaan	Gemeente	Gemeente	1	2 9746 RS
Slenk	Gemeente	Gemeente	1	22 9746 BJ
Mareliuststraat	Gemeente	Gemeente	1	
Siersteenaan	Gemeente	Gemeente	1	
				per 1-9-2013

Gymlokale die de WSR innoostert en verhuurt voor OZGZ (7)

Adriaan van Oostedestraat				
Kamerling Onnes			1	2 9718 RZ
Kapteynlaan			3	286 9741 EW
Kruitgracht			1	13/2 9714 CL
Melisseweg			1	82 9711 VK
Nieuwe sint Janstraat			1	2 9731 BX
Sweeljklaan			1	Nw. St Janstr 11 9711 VG
Sionskerk	TICV		1	2 9722 JV
			1*1	Korreweg 200 9742 LR

Sporthallen (9)	Gemeente	Gemeente	1 9735 AA
SH Kerdinge	Gemeente	Gemeente	Kardingerplei
SH De Vijfert	Gemeente	Gemeente	Vondelaan
SH Selwerd	Gemeente	Gemeente	Eikenlaan
SH Beyum	Gemeente	Gemeente	Amkemaheer
SH Hoogkerk	Gemeente	Gemeente	Zuiderweg
SH De Brug	Gemeente	Gemeente	Donderslaan
SH Vinkhuizen	Gemeente	Gemeente	Redlumstraat
SH Lewenborg	Gemeente	Gemeente	Kajuit
Sportgebouw Corpushuis	Gemeente	Gemeente	carex
			huur RO/EZ

Collegiebrief - Nota gemeentelijke sportaccommodaties informatie.pdf 11

Tennisbanen (10 banen op 7 locaties)									
DE WYERT ZUID	1	Gemeente	Gemeente		BORDEWIJLAAN				per 1-1-2014 StadbeheerSB
HOOGVEEK	2	Gemeente	Gemeente		ZUIDERVEES				per 1-1-2014 StadbeheerSB
VINKRUJZEN	1	Gemeente	Gemeente		VUJUSTERSTRAAT				per 1-1-2014 StadbeheerSB
DOOSTERPARC	1	Gemeente	Gemeente		PLOENSTRAAT				per 1-1-2014 StadbeheerSB
DE HUNZE	2	Gemeente	Gemeente		HEERDENPAD				per 1-1-2014 StadbeheerSB
LEWENBORG	2	Gemeente	Gemeente		KLUJVERBOOM				per 1-1-2014 StadbeheerSB
RUISCHERBRUG	1	Gemeente	Gemeente		WOLDWEG				per 1-1-2014 StadbeheerSB
Zwembaden en sportcentra									
Sportcentrum Kardinge (totaal gebouw)									
Helperbad		Gemeente	Gemeente		Kardingerplei		1 9735 AA		
die Parrel		Gemeente	Gemeente		Moddermanl		40 9721 GP		huur A&V
Papiermolen		Gemeente	Gemeente		Papiermolenl		3 9721 GR		
Overige accommodaties									
Kardinge kantoor	Parkallee 100	Gemeente	Gemeente		Parkallee		100 9735 AB		TD MSR
Kardinge kantoor	Parkallee 98	Gemeente	Gemeente		Parkallee		98 9735 AB		Buterdiens WSR
Recreatiegebied Kardinge		Gemeente	Gemeente		Kardingemaar				per 1-1-2014 StadbeheerSB
Servicegebouw Zilvermeer		Gemeente	Gemeente		Koerspad		1 9735 AB		per 1-1-2014 StadbeheerSB
Recreatiegebied Ruskenveen		Gemeente	Gemeente		De Verbietering				permanente verhuur
Tenniscomplex van starckenborgh		Gemeente	Gemeente		Heerdenpad		9 9731 BW		pachter
Camping stadspark		Gemeente	Gemeente		Campinglaan		6 9727 KH		
Splaatstraat		Gemeente	Gemeente		Spicastraat		198 9742 LZ		permanente verhuur
Valreep		Gemeente	Gemeente		Valreep		66 9732 EH		permanente verhuur
Beheer, geen eigenaar									
ACCOMMODATIES VAN DE GEMEENTE TEN BOER									
GYMZAAL					KAPELSTRAAT		11 9797 AP		THESINGE
GYMZAAL					WF	15A	9798 PH		GARMERWOLDE
SPORTVELD					B. KUIPERWEG		11 9792 PJ		TEN POST
SPORTVELD					SPORTLAAN		4 9791 LX		TEN BOER
SPORTVELD					WF	15B	9798 PH		GARMERWOLDE
USBAAN/SKELEERBAAN									TEN POST
OPENLUGTHEAD					SPORTLAAN		1 9791 LX		TEN BOER
SPORTHAL					SPORTLAAN		1 9791 LX		TEN BOER
DORPSHUIS/SPORTHAL					DOBBERSTRAAT		17 9795 PF		WOLTERSUM

Voornoten

* Voor het bouwen van een clubgebouw of kleedkamer kan een vergoeding in aanmerking komen voor subsidie. In 1995 is hiervoor een investeringsregeling vastgesteld (50% zelf investeren, 20% subsidie en 30% lening). Deze regeling heeft de "een derde regeling" vervangen (1/3 zelf investeren, 1/3 subsidie en 1/3 lening). In veel gevallen waar staat dat de club een accommodatie heeft gebouwd, is gebruik gemaakt van een van deze twee regelingen.

** Bij kleedkamers staat meestal "mv" omdat de huur van gemeentelijke kleedkamers onderdeel is van de verduur.

Collegiebrief - Nota gemeentelijke sportaccommodaties informatie.pdf 11

	bedragen x € 1.000										okt. 2013	bijlage 2A		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal 10 jaar	Gemidd. per jaar	Totaal 10 jaar	Gemidd. per jaar
* MEERJARENPLANING MOP WSR-ACCOMMODATIES EN CULTUURTECHNIEK TOTAAL 2014-2023														
Sportparken bouwkundig/installatie technisch MOP	205.635	281.407	128.234	99.699	239.921	166.921	170.019	82.743	107.032	137.132	1.629.343	162.934	1.629.343	162.934
Sportparken cultuurtechniek planmatig MOP	52.000	90.750	83.750	59.500	65.500	24.750	92.000	22.000	102.500	16.500	18.500	61.125	18.500	61.125
Dag onafh. Sportcomplexen	721.288	721.288	721.288	721.288	721.288	721.288	721.288	721.288	721.288	721.288	7.212.880	721.288	7.212.880	721.288
Dag onafh. Sportvelden beregening	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300	88.300	883.000	88.300	883.000	88.300
Sportparken totaal	1.067.223	1.181.745	1.021.572	958.787	1.114.659	1.021.289	1.071.607	914.331	1.019.120	965.220	10.336.473	1.033.647	10.336.473	1.033.647
Sporthallen bouwkundig/installatie technisch MOP	174.700	291.716	256.677	107.776	165.645	68.431	86.276	53.147	245.397	115.771	1.565.536	156.554	1.565.536	156.554
Sporthallen inventaris	75.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	500.000	50.000	500.000	50.000
Sporthallen bijdrage OHP											-72.914	-7.291	-72.914	-7.291
Sporthallen totaal	249.700	341.716	306.677	157.776	215.645	118.431	136.276	103.147	222.484	165.771	2.017.622	201.762	2.017.622	201.762
Gymnastieklokalen bouwkundig/installatie technisch MOP	108.887	286.984	93.783	84.165	215.666	108.047	88.193	129.070	182.436	92.053	1.389.265	138.929	1.389.265	138.929
MOP sportinrichting gymnazalen	44.875	44.875	44.875	44.875	44.875	44.875	44.875	44.875	44.875	44.875	448.750	44.875	448.750	44.875
MOP hygiëne gymnazalen	50.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50.000	5.000	50.000	5.000
Gymnastieklokalen bijdrage OHP	-50362	-17530	-8868	-1436	0	0	-6470	0	-66294	-54335	-205.295	-20.530	-205.295	-20.530
Gymnastieklokalen totaal	153.400	314.329	125.790	127.605	260.541	152.922	126.598	173.945	181.017	82.593	1.882.740	188.274	1.882.740	188.274
** Sportcentrum Kardinge bouwkundig / installatie technisch MOP	417.843	499.118	657.818	362.411	1.600.881	289.083	386.429	302.464	383.571	450.000	5.329.618	532.962	5.329.618	532.962
Sportcentrum Kardinge lemmisbanen											0	0	0	0
Dag onafh. sportcentrum Kardinge	5.832	5.832	5.832	5.832	5.832	5.832	5.832	5.832	5.832	5.832	58.320	5.832	58.320	5.832
Sportcentrum Kardinge totaal	423.675	504.950	663.650	368.243	1.606.713	294.915	392.261	308.296	389.403	455.832	5.387.938	538.794	5.387.938	538.794
Zwembad De Panne bouwkundig en installatie technisch MOP	98.041	100.099	200.578	57.921	98.881	58.037	169.071	59.319	57.714	61.906	982.367	98.237	982.367	98.237
Zwembad Helperzwembad bouwkundig en installatie technisch MOP	139.699	235.456	58.385	87.423	66.241	96.956	443.964	80.199	58.140	71.741	1.338.224	133.822	1.338.224	133.822
Zwembad Papiermolen bouwkundig en installatie technisch MOP	144.728	672.105	78.375	67.483	93.805	55.574	144.963	47.634	70.634	126.970	1.504.071	150.407	1.504.071	150.407
Zwembad Papiermolen cultuurtechniek MOP	11.000	0	0	11,000	0	0	0	0	0	0	22.000	2.200	22.000	2.200
Dag onafh. Papiermolen	29.160	29.160	29.160	29.160	29.160	29.160	29.160	29.160	29.160	29.160	291.600	29.160	291.600	29.160
Dag onafh. Helperzwembad	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	48.600	4.860	48.600	4.860
Dag onafh. zwembad De Panne	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	4.860	48.600	4.860	48.600	4.860
Zwembaden totaal	433.348	1.046.540	376.218	262.707	297.607	249.447	796.898	235.832	225.366	301.497	4.215.462	421.546	4.215.462	421.546
<i>Recreatiegebieden zijn overgedragen aan Stadsbeheer</i>														
Recreatiegebieden totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Driebaai bouwkundig/installatie technisch MOP	128.625	20.533	85.588	23.078	15.810	97.564	37.013	14.364	16.560	19.400	488.555	48.855	488.555	48.855
Driebaai cultuurtechniek MOP	0	5.250	15.750	10.500	0	15.750	0	0	0	0	47.250	4.725	47.250	4.725
Dag onafh. Driebaai	113.400	113.400	113.400	113.400	113.400	113.400	113.400	113.400	113.400	113.400	1.134.000	113.400	1.134.000	113.400
Camping bouwkundig/installatie technisch MOP	10.850	17.700	17.000	46.450	6.000	18.950	14.000	20.450	8.500	20.050	179.950	17.995	179.950	17.995
Camping cultuurtechniek MOP	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500	55.000	5.500	55.000	5.500
Overig (Multifunctionele en wijzigingsbouwen)	19.856	4.739	3.480	19.875	8.682	41.085	13.332	4.739	6.744	30.145	152.677	15.268	152.677	15.268
<i>Tennisbanen cultuurtechniek MOP en dagelijks onderhoud</i>														
<i>n.v.t.</i>														
Overig totaal	278.231	167.122	240.718	218.803	149.392	292.249	183.245	158.453	150.724	186.495	2.027.432	202.743	2.027.432	202.743
Brandverlofboek	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	500.000	50.000	500.000	50.000
Bijdrage kosten A&V	230.000	230.000	230.000	230.000	230.000	230.000	230.000	230.000	230.000	230.000	2.300.000	230.000	2.300.000	230.000

Nota sportaccommodaties 2013, kwaliteitsniveau voor MIP en MOP. bijlage 2C

Bij het opstellen van de meerjarenplanningen voor onderhoud en vervangingsinvesteringen gebruiken we de NEN 2767-norm, conditie 3. Dit kwaliteitsniveau is te vertalen als een 6+ op een schoolrapport.

Kwaliteitsnorm gebouwen NEN 2767

De condities zoals deze per gebouwonderdeel worden aangetroffen, zijn als volgt gedefinieerd.

Conditie 1

Algemeen	Nieuwbouwkwaliteit en/of met nieuwbouw vergelijkbare kwaliteit.
Functioneel	Functionele gebreken veroorzaakt door veroudering van materialen en constructies mogen niet voorkomen of voorgekomen zijn. Wel kunnen functionele gebreken voorgekomen zijn na bijvoorbeeld een calamiteit.
Veroudering	Tamelijk ernstige gebreken, ontstaan door veroudering, mogen niet voorkomen. Zeer incidenteel kunnen lichte mechanische beschadigingen voorkomen die niet bedreigend zijn voor het functioneren van (het deel van) het gebouw.
Basiskwaliteit	Het werk is onder meer als goed en degelijk te typeren. Zeer incidenteel kan een goed uitgevoerde en duurzame reparatie aangetroffen worden.

Conditie 2

Algemeen	Nieuwbouwkwaliteit met eerste tekenen van feitelijke veroudering.
Functioneel voordoet.	Functionele gebreken kunnen zich incidenteel onder ongunstige omstandigheden voordoen.
Veroudering	Functionele gebreken die onbruikbaarheid veroorzaken, mogen niet voorkomen. Zeer incidenteel kan zich een ernstig gebrek in de vorm van bijvoorbeeld materiaal-aantasting voordoen. Tamelijk ernstige gebreken, zoals duidelijke verweringsverschijnselen, kunnen zich incidenteel en plaatselijk voordoen.
Basiskwaliteit	Het werk is als redelijk tot goed te typeren. Plaatselijk kunnen goed uitgevoerde en duurzame reparaties worden aangetroffen.

Conditie 3 *Dit niveau is de basis voor MIP en MOP*

Algemeen	Het verouderingsproces is over de gehele lijn duidelijk op gang gekomen.
Functioneel	Functionele gebreken kunnen zich incidenteel en plaatselijk onder normale omstandigheden voordoen. Functionele gebreken die onbruikbaarheid veroorzaken, mogen niet voorkomen.
Veroudering	Plaatselijk kunnen zich ernstige gebreken aan materialen en/of constructies voordoen zonder te resulteren in functionele gebreken. Tamelijk ernstige gebreken, zoals een duidelijke verwerking, kunnen plaatselijk tot regelmatig voorkomen.
Basiskwaliteit	Het werk is als matig te typeren. Goed uitgevoerde en duurzame reparaties kunnen regelmatig voorkomen. Anderzijds kunnen ook plaatselijke reparaties worden aangetroffen die slecht zijn uitgevoerd en/of zijn uitgevoerd met minder geschikte materialen.

Conditie 4

Algemeen	Het verouderingsproces heeft het gebouwonderdeel duidelijk in zijn greep.
Functioneel	Functionele gebreken kunnen zich plaatselijk tot regelmatig voordoen onder normale omstandigheden. Functionele gebreken die onbruikbaarheid veroorzaken, kunnen zich in de afgelopen jaren incidenteel op beperkte schaal hebben voorgedaan naar aanleiding van veroudering van materialen en/of constructies.
Veroudering	Plaatselijk tot regelmatig kunnen zich ernstige gebreken aan materialen en/of constructies voordoen (incidenteel kunnen zich hierdoor functionele gebreken voordoen en/of hebben voorgedaan). Tamelijk ernstige gebreken, zoals een duidelijke verwerking, kunnen algemeen voorkomen. Onderdelen die het directe functioneren van een deel van een gebouw niet bedreigen, kunnen vrijwel volledig zijn verdwenen.
Basiskwaliteit	Het werk is als zeer matig te typeren.

Conditie 5

Algemeen	Het verouderingsproces is min of meer onomkeerbaar geworden c.q. heeft het deel van een gebouw zeer duidelijk in zijn greep.
Functioneel	Functionele gebreken kunnen zich regelmatig voordoen. Functionele gebreken die de onbruikbaarheid veroorzaken, kunnen zich incidenteel plaatselijk voordoen en/of in de afgelopen jaren met duidelijke regelmaat op beperkte schaal hebben voorgedaan.
Veroudering	Regelmatig kunnen zich ernstige gebreken aan materialen en/of constructies voordoen (incidenteel kunnen zich hierdoor functionele gebreken voordoen en/of met enige regelmaat voorgedaan hebben). Tamelijk ernstige gebreken aan materialen en/of constructies kunnen tamelijk algemeen in duidelijk gevorderde stadia voorkomen. Onderdelen welke het directe functioneren (van het deel) van het gebouw bedreigen, kunnen duidelijke gebreken vertonen
Basiskwaliteit	Het werk is als slecht te typeren.

Conditie 6

Algemeen	Een zodanig slechte toestand dat dit niet meer te classificeren is onder conditie 5. Omschrijving gebreken: 1 ernstige gebreken: - functionele gebreken zoals lekkage, vochtdoorslag, vochtoptrek, niet beloopbaar zijn e.d.;- primaire constructieve gebreken: gebreken met betrekking tot verankering, oplegging, houtrot, corrosie, betonschade, delaminatie e.d.;- materiaalwezenlijke gebreken: houtrot, corrosie, betonschade, delaminatie e.d 2 tamelijk ernstige gebreken - materiaaloppervlakte-gebreken; verwerking, erosie, afschilfering e.d.;- secundaire constructieve gebreken: doorbuiging, scheuren, vervorming e.d.;- gebreken aan beschermde afwerkklagen. 3 geringe gebreken - esthetische gebreken, verkleuring, bekladding, vervuiling;- defecten aan kleine en/of ondergeschikte onderdelen.

Nota sportaccommodaties bijlage 2B.

Onderhoud Sportaccommodaties Gemeente Groningen

- A. **Dagelijks onderhoud**
(*Knappende riolering, kapotte pompen etc.)*)
- B. **Planmatig onderhoud en contracten (MOP)**
(*contracten bijv. lederz*)
- C. **Levensduur verlengende investeringen (MIP)**
(*toplaag kunstgras*)
- D. **Nieuwe investeringen**
(*extra kunstgrasveld GHBS etc.*)

stad

Onderhoud Sportaccommodaties Gemeente Groningen

UITVOERING:

Dynamisch karakter door:

- I. Calamiteiten
- II. Voortschrijdend inzicht
- III. Budget interventies
- IV. Ontwikkeling markt/techniek in duurzaamheid.

Onderhoud Sportaccommodaties Gemeente Groningen

Bepalen prioriteit:

1. Wettelijk
2. Veilig
3. Heel

Later uitvoeren leidt tot hogere veel kosten

4. Schoon

Onderhoud Sportaccomodaties Gemeente Groningen

MIP 2014 = C Levensduur verlengend

- Sportpark Kardingse vervangen 2 kunstgrasvelden **675.000**
GVAV wil uitbreiding capaciteit, omdat er meer wordt getraind dan gemiddeld. Capaciteit voldoet echter aan de norm. Uitbreiding (trainings)capaciteit betekent een natuurgrasveld vervangen door een kunstgrasveld, extra kosten 5 ton.
- Sportpark Corpus vervangen hockey kunstgras (semi- water) **394.000**
GHBS zou graag een volledig waterveld willen hebben, vooral t.b.v. hun hoogste teams. Extra kosten 4,6 ton.
- Sportpark Velocitas renovatie natuurgras oefenveld **30.000**
Om de speelbaarheid te vergroten wil Velocitas graag een kunstgras oefenveld. Kosten extra 85.000 euro.
- Camping, regulier onderhoud aan bomen **90.000**
- Sportpark Herinrichting Corpus den Hoorn **907.000**
- Sportpark Corpus renovatie wielersbaan / infra **304.000**
De herinrichting van Sportpark Corpus den Hoorn is in nauw overleg met de verenigingen tot stand gekomen.
- Drafbaan P.M. i.v.m. drafbaanonderzoek (vrijvallende middelen 2014 als bezuiniging ingeboekt)

201 B Planmatig onderhoud

- Vinkhuizen dak **106.000**
- Helperzwembad dak **68.000**

D = nieuwe investering

Sporthal Zuid **2.100.000**

stad

Onderhoud Sportaccommodaties Gemeente Groningen

MIP 2015 = C Levensduur verlengend

- Spp Velocitas natuurgras 90.000
- Spp Parrel voetbal kunstgras 500.000
- Spp Kardingse voetb. kunstgras 335.000
- Camping 323.000

MOP 2015 = B Planmatig onderhoud

- Sph Hoogkerk douches 70.000
- Papiermolen coating 160.000
- HZBad beweegb. bodem 150.000
- Papiermolen Ketel 70.000
- Pap.molen terreinleiding 100.000
- Kardingse glijbaan 180.000

MIP 2016 = C Levensduur verlengend

- Parrel beweegbare bodem 150.000
- Romneyloods sloop MOP 45.000
- Spp Corpus voetbal kunstgras 350.000
- Spp Coendersb voetbal kunstgras 350.000
- Spp De Wijert veld1+2 natuurgras 200.000
- Spp Hoogkerk veld 2 67.500

MOP 2016 = B Planmatig onderhoud

- Kardingse dweilmachine 1 100.000
- Kardingse boarding ijshal 120.000

MIP 2017 = C Levensduur verlengend

- Spc Kardingse boarding 120.000
- CdH Hockey kunstgras 3 300.000
- Coendersborg kunstgras 1 400.000
- Spp Noorden voetbal kunstgras 335.000
- Spp Lewenborg 2 kunstgras 720.000
- SppWeijert 1 en 2 180.000

MOP 2017 = B Planmatig onderhoud

- Kardingse dweilmachine 2 80.000

MIP 2018 = C Levensduur verlengend

- Spp Hoogkerk voetbal kunstgras 360.000
- Kardingse coating buitenkant 850.000
- Spp Velocitas kunstgras 445.000
- Atletiekbaan div cultuurtechn 56.000

MOP 2018 = B Planmatig onderhoud

- Kardingse 2 beweeg. Bodem 300.000
- Sph Selwerd Vloer 95.000
- Spp Noorden douches 37.500

Onderhoud Sportaccomodaties Gemeente Groningen

NIET in de budgetten na Sport op Orde:

- Vervanging bestaand vastgoed
(bijv. als gebouw sph Beijum af, nieuwe middelen)
- Areaaluitbreiding
(bijv. extra hockeyveld)
- Nieuw beleid

Bijlage 3

Gymzalen in Groningen

Een onderzoek onder gebruikers van de gemeentelijke gymzalen.

Bij deze bijlage hoort het onderzoeksrapport van het Bureau Onderzoek en Statistiek.

In grote lijnen luiden de bevindingen uit het rapport als volgt:

In grote lijnen luiden de bevindingen uit het rapport als volgt:

- De gymzalen worden over het algemeen door de meeste gebruikers als geschikt beoordeeld. Wel is er een aantal gebruikers dat de stroefheid van de vloer en de temperatuur minder geschikt vindt.
- Voor een groot deel van de gymzalen blijken het onderhoud en de hygiëne punten van aandacht. De gebruikers zijn ontevreden over de hygiëne en het onderhoud van vooral de douches, toiletten en kleedkamers.
- Het contact met de gemeente (Werkmaatschappij Sport en Recreatie) verloopt goed. De gebruikers zijn tevreden over het contact en de medewerkers van de gemeente.
- Het is niet bij iedereen bekend waar men terecht kan met klachten over de gymzalen. Daarnaast is betere terugkoppeling tijdens het proces van klachtafhandeling gewenst.

Op basis van deze bevindingen worden de volgende acties uitgezet:

- Stroefheid vloer: De klachten hierover hebben betrekking op drie gymzalen. We zullen in overleg met de gebruikers het probleem proberen op te lossen.
- Temperatuur: De klachten over de temperatuur hebben betrekking op vier gymzalen. Ook hier zoeken we in overleg met de gebruikers naar een oplossing.
- Onderhoud/hygiëne: De klachten over het onderhoud en de hygiëne zijn herkenbaar en hebben veel te maken met de dagelijkse overgang van onderwijsgebruik naar verenigingsgebruik en andersom. We onderzoeken samen met de gebruikers hoe we hier binnen de financiële randvoorwaarden verbeteringen kunnen aanbrengen.
- Contacten: We zullen de wijze waarop we contact onderhouden met onze gebruikers op de zelfde voet voort zetten.
- Klachtenafhandeling: We gaan in de gymzalen duidelijker zichtbaar maken waar gebruikers terecht kunnen voor klachten. Tevens zullen we een klager laten weten wat we met de klacht doen.

BASIS
VOOR
BELEID

OS | ONDERZOEK
IN STATISTIEK
GRONINGEN

bijlage 3

Gymzalen in Groningen

Een onderzoek onder gebruikers van
de gemeentelijke gymzalen

Onderzoek en Statistiek Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling voor en uitvoering van beleidsgericht onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening bij overheidsmarketing.

Gymzalen in Groningen

Een onderzoek onder gebruikers van
de gemeentelijke gymzalen

Laura de Jong

Marjolein Kolstein

m.m.v. Willem Hartholt

Onderzoek & Statistiek Groningen, september 2013

Gymzalen in Groningen

Inhoud

Samenvatting	7
1. Inleiding	9
2. Resultaten online enquête	11
2.1 Algemeen	11
2.2 Tevredenheid alle gymzalen	15
2.3 Contact met de WSR	19
3. Resultaten groepsgesprekken	23
3.1 Dienstverlening van de gemeente	23
3.2 Klachten	25
3.3 Beschikbaarheid van de zalen	27
3.4 Gebruik van de gymzalen	29
3.5 Tips	32
4. Vergelijking enquête en groepsgesprekken	33
5. Vergelijking van de gymzalen	35
5.1 Vergelijking tevredenheid	37
5.2 Resultaten per gymzaal	47
Gymzaal Canadalaan	47
Gymzaal Chopinlaan	50
Gymzaal Folkingedwarsstraat	53
Gymzaal Goudenregenplein	56
Gymzaal Goudlaan	59
Gymzaal Kamerlingh Onnes	63
Gymzaal Kapteynlaan	66
Gymzaal Kiel	69
Gymzaal Kluiverboom	72
Gymzaal Ossehoederstraat	75
Gymzaal Nieuwe St. Jansstraat	78
Gymzaal Slenk	81
Gymzaal Stoepemaheerd	84
Gymzaal Sweelincklaan	87
Gymzaal Verlengde Lodewijkstraat	90
Gymzaal Vuursteenstraat	93
Gymzaal Zuiderweg	96

Collegebrief - Nota gemeentelijke sportaccomodaties informatie.pdf 11

Gymzalen in Groningen

Samenvatting

De Werkmaatschappij Sport en Recreatie (WSR) van de gemeente Groningen streeft er naar dat alle sporters optimaal gebruik kunnen maken van de beschikbare sportfaciliteiten. De WSR wil daarom zicht krijgen op de wensen en behoeften van (potentiële) gebruikers.

In de hele gemeente Groningen zijn ongeveer 80 gymzalen te vinden. Ongeveer een kwart van deze zalen is eigendom van en in beheer bij de WSR. De overige gymzalen zijn van de onderwijsbesturen in het basisonderwijs. De WSR verzorgt voor het onderwijsbestuur O2G2 de verhuur en inroostering van tien van haar gymzalen. In tegenstelling tot de gymzalen die eigendom zijn van de WSR, wordt de schoonmaak, het dagelijks en groot onderhoud door de onderwijsbesturen zelf uitgevoerd. De WSR verzorgt wel de klachtenafhandeling van de gebruikers van deze tien gymzalen. Hieruit volgt dat er ongeveer 50 gymzalen in de gemeente Groningen zijn waar de WSR geen connectie mee heeft. Deze zalen zijn geen eigendom van de WSR. Ze worden niet beheerd of onderhouden door de WSR.

In 2012 heeft de afdeling Onderzoek en Statistiek Groningen (O&S Groningen) in opdracht van de WSR onderzoek gedaan naar de sporthallen van de gemeente Groningen. In 2013 is het huidige onderzoek naar gymzalen uitgevoerd. Het gaat hierbij om de volgende gymzalen:

Adriaan van Ostadestraat	Molukkenstraat
Canadalaan	Multatulistraat
Chopinlaan	Ossehoederstraat
Folkingedwardsstraat	Nieuwe Sint Jansstraat
Goudenregenplein	Slenk
Goudlaan	Stoepemaheerd
Kamerlingh Onnes	Sweelincklaan
Kapteynlaan	Vensterschool / Selwerd
Kiel	Verlengde Lodewijkstraat
Kluiverboom	Vestdijklaan
Kruitgracht/Tur fsingel	Vuursteenstraat
Melisseweg	Zuiderweg - Bij SPH Hoogkerk

In de periode februari-mei 2013 heeft O&S Groningen gebruikers van de gymzalen gevraagd deel te nemen aan het onderzoek. Als eerste is er een online enquête gehouden onder de gebruikers van de gymzalen. De enquête is door 452 gebruikers ingevuld. De respondenten konden in de enquête uitgebreid hun oordeel geven over één van de gymzalen. Hierna zijn de onderzoekers in gesprek gegaan met diverse gebruikers van de gymzalen van de gemeente Groningen. In deze gesprekken werd vooral ingegaan op het contact met de WSR.

Gymzalen in Groningen

Het rapport bevat over iedere afzonderlijke gymzaal gedetailleerde informatie. In grote lijnen kunnen we de bevindingen als volgt samenvatten:

- De gymzalen worden over het algemeen door de meeste gebruikers als geschikt beoordeeld. Wel is er een aantal gebruikers die de stroefheid van de vloer en de temperatuur minder geschikt vindt. ∞
- Voor een groot deel van de gymzalen blijken het onderhoud en de hygiëne punten van aandacht. De gebruikers van de gymzalen zijn ontevreden over de hygiëne en het onderhoud van met name de douches, toiletten en kleedkamers.
- Het contact met de WSR verloopt goed. De gebruikers zijn tevreden over het contact en de medewerkers van de WSR.
- Het is niet bij iedereen bekend waar men terecht kan met klachten over de gymzalen. Daarnaast is betere terugkoppeling tijdens het proces van klachtafhandeling gewenst.

De respondenten hebben in de enquête de mogelijkheid gekregen hun antwoorden in eigen woorden toe te lichten en opmerkingen te plaatsen. Dit heeft veel informatie opgeleverd die in een apart document beschikbaar is gesteld aan de WSR.

*alleen bij x Verl Lodewijkstr
x Sweelinck
en ~ Vuursteenstraat*

1. Inleiding

In september 2009 heeft de raad van de gemeente Groningen de sportvisie *Meer ruimte voor Sport en Bewegen 2010-2020* vastgesteld. De kern van het sportbeleid van de gemeente Groningen is tweeledig:

1. Iedere Stadjer heeft of kan het plezier in sport- en bewegen ervaren en te allen tijde de keuze voor sport en bewegen maken.
2. Stadjers weten dat regelmatig sporten en bewegen goed is voor hun gezondheid en voor de ontwikkeling van hun kinderen.

In de hele gemeente Groningen zijn ongeveer 80 gymzalen te vinden. Ongeveer een kwart van deze zalen is eigendom van en in beheer bij de WSR. De overige gymzalen zijn van de onderwijsbesturen in het basis- en voortgezet onderwijs. De WSR verzorgt voor het onderwijsbestuur O2G2 de verhuur en inroosting van tien van haar gymzalen. In tegenstelling tot de gymzalen die eigendom zijn van de WSR, wordt de schoonmaak, het dagelijks en groot onderhoud door de onderwijsbesturen zelf uitgevoerd. De WSR verzorgt wel de klachtenafhandeling van de gebruikers van deze tien gymzalen. Hieruit volgt dat er ongeveer 50 gymzalen in de gemeente Groningen zijn waar de WSR geen connectie mee heeft. Deze zalen zijn geen eigendom van de WSR. Ze worden niet beheerd of onderhouden door de WSR.

Volgens de sportvisie is in de laatste jaren veel aandacht uitgegaan naar het inhalen van achterstanden in het beheer en het onderhoud van sportaccomodaties. Daarom wil de gemeente Groningen in de komende jaren de aandacht verleggen naar de toekomst. Met het oog op de toekomst, heeft de Werkmaatschappij Sport en Recreatie (WSR) aan O&S Groningen gevraagd om onderzoek te doen onder gebruikers van de gymzalen.

De WSR streeft er naar dat alle sporters optimaal gebruik kunnen maken van de beschikbare sportfaciliteiten. Het onderzoek geeft daarom onder meer zicht op de wensen en behoeften van gebruikers van de gymzalen die de WSR in de gemeente Groningen beheert. Daarnaast gaat het onderzoek in op de wijze waarop gebruikers contact hebben met de WSR.

Naar de tevredenheid en de ervaringen van bezoekers met de volgende gymzalen is onderzoek gedaan:

Adriaan van Ostadestraat	Molukkenstraat
Canadalaan	Multatulistraat
Chopinlaan	Ossehoederstraat
Folkingedwardsstraat	Nieuwe Sint Jansstraat
Goudenregenplein	Slenk

Gymzalen in Groningen

Goudlaan	Stoepemaheerd
Kamerlingh Onnes	Sweelincklaan
Kapteynlaan	Vensterschool / Selwerd
Kiel	Verlengde Lodewijkstraat
Kluiverboom	Vestdijklaan
Kruitgracht/Tur fsingel	Vuursteenstraat
Melisseweg	Zuiderweg - Bij SPH Hoogkerk

Wat vinden mensen van de gymzalen van de gemeente Groningen? Om dat te onderzoeken is een online enquête gehouden onder de gebruikers van de gymzalen. Vervolgens zijn er groepsinterviews gehouden met bestuursleden van verenigingen en scholen die contacten hebben met de WSR over de gymzalen.

Wijze van benaderen van de respondenten

De online enquête is in alle gymzalen aangekondigd. Ook is het onderzoek in verschillende media zoals de Gezinsbode en op twitter aangekondigd. In de gymzalen hingen posters met een link en een inlogcode waarmee de online enquête ingevuld kon worden. Daarnaast zijn er gedurende een periode van twee weken freelancers in de gymzalen aanwezig geweest. De freelancers hebben in deze weken kaartjes uitgedeeld aan de bezoekers waar een inlogcode en het internetadres op stonden.

De inhoud van de enquête

Bij de start van de enquête konden respondenten aangeven van welke gymzaal ze gebruik maken. Er is in de enquête gevraagd naar de tevredenheid over de gymzaal op verschillende gebieden. Er is gevraagd naar de tevredenheid in zijn algemeen, naar de geschiktheid van de zaal voor een specifieke sport en naar bijvoorbeeld hygiëne en bereikbaarheid. Bij een aantal vragen was er de mogelijkheid om een toelichting te geven.

Groepsgesprekken

Voor de groepsgesprekken zijn gebruikers van de gymzalen telefonisch en per mail uitgenodigd om aan een groepsgesprek deel te nemen. De WSR heeft een lijst geleverd met alle bij hen bekende contactpersonen onder de gebruikers van de gymzalen. Alle gebruikers zijn per mail en een aantal per telefoon uitgenodigd. Uiteindelijk heeft dit geleid tot twee groepsgesprekken.

2. Resultaten online enquête

Respons

In totaal zijn 452 sporters aan de enquête begonnen en hebben 397 de enquête volledig ingevuld.

2.1 Algemeen

Iets meer vrouwen (58 procent) dan mannen (42 procent) hebben de enquête ingevuld. De grootste groep was tussen de 35 en 49 jaar (35 procent).

Iets minder dan de helft (45 procent) woont samen met kinderen en een kwart (25 procent) woont samen zonder kinderen. Iets minder dan een kwart (22 procent) woont alleen. De respondenten die deze enquête hebben ingevuld zijn overwegend hoger opgeleid (40 procent HBO, 25 procent WO).

Het merendeel van de respondenten (69 procent) is lid van een sportvereniging, zie tabel 2.1. Er is ook een groep (16 procent) die aangeeft in een ander verband in de gymzaal te komen. Hier worden genoemd: als ouder, particulier of bij een club.

Tabel 2.1 In welk verband bezoekt u de gymzaal?

Verband	Aantal respondenten	Percentage
Lid van sportvereniging	304	69%
Trainer van vereniging	33	7%
Leerling van een school	15	3%
Bslim	10	2%
Leerkracht van een school	8	2%
Lid van wijk-/buurtvereniging	2	0%
Anders	69	16%
Totaal	441	

In tabel 2.2 op de volgende pagina is te zien voor welke sporten de gymzalen bezocht worden. De sporten die het meest gedaan worden door de respondenten zijn volleybal (27 procent), gymnastiek (15 procent) en basketbal (13 procent). Daarnaast geeft 15 procent van de respondenten aan de gymzaal te bezoeken voor een andere activiteit. Hierbij worden onder andere conditietraining, judo en labooca genoemd.

Gymzalen in Groningen

Tabel 2.2 Voor welk soort activiteiten maakt u gebruik van de gymzaal?

Activiteiten	Aantal respondenten	Percentage
Volleybal	120	27%
Gymnastiek/turnen/trampoline	68	15%
Basketbal	55	13%
Krijgskunsten/vechtsport	32	7%
Tafeltennis	19	4%
Ballet, aerobic, dans	16	4%
Schoolsport	16	4%
Badminton	13	3%
Zaalvoetbal/futsal	12	3%
Atletiek	7	2%
Activiteiten na school	5	1%
Korfbal	4	1%
Yoga/meditatie	3	1%
Schermen	2	0%
Hockey	1	0%
Parcours/hindernisbaan	1	0%
Handbal	0	0%
Sportdag	0	0%
Anders, namelijk	66	15%
Totaal	440	

De meeste sporters (75 procent) bezoeken de gymzaal 1 keer per week. Ongeveer een kwart (23 procent) komt meerdere keren per week in de gymzaal (zie tabel 2.3).

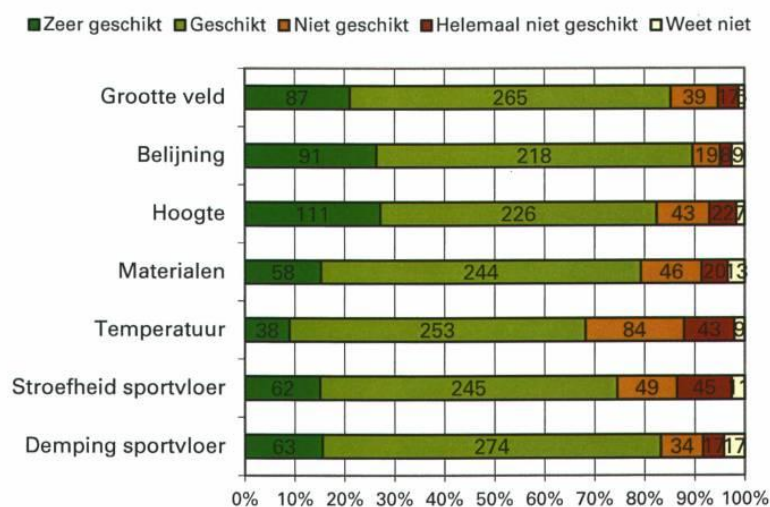
Tabel 2.3 Hoe vaak bezoekt u de gymzaal?

Frequentie bezoek	Aantal respondenten	Percentage
Meerdere keren per week	99	23%
1 keer per week	329	75%
1 keer per twee weken	3	1%
1 keer per maand	3	1%
Minder dan 1 keer per maand	6	1%
Totaal	440	

Zoals te zien is in figuur 2.1 zijn mensen over het algemeen tevreden over de mate waarin de gymzalen geschikt zijn voor de activiteiten waarvoor zij er komen.

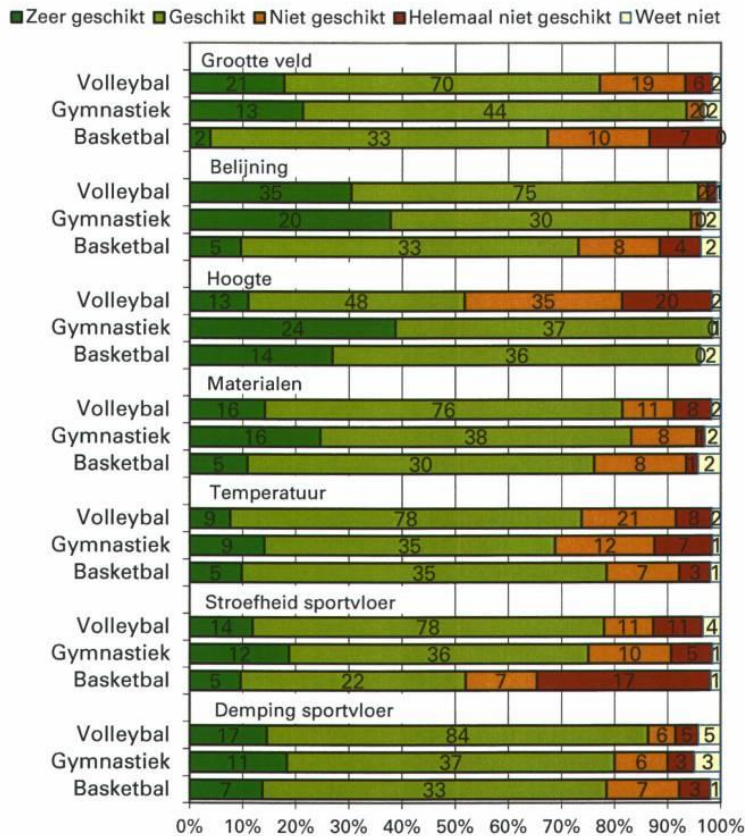
Figuur 2.1 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

In hoeverre sporters de gymzaal geschikt vinden is afhankelijk van de sport die zij daar beoefenen. De drie grootste sporten (volleybal, gymnastiek en basketbal) hebben we nader bekeken. Er zijn duidelijke verschillen te zien. Zo vinden gymnastiekers de grootte van de zaal geschikt, terwijl een kwart van zowel de basketballers als de volleyballers deze niet geschikt vindt. Een ander punt is de hoogte van de gymzaal; alle sporters die gymnastiek en basketbal beoefenen vinden deze geschikt maar iets minder dan de helft van de volleyballers vinden deze niet geschikt. De basketballers vinden de stroefheid van de vloer minder geschikt.

Gymzalen in Groningen

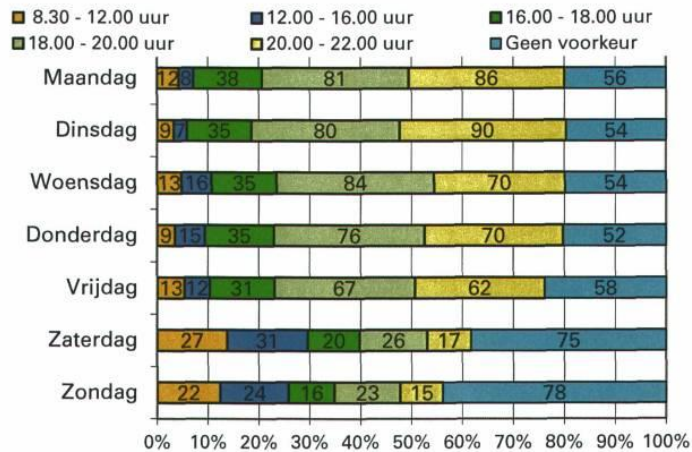
Figuur 2.2 Geschiktheid per sport

De respondenten konden aangeven op welk tijdstip zij het liefst zouden sporten, dit is weergegeven in figuur 2.3. Doordeweeks hebben mensen de voorkeur voor de avonden (18.00-22.00). De respondenten die een voorkeur aangeven voor de zaterdag en zondag sporten die dagen liever in de ochtend (8.30-12.00) of in de middag (12.00-16.00).

Figuur 2.3 Als u kunt kiezen, op welk tijdstip maakt u dan per dag het liefst gebruik van de gymzaal?

2.2 Tevredenheid alle gymzalen

Over het geheel genomen is men tevreden over de gymzalen, 70 procent is (zeer) tevreden (zie tabel 2.4).

Tabel 2.4 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

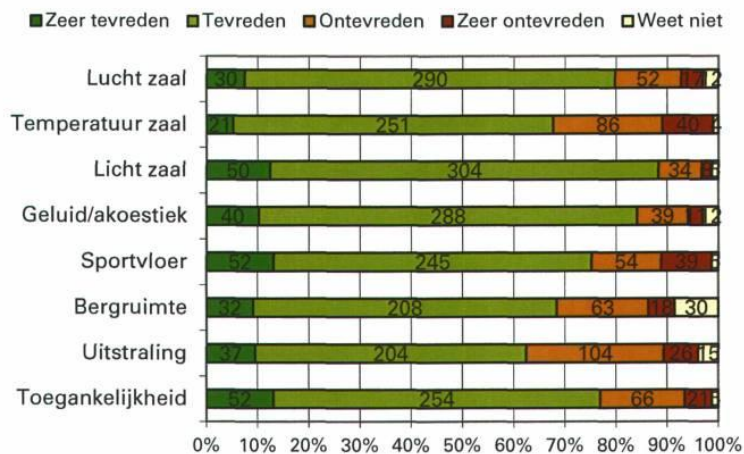
Tevredenheid	Aantal respondenten	Percentage
Zeer tevreden	22	5%
Tevreden	266	65%
Ontevreden	89	22%
Zeer ontevreden	23	6%
Weet niet	7	2%
Totaal	407	

De volgende vragen gaan over de gymzaal zelf. We hebben de respondenten gevraagd aan te geven hoe tevreden zij zijn over verschillende aspecten van hun gymzaal. We rapporteren hier de resultaten over alle gymzalen. Verderop in het rapport zullen we de zalen apart bespreken.

Gymzalen in Groningen

Als eerste hebben we gevraagd naar de tevredenheid over algemene aspecten van de gymzaal (zie figuur 2.5). De algemene aspecten scoren op het eerste gezicht goed. Over alle aspecten is meer dan de helft van de respondenten tevreden of zelfs zeer tevreden. Wel is ongeveer een derde van de respondenten niet tevreden over de temperatuur en de uitstraling van de gymzaal.

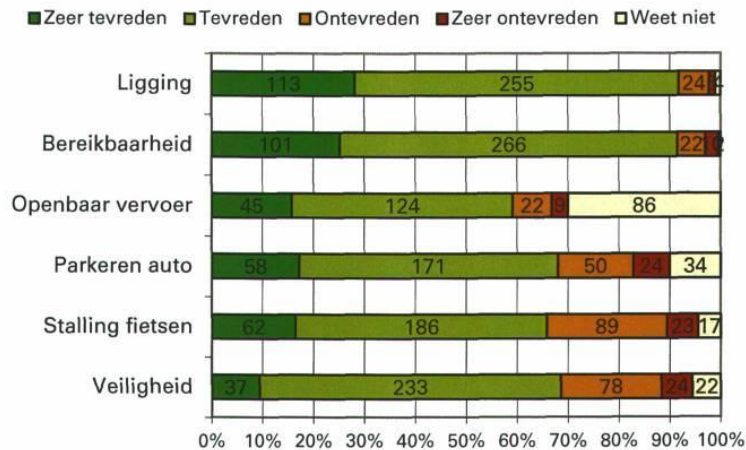
Figuur 2.5 In hoeverre bent u tevreden over de volgende algemene aspecten van de gymzaal?

Hoe de respondenten denken over verschillende aspecten van de locatie van de gymzalen is te zien in figuur 2.6. Men is tevreden over de ligging en de bereikbaarheid van de zalen. Het openbaar vervoer wordt naar alle waarschijnlijkheid niet door iedereen gebruikt, vandaar dat veel mensen "weet niet" antwoorden. De personen die het openbaar vervoer gebruiken zijn over het algemeen tevreden. Ditzelfde geldt voor het parkeren van de auto, hoewel hier meer ontevreden klanten zijn dan bij het openbaar vervoer. Over de stalling van de fietsen en de veiligheid van de locatie is iets minder dan een derde ontevreden of zelfs zeer ontevreden.

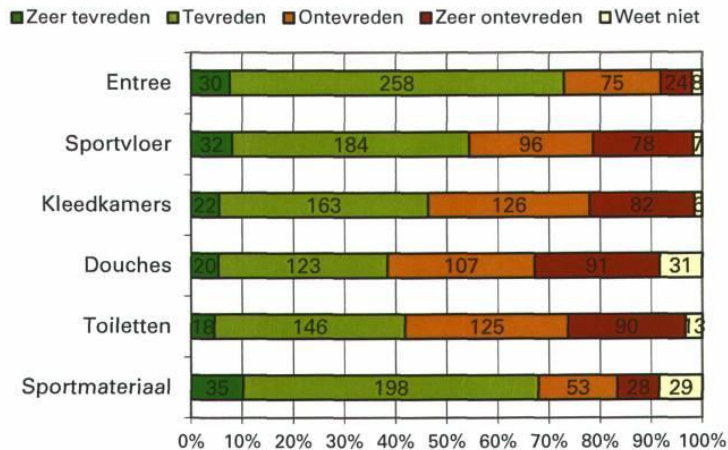
Figuur 2.6 In hoeverre bent u tevreden over de volgende aspecten van de locatie van de gymzaal?

Als laatste hebben we de respondenten gevraagd het onderhoud en de hygiëne van de gymzalen te beoordelen. De resultaten zijn te zien in figuur 2.7. De sporters zijn minder tevreden over het onderhoud en de hygiëne van de gymzalen dan over voorgaande aspecten. Over de entree en het sportmateriaal is de meerderheid tevreden. Maar over het onderhoud en de hygiëne van de kleedkamers, douches en toiletten zijn ongeveer evenveel mensen ontevreden als tevreden. Over de sportvloer is een kleine meerderheid van ongeveer 55 procent tevreden.

Gymzalen in Groningen

Figuur 2.7 In hoeverre bent u tevreden over het onderhoud en de hygiëne in de gymzaal?

Iets minder dan de helft van de respondenten weet waar hij of zij terecht kan met klachten over de gymzaal (zie tabel 2.5).

Tabel 2.5 Weet u waar u eventuele klachten over de gymzaal kwijt kunt?

	Aantal respondenten	Percentage
Ja	159	43%
Nee	211	57%
Totaal	370	

Van de mensen die weten waar ze met een klacht terecht kunnen heeft 42 procent in het afgelopen jaar een klacht ingediend (zie tabel 2.6).

Tabel 2.6 Heeft u in het afgelopen jaar een klacht ingediend?

Klacht ingediend	Aantal respondenten	Percentage
Ja	64	42%
Nee	87	58%
Totaal	151	

De mensen die een klacht hebben ingediend zijn lang niet altijd tevreden over de afhandeling hiervan; 39 procent is ontevreden en 18 procent is zeer ontevreden (zie tabel 2.8).

Tabel 2.8 Hoe tevreden bent u over de afhandeling van de klacht?

Tevredenheid	Aantal respondenten	Percentage
Zeer tevreden	5	8%
Tevreden	18	29%
Ontevreden	24	39%
Zeer ontevreden	11	18%
Weet niet	4	6%
Totaal	62	

2.3 Contact met de WSR

De meeste respondenten hebben zelf geen contact met de WSR, zoals te zien in tabel 2.9.

Tabel 2.9 Heeft u in het afgelopen jaar contact gehad met de WSR?

Contact met WSR	Aantal respondenten	Percentage
Ja	45	12%
Nee	317	88%
Totaal	362	

Van de 12 procent van de respondenten die aangeven in het afgelopen jaar contact te hebben gehad is 87 procent tevreden of zeer tevreden over de dienstverlening van de WSR. Dit is te lezen in tabel 2.9. Bij deze vraag hadden respondenten de mogelijkheid hun antwoorden toe te lichten. Bij de toelichting heeft een aantal respondenten benadrukt tevreden te zijn over de service van de WSR. Daarnaast noemen enkelen moeilijkheden met het betaalsysteem, het inplannen en afspraken die niet nagekomen zijn.

Gymzalen in Groningen

Tabel 2.10 Hoe tevreden bent u over de dienstverlening van de WSR?

Tevredenheid	Aantal respondenten	Percentage
Zeer tevreden	13	30%
Tevreden	25	57%
Ontevreden	4	9%
Zeer ontevreden	2	5%
Weet niet	0	0%
Totaal	44	

De respondenten geven aan het liefst via de mail contact met de WSR te willen hebben (55 procent). Ook via de telefoon is een optie (29 procent), zoals te zien in tabel 2.11.

Tabel 2.11 Hoe zou u in de toekomst contact met de WSR willen hebben?

Voorkeur vorm contact	Aantal respondenten	Percentage
Via de mail	23	55%
Via de telefoon	12	29%
Door langs te komen op het kantoor	4	10%
Via sociale media (facebook en twitter)	1	2%
Via een live chatverbinding	0	0%
Via de website	0	0%
Anders, namelijk	2	5%
Totaal	42	

Omdat er mogelijk zaken zijn die niet aan de orde komen in de enquête hebben we de respondenten gevraagd wat er met betrekking tot de dienstverlening beter of anders kan. Veel mensen stippen hier aan dat er een controle op het gebruik van de gymzaal zou moeten komen. Op deze manier zou vervuiling beter tegengegaan kunnen worden. Andere punten die uit de antwoorden naar voren komen zijn: ruimere bereikbaarheid van de WSR en snellere afhandeling van klachten.

Verder zegt 18 procent van de ondervraagden de prijs voor het huren van een gymzaal te kennen, 82 procent geeft aan de prijs niet te kennen. (zie tabel 2.12).

Tabel 2.12 Kent u de prijs voor het huren van een gymzaal?

Kennis prijs	Aantal respondenten	Percentage
Ja	68	18%
Nee	301	82%
Totaal	369	

De huurprijs van de gymzaal wordt door de meesten (59 procent) als acceptabel beoordeeld. Ruim een derde (39 procent) van de respondenten vindt de prijs te hoog (zie tabel 2.13).

Tabel 2.13 Wat vindt u van dit bedrag?

Oordeel huurprijs	Aantal respondenten	Percentage
Zeer acceptabel	1	1%
Acceptabel	39	58%
Te duur	20	30%
Veel te duur	6	9%
Weet niet	1	1%
Totaal	67	

Over de prijs-kwaliteitverhouding is iets meer dan de helft van de mensen tevreden (zie tabel 2.14). Dit betekent dat er een omvangrijke minderheid ontevreden is.

Tabel 2.14 Hoe tevreden bent u, in verhouding met de prijs, over de kwaliteit van de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten	Percentage
Zeer tevreden	1	1%
Tevreden	34	51%
Ontevreden	27	40%
Zeer ontevreden	5	7%
Weet niet	0	0%
Totaal	67	

Gymzalen in Groningen

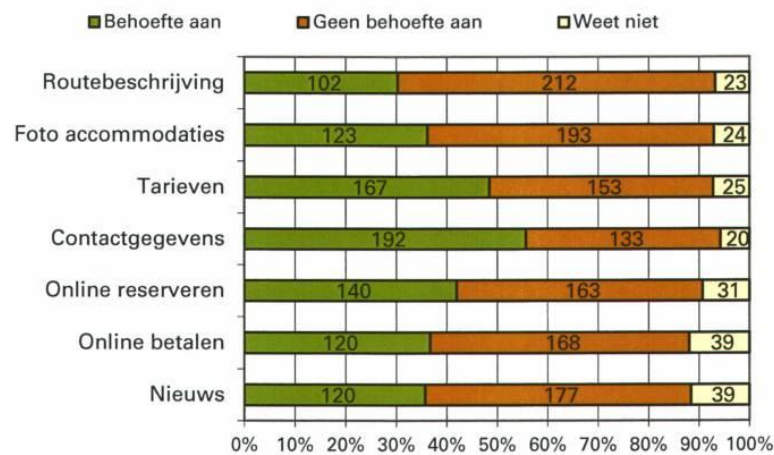
De WSR maakt veel gebruik van online communicatie via hun website, twitter en facebook. Op dit moment heeft 10 procent van de respondenten contact met de WSR via de website, zoals te zien in tabel 2.15.

Tabel 2.15 Op welke manier heeft u wel eens contact met de WSR?

Contact	Aantal respondenten	Percentage
De website	35	10%
Twitter (sport050)	3	1%
Facebook (sport050)	2	1%
Geen van allen	302	88%
Totaal (www.gemeente.groningen.nl/sportaccommodatie)	342	

Aan wat voor informatie heeft men behoefte? De resultaten van deze vraag zijn te zien in figuur 2.8. Een groot deel van de respondenten geeft aan geen behoefte te hebben aan online informatie (30 tot 40 procent). Wel is er iets meer behoefte aan informatie, vooral over de tarieven en contactgegevens (ongeveer 50 procent).

Figuur 2.8 Welke informatie op het gebied van sportaccomodaties zou u via deze kanalen (website, twitter, facebook) willen krijgen?

3. Resultaten groepsgesprekken

We hebben twee groepsgesprekken gevoerd met 17 gebruikers van de gymzalen in de Gemeente Groningen. Deze gesprekken hebben we gevoerd met docenten lichamelijke opvoeding en met voorzitters, secretarissen en leden van verschillende sportverenigingen. Deze mensen vertegenwoordigen verschillende sporten; onder andere basketbal, volleybal, turnen, judo en zaalvoetbal. Ook hebben we in de groepsgesprekken met een paar recreanten gesproken.

De gebruikers van de gymzalen hebben in de gesprekken aangegeven wat hun ervaringen zijn. Ze hebben benoemd welke dingen goed gaan en welke dingen niet goed gaan in de contacten die ze met de gemeente hebben. Daarnaast zijn er verschillende tips voor de gemeente ter verbetering gegeven.

3.1 Dienstverlening van de gemeente

Medewerkers gemeente / OCSW / WSR

De mensen uit de sportwereld die we gesproken hebben zijn positief over de medewerkers van de WSR. Ze vinden ze aardig en behulpzaam. Dit maakt het contact prettig.

'Er is een heel vriendelijke meneer. Heel behulpzaam. Dus die probeer ik te treffen. Die anderen zijn ook aardig.'

'Ze hebben het een poos niet gemakkelijk gehad.'

'Als ik in de buurt ben, ga ik even langs. Ze doen het hartstikke goed, vind ik.'

De sporters zijn tevreden over de mogelijkheden en de dienstverlening op het gebied van de verhuur. Ze geven aan dat ze vroeger veel minder makkelijk van alles konden regelen. Het huren van extra zalen of uren ging veel minder soepel.

'Op zich is die dienstverlening goed. Als ik doorgeef, in de meivakantie willen we toch doortrainen, dan geeft dat tegenwoordig geen moeilijke obstakels meer. Dan krijg ik gewoon terug van: Oké, we zullen het inroosteren.'

'Mijn ervaring is dat dat goed gaat. Een telefoontje of mailtje en direct krijg je bericht terug.'

Gymzalen in Groningen

Bereikbaarheid van de WSR

De mensen die we hebben gesproken geven aan dat ze op verschillende manieren contact opnemen met de WSR. Ze geven aan te bellen, te mailen en af en toe langs te gaan. Langsgaan werkt het beste, helaas hebben ze hier zelf niet altijd genoeg tijd en ruimte voor.

'Als je langsgaat, weet je gelijk waar je aan toe bent, als wij een uur moeten vinden waarop wij moeten sporten dan kan hij gelijk in het rooster kijken. Dus ik ben voor langsgaan.'

Verschillende mensen geven aan dat de WSR telefonisch goed bereikbaar is. Als ze bellen krijgen ze iemand te spreken en een antwoord op hun vraag. Wel zouden ze graag de uren waarop ze kunnen bellen wat breder zien. Ze moeten vaak tijdens hun eigen werk bellen en dat moet maar net passen binnen de bereikbaarheid van de WSR.

'Ik zou ze willen kunnen bellen tussen 9 en 12 en tussen 2 en 5 uur.'

'Ze hebben nu twee keer anderhalf uur en dat is gewoon veel te krap.'

'Er zijn natuurlijk ook periodes dat het, straks in augustus en september, hartstikke druk is. En nu zal het wel weer drukker worden aan het eind van het seizoen. Misschien dat het wel handig is als je in september of oktober, als iedereen nog zijn uren aan het vormen is, breder bereikbaar bent.'

Kosten en afrekening van de huur

Er is uitgesproken dat het huren van een gymzaal elk jaar duurder wordt. Sommige mensen vrezen dat de huur te hoog wordt. Verenigingen geven aan dat ze het geld wel op kunnen brengen, maar vooral recreanten vrezen voor het moment dat ze de huur niet meer kunnen betalen.

'Op een gegeven moment krijg je de situatie dat mensen het niet meer kunnen betalen en dan staat de gymzaal leeg.'

Ook is er gesproken over de afrekening van het huren van het gymzalen. Op het gebied van de facturering zien ze een duidelijke verbetering ten opzichte van vroeger.

'Nu krijg je per maand de subsidie uitgekeerd, het was per kwartaal. Het overzicht was compleet zoek voor iedereen. Het was verschrikkelijk.'

'En het jaar erna was pas echt alles weer berekend. Dat was een onoverzichtelijke bende. Nu gaat dat een stuk beter.'

Overleg tussen gemeente en gebruikers van de gymzalen

Veel gebruikers van de gymzalen geven aan dat ze meer overleg zouden willen met de gemeente. Ze zouden als vaste gebruikers betrokken willen worden bij beslissingen over bijvoorbeeld verbouwingen of de aanschaf van nieuwe materialen. Enkele deelnemers aan het gesprek geven aan dat er in een gymzaal die ze veel gebruiken ineens iets is gewijzigd bijvoorbeeld in de douche of toiletruimte.

'Nu schijnt er weer een nieuwe verbouwing aan te komen, maar ik hoor niks. Ik krijg geen vragen van: Hoe willen jullie het precies hebben? Wat zou handig zijn? Straks vindt er waarschijnlijk weer een verandering plaats, misschien weer weggegooid geld.'

Uren teruggeven

Tijdens een van de gesprekken vertelt iemand dat hij vroeger uren die hij had geboekt terug kon geven. Voor deze uren kreeg hij het betaalde geld retour. Meerdere mensen geven aan het spijtig te vinden dat deze regeling is aangepast.

'Wat ik altijd doe is, in het begin van deze periode huur ik voor volgend jaar zoveel uren. Maar ik kan niet altijd van tevoren bekijken, wat ik in september aan mensen in die hallen heb. En ik heb weleens een keer teveel. Dus dat wil ik dan teruggeven aan de gemeente. En dat kon ook altijd prima. Met name op zaterdagen in de sporthal, dan had ik uren teveel. Maar sinds vorig jaar kan dat dus niet meer.'

'Het is niet alleen jammer voor meneer, maar het is ook jammer voor iemand anders die die zaal op dat moment nodig heeft. Want u huurt niet te weinig. U huurt altijd iets meer.'

'Misschien kunnen wij tot september of zo, nog uren teruggeven. Ik vind het prima dat ze op een gegeven moment een datum gaan stellen van, nou mag je het niet meer teruggeven.'

3.2 Klachten

Klachtenafhandeling

In beide gesprekken is uitgebreid gesproken over klachten van de gebruikers over de gymzalen. Er is voornamelijk gesproken over de afhandeling van deze klachten door de gemeente. Iemand beschrijft de huidige procedure:

'Als je een klacht hebt, kun je dat nu melden en krijg je heel snel een automatisch officieel antwoord, waarin jouw klacht verwoord is. En daar staat ook in dat het doorgegeven is.'

Gymzalen in Groningen

Dat is vrij nieuw en dan moet je als het goed is, achteraf ook zo'n zelfde melding krijgen met daaronder een blokje van: Is gereed op die en die datum. Maar dat werkt niet.'

Meerdere mensen geven aan dat de eerste ontvangst van een klacht goed gaat. Er komt snel een ontvangstbevestiging. Regelmatig blijft het daarna stil. De gebruikers krijgen niet te horen wat er vervolgens met de klacht gebeurt. Als ze er achteraan bellen blijkt een klacht soms al te zijn afgehandeld.

'Met de klachten loopt het dus lastig, want er wordt niet teruggekoppeld.'

'Bij mij zijn de klachten meestal acuut. Ik kom de zaal in en de verwarming doet het niet, of er is iets kapot. Dus dan bel ik en dan kan het zijn dat ik vijf of zes verschillende mensen aan de lijn krijg. En als ik dan vraag: Waarom is het nog niet gebeurd? Dat zij van elkaar niet weten dat er een klacht is ingediend. Ik krijg verder geen feedback waarom het niet gemaakt is. Ik moet er zelf achteraan bellen. Voor kinderen gaat het nog, maar voor mij, ik stond er op een gegeven moment met een dikke jas aan les te geven.'

'Ik denk dat er een centraal punt moet zijn. Desnoods een secretaresse die het gelijk verwerkt in de computer.'

'Ik weet wel dat wij gestopt zijn met klachten in te dienen omdat het toch niet werkt. Omdat het toch vies is en smerig of er mist wat of er is wat stuk. Toen moest je een formulier in zo'n brievenbus gooien die in de zaal stond. Dat werkte dus ook niet. Dat ding werd nooit leeggehaald dus dan weten ze de klachten ook niet.'

Ze willen weten wat er met de klacht gebeurt en wie ermee bezig is. Ook willen ze graag dat een klacht op één plek binnenkomt. Op deze manier is een ingediende klacht bekend en is er iemand die verantwoordelijk is.

'We willen dat je in ieder geval wel het idee hebt dat er aandacht aan besteed wordt en dat het ook een keer afkomt.'

'Eigenlijk wil je ervan op de hoogte gehouden worden van wat er gebeurt. Kijk als het een week duurt of twee weken, is niet erg, als je het maar weet.'

Voor sommige gebruikers is het onduidelijk waar ze met hun klacht heen moeten. Moeten ze een klacht indienen bij de WSR of bij de school waar de gymzaal bij inzit?

'Als ik bij de school kom, nemen zij contact op met de gemeente. En als ik bij de WSR ben, zeggen ze, neem maar contact op met de school.'

Schoonmaak

Veel gebruikers van de gymzalen zijn ontevreden over de hygiëne en de schoonmaak in de zalen. Ze vinden de toiletten en douches vaak vies en de vloeren doordat ze vies zijn erg stroef.

Voor veel mensen is het onduidelijk wie ze moeten aanspreken op klachten over de schoonmaak. Ze vinden de constructie dat de gemeente bepaalde zalen wel verhuurt maar niet beheert lastig.

'Maar ik vind het ook een beetje een onzinverhaal dat ze zeggen, we geven het beheer uit handen. Ze kunnen toch ook schoonmakers opdracht geven om die vloer regelmatig schoon te maken. Zij zijn toch wel de eigenaar.'

'Soms komen wij de schoonmakers tegen en dan zegt de schoonmaker, we krijgen niet meer uren. Dus de gemeente wijst dan naar de schoonmakers, de schoonmakers naar de gemeente en wij vragen beide partijen, kun je wat veranderen? En meestal gebeurt er dan niks. En er is dan een soort patstelling die, waar klaarblijkelijk niks te veranderen valt. Dat is wel frustrerend, moet ik zeggen.'

3.3 Beschikbaarheid van de zalen

Roosters

Er zijn een aantal verenigingen die enkel vaste uren in een gymzaal boeken, andere verenigingen willen meer flexibel zijn. Sommige gesprekspartners geven aan dat ze graag een overzicht zouden willen van de beschikbare uren en gymzalen. De gemeente kan vaak wel aangeven of een bepaalde zaal beschikbaar is, maar een overzicht van alle beschikbare zalen op een bepaald moment zou mooier zijn.

'Zo kunnen ook wij ons aanpassen als er bijvoorbeeld een moment vrij is, van 12 tot 2 uur 's middags en ik zie dat een zaal vrij is, dan kan ik daar op inspringen. En soms kwamen we erachter dat een locatie die dichterbij is, ook vrij was. Dan heb ik daar niet naar gevraagd, dus ze denken ook niet mee. Ik kan wel fantastisch op de website zien waar alle zalen zijn en hoe de zaal er van binnen uit ziet. Maar graag zou ik, als ik op die zaal klik, willen zien: Dan zit de tafeltennis- vereniging erin en dan zit de basisschool erin. En op dat moment is hij vrij. Dan kunnen wij daar op inspringen.'

'Onze roostermaker kan best flexibel zijn. Hij weet nu alleen niet wanneer hij flexibel kan zijn, omdat hij die roosters niet kan zien.'

Gymzalen in Groningen

'Die roosters zijn er gewoon. Als ze dat online zetten dan krijg je ook geen dubbele boekingen.'

'Als wij nu bellen of we gymzalen kunnen gebruiken, dan krijgen we meestal, nee, is vol. Vol. Vol. En zo gaan wij steeds verder weg van onze school. Ik ben wel benieuwd of het aantal gebruikers nog wel overeenkomt met het aantal gymzalen.'

'Vorig jaar konden we in principe zelf het rooster maken. Nu komt het erop neer dat we op verschillende dagen op verschillende scholen zitten. En daar heeft de gemeente geen rekening mee gehouden.'

Vanuit O2G2 wordt aangegeven dat de toewijzing van het aantal uren in een gymzaal niet klopt.

'Er wordt gekeken naar aantallen en er wordt niet gekeken naar het aantal groepen. Zij gaan uit van dat een groep altijd 25 deelnemers heeft. Hierdoor krijg je minder uren toebedeeld dan noodzakelijk. Wij vinden dat je naar het aantal groepen en niet naar aantallen leerlingen moet kijken.'

Ook om gevonden voorwerpen naar de eigenaar terug te brengen vinden ze het prettig om te weten wie er wanneer van de zaal gebruik maakt.

'Ik weet bijvoorbeeld niet wie de volgende dag na mij komt. Er scheen 's ochtends vroeg een honkbalvereniging te zijn geweest van wie een zontje een handschoen was vergeten. Als ik weet van wie dat is, dan weet ik ook wie ik moet bellen dat er spullen liggen. Of er is een portemonnee of iets dergelijks gevonden. Maar nu weet ik niet wie er achter of voor mij komt.'

Dubbele boekingen

Een aantal mensen geeft aan dat het weleens voorkomt dat een gymzaal dubbel is geboekt. De gymzaal blijkt bezet op het moment dat ze er gebruik van willen maken.

'Wij huren een gymzaal voor ongeveer anderhalf uur 's avonds. En dan blijkt dat hij al is verhuurd op dat moment. Dat is mij al meerdere keren overkomen. De communicatie onderling is niet goed. Of er zijn dingen die niet goed afgestemd of niet goed in de computer gezet.'

'Dat heeft ook te maken met het sleutelbeleid. Ik denk dat dat ook niet onbelangrijk is. Als mensen zalen opzeggen, moeten ze de sleutels inleveren. Dat gebeurt dus niet.'

3.4 Gebruik van de gymzalen

Overdag en avondgebruikers

Tijdens de gesprekken hebben we gesproken met medewerkers van scholen die de gymzalen overdag gebruiken en met verenigingen die de gymzalen 's avonds gebruiken. Door beide groepen wordt aangegeven dat er vaak onduidelijkheden en problemen onderling zijn.

'Wij zijn momenteel nog een beetje aan het onderzoeken wat nou precies onder onze verantwoordelijkheid en kosten valt en wat onder dat van de avondgebruikers.'

Daarnaast geven een paar scholen aan dat ze niet weten wat onder hun verantwoordelijkheid en wat onder de verantwoordelijkheid van de WSR valt. Omdat een oplossing vaak snel nodig is, lossen ze het regelmatig zelf op.

'Volgens mij moeten wij via de officiële weg klachten indienen, maar dat duurt soms zo verschrikkelijk lang. Als intussen meer dingen in de zaal kapot worden gemaakt, door in dit geval helaas wel avondgebruikers, dan laten we dingen repareren. Maar dat is momenteel iets wat bij ons heel lastig is. Wij kunnen niet achterhalen wie er precies verantwoordelijk voor is.'

Nadat een aantal botsingen tussen de overdag- en de avondgebruikers worden genoemd, wordt ook de wens uitgesproken om meer te overleggen en misschien wel meer samen te werken.

'Ik vind wel dat het contact tussen de school en de vereniging beter kan. Wij basketballen twee keer in de week, in het Praedinius. Nou als er wat is vind ik dat best prettig als je dat gelijk bij mij doet. En dat hoeft van mij helemaal niet via WSR en een officieel klachtenformulier.'

Scholen en verenigingen zouden graag zelf contact met elkaar willen opnemen en spreken uit dat ze graag een rooster zouden willen zodat ze weten wie er bijvoorbeeld de vorige avond of dag in de gymzaal is geweest.

'Heb jij een rooster met de betrokken mensen, wie op welke avond zitten? Ik zou dat wel fijn vinden.'

Materialen

Een medewerker van een turnvereniging geeft aan dat ze er tegenaan loopt dat de zalen vaak minimaal zijn ingericht. Ze benoemt dat er vaak enkel een basis aan materialen aanwezig is.

Gymzalen in Groningen

Ze zijn hierover regelmatig in overleg met de gemeente. Omdat er lang niet altijd iets mogelijk is door een beperkt budget schaffen ze af en toe zelf materialen aan.

'Dat heeft ervoor gezorgd dat wij zelf materialen aanschaffen om in ieder geval op een fatsoenlijke manier gymnastiek te kunnen bedrijven.'

Ook geven meerdere mensen aan dat er weinig overleg is over welk materiaal beschikbaar is. Soms staan er ineens bepaalde materialen en zijn andere verwijderd.

'Ze komen met de vrachtwagen en de trapezes zijn opeens weg. Wat staat er nu in de zaal? Twee karren mega zwaar met judomatten. Daar kan je toch helemaal niks mee. Je kan ze niet eens verschuiven om bij je toestellen te komen.'

Ook hier wordt door meerdere mensen benadrukt dat ze de voordelen zien van samenwerken tussen scholen en verenigingen. Nu zijn de materialen van de scholen vaak afgesloten en gebruiken de verenigingen hun eigen vaak dezelfde materialen.

'Het klein materiaal zit allemaal in die kasten voor de school, daar kan onze leiding helemaal niet bij. Daar zitten sloten op.'

'Als ik hoor dat jullie gymnastiekvereniging ander materiaal zou willen, dan denk ik dat het mooi zou zijn voor ons als school en voor ons als docenten als we daar in kunnen samenwerken. En dat we beiden verantwoordelijk zijn voor het materiaal en misschien de kosten kunnen delen. Misschien kunnen we wel van jullie expertise gebruik maken, dat er iemand af en toe een clinic kan komen geven. Dat zou mooi zijn.'

'Op zich moet dat met klein materiaal wel kunnen. Dat hebben we in de Molukkenstraat jaren gedaan. Voor lintjes en ballen. Dan had ik de sleutels van de kast en als je zorgt dat je het afsluit en je maakt daar goede afspraken over. Dat moet je niet met iedereen doen. Dat moet je alleen met verenigingen doen die daar belang bij hebben. Met een vaste docent.'

Een ander noemt juist dat de ruimte om de materialen te kunnen stallen aan de krappe kant is. Ook wordt genoemd dat het niet altijd duidelijk is welke materialen van een school zijn en welke materialen bij een gymzaal horen.

'Als wij bijvoorbeeld iets gebruiken, weten we niet of we alles kunnen gebruiken wat er in de berging staat. Er zijn geen lijsten die er hangen wat van de sporthal is en wat van de mensen van de vereniging is.'

'Op bepaalde materialen staat een stickertje van de gemeente. Dan weten wij ook, oké, dat is prima. Maar soms hebben wij ook materialen waarvan wij denken, dit is misschien van een sportclub of van een turnvereniging. Kunnen wij dat gebruiken? En is dat materiaal goedgekeurd? Dan durven wij soms geen materiaal te gebruiken, omdat wij niet zeker wisten of het goedgekeurd was.'

Gevonden voorwerpen

Een aantal mensen geeft aan dat het niet duidelijk is wat er met eventueel gevonden voorwerpen gebeurt. In sommige zalen staat een bak, in sommige zalen niet. Het is niet duidelijk wat er met die bak gebeurt.

'Het is niet duidelijk wie dat doet, want er is niemand die inspringt. Wij gooien het op een gegeven moment ook weg. We verzamelen het allemaal en er staat wel ergens een grote ton waar zowel onze leerlingen als de avondgebruikers in kunnen zoeken als ze iets kwijt zijn, maar op een gegeven moment aan het eind van het jaar kieperen we dat ding leeg. En soms wordt het zo smerig.'

Verwarmen van de gymzalen

Tot slot is aangegeven dat de indruk bestaat dat de gemeente niet bewust omgaat met het verwarmen van de gymzalen.

'Wij zitten in een gymzaal met een paar muurtjes, maar ook met van die ijzeren wanden. Die worden 's winters steenkoud. Dan staat de verwarming wel aardig te loeien.'

'De plaats van de verwarming is vaak onlogisch. Je hebt een rij kleedkamers, daaronder zit de verwarming. Soms ruikt het wat, omdat het niet goed schoongemaakt is. Dan gaan de ramen open. Die warmte gaat er rechtstreeks uit.'

'Ook met die ijzeren wanden in de gymzaal. Als je het koud wilt hebben in de gymzaal, dan moet je een ijzeren wand in plaatsen.'

'Maar ook in de vakantie staat die verwarming nog aan. Dan staat de verwarming nog gewoon te blazen. Dan kan 'ie ook verhuurd worden.'

Gymzalen in Groningen

3.5 Tips

Uit de gesprekken zijn veel tips naar voren gekomen. Enkele tips die veel gedeeld worden zijn hieronder weergegeven.

Rooster beschikbaar stellen

Veel mensen hebben aangegeven dat ze graag een rooster zouden willen. Een rooster waarop te vinden is wie wanneer welke zaal huurt. Ze zouden graag een dergelijk rooster op internet zien. Met een rooster kun je zien welke gymzalen wanneer beschikbaar zijn. Bovendien kun je contact opnemen met andere gebruikers van de gymzaal. Ook kun je andere gebruikers aanspreken op materialen die kwijt of beschadigd zijn. Tot slot kun je met een rooster en gegevens van andere gebruikers afspraken maken, meer samenwerken en gevonden voorwerpen bij de eigenaar terugkrijgen.

Overleg tussen gemeente en gebruikers van de gymzalen

De verschillende gebruikers zouden meer overleg willen met de gemeente. Op het gebied van de klachtafhandeling willen ze beter op de hoogte worden gehouden van de afhandeling van hun klacht. Ook willen ze meer betrokken worden bij beslissingen over eventuele verbouwing van de gymzaal. Ze willen als vaste gebruiker worden betrokken bij veel zaken.

Klachten

De verschillende gebruikers geven aan dat ze de gemeente adviseren om één centraal punt in te stellen waar klachten ingediend worden. Hun indruk is dat er teveel mensen met één klacht bezig zijn.

Bredere telefonische bereikbaarheid

Iedereen benoemt dat de gemeente op zich goed bereikbaar is. Wel vinden ze dat de WSR weinig bereikbaar is. Ze zouden willen dat de WSR per dag meer uren telefonisch bereikbaar is, of dat ze wanneer het druk is, in september of oktober, breder bereikbaar zijn.

Geboekte uren teruggegeven

Meerdere mensen geven aan dat ze geboekte uren konden teruggeven en dat ze de betaling terug kregen gestort. Deze regeling is niet meer mogelijk. Ze zouden graag een middenweg willen, bijvoorbeeld uren teruggegeven tot september. Het is moeilijk om eerder exact vast te leggen welke uren ze nodig hebben. Het gevaar is dat de verenigingen niet doorgeven welke uren ze niet gebruiken en de gymzalen leeg staan.

4. Vergelijking enquête en groepsgesprekken

Voordat we dieper op de resultaten per gymzaal ingaan, zullen we de twee onderdelen van dit onderzoek naast elkaar leggen. Een aantal ervaringen komen in beide onderdelen naar voren.

Geschiktheid zaal

Uit de enquête bleek dat een aantal mensen de temperatuur en de stroefheid van de vloer niet geschikt vond voor de sport die zij er beoefenen. Ook in de groepsgesprekken kwam dit naar voren; de temperatuurregeling is niet altijd op orde en vanwege vuilheid is de vloer te stroef.

Onderhoud en hygiëne

Zowel uit de enquête als uit de groepsgesprekken komt naar voren dat het onderhoud en de hygiëne in de zalen een probleem is. Zoals hierboven al vermeld betreft het de sportvloer. Waar men daarnaast vooral ontevreden over is, is het onderhoud en de hygiëne van de kleedkamers, douches en toiletten. In de groepsgesprekken en de enquête werd hierbij opgemerkt dat er meer controle zou moeten komen op de schoonmaak.

Contact WSR

De gebruikers van de gymzalen zijn tevreden over het contact met de WSR en de medewerkers bij de WSR. Zij hebben contact via mail en telefoon, maar zouden wel graag zien dat de bereikbaarheid van de WSR vergroot wordt.

Klachten

Uit de enquête bleek dat meer dan de helft van de gebruikers van de gymzalen niet weet waar ze heen moeten met klachten. In de groepsgesprekken werd dit bevestigd. Daarnaast is een goede afhandeling en terugkoppeling tijdens het proces gewenst. Mensen weten nu niet of er iets gebeurt en waar ze aan toe zijn.

Gymzalen in Groningen

5. Vergelijking van de gymzalen

Er is via de beoordeling van de kwaliteit van de verschillende gymzalen in de stad al veel informatie verkregen over het gebruik van en de tevredenheid over de gymzalen in Groningen als geheel. We gaan in dit hoofdstuk in op de verschillen die er zijn in de beoordeling van de diverse locaties en zalen. Zo kunnen we zien waar de sporters bij de specifieke zalen ontevreden, of juist tevreden, over zijn.

Hierbij moeten we vooraf een aantal methodische kanttekeningen plaatsen. Voor een voldoende gefundeerd oordeel over de kwaliteit van alle gymzalen in Groningen samen hebben we voldoende respondenten. Als we de oordelen over de zalen afzonderlijk gaan bespreken ligt dat anders. De aantallen respondenten per locatie zijn een stuk lager. Je weet niet zeker dat wat je vindt de echte mening is van alle gebruikers van de gymzaal.

Niettemin is elke ervaring van een gebruiker van een gymzaal er één. Daardoor is ook elke ervaring waardevol. Voor een klantenonderzoek is deze informatie, volledig representatief of niet, dus zeker van belang.

Van een aantal gymzalen bleek de respons zo laag dat we er voor hebben gekozen deze hier niet apart te bespreken. Deze grens hebben we gelegd bij elf respondenten. De gymzalen waarover minder dan elf respondenten de enquête hebben ingevuld zijn de gymzalen:

Adriaan van Ostadestraat
Kruitgracht/Turfsingel
Melisseweg
Molukkenstraat
Multatulistraat
Vensterschool / Selwerd
Vestdijklaan

We bespreken de overgebleven zeventien zalen. Eerst vergelijken we de gymzalen met elkaar op geschiktheid en onderhoud en hygiëne.

Daarna presenteren we per locatie het oordeel van de gebruikers. Per zaal gaan we steeds in op het oordeel over de geschiktheid van de zaal gebruik van die zalen: de samenstelling naar sport van de gebruikersgroepen en de tijden van de dag en de week waarop zij willen sporten.

Dan is er aandacht voor de algehele tevredenheid over de kwaliteit van de locatie.

Gymzalen in Groningen

Als laatste gaan we in op de tevredenheid over diverse aspecten van de gymzaal.

Het is interessant om te zien in hoeverre er verschillen zijn tussen verschillende sporters. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de verschillen tussen de zaaleisen van volleyballers (hoogte), basketballers (vloereigenschappen en grootte) en sporters als tafeltennissers, gymnasten of vechtsporters.

In onderstaande figuur valt de locatie van de onderzochte 17 gymzalen af te lezen.

Figuur 5.1 Locatie van de verschillende gymzalen

Tabel 5.1 laat voor de 17 gymzalen met een respons aantal groter dan elf het aantal (niet altijd volledig) ingevulde enquêtes zien.

Tabel 5.1 Aantallen respondenten per gymzaal met een volledig ingevulde enquête (waarbij n>11)

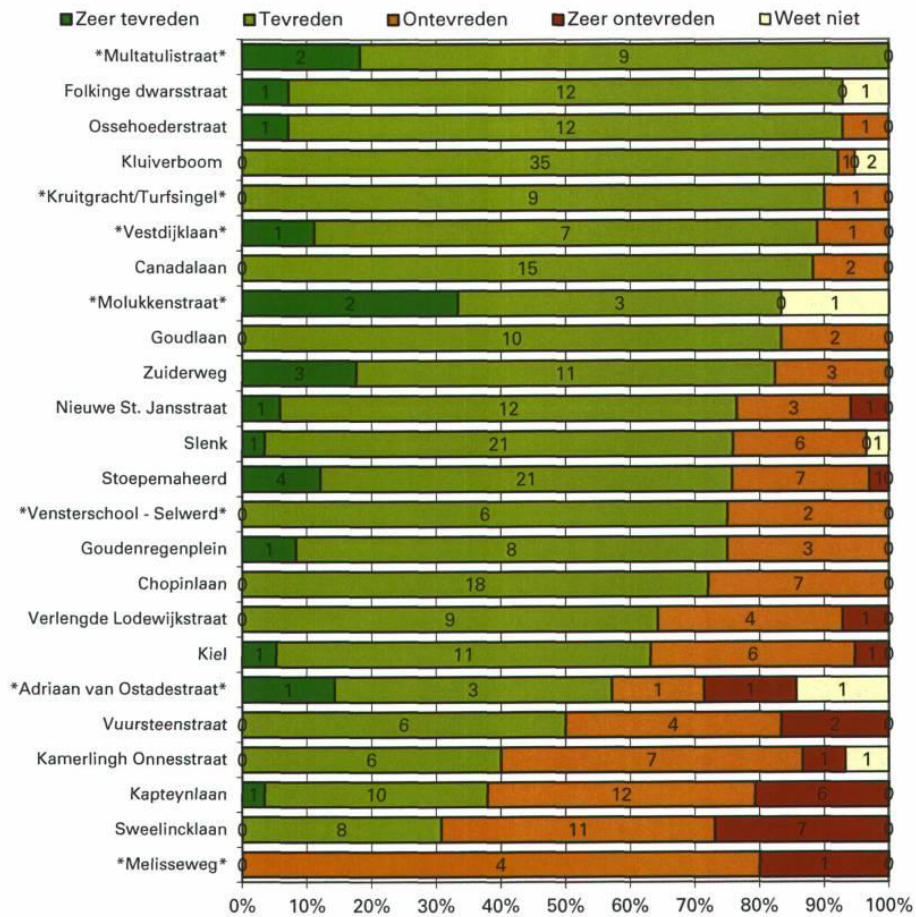
Gymzaal	Aantal respondenten
Gymzaal Canadalaan	19
Gymzaal Chopinlaan	32
Gymzaal Folkingedwardsstraat	14
Gymzaal Goudenregenplein	12
Gymzaal Goudlaan	12
Gymzaal Kamerlingh Onnes	15
Gymzaal Kapteynlaan	32
Gymzaal Kiel	19
Gymzaal Kluiverboom	40
Gymzaal Ossehoederstraat	14
Gymzaal Nieuwe St. Jansstraat	18
Gymzaal Slenk	29
Gymzaal Stoepemaheerd	34
Gymzaal Sweelincklaan	29
Gymzaal Verlengde Lodewijkstraat	14
Gymzaal Vuursteenstraat	12
Gymzaal Zuiderweg - Bij SPH hoogkerk	17

5.1 Vergelijking tevredenheid

In onderstaande grafiek hebben we de lage respons van bepaalde gymzalen bekeken. De zalen die we wegens een lage respons niet hebben meegenomen staan aangegeven met *sterretjes*. De tevredenheid over de gymzalen met een lage respons lijkt erg verdeeld. Er zijn zalen waarover de sporters erg tevreden zijn en er zijn zalen waarover de sporters erg ontevreden zijn. Er zijn geen uitspraken te doen zoals dat de sporters die erg tevreden of juist erg ontevreden zijn over een specifieke zaal de enquête niet of minder hebben ingevuld.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.2 Tevredenheid per gymzaal inclusief *gymzalen met lage respons*

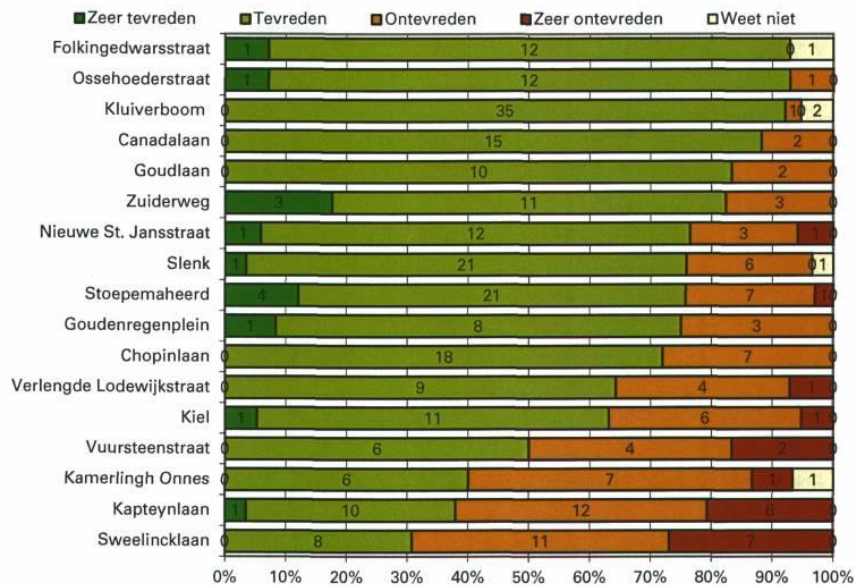

Tevredenheid in algemene zin

Het meest tevreden in algemene zin zijn de sporters over de gymzaal aan de Folkingedwardsstraat (zie figuur 5.3 op de volgende pagina). In deze gymzaal is er geen enkele sporter die heeft aangegeven ontevreden te zijn over de zaal. Het minst tevreden zijn de bezoekers aan de Sweelincklaan, slechts een derde van hen is tevreden. Ook over de gymzalen Kamerlingh Onnes en Kapteynlaan is een meerderheid ontevreden.

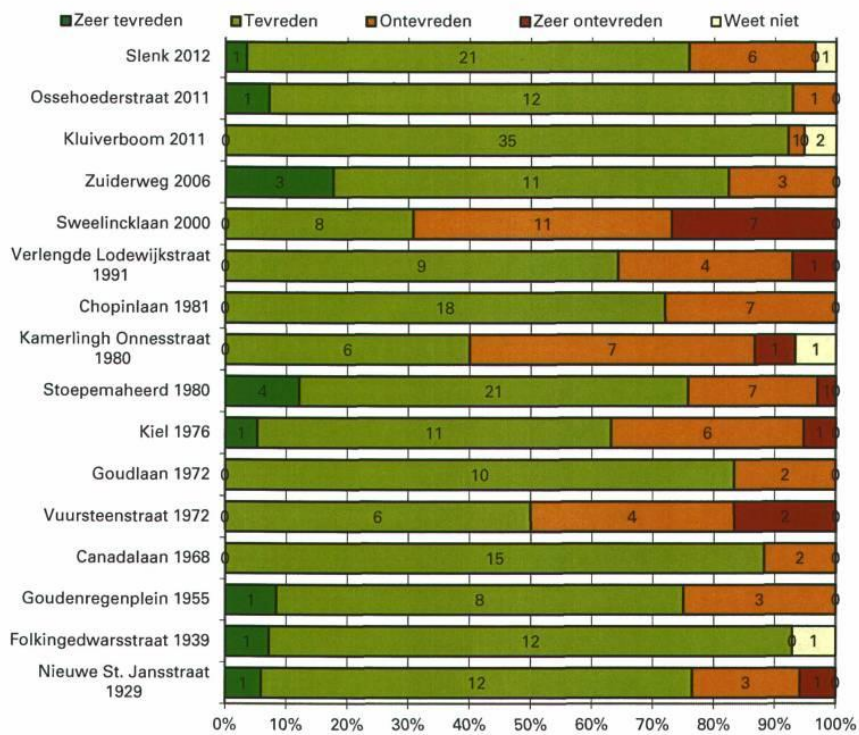
Figuur 5.3 Tevredenheid per gymzaal in algemene zin

Gymzalen in Groningen

Vervolgens hebben we gekeken naar het bouwjaar. Zijn de sporters meer tevreden over de nieuwere gymzalen? Mogelijk zijn de sporters minder tevreden over de douche en toiletvoorzieningen naarmate deze ouder zijn. Enkel van de gymzaal aan de Kapteynlaan hebben we het bouwjaar niet kunnen achterhalen.

Figuur 5.4 Tevredenheid per gymzaal weergegeven van nieuw naar oud

Onderhoud en hygiëne

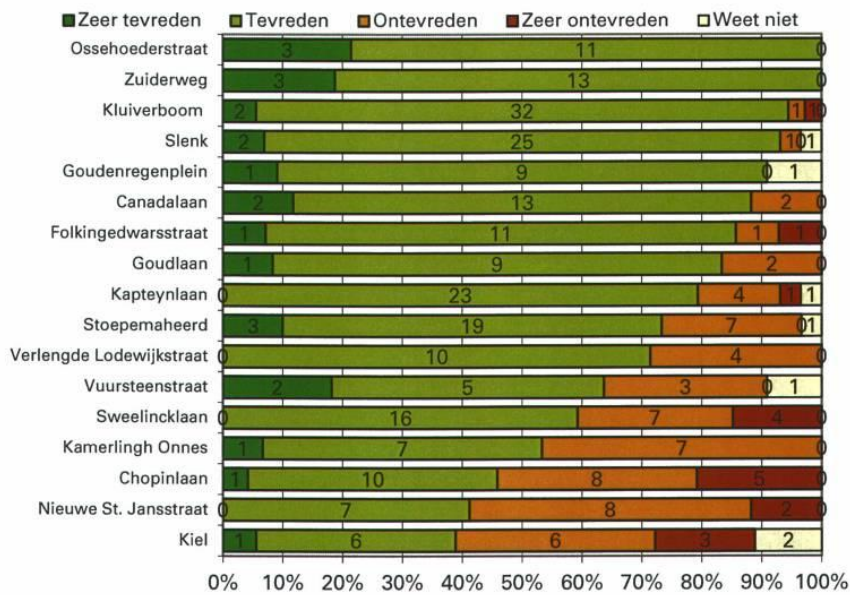
Vooraf over het onderhoud en de hygiëne in de gymzalen zijn de gebruikers lang niet altijd tevreden. Daarom zullen we hier de gymzalen ook op dit punt vergelijken. Als eerste het onderhoud en de hygiëne van de entree.

Onderhoud en hygiëne van de entree

Een paar gymzalen scoren op dit aspect opvallend laag: Chopinlaan, Kiel en Nieuwe St Jansstraat. Bij deze zalen is meer dan de helft van de gebruikers (zeer) ontevreden. Over de Zuiderweg en de Ossehoederstraat is echter iedereen tevreden als het om dit punt gaat.

Figuur 5.5 Tevredenheid onderhoud en hygiëne entree

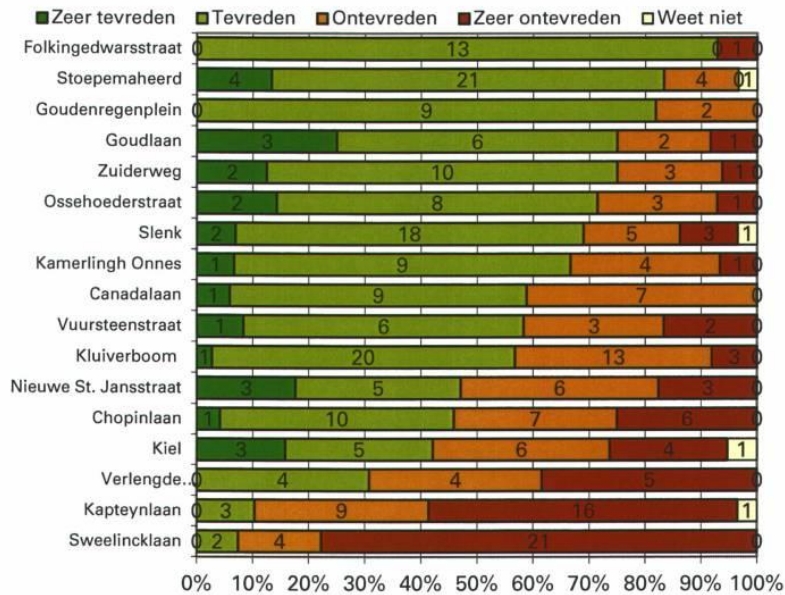

Gymzalen in Groningen

Onderhoud en hygiëne van de sportvloer

De gymzalen Kapteynlaan en Sweelincklaan scoren hier zeer laag: een ruime meerderheid is (zeer) ontevreden over het onderhoud en de hygiëne van de sportvloer. Ook bij de zalen aan de Chopinlaan, Kiel, Nieuwe St Jansstraat en Verlengde Lodewijkstraat is de meerderheid ontevreden. De Folkingedwardsstraat scoort het beste, slechts één gebruiker is hier zeer ontevreden.

Figuur 5.6 Tevredenheid onderhoud en hygiëne sportvloer

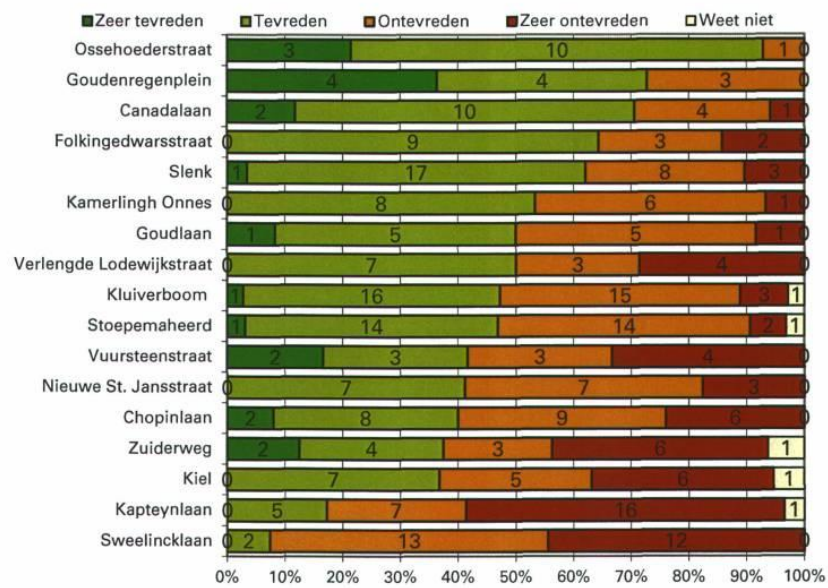

Onderhoud en hygiëne van de kleedkamers

Alhoewel veel gymzalen ontevreden klanten hebben op het gebied van de hygiëne en het onderhoud van de kleedkamers springen ook hier weer de gymzalen Kapteynlaan en Sweelincklaan er uit.

De Ossehoederstraat valt op in positieve zin: bijna iedereen is hier tevreden over onderhoud en hygiëne van de kleedkamers.

Figuur 5.7 Tevredenheid onderhoud en hygiëne kleedkamers

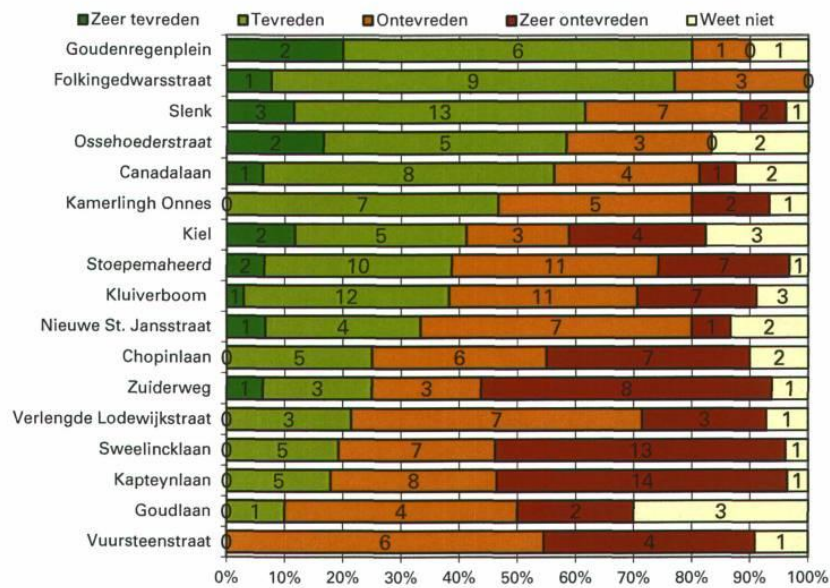

Gymzalen in Groningen

Onderhoud en hygiëne van de douches

Ook het onderhoud en de hygiëne van de douches zijn volgens velen niet op orde. De bezoekers van de Vuursteenstraat zijn hierover zelfs allemaal (zeer) ontevreden. In de Folkingedwarsstraat en het Goudenregenplein valt het daarentegen mee, slechts enkelingen zijn hier ontevreden.

Figuur 5.8 Tevredenheid onderhoud en hygiëne douches

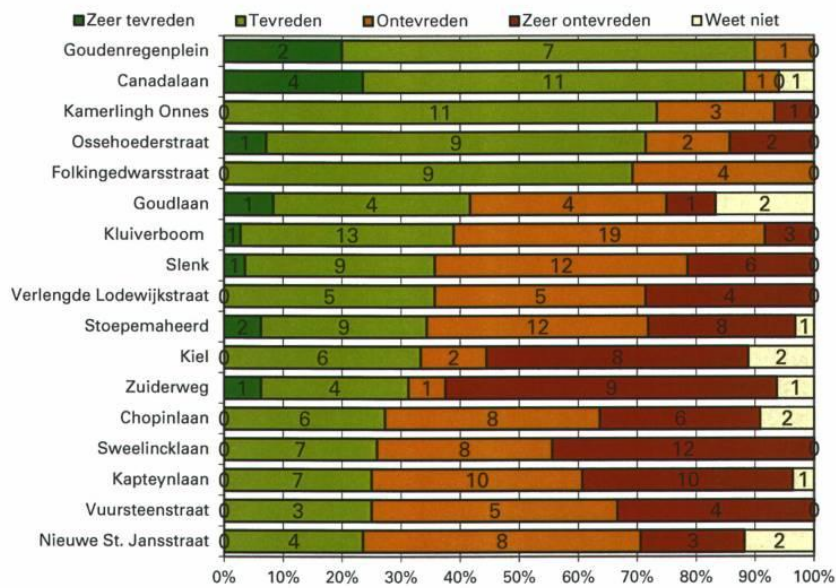

Onderhoud en hygiëne van de toiletten

Over het onderhoud en de hygiëne van de toiletten zijn lang niet alle gebruikers van de gymzalen tevreden. Eigenlijk scoren alleen de zalen Canadalaan, Folkingedwardsstraat, Kamerlingh Onnes- en Ossehoederstraat op dit punt een voldoende. Bij de overige zalen blijkt de helft of meer dan de helft ontevreden.

Figuur 5.9 Tevredenheid onderhoud en hygiëne toiletten

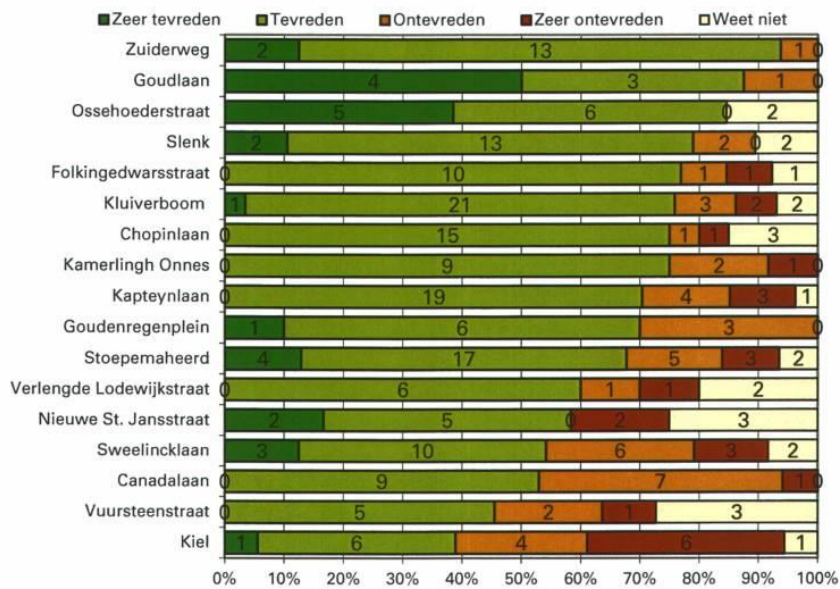

Gymzalen in Groningen

Onderhoud en hygiëne van het sportmateriaal

De gebruikers van de gymzalen zijn redelijk tevreden over het onderhoud en de hygiëne van de de materialen in de zalen. Alleen in gymzaal Kiel is meer dan de helft ontevreden. Ook aan de Canadalaan en de Sweelincklaan heerst enige ontevredenheid. Opnieuw scoort de Ossehoederstraat het best: alle respondenten die in deze zaal sporten zijn tevreden over het onderhoud en hygiëne van de materialen.

Figuur 5.10 Tevredenheid onderhoud en hygiëne sportmateriaal

5.2 De resultaten per gymzaal

We zullen de resultaten per gymzaal bespreken. Voor elke gymzaal bespreken we het oordeel over de geschiktheid en de tevredenheid. Ook gaan we in op het gebruik van de respondenten: de sport en de tijden waarop men graag sport. Zoals eerder genoemd is informatie over de gymzalen met een respons lager dan 11 weggelaten.

Gymzaal Canadalaan

De gymzaal aan de Canadalaan is gebouwd in 1968 en is in eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 42%. De gymzaal wordt gebruikt voor: ballet, gymnastiek, korfbal, krijgskunst, (basis)onderwijs, zaalvoetbal en volleybal.

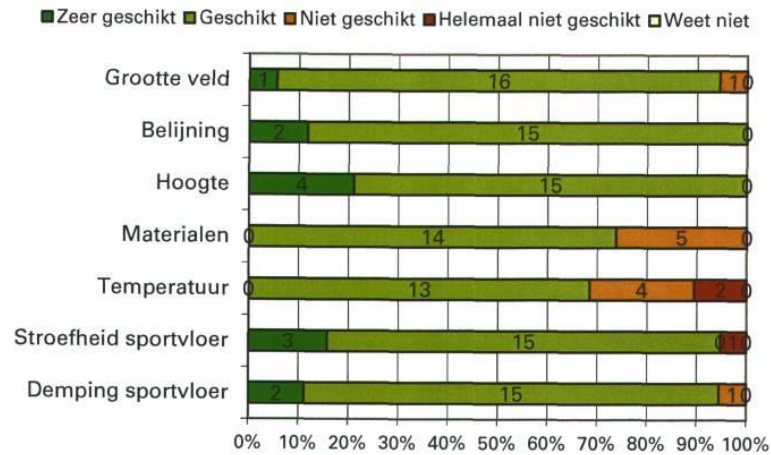
Van de 19 respondenten die in de gymzaal aan de Canadalaan komen is driekwart lid van een sportvereniging. Daarnaast bezoeken mensen de zaal vanuit een 'ander' verband of als trainer van een sportvereniging. Van de respondenten komt iets meer dan de helft om te gymnastieken en een kwart komt voor volleybal. Bijna alle respondenten van de Canadalaan komen één keer per week in deze gymzaal.

De sporters vinden de zaal op veel aspecten geschikt. Een kwart vindt de materialen en de temperatuur van de gymzaal niet geschikt.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.11 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Er is gevraagd op welk tijdstip ze het liefst gebruik zouden maken van de gymzaal. De meeste sporters willen op de dinsdagavond sporten, tussen 20.00 en 22.00 uur. Verreweg de meeste van de ondervraagden geven aan over het geheel genomen tevreden te zijn met de gymzaal, een tweetal geeft aan ontevreden te zijn.

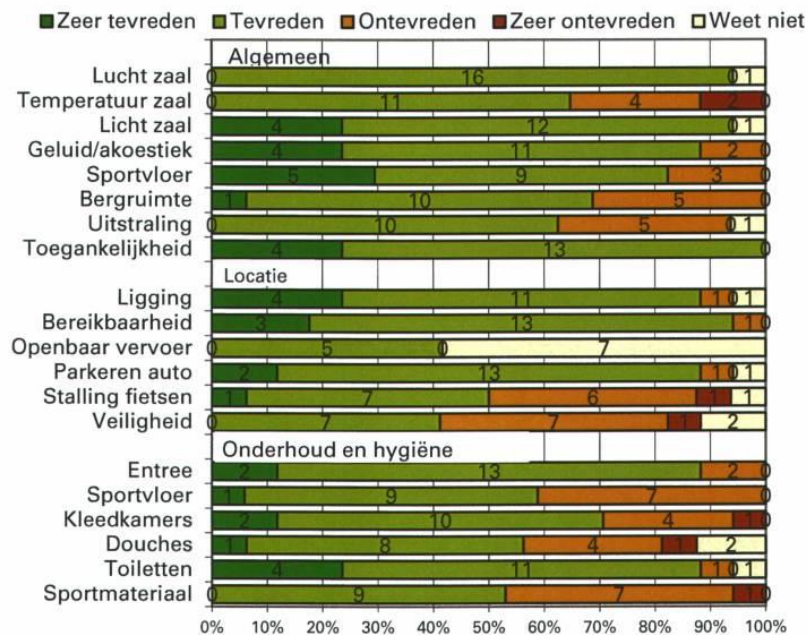

Tabel 5.2 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeervrededen	0
Tevreden	15
Ontevreden	2
Zeervrededen	0
Weet niet	0
Totaal	17

Figuur 5.12 Mening over gymzaal Canadalaan

Alle sporters zijn tevreden over de lucht en het licht in de zaal, de toegankelijkheid, ligging en bereikbaarheid, het openbaar vervoer en het parkeren van de auto. Over de temperatuur in de zaal, de bergruimte, de uitstraling, stalling van de fietsen, de veiligheid, de sportvloer, de kleedkamers, de douches en het sportmateriaal is ongeveer de helft van de respondenten niet tevreden.

Gymzalen in Groningen

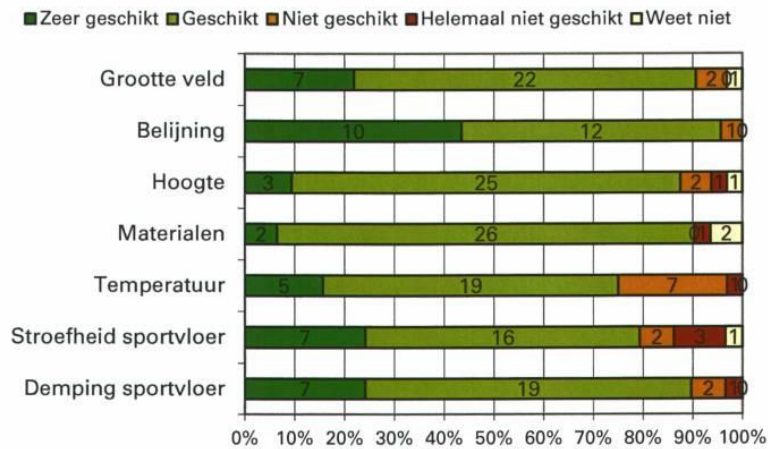
Gymzaal Chopinlaan

De gymzaal aan de Chopinlaan is gebouwd in 1981 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 53%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: atletiek, basketbal, boogschieten, krijgskunst, (basis)onderwijs, tafeltennis, zaalvoetbal en volleybal.

Van de 32 respondenten die over de gymzaal aan de Chopinlaan oordelen is iets meer dan de helft lid van een sportvereniging. Van alle bezoekers komt twee vijfde voor volleybal. Een derde komt voor diverse andere sporten (zoals boogschieten) en een zesde komt er voor atletiek. De overgrote meerderheid komt één keer per week naar deze zaal.

De sporters zijn tevreden over de grootte van het veld, de hoogte, de materialen en de demping van de sportvloer. Bijna een kwart vindt de temperatuur en de stroefheid van de vloer niet geschikt.

Figuur 5.13 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De bezoekers van de gymzaal Chopinlaan komen het liefst op doordeweekse avonden tussen 20.00 en 22.00 uur. Van de ondervraagden geeft bijna drie kwart aan over het geheel genomen tevreden te zijn met de gymzaal. Iets meer dan een kwart is ontevreden.

Tabel 5.3 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

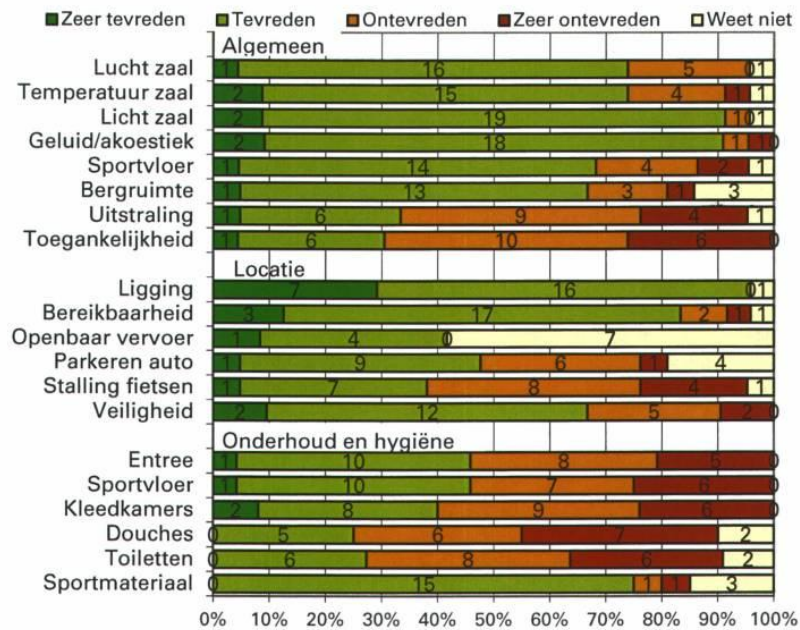
Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	18
Ontevreden	7
Zeer ontevreden	0
Weet niet	0
Totaal	25

De sporters zijn tevreden over het licht in de zaal, het geluid of de akoestiek, de ligging, de bereikbaarheid en het openbaar vervoer. Over de uitstraling, de toegankelijkheid en de stalling van de fietsen, de entree, de sportvloer, de kleedkamers, de douches en de toiletten is een ruime meerderheid ontevreden.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.14 Mening over gymzaal Chopinlaan

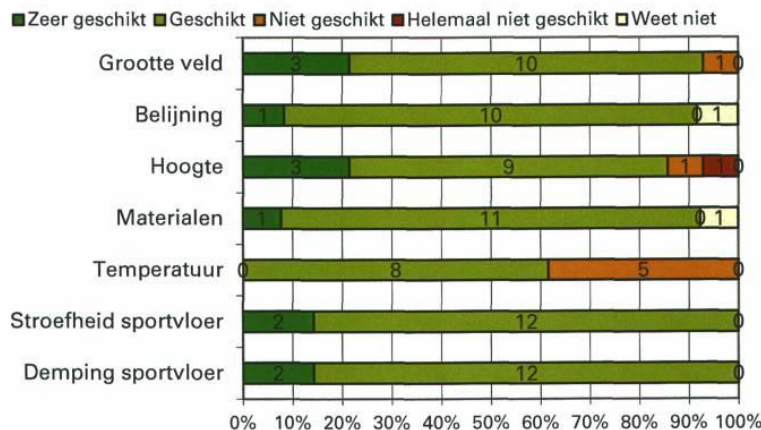
Gymzaal Folkingedwardsstraat

De gymzaal aan de Filkingedwardsstraat is gebouwd in 1939 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 28%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: badminton, ballet, krijgskunst, (voortgezet)onderwijs, yoga en voetbal.

De 14 respondenten die deze gymzaal bezoeken doen dit voor ruim de helft als lid van een sportvereniging en voor bijna de helft als particuliere sporter. Zij komen in vrijwel gelijke aandelen voor badminton, basketbal en volleybal. Al deze respondenten hebben aangegeven dat zij de zaal één keer per week bezoeken.

Bijna iedereen is tevreden over de geschiktheid van de gymzaal. Maar ongeveer een derde is ontevreden over de temperatuur.

Figuur 5.14 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De meeste sporters willen aan het einde van de middag sporten, tussen 16.00 en 18.00 uur. De grootste voorkeur heeft de dinsdagavond.

Tabel 5.4 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal	Percentage
Zeer tevreden	1	7%
Tevreden	12	86%
Ontevreden	0	0%
Zeer ontevreden	0	0%
Weet niet	1	7%
Totaal	14	

Collegebrief - Nota gemeentelijke sportaccomodaties informatie.pdf 11

Gymzalen in Groningen

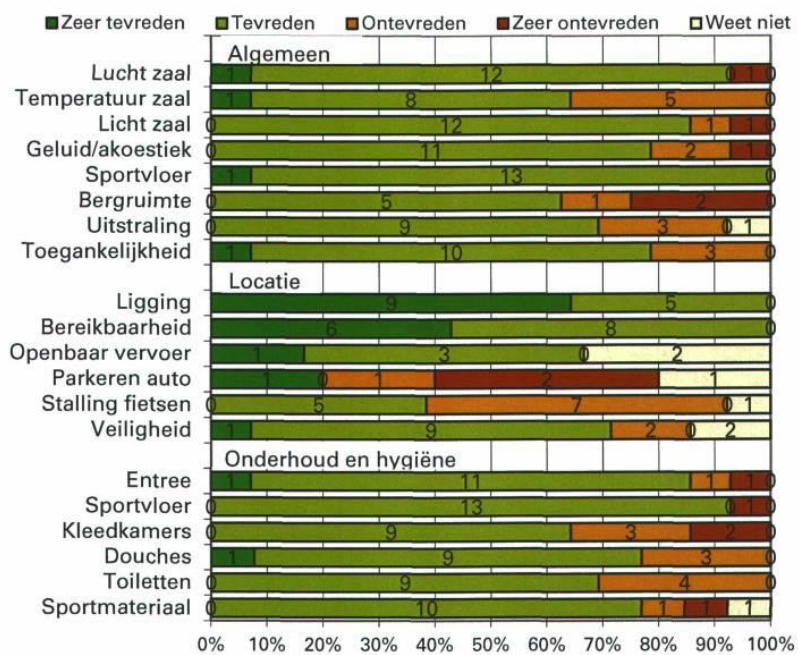
Op de vraag hoe tevreden de respondenten zijn over de gymzaal in het geheel antwoordt bijna iedereen positief. Slechts één persoon weet het niet.

Over de meeste deelaspecten zijn de respondenten van de gymzaal Folkingedwardsstraat tevreden. Wel is een derde ontevreden over de temperatuur. Daarnaast kunnen waarschijnlijk niet alle sporters daar in de binnenstad goed hun auto of fiets kwijt, over beide zien we ontevredenheid.

Figuur 5.15 Mening over gymzaal Folkingedwardsstraat

Gymzalen in Groningen

Gymzaal Goudenregenplein

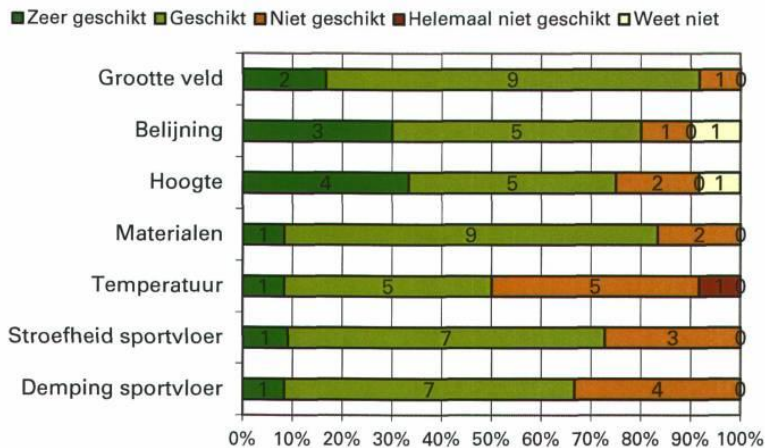
De gymzaal aan de Goudenregenplein is gebouwd in 1955 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 64%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: gymnastiek, krijgskunst, (basis)onderwijs en voetbal.

Iets meer dan de helft van deze 12 respondenten is lid van een sportvereniging, de anderen bezoeken de gymzaal in diverse andere verbanden. De respondenten benutten de zaal vooral voor 'andere' sportactiviteiten, zoals judo of boksen. Verder doet men er aan gymnastiek, krijgskunst en schoolsport.

De gymzaal aan het Goudenregenplein wordt iets vaker dan gemiddeld bezocht, bijna de helft geeft aan de zaal meerdere keren per week te bezoeken.

De meeste respondenten vinden de zaal geschikt of zelfs zeer geschikt. Alleen over de temperatuur is de helft ontevreden. Verder is er enige ontevredenheid over de sportvloer.

Figuur 5.16 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De gebruikers van de gymzaal aan het Goudenregenplein bezoeken de zaal bij voorkeur op maandag- en woensdagavond (18.00 – 20.00 uur). Over het geheel genomen is een kwart ontevreden en drie kwart tevreden over de zaal.

Tabel 5.5 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

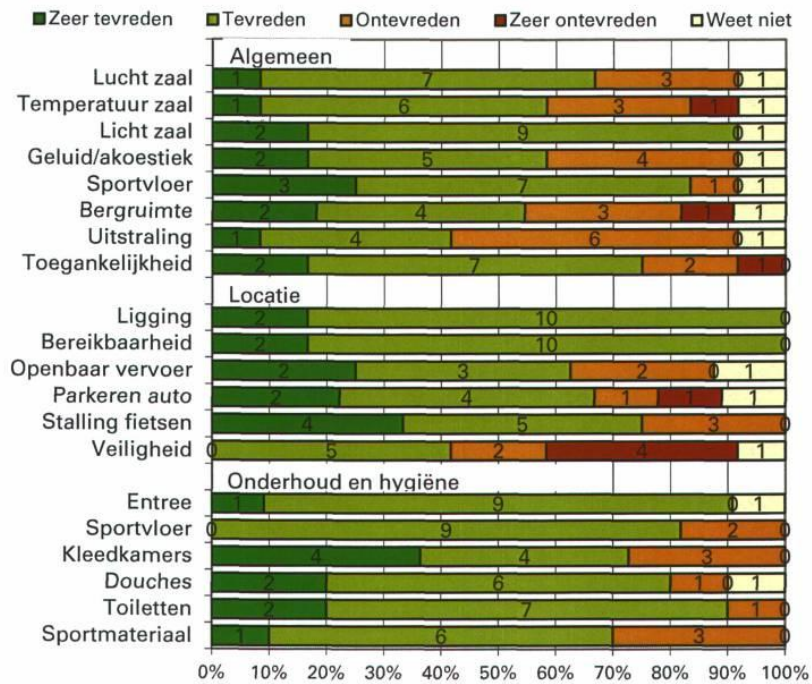
Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	1
Tevreden	8
Ontevreden	3
Zeer ontevreden	0
Weet niet	0
Totaal	12

De respondenten zijn in hun mening meer verdeeld over de algemene aspecten dan bij de eerder besproken zalen. Er zijn bij vrijwel alle aspecten steeds enkelen ontevreden. Meer dan de helft is ontevreden over de uitstraling van de gymzaal. De meerderheid is ontevreden of zelfs zeer ontevreden over de veiligheid van de gymzaal. Daarentegen zijn er in vergelijking met eerder besproken gymzalen relatief weinig mensen ontevreden over het onderhoud en de hygiëne.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.17 Mening over gymzaal Goudenregenplein

Gymzaal Goudlaan

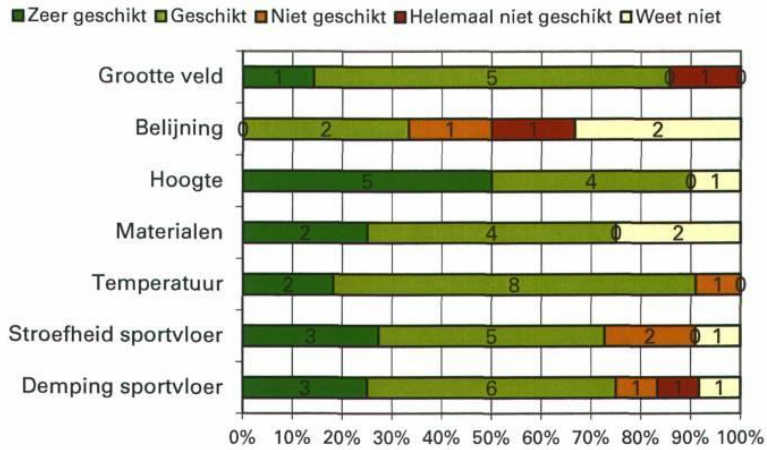
De gymzaal aan de Goudlaan is gebouwd in 1972 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 44%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: basketbal, gymnastiek, krijgkunst, (basis)onderwijs, tafeltennis, voetbal en volleybal.

Bijna alle 12 respondenten die hun mening geven over de gymzaal aan de Goudlaan zijn leden van een sportvereniging. Twee derde komt in deze zaal voor tafeltennis en drie kwart komt er één keer in de week. Ze zijn overwegend tevreden over de geschiktheid van de zaal, alleen de belijning en de sportvloer zijn niet volgens iedereen geschikt. De gebruikers van deze gymzaal hebben ook een voorkeur voor sport in de avond, vooral voor de maandag en de vrijdag (18.00-22.00). Daarnaast zijn er een paar respondenten die op de zaterdagmiddag van 12.00-16.00 willen sporten.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.18 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Over de gymzaal in het geheel zijn, op een tweetal na, mensen tevreden.

Tabel 5.6 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

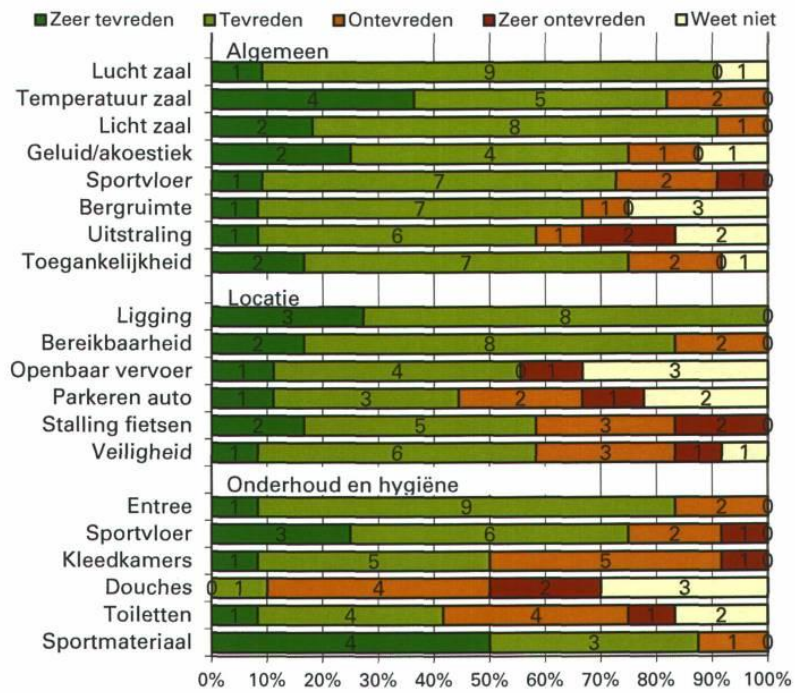
Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	10
Ontevreden	2
Zeer ontevreden	0
Weet niet	0
Totaal	12

In onderstaande figuur is te zien dat men overwegend tevreden is over de algemene aspecten van deze gymzaal. Over de locatie is wat verdeeldheid over het parkeren van de auto, de stalling van de fietsen en de veiligheid. Vooral het onderhoud en de hygiëne van de kleedkamers, douches en toiletten leidt tot ontevredenheid onder de sporters.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.19 Mening over gymzaal Goudlaan

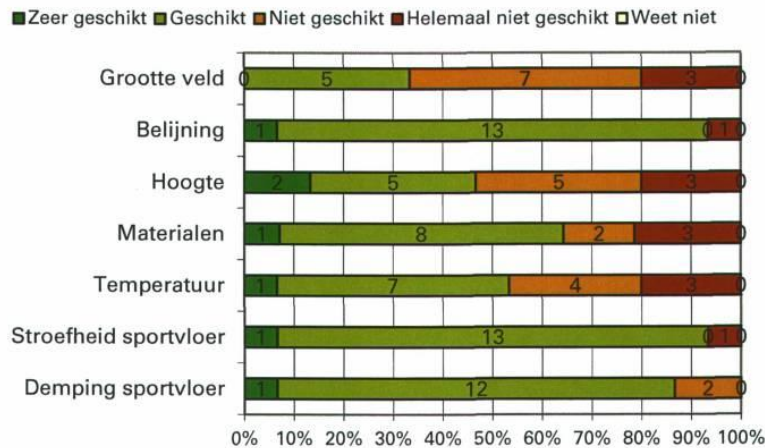
Gymzaal Kamerlingh Onnes

De gymzaal aan de Kamerling Onnesstraat is gebouwd in 1980 en is eigendom van de O2G2. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: ballet, basketbal, frisbee, hockey, korfbal, krijgskunst, (voortgezet)onderwijs, rugby, volleybal en voetbal.

Net als bij de andere gymzalen zijn hier de meeste van de 15 respondenten lid van een sportvereniging. De helft bezoekt de zaal voor volleybal en een kwart komt er voor basketbal. De meesten (drie kwart) komen er één keer per week, een enkeling komt meerdere keren per week.

Er zijn meer mensen dan gemiddeld die aangeven dat de zaal op een aantal van de genoemde aspecten niet geschikt is. Meer dan de helft is ontevreden over de geschiktheid van de grootte van het veld en de hoogte van de zaal. Er is slechts een krappe meerderheid tevreden over de temperatuur.

Figuur 5.20 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Gymzalen in Groningen

De bezoekers van deze zaal hebben de voorkeur om doordeweeks te sporten tussen 18.00 en 22.00 uur. Meer dan de helft is ontevreden over gymzaal Kamerlingh Onnes in het geheel. Slechts twee vijfde is tevreden.

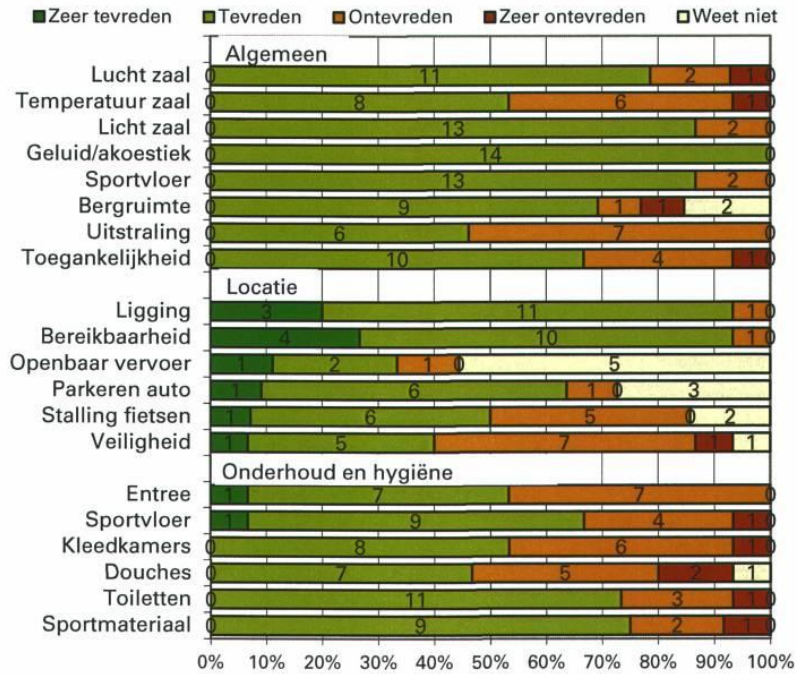
Tabel 5.7 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	6
Ontevreden	7
Zeer ontevreden	1
Weet niet	1
Totaal	15

Bij deze gymzaal is in figuur 5.21 te zien dat een deel ontevreden is over de temperatuur in de zaal. Dit kwam ook al uit het oordeel over de geschiktheid naar voren. Een meerderheid is ontevreden over de uitstraling en de veiligheid van gymzaal Kamerlingh Onnes. Over het onderhoud en de hygiëne is men ook verdeeld, nog maar net een meerderheid is tevreden.

Figuur 5.21 Mening over gymzaal Kamerlingh Onnes

Gymzalen in Groningen

Gymzaal Kapteynlaan

De gymzaal aan de Kapteynlaan is eigendom van de O2G2. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: gymnastiek, krijgskunst, (voortgezet)onderwijs, rugby en volleybal.

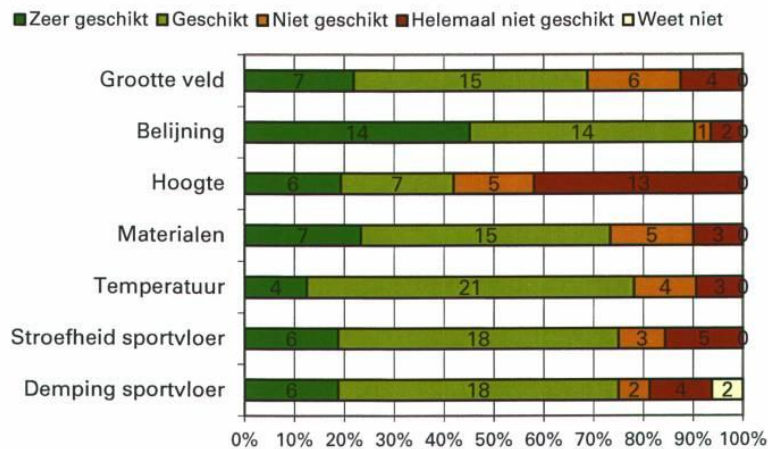
Drie kwart van de 32 respondenten die berichten over de gymzaal aan de Kapteynlaan zijn lid van een sportvereniging. Twee derde komt naar de zaal om te volleyballen, één op de vijf beoefent er krijgskunst.

Een grote meerderheid bezoekt de gymzaal één keer per week, een enkeling komt meerdere keren per week.

De geschiktheid wordt voor de meeste aspecten als redelijk beoordeeld. De respondenten zijn opvallend ontevreden over de hoogte van de gymzaal. Dat heeft zeer waarschijnlijk met de behoefte aan hoogte van de volleyballers te maken.

Bij voorkeur sporten de bezoekers van deze zaal doordeweeks in de avond (18.00 – 22.00 uur).

Figuur 5.22 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Ruim de helft is ontevreden of zelfs zeer ontevreden over de gymzaal. Slechts een derde is tevreden. Mogelijk dat de beoordeling van de deelaspecten zicht kunnen geven op de redenen waarom de mensen ontevreden zijn.

Tabel 5.8 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

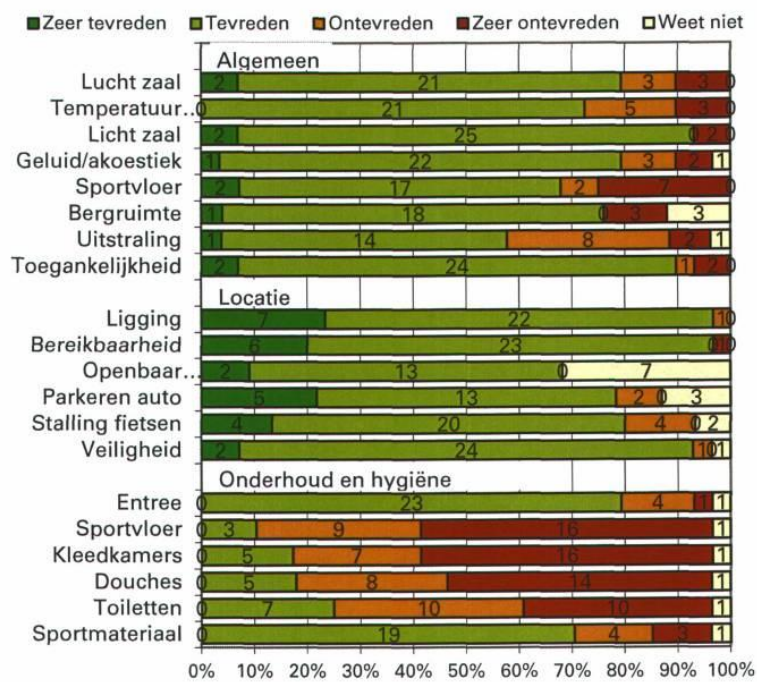
Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	1
Tevreden	10
Ontevreden	12
Zeer ontevreden	6
Weet niet	0
Totaal	30

Zoals te zien is in figuur 5.22 scoort gymzaal Kapteynlaan op de algemene aspecten en de locatie goed; de meerderheid is tevreden. Alleen de uitstraling en de vloer scoren hier minder. De ontevredenheid zit vooral in het onderhoud en de hygiëne van de sportvloer, kleedkamers, douches en toiletten. Hierover is de meerderheid ontevreden of zelfs zeer ontevreden.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.23 Mening over gymzaal Kapteynlaan

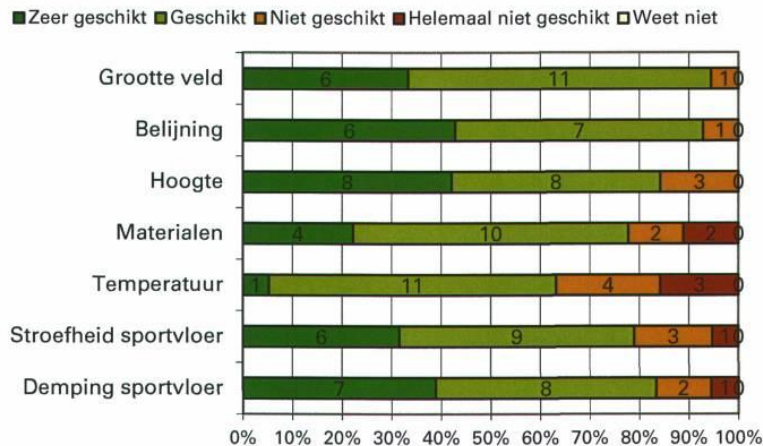

Gymzaal Kiel

De gymzaal aan de Kiel is gebouwd in 1976 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 51%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: gymnastiek, krijgskunst, (basis)onderwijs, voetbal en volleybal.

Bijna alle 19 respondenten die oordelen over de gymzaal aan de Kiel komen daar als lid van een sportvereniging. Deze gymzaal wordt voornamelijk gebruikt voor gymnastiek en krijgskunst (beide ruim een derde). De meeste bezoekers komen er één keer per week. Over het algemeen vindt men de gymzaal (zeer) geschikt. Men is minder tevreden over de temperatuur. Over de gewenste tijden om te sporten zijn de respondenten verdeeld. De meeste mensen zijn in zijn geheel tevreden over de gymzaal. Toch is iets meer dan een derde ontevreden.

Figuur 5.24 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Gymzalen in Groningen

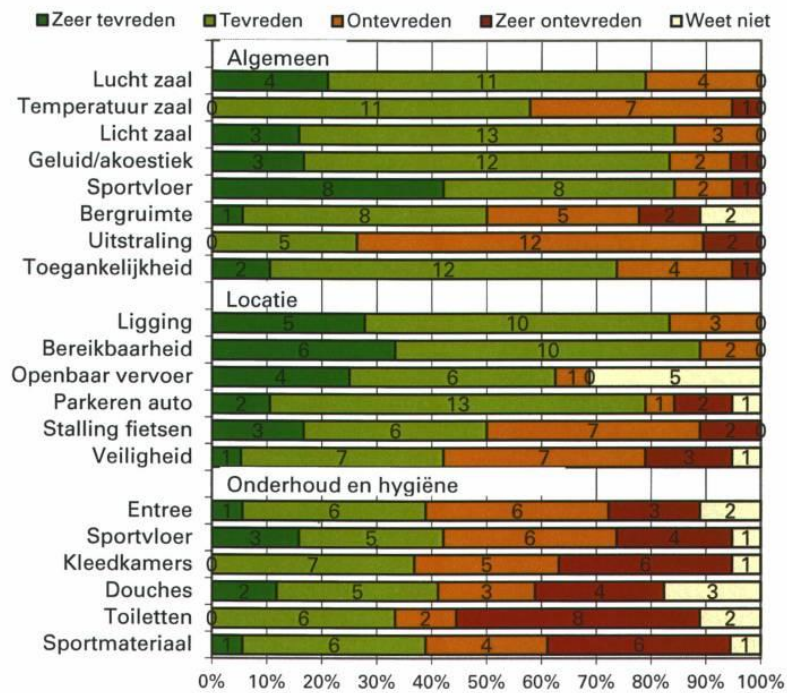
Tabel 5.9 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	1
Tevreden	11
Ontevreden	6
Zeer ontevreden	1
Weet niet	0
Totaal	19

Als we kijken naar de tevredenheid over de deelaspecten van de gymzaal dan zien we de ontevredenheid ten opzichte van de temperatuur in de zaal terug. Slechts een krappe meerderheid is hier tevreden over. Over de uitstraling is een grote meerderheid ontevreden. De veiligheid laat eveneens te wensen over; iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan op dit punt ontevreden te zijn. De sporters zijn relatief vaak ontevreden over de stalling van de fietsen. Het onderhoud en de hygiëne zijn belangrijke punten voor de sporters van de gymzaal aan de Kiel. De meerderheid is ontevreden of zeer ontevreden over alle aspecten van onderhoud en hygiëne.

Figuur 5.25 Mening over gymzaal Kiel

Gymzalen in Groningen

Gymzaal Kluiverboom

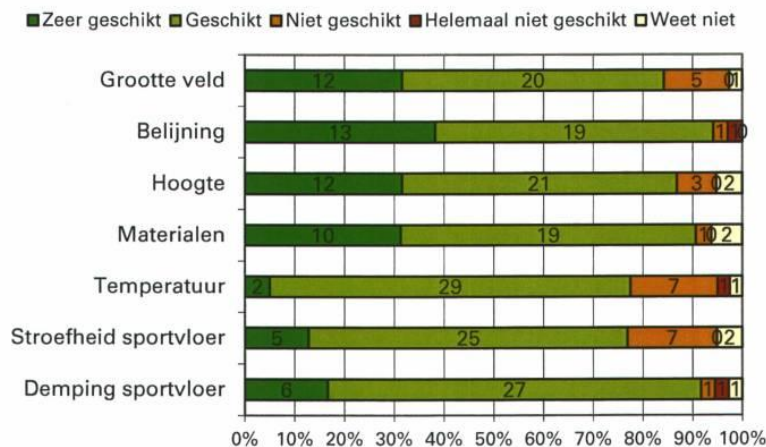
De gymzaal aan de Kluiverboom is gebouwd in 2011 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 46%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: ballet, basketbal, gymnastiek, krijgskunst, (voortgezet)onderwijs, voetbal en volleybal.

De 40 bezoekers van de gymzaal aan de Kluiverboom die meewerkten zijn voor driekwart leden van een sportvereniging, de rest komt er in een ander verband. De sporten waaraan ze het meeste doen zijn volleybal (twee vijfde) en basketbal (een vijfde). De meeste sporters komen één keer per week, een enkeling komt meerdere keren in de week.

Over het algemeen wordt de zaal als geschikt of zelfs als zeer geschikt beoordeeld. Maar een kleine groep is ontevreden over de grootte van het veld, de temperatuur en de stroefheid van de vloer.

De respondenten sporten bij voorkeur in de avond, met name op dinsdag. Bijna alle respondenten zijn over het geheel tevreden over de gymzaal.

Figuur 5.26 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Tabel 5.10 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	35
Ontevreden	1
Zeer ontevreden	2
Weet niet	0
Totaal	38

Over de algemene aspecten en de locatie van de zaal is de meerderheid tevreden. Er is meestal maar een geringe groep ontevreden.

Uitzonderingen vinden we hier bij het licht in de zaal en een aantal aspecten van de locatie.

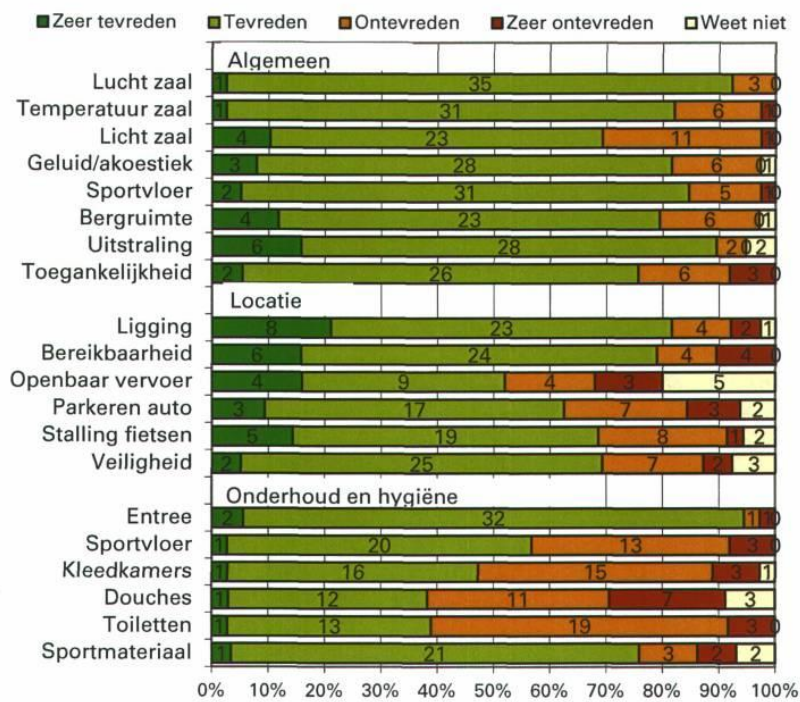
De overwegende tevredenheid vinden we zeker niet waar het gaat om het onderhoud en de hygiëne. Een meerderheid is ontevreden over de kledkamers en de toiletten, en over de douches is zelfs een groep zeer ontevreden. Ook het onderhoud en de hygiëne van de sportvloer zorgt voor ontevredenheid, al is hier nog wel een krappe meerderheid tevreden over.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.27 Mening over gymzaal Kluiverboom

Gymzaal Ossehoederstraat

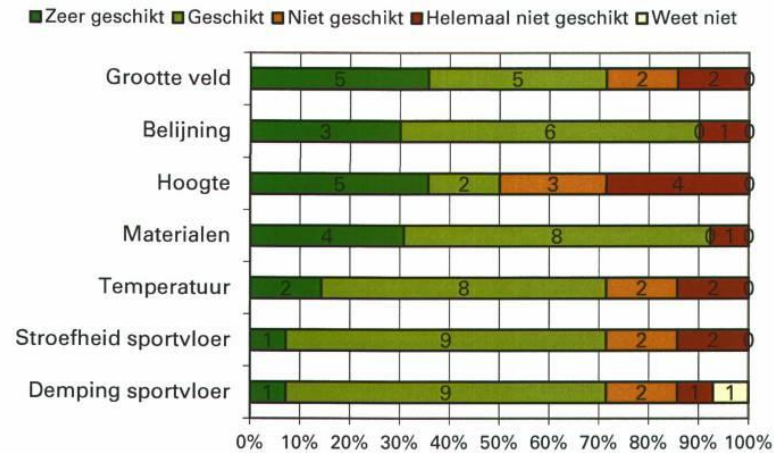
De gymzaal aan de Ossehoederstraat is gebouwd in 2011 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 58%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: gymnastiek, (basis)onderwijs, volleybal en voetbal.

Bijna alle 14 respondenten die zich uitspreken over de gymzaal aan de Ossehoederstraat zijn lid van een sportvereniging. Ruim de helft van hen doet aan volleybal een derde gymnastiek. Dit doen de respondenten, op één na, één keer per week.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.28 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De zaal wordt als geschikt beoordeeld, behalve wat betreft de hoogte, hierover is de helft ontevreden. Ook deze sporters hebben de voorkeur om te sporten op doordeweekse avonden. Bijna alle respondenten zijn over het geheel genomen tevreden over deze gymzaal.

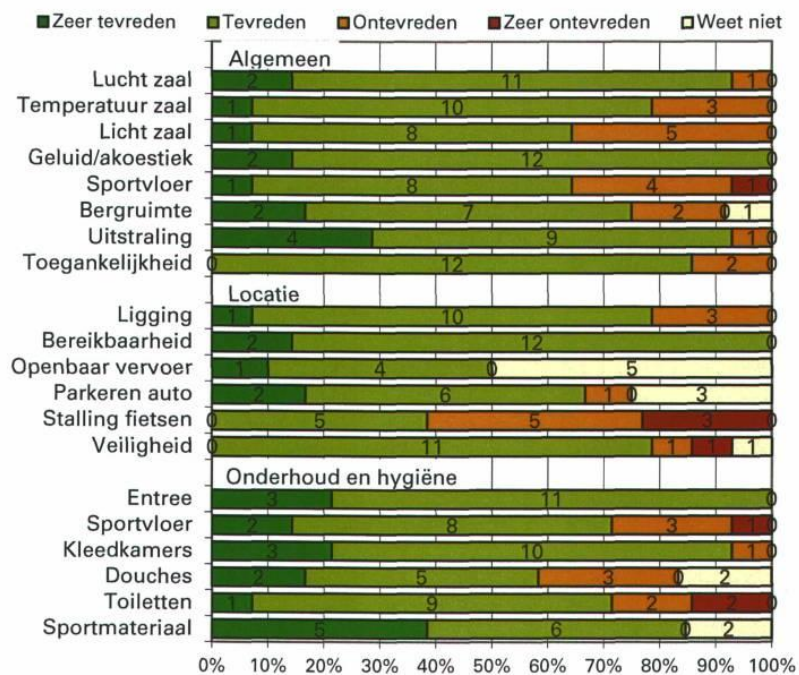
Tabel 5.11 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	1
Tevreden	12
Ontevreden	1
Zeer ontevreden	0
Weet niet	0
Totaal	14

Wat bij de gymzaal aan de Ossehoederstraat opvalt, is dat er in vergelijking met andere zalen maar weinig mensen ontevreden zijn over onderhoud en hygiëne. Daarnaast zijn er überhaupt weinig punten waar de meerderheid ontevreden over is. Het enige punt waar veel mensen ontevreden over zijn is de stalling van de fietsen. Verder is er nog enige kritiek op het licht in de zaal en op de sportvloer.

Figuur 5.29 Mening over gymzaal Ossehoederstraat

Gymzalen in Groningen

Gymzaal Nieuwe St. Jansstraat

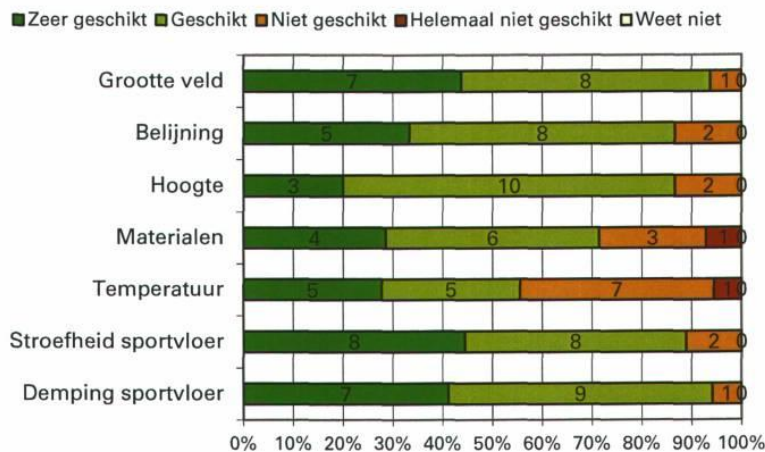
De gymzaal aan de Nieuwe Sint Jansstraat is gebouwd in 1929 en is eigendom van de O2G2. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: basketbal, krijgskunst, (voortgezet)onderwijs en volleybal.

De meeste van de 18 bezoekers van deze gymzaal komen hier in een 'ander' verband, veelal als particuliere sporter. De sporten waar ze aan doen zijn badminton (een derde), krijgskunst (een vijfde), schoolsport (bijna een vijfde) en andere sporten. De grote meerderheid komt één keer in de week.

Men vindt de zaal geschikt, maar wel is er een minderheid die ontevreden is over de temperatuur.

Deze respondenten sporten bij voorkeur op de dinsdag- en vrijdagavond (20.00 – 22.00 uur). Over het geheel van deze gymzaal is drie kwart van de sporters tevreden, bijna een kwart is ontevreden.

Figuur 5.30 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Tabel 5.12 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	1
Tevreden	12
Ontevreden	3
Zeer ontevreden	1
Weet niet	0
Totaal	17

Over de algemene aspecten van de zaal is men tevreden of zelfs zeer tevreden. De respondenten zijn iets minder tevreden over de temperatuur en de uitstraling van de zaal.

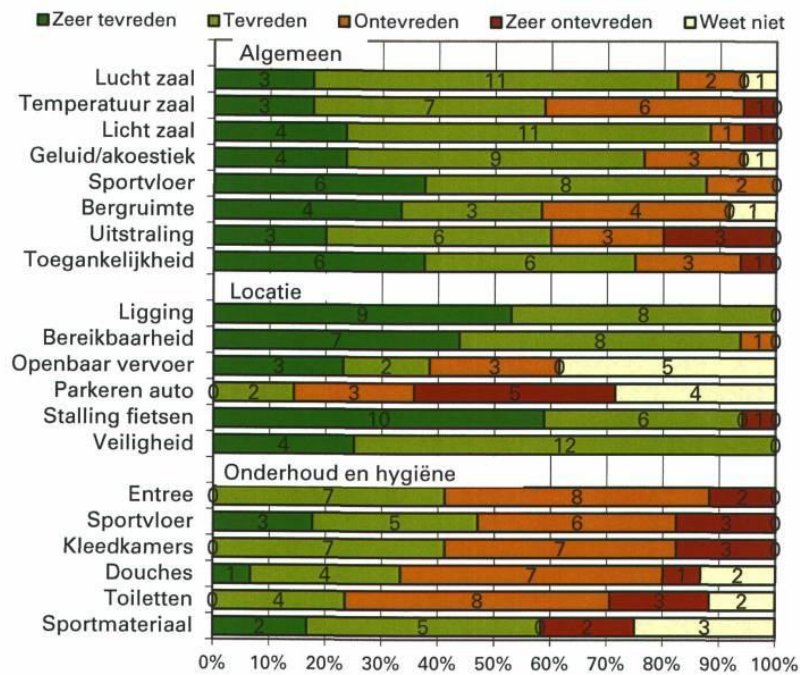
Ook over de locatie is men zeer tevreden. Behalve over het parkeren van de auto en het openbaar vervoer, daarover zijn wat meer sporters ontevreden.

Bij de gymzaal Nieuwe St.Janstraat zijn de bezoekers vooral ontevreden over het onderhoud en de hygiëne in de zaal.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.31 Mening over gymzaal Nieuwe St. Jansstraat

Gymzaal Slenk

De gymzaal aan de Slenk is gebouwd in 2012 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 17%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: ballet, (basis)onderwijs en volleybal.

Bij de gymzaal Slenk zijn de meeste (drie kwart) van de 29 respondenten lid van een sportvereniging. Zij bezoeken de zaal voor labooca (bijna de helft; labooca staat voor 'latin boot camp' en is gericht op intensief bewegen op latijns-amerikaanse muziek), ballet (een derde) en volleybal (een vijfde).

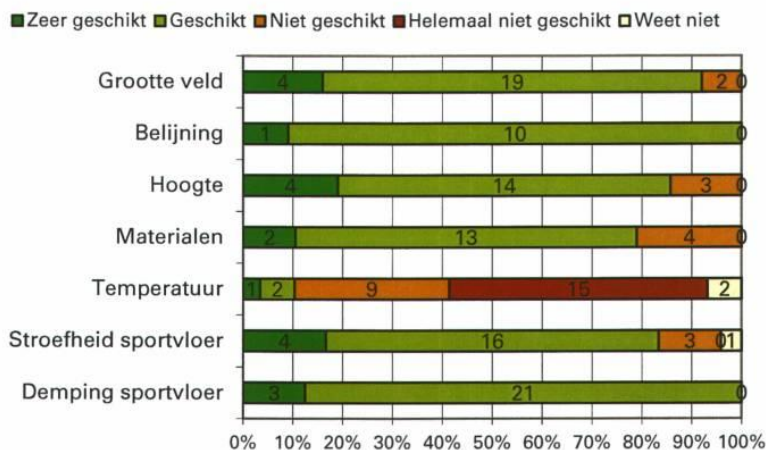
De gymzaal wordt vrij intensief bezocht; driekwart van deze mensen geeft aan de gymzaal meerdere keren per week te bezoeken.

Men vindt deze zaal geschikt tot zeer geschikt voor de activiteiten die men er onderneemt, behalve op het punt van de temperatuur. Daar zijn bijna alle bezoekers ontevreden over.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.32 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De gebruikers van gymzaal Slenk hebben een voorkeur voor doorde weekse avonden van 18.00 tot 22.00 uur.

Driekwart van de bezoekers zijn in algemene zin tevreden tot zeer tevreden over de gymzaal. Eén op de vijf is ontevreden.

In figuur 5.31 komt de ontevredenheid over de temperatuur in de zaal opnieuw naar voren. De meerderheid is hier zeer ontevreden over. Ook de lucht in de zaal vormt een reden tot ontevredenheid.

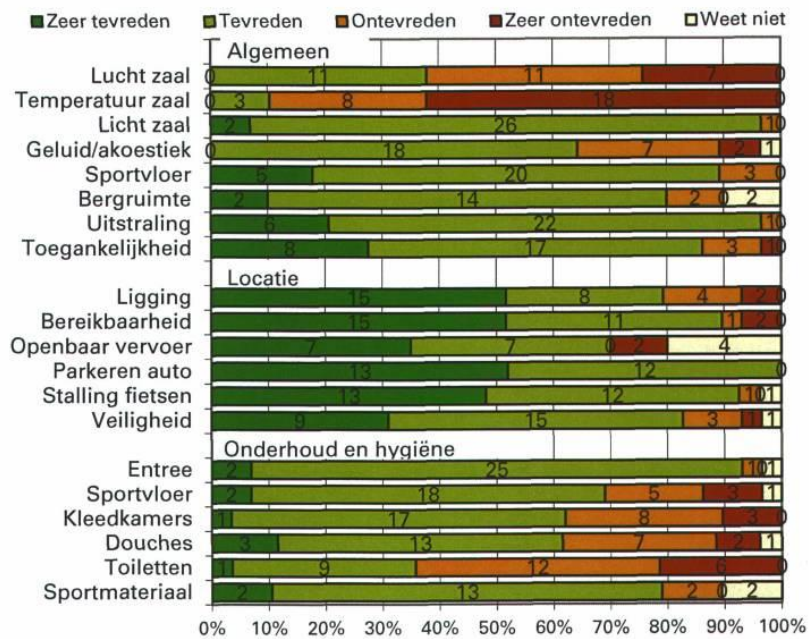
Over de locatie zijn de bezoekers tevreden, vaak zelfs zeer tevreden. De meerderheid blijkt tevreden over het onderhoud en de hygiëne, behalve waar het de toiletten betreft. Al gaat het niet om de meerderheid, ook over enkele andere aspecten van onderhoud en hygiëne is ontevredenheid te zien.

Tabel 5.13 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	1
Tevreden	21
Ontevreden	6
Zeer ontevreden	0
Weet niet	1
Totaal	29

Figuur 5.33 Mening over gymzaal Slenk

Gymzalen in Groningen

Gymzaal Stoepemaheerd

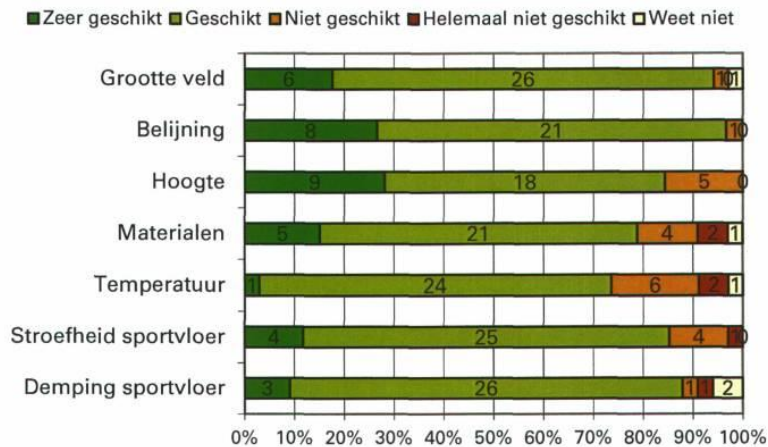
De gymzaal aan de Stoepemaheerd is gebouwd in 1980 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 58%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: basketbal, gymnastiek, korfbal, krijgskunst, (basis)onderwijs, voetbal en volleybal.

Deze 34 respondenten zijn voor twee derde leden van een sportvereniging, enkele zijn leerlingen of mensen die in een 'ander' verband de gymzaal gebruiken. Bijna de helft komt naar de zaal voor gymnastiek. Daarnaast doet men aan volleybal (een zesde) of men onderneemt 'andere' activiteiten. Er wordt iets vaker gesport dan gemiddeld in de andere gymzalen; een derde van de respondenten sport meerdere keren per week.

Bij voorkeur wordt er in deze gymzaal gesport tussen 16.00 en 18.00 uur. De gymzaal wordt opvallend goed beoordeeld op geschiktheid. Slechts een kleine groep blijkt hier ontevreden.

De meeste bezoekers zijn tevreden of zeer tevreden over de gymzaal in het geheel. Ongeveer een kwart is ontevreden.

Figuur 5.34 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Tabel 5.14 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

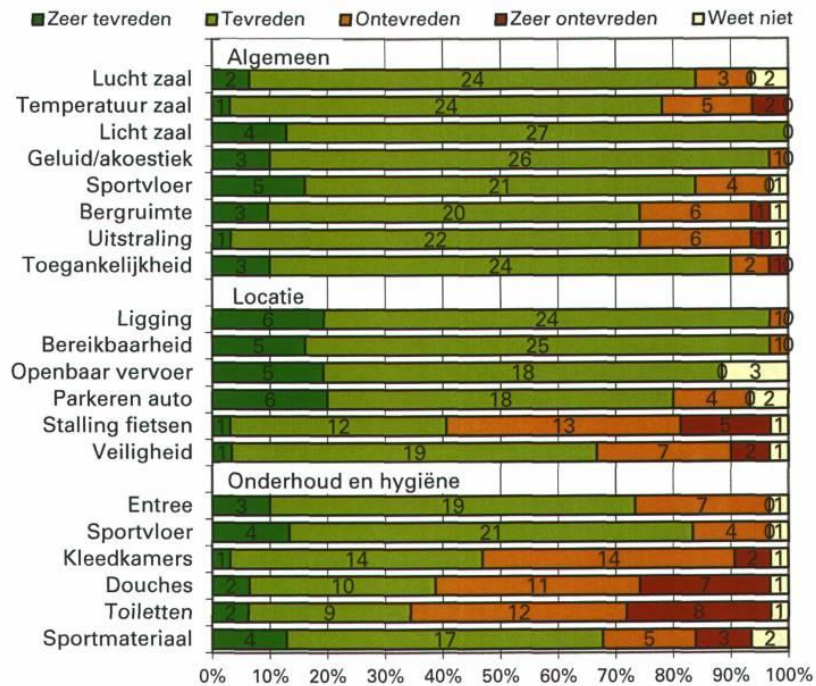
Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	4
Tevreden	21
Ontevreden	7
Zeer ontevreden	1
Weet niet	0
Totaal	33

Op het eerste gezicht zijn de bezoekers van gymzaal Stoepemaheerd redelijk tevreden. Maar als we inzoomen op onderdelen blijkt er een meerderheid ontevreden over de stalling van de fietsen en het onderhoud en de hygiëne van de kleedkamers, douches en toiletten. Over de laatste twee is zelfs een groep zeer ontevreden. Ook de (on)veiligheid geeft aanleiding tot enige ontevredenheid.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.35 Mening over gymzaal Stoepemaheerd

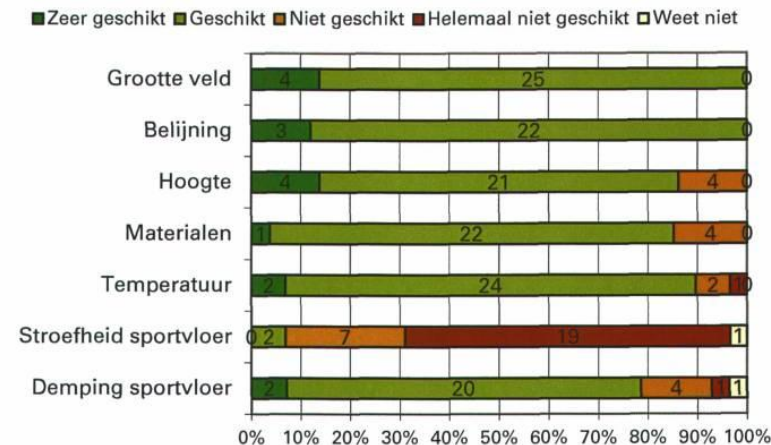
Gymzaal Sweelincklaan

De gymzaal aan de Sweelincklaan is gebouwd in 2000 en is eigendom van de O2G2. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: badminton, basketbal, gymnastiek, (basis)onderwijs en volleybal.

Bijna alle 29 respondenten die hun oordeel geven over deze gymzaal zijn lid van een sportvereniging. De sporten waaraan men er doet zijn basketbal (een derde), volleybal (een vijfde), gymnastiek (een tiende) en 'andere' sporten. Vrijwel alle respondenten komen één keer in de week naar deze zaal.

De zaal wordt overwegend als geschikt beoordeeld. Alleen over de stroefheid van de vloer is een grote meerderheid zeer ontevreden.

Figuur 5.36 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De voorkeur voor het tijdstip van sporten geldt de avond (20.00 – 22.00 uur), op woensdag ook iets vroeger (18.00 – 20.00 uur).

Over het geheel genomen blijkt maar een derde tevreden over de gymzaal. De meerderheid is dus ontevreden of zeer ontevreden. Verderop kunnen we zien waarop deze ontevredenheid zich vooral baseert.

Gymzalen in Groningen

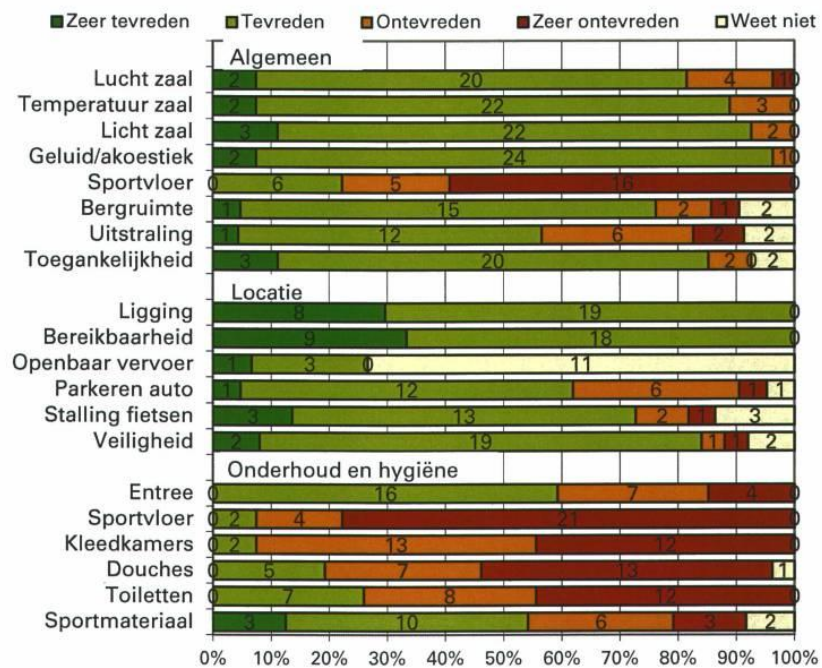
Tabel 5.15 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	8
Ontevreden	11
Zeer ontevreden	7
Weet niet	0
Totaal	26

Zoals bij de geschiktheid al te zien was blijken hier veel mensen zeer ontevreden over de sportvloer. Daarnaast zijn mensen ook zeer ontevreden over het onderhoud en de hygiëne van vooral de sportvloer, de kleedkamers, de douches en de toiletten. Ook op de uitstraling en op het onderhoud en de hygiëne van de entree en de sportmaterialen is kritiek.

Figuur 5.37 Mening over gymzaal Sweelincklaan

Gymzalen in Groningen

Gymzaal Verlengde Lodewijkstraat

De gymzaal aan de Verlengde Lodewijkstraat is gebouwd in 1991 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 78%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: (basis)onderwijs, tafeltennis en volleybal.

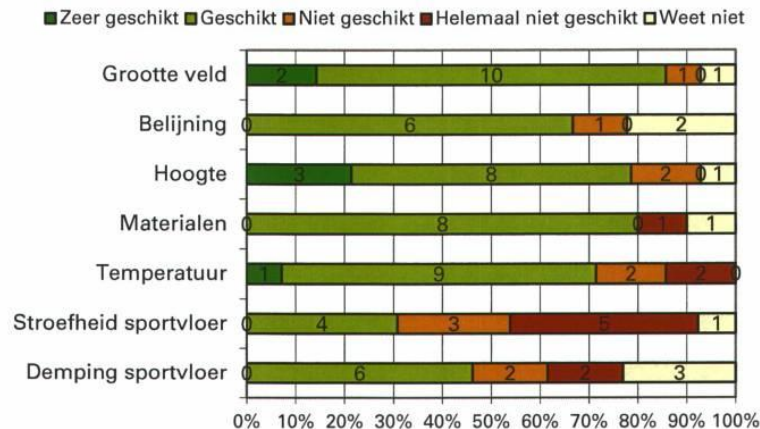
De meeste van de in totaal 14 respondenten die deze gymzaal beoordelen zijn lid van een sportvereniging. In de gymzaal aan de Verlengde Lodewijkstraat doen ze, met vier op de vijf respondenten, voornamelijk aan tafeltennis. Iets meer dan een derde komt meerdere keren per week en de helft bezoekt de zaal wekelijks.

De zaal wordt overwegend als geschikt beoordeeld, behalve de stroefheid van de vloer. Hier zijn duidelijk veel mensen ontevreden of zeer ontevreden over.

Deze sporters komen bij voorkeur op de doordeweekse avonden, van 18.00 tot 22.00 uur naar deze gymzaal.

De meeste van de sporters zijn over het algemeen tevreden over deze gymzaal, toch is een derde ontevreden.

Figuur 5.38 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

Tabel 5.16 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	9
Ontevreden	4
Zeer ontevreden	1
Weet niet	0
Totaal	14

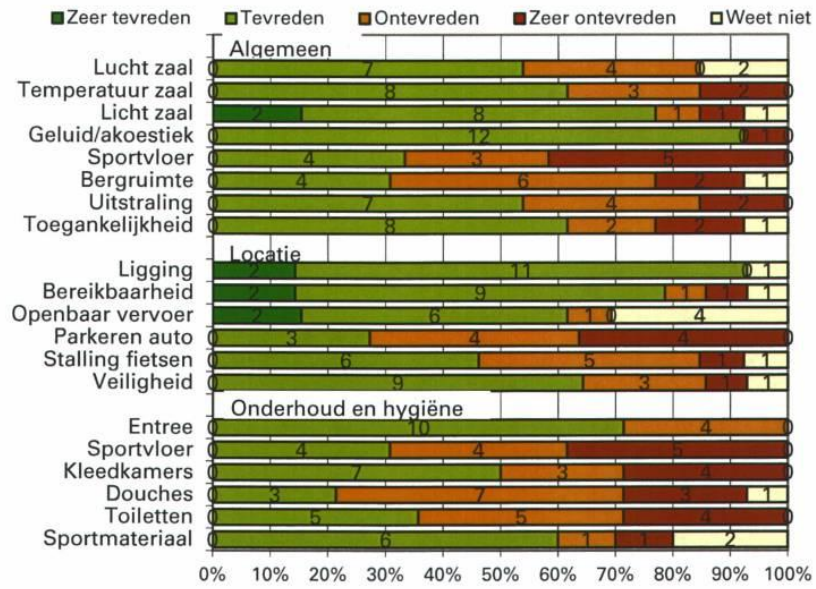

In figuur 5.39 is de ontevredenheid over de sportvloer terug te zien. Daarnaast blijkt dat er vooral veel ontevredenheid is over de bergruimte, het parkeren van de auto en het onderhoud en de hygiëne van de douches, toiletten en de kleedkamers.

Gymzalen in Groningen

Figuur 5.39 Mening over gymzaal Verlengde Lodewijkstraat

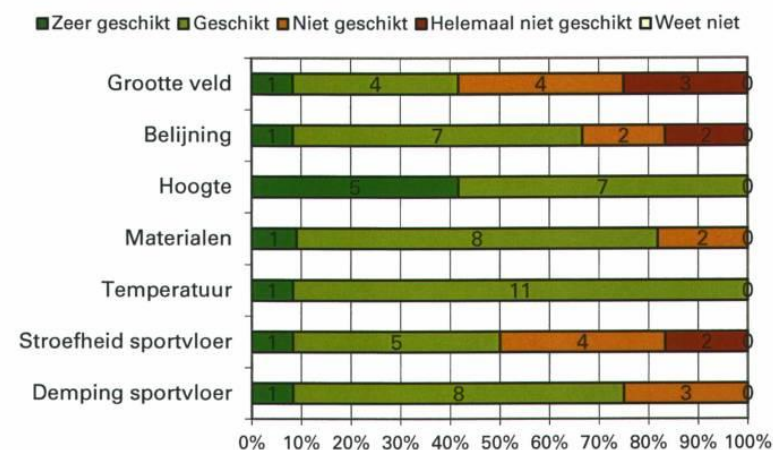

Gymzaal Vuursteenstraat

De gymzaal aan de Vuursteenstraat is gebouwd in 1972 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 33%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: ballet, basketbal, korfbal, (basis)onderwijs, voetbal en volleybal.

Het merendeel van de 12 beoordeelaars van de gymzaal aan de Vuursteenstraat komt er als lid van een sportvereniging. Bijna allemaal komen ze er voor basketbal en ze sporten ook bijna allemaal eens per week. De bezoekers vinden de zaal op een paar punten niet geschikt. De meerderheid vindt de grootte van het veld niet geschikt en ook over de stroefheid van de vloer is de mening van de helft niet positief.

Figuur 5.40 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

In de gymzaal aan de Vuursteenstraat sporten de bezoekers het liefst op woensdagavond tussen 20.00 en 22.00.

Tabel 5.17 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	0
Tevreden	6
Ontevreden	4
Zeer ontevreden	2
Weet niet	0
Totaal	12

Gymzalen in Groningen

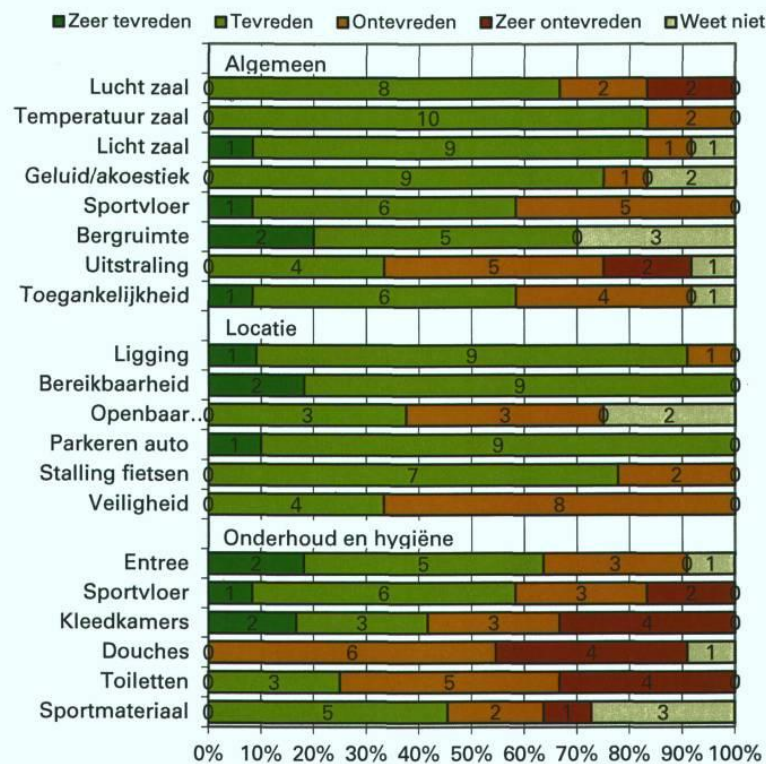
De meningen over de zaal als geheel zijn sterk verdeeld. De helft van de respondenten is tevreden, de andere helft is ontevreden of zelfs zeer ontevreden.

Wat bij de gymzaal Vuursteenstraat opvalt is dat men ontevreden is over de uitstraling van de zaal en over de veiligheid van de locatie. Daarnaast is de meerderheid van de respondenten ontevreden over het onderhoud en de hygiëne van de kleedkamers, de toiletten en de douches. Over het laatste is zelfs iedereen ontevreden.

Figuur 5.41 Mening over gymzaal Vuursteenstraat

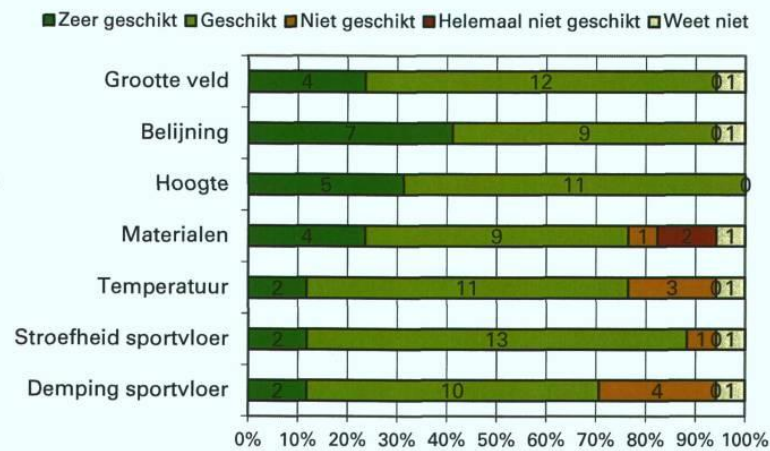
Gymzalen in Groningen

Gymzaal Zuiderweg

De gymzaal aan de Zuiderweg is gebouwd in 2006 en is eigendom van de WSR. De bezettingsgraad in 2012 was 63%. De gymzaal wordt gebruikt voor en door: gymnastiek, krijgskunst, (basis)onderwijs en voetbal.

Iets meer dan de helft van de 17 respondenten, die oordelen over de gymzaal aan de Zuiderweg, komt daar als lid van een sportvereniging. De andere helft komt vanuit een school of vanuit een 'andere' achtergrond. De sporten waar men aan doet zijn vooral volleybal (de helft) en gymnastiek (een derde). Iets meer dan een derde bezoekt de zaal meerdere keren per week, de rest komt er wekelijks. De bezoekers vinden deze zaal geschikt tot zeer geschikt. Iedereen is tevreden over de grootte van het veld, de belijning en de hoogte. Maar een enkeling is ontevreden over de andere aspecten. Alleen de demping van de vloer scoort iets vaker negatief.

Figuur 5.42 In hoeverre vindt u de volgende aspecten van de gymzaal geschikt voor de activiteiten waarvoor u er komt?

De bezoekers komen het liefst doordeweeks tussen 16.00 en 20.00 uur sporten. Drie kwart van de sporters is over het geheel genomen tevreden over de gymzaal.

Ondanks dat uit de algehele tevredenheid bleek dat niet veel mensen ontevreden zijn, is in figuur 5.43, wel enige ontevredenheid te zien. Zo is er een groep ontevreden over de bergruimte en de uitstraling van de gymzaal. Over het onderhoud en de hygiëne van de kleedkamers, douches en toiletten is zelfs de meerderheid ontevreden.

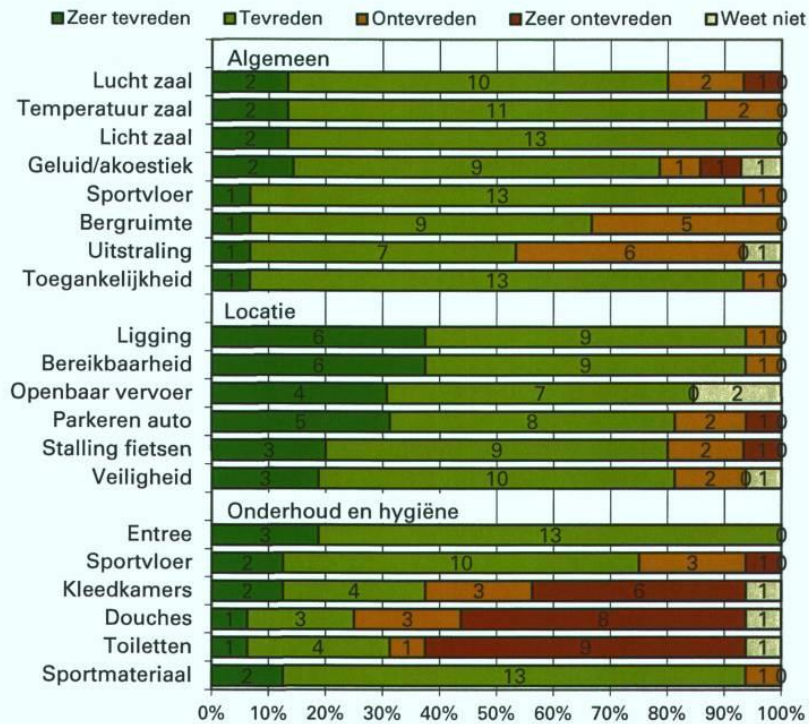

Gymzalen in Groningen

Tabel 5.18 Hoe tevreden bent u over het geheel genomen met de gymzaal?

Tevredenheid	Aantal respondenten
Zeer tevreden	3
Tevreden	11
Ontevreden	3
Zeer ontevreden	0
Weet niet	0
Totaal	17

Figuur 5.43 Mening over gymzaal Zuiderweg

BASIS VOOR BELEID

BEZOEKADRES
Eendrachtskade ZZ 2
9726 CW Groningen

POSTADRES
Postbus 1125
9701 BC Groningen

T (050) 367 56 30
F (050) 367 56 33
E info@os.groningen.nl
I www.os-groningen.nl

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Bestuursdienst

Onderwerp stand van zaken nieuwe impuls vensterscholen

Steller P Mulder

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 19 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 13.4000079

Datum - 7 NOV 2013 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

We staan aan het begin van een belangrijke stap in de doorontwikkeling van de Vensterscholen, we gaan een nieuwe impuls geven aan het bestaande vensterschoolconcept. De basis daarvoor is het *'ambitiedocument nieuwe impuls vensterscholen'*. De kern van het document is dat de regie op de samenwerking in de vensterscholen verschuift van de gemeente naar het onderwijs. Daarnaast komt de inhoudelijke focus in de Vensterscholen te liggen op de thema's doorgaande ontwikkelingslijn, ouderbetrokkenheid en ondersteuning/zorg.

Tijdens de vergadering van de raadscommissie Onderwijs en Welzijn op 4 september jl. heeft uw raad het ambitiedocument vastgesteld en gaf u aan op de hoogte te willen blijven van de uitvoering.

Met deze brief informeren wij u op welke wijze we uitvoering gaan geven aan de nieuwe impuls vensterscholen.

Venstersamenwerking

Een nieuwe impuls voor de Vensterscholen betekent een andere manier van samenwerken. We gaan voor een innovatieve vorm van samenwerken. We werken niet vanuit vastgestelde kaders, met formats en voorschriften, maar we werken op basis van onze ambities. Werkende weg leren we van elkaar en ontwikkelen we de Vensterschool verder. Uiteraard heeft elke partner zijn eigen verantwoordelijkheden en elke partner beslist zelf op welke wijze en volgens welke regels hij zijn middelen in zet. Het is daarom belangrijk bij de start afspraken te maken met elkaar. We hebben deze afspraken vastgelegd in het document *'venstersamenwerking'*.

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Bladzijde 2
Onderwerp Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Kenmerkend voor de nieuwe samenwerking is dat de gemeente en de partners gelijke inbreng hebben. Dit geldt voor de ideeën, inzet van mensen en ook voor de middelen. De schoolbesturen zijn bereid het gemeentelijk budget te verdubbelen. Deze co-financiering maakt dat een jaarlijks werkbudget beschikbaar is van bijna € 600.000. Deze middelen zetten we in voor coördinatie, uitvoering en evaluatie. Daarnaast hebben we een groot deel van het budget gereserveerd voor innovatie omdat we veel waarde hechten aan nieuwe ideeën die leiden tot verbeteringen in de dagelijkse educatie en zorg voor kinderen.

Vensterschool in de wijk

Bij de nieuwe impuls vensterscholen komt de regie op de vensterscholen bij het onderwijs te liggen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de wijk en de verbinding tussen de school en de wijk. In ons ambitiedocument, van waaruit we gezamenlijk werken, hebben we de ambitie opgenomen om een goede jeuginfrastructuur rond de school te behouden en uit te bouwen. Hoe deze structuur er precies uit komt te zien, is nu nog niet bekend. We gaan het proces nu in. Duidelijk is wel dat er noodzaak is voor actieve samenwerking rond bijvoorbeeld Sociale teams, CJG's, transitie jeugdzorg en het gebiedsgericht werken.

Aan de slag

We hebben in het ambitie-document en in de notitie venstersamenwerking verschillende afspraken gemaakt met elkaar over de inhoud en structuur van de vensterscholen. Nu kunnen we aan de slag. Na de eerste vergadering van de stuurgroep (eind november 2013) kunnen scholen plannen indienen om vensterschool te worden.

Het schooljaar 2013-2014 is aan te merken als een overgangsjaar waarin we werkenderwijs met onze partners de nieuwe impuls vensterscholen vormgeven en invoeren.

Ons doel

Wij hebben als doel dat zoveel mogelijk scholen 'nieuwe' vensterschool willen worden en dat we gaandeweg een kwaliteitskeurmerk ontwikkelen waar we samen met onze partners trots op kunnen zijn.

Tot slot

Het ambitiedocument en de notitie venstersamenwerking vormen de start van een co-creatief proces met onze partners: de besturen onderwijs en kinderopvang.

Collegebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Bladzijde 3
Onderwerp Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Wij zijn blij met de nieuwe 'gedragen' koers en hebben het vertrouwen dat de nieuwe impuls aansluit bij uw oorspronkelijke opdracht om de nieuwe structuur van de vensterscholen uit te werken.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

De Venstersamenwerking

Op weg naar een gezamenlijke aanpak van de Vensterscholen door onderwijs, opvang en de gemeente

Groningen, 28 oktober 2013

inleiding

Het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente Groningen hebben de ambitie om een nieuwe impuls te geven aan de Vensterscholen. Dit is verwoord in het ambitiedocument van 12 juni 2013. In dit document hebben de partners aangegeven wat zij de belangrijkste elementen vinden van een Vensterschool: een gezamenlijke pedagogische visie, een uitwerking op de thema's doorgaande ontwikkelingslijn, zorg en ouderbetrokkenheid. De volgende stap is het daadwerkelijk invoeren van deze nieuwe impuls.

Daarvoor zijn twee dingen van belang: het onderwijs, waar de regie komt te liggen, mag met plannen komen om de nieuwe impuls vorm te geven. Anderzijds moet helder zijn wat het aanbod is vanuit de gemeente. Waar kunnen Vensterscholen in hun plannen aanspraak op maken?

Dit vraagt een goede samenwerking tussen de partners en de gemeente, vandaar de titel van deze notitie: Venstersamenwerking. Met deze notitie wil de gemeente aangeven aan de besturen van de scholen en kinderopvang wat de gemeente inbrengt in deze samenwerking en zo te komen tot een mooi voorbeeld van co-creatie.

Met co-creatie bedoelen we een vorm van samenwerking, waarbij alle deelnemers gelijkwaardige invloed hebben op het proces en het resultaat van dit proces. In dit geval is dat de planvorming, de financiering en het proces er naar toe.

Voorwaarden voor succesvolle co-creatie zijn gelijkwaardigheid van de deelnemers, wederkerigheid, openheid en vertrouwen. Equal partners, equal match.

In het ambitiedocument is ook gezegd dat de gemeente een algemene regie houdt voor de jeugd in de wijken. Tussen beide rollen zit een sterke samenhang.

Terwijl gewerkt wordt aan de nieuwe impuls Vensterscholen, zal ook de invulling van deze laatste rol door de gemeente meer vorm moeten krijgen. Op verschillende momenten zal in deze notitie teruggegrepen worden naar deze nieuwe rolverdeling.

De opzet van de notitie is als volgt: Eerst komt het aanbod vanuit de gemeente voor de Nieuwe Impuls Vensterscholen aan de orde, daarna de voorstellen voor de stedelijke structuur Nieuwe Impuls Vensterscholen.

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

1. Het aanbod Nieuwe Impuls Vensterscholen

In het ambitiedocument vensterscholen is afgesproken dat iedere school een Vensterschool kan worden. Een school kan daarvoor een plan indienen. In dit plan is in ieder geval opgenomen:

- Wie de samenwerkingspartners zijn
- Een omschrijving van het pedagogisch fundament
- Een uitwerking op de onderdelen: ouderbetrokkenheid, doorgaande leerlijn en ondersteuning/zorg (doelstelling, activiteiten en evaluatie)
- Een voorstel voor financiering (zowel financiering uit eigen middelen, financiering uit het gemeentelijk aanbod, of anderszins.)
- Borgingsvoorstel

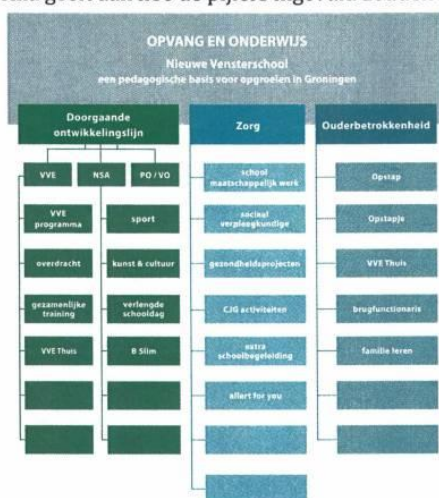
De gemeente wil met onderstaand aanbod de schoolbesturen in de aanloop ondersteunen om die regie daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar om concrete vensterschoolactiviteiten uit te voeren. Daarom stelt de gemeente middelen beschikbaar die zij eerder zelf besteedde aan de Vensterschool. Concreet gaat het om een gemeentelijk budget van jaarlijks €299.000. Dit budget kan worden ingezet voor:

- Uitvoering (84.500 + reeds gesubsidieerde activiteiten)
- Coördinatie (52.500)
- Innovatie (150.000)
- Evaluatie (12.000)

Bij de onderdelen uitvoering, coördinatie en innovatie gaat de gemeente uit van co-financiering door de partners. Bij uitvoering en coördinatie zou dit kunnen in uren en geld, bij innovatie is het effectiever om in te zetten op volledige cofinanciering met gelijke financiële inbreng.

De uitvoering

In het plan kunnen verschillende activiteiten zijn opgenomen voor versterking van het pedagogisch fundament en uitwerking van de pijlers van de Vensterschool. Onderstaand schema geeft aan hoe de pijlers ingevuld zouden kunnen worden:

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Vanuit de gemeente kan de uitvoering van vensterschoolactiviteiten op twee manieren worden ondersteund, namelijk:

1. Middelen beschikbaar stellen voor de uitvoering van Vensterschoolactiviteiten. Hiervoor is een budget van 84.500 beschikbaar. Vanuit dit budget kunnen activiteiten betaald worden die direct vallen onder één van de pijlers (ouderbetrokkenheid, doorgaande ontwikkelingslijn of zorg). Per school kan een bedrag van maximaal 20.000 euro worden opgenomen vanuit deze middelen, voor een periode van 2 jaar.

2. Gesubsidieerde activiteiten die door andere instellingen worden uitgevoerd. Vanuit de gemeente subsidiëren we verschillende activiteiten op wijkniveau, zoals Naschoolse Activiteiten, Opstap/je, B-Slim. Deze activiteiten kunnen de doelstelling van Vensterscholen ondersteunen. Daarom kunnen Vensterscholen in hun plannen opnemen welke van deze activiteiten zij binnen hun Vensterschool willen uitvoeren. Het gaat erom dat vanuit opvang en onderwijs aangegeven wordt op welke wijze de activiteiten de doelstellingen ondersteunen. Het toekennen van deze activiteiten is afhankelijk van de afspraken die de gemeente met de instellingen heeft gemaakt via de programma's van eisen en de subsidiebeschikking.

Deze activiteiten worden nu op wijkniveau aangeboden, soms binnen de Vensterschool, soms daarbuiten. De bedoeling is dat vanaf 2014 Vensterscholen in het kader van de Nieuwe Impuls hier een beroep op kunnen doen.

Vanuit de verantwoordelijkheid voor het netwerk rond jeugd in de wijk zal de gemeente ervoor zorgen dat afstemming plaats vindt over bovengenoemde activiteiten.

In het plan van de Vensterschool moet deze vraag worden opgenomen.

Wanneer deze activiteiten worden aangevraagd hoeft geen sprake te zijn van co-financiering.

De sociale infrastructuur voor de jeugd in de wijk.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor de sociale infrastructuur voor de jeugd in de wijk, zoals het welzijnswerk en het Centrum voor Jeugd en Gezin. De Vensterscholen kunnen blijvend participeren in deze sociale infrastructuur. Daarnaast staat er een groot aantal veranderingen in de ondersteuning aan bewoners op stapel: de transitie van de jeugdzorg, de decentralisatie van de AWBZ en de participatie-wet. Deze ontwikkelingen zullen van invloed zijn op de sociale infrastructuur in de wijk en met name gevolgen hebben voor de ondersteuning van de bewoners. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk en zal daarin steeds de afstemming zoeken met de Vensterscholen.

De coördinatie

In de huidige situatie is de gemeente verantwoordelijk voor de coördinatie van de Vensterscholen. Bij de Nieuwe Impuls Vensterscholen is dit niet meer het geval. De regie ligt bij het onderwijs, de verantwoordelijkheid voor de sociale infrastructuur bij de gemeente.

De gemeente wil Vensterscholen die volgens de Nieuwe Impuls Vensterscholen gaan werken met 7.500 euro per jaar ondersteunen, met een maximum van 2 jaar. Als een Vensterschool hier gebruik van wil maken kan zij in het plan opnemen hoe ze de

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

coördinatie wil organiseren, bij wie ze dat wil beleggen en op welke wijze ze de cofinanciering wil regelen.

Na twee jaar stopt de financiering vanuit de gemeente. De gemeente wil daarom met de partners afspraken maken hoe de coördinatie na twee jaar kan worden geborgd. Het schoolbestuur bepaalt hoeveel scholen van het betreffende bestuur middelen voor coördinatie in hun plannen opnemen. De verdeling van de middelen wordt bepaald in de stuurgroep.

Op wijkniveau zal afstemming plaatsvinden tussen de eindverantwoordelijke van de Vensterschool en de gemeente. Je kunt dan denken aan afstemming over zorg (CJG, jeugdzorg) maar ook bijvoorbeeld het jeugd- en jongerenwerk.

De innovatie

De partners van de Vensterschool hechten er waarde aan dat Vensterscholen met ideeën komen die leiden tot verbeteringen in de dagelijkse educatie en zorg voor kinderen. De gemeente wil dit ondersteunen om de ambities waar te kunnen maken. Innovatie is immers de kracht van de Vensterschool. Hiervoor wil de gemeente een budget van € 150.000 jaarlijks vrij maken. De verdeling van de middelen en de eventuele voorwaarden voor een innovatievoorstel worden in de stuurgroep bepaald. De resultaten van de innovaties worden overdraagbaar gemaakt voor andere Vensterscholen. Dit zal in de opzet van de evaluatie meegenomen worden.

Evaluatie en kennisdeling

Worden middelen efficiënt en effectief besteed? Worden doelen behaald? Wat leren we van de innovaties? Wat van de innovaties kan verspreid worden?

In het ambitiedocument is afgesproken om te werken met cycli van plan-do-review. Dat betekent dat we periodiek moeten evalueren en vervolgens bijstellen.

Activiteiten die worden bekostigd uit het innovatiebudget, zullen in de evaluatie extra aandacht krijgen.

Hiervoor stelt de gemeente jaarlijks een budget van € 12.000 beschikbaar. Het lectoraat Integraal Jeugdbeleid zal gevraagd worden om tweejaarlijks een evaluatie uit te voeren. De output van de evaluatie kan gebruikt worden voor kennisdeling. Deze kennisdeling zal met de Hanzehogeschool en met de partners verder uitgewerkt worden. Gedacht kan worden aan, gekoppeld aan de evaluatie, een tweejaarlijkse studiedag voor professionals die in de Vensterschool werkzaam zijn.

Over de exacte toedeling van de middelen worden in de stuurgroep nadere afspraken gemaakt.

Onderstaand schema geeft een overzicht van het voorstel over de middelen Nieuwe impuls vensterscholen, hoe de co-financiering en de toedeling eruit kan zien.

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Onderdeel	Budget gemeente	Cofinanciering	Toedeling	Maximum budget gemeente
Uitvoering	84.500	In uren en geld	Aan de stuurgroep	20.000 per school gedurende 2 jaar
Coördinatie	52.500	In uren en geld	afhankelijk van het aantal plannen, toedeling door de stuurgroep	7.500 per school gedurende 2 jaar
Innovatie	150.000	Gelijke inbreng in geld	Verdeling is besluit stuurgroep	25% van het budget per school
Evaluatie	12.000	nvt		
Totaal	299.000	287.000		

Goedkeuring plannen en toekenning van de budgetten

De stuurgroep (zie volgende paragraaf) beoordeelt de ingediende plannen en besluit of de plannen voldoen aan de criteria van de Nieuwe Impuls Vensterschool. De stuurgroep geeft de besturen, inclusief het gemeentebestuur, advies over de inzet en verdeling van de middelen. Wanneer er sprake is van een stuwmeer van plannen, stelt de stuurgroep een prioritering voor. De besturen besluiten vervolgens vanuit hun eigen verantwoordelijkheid over de inzet van hun eigen middelen.

Ondersteuning bij de invoering nieuwe impuls

Met het ambitiedocument hebben we in Groningen een nieuwe koers uitgezet voor de Vensterscholen. Je zou kunnen zeggen: het kompas op het Noorden gezet. De weg ernaar toe moeten we nu afleggen. We kunnen niet van de een op de andere dag de nieuwe impuls Vensterscholen invoeren. We zullen het stap voor stap met elkaar moeten doen, maar we weten waar we naar toe gaan. We zullen onderweg positieve en negatieve verrassingen tegenkomen, problemen die opgelost moeten worden. De stuurgroep zal de invoering van de Nieuwe Impuls nauw volgen en aansturen waar nodig. In juni 2014 zal de invoering geëvalueerd worden. Dan kan beoordeeld worden of in het schooljaar 2014-2015 helemaal volgens de nieuwe opzet gewerkt kan worden.

Tijdens het overgangsjaar heeft de gemeente een ondersteuningsaanbod voor de Vensterscholen:

- begeleidingsuren : er zijn in 2013 nog 300 uren beschikbaar voor begeleiding van individuele Vensterscholen. De scholen kunnen dit gebruiken voor hulp bij het maken van de plannen.
- Ondersteuning van de gemeente bij het maken van de plannen en de afstemming in de wijken. Iedere Vensterschool kan gebruik maken van deze ondersteuning. Hierover ontvangen de Vensterscholen separaat informatie.

2. De samenwerking op stedelijk niveau

Om de samenwerking op de Vensterscholen goed te laten verlopen, is op stedelijk niveau besluitvorming, afstemming en samenwerking noodzakelijk.

De gemeente stelt voor dat een stuurgroep wordt ingesteld. Hierin nemen deel de bestuurders van onderwijs en kinderopvang en de wethouder Onderwijs van de gemeente Groningen. Op basis van gelijkwaardigheid kan deze stuurgroep vorm geven aan het proces van de Vensterscholen, besluitvorming over de plannen en de resultaten.

Collegiebrief - Stand van zaken nieuwe impuls Vensterscholen

Ons voorstel is om deze groep te laten ondersteunen / voorbereiden door een voorbereidingsgroep.

De stuurgroep

Doel van de stuurgroep:

- Beoordelen en, indien nodig, prioriteren van de plannen voor de Nieuwe Impuls Vensterscholen (1x per jaar, in het begin waarschijnlijk iets vaker);
- Consensus over het verdelen van de beschikbare middelen;
- Adviseren van de gemeente en schoolbesturen over de inzet van de middelen (budget gemeente en co-financiering);
- Toezicht houden op de uitvoering, middels de evaluaties (1 x per jaar);
- Bij problemen die zich voor doen bespreken wat stedelijk oplosbaar is bij partners of bij de gemeente, dan wel wat er op Vensterschoolniveau of op wijkniveau opgelost moet worden;
- Elkaar houden aan de afspraken die in het ambitiedocument zijn gemaakt;
- Multidisciplinaire samenwerking op de werkvloer stimuleren van de eigen medewerkers;

De taakverdeling binnen de stuurgroep zal door de partners nader bepaald worden.

De stuurgroep Vensterschool vormt een subgroep van het Breed Besturen Overleg (vergelijkbaar met de werkgroep huisvesting, of VVE).

Samenstelling van de stuurgroep:

- Namens het onderwijs: bestuurders O2G2, VCOG en KOC
- Namens de opvang: bestuurders SKSG en COP groep
- Namens de gemeente: wethouder van onderwijs
- Onafhankelijk lid: lector Integraal Jeugdbeleid Hanzehogeschool

Bijlage - Bespreekpunt bij agendapunt B3 van D66

Bespreekpunt bij agendapunt B3: Stand van zaken nieuwe impuls
vensterscholen van

D66 Groningen

Het oordeel van de Raad over zowel de inhoudelijke als de financiële invulling van de afspraken die gemaakt zijn in de 'venstersamenwerking' als nieuwe impuls voor de Vensterschool in Groningen.

Collegedebrief - Onderzoek pilot aanpak softdrugsgebruik Beijum en Lewenborg

Bestuursdienst

Onderwerp Pilot aanpak terugdringen softdrugsgebruik jeugd
Beijum en Lewenborg

Steller Jaap Taheij

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-367 82 60 Bijlage(n) - Ons kenmerk RO 13.4017701

Datum **13 NOV 2013** Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Graag informeren wij u over het onderzoek naar en de aanpak van het softdrugsgebruik onder jongeren in Beijum en Lewenborg. In 2011 bereikte ons signalen van wijkprofessionals met zorg over softdrugsgebruik door jongeren. Uit wetenschappelijk onderzoek (Trimbos 2012) blijkt dat er meer en ernstiger negatieve gevolgen zijn voor gebruikers dan men voorheen dacht. De gevolgen voor de jonge gebruikers zijn ingrijpend vanwege de ernstige sociale, geestelijke en lichamelijke effecten. Zo zijn softdrugs - net als alcohol - schadelijk voor de ontwikkeling van de hersenen en kunnen ze tot psychische aandoeningen leiden. Ook gaat intensief gebruik vaak gepaard met problemen als spijbelen, voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, schulden, of (kleine) criminaliteit. In combinatie met alcohol manifesteren de effecten zich vaak als hinderlijke overlast van jeugdgroepen in de openbare ruimte.

Dit was voor ons de aanleiding om onderzoeksbureau IntraVal opdracht te geven voor een onderzoek naar de aard en omvang van het softdrugsgebruik in Beijum en Lewenborg.

De belangrijkste bevindingen zijn:

1. relatief veel (ca. 350) minderjarigen gebruiken in toenemende mate softdrugs; circa een derde deel hiervan is dagelijks gebruiker;
2. veelvuldig 'blowen' is vooral voor jongeren onder de 23 jaar (evenals het drinken van alcohol) schadelijk voor de ontwikkeling van de hersenen;
3. het normbesef over het gebruik van softdrugs is bij de jongeren (en hun omgeving) niet positief, in die zin dat het *normaal* gevonden wordt;
4. het is wenselijk dat politie, hulpverlenende instanties en andere betrokken partijen stringenter optreden vanuit een gezamenlijke visie (onder de 18 jaar is gebruik verboden en wordt niet geaccepteerd).

Collegedebrief - Onderzoek pilot aanpak softdrugsgebruik Beijum en Lewenborg

Bladzijde 2
Onderwerp Pilot aanpak terugdringen softdrugsgebruik jeugd
Beijum en Lewenborg

Deze uitkomsten bieden verschillende aanknopingspunten voor een gezamenlijke aanpak vanuit de volgende drie pijlers: preventie, curatie en handhaving. De betrokken organisaties zijn politie, OM, Halt, MJD jongerenwerk, scholen, CJG, buurtwelzijn, Sociaal team Beijum, Corporaties, VNN/Terwille en de gemeente. Met hen zijn deze uitkomsten gedeeld en afspraken gemaakt over de aanpak en samenwerking. Op 27 november 2012 is er een bijeenkomst geweest waarin organisaties een duidelijk commitment hebben uitgesproken en ambitie getoond om aan de slag te gaan. In de loop van 2013 hebben deze instellingen activiteiten en interventies geformuleerd om het gebruik door met name de jongere doelgroep (10-17 jaar) terug te dringen.

Politie, OM en gemeente zijn akkoord met de aanpak op het gebied van handhaving en opsporing, die in het kort bestaat uit prioriteit geven in beide wijken aan de aanpak van blowen op straat door minderjarigen, de aanpak van teelt, eventuele gebiedsverboden na aantoning van aantasting van de openbare orde en een intensievere aanpak van drugskoeriers en drugspanden.

We gaan met een communicatieprogramma de boodschap naar doelgroep, ouders en wijkinstellingen uitzenden dat softdrugsgebruik door minderjarigen verboden is en *niet wordt geaccepteerd*. En we geven aan welke hulpverlening, zorg en ook strengere handhavingsacties we gaan inzetten. Het communicatieprogramma wordt afgestemd met de communicatie over alcohol & jongeren. Daarbij gaat het niet alleen om de verschillende middelen (alcohol en softdrugs), maar vooral om de insteek: tot 12 jaar richten we ons op weerbaarheid tegen verleidingen en voorbereiding op keuzes die na het Basisonderwijs voorbij komen. En in de Voortgezet onderwijs-leeftijd vooral op informatie en meningsvorming over specifieke risico's.

De uitvoering ervan vindt plaats door genoemde partijen en ook ouders en de buurt zullen hierbij worden betrokken. We creëren geen nieuwe structuren of overleggen maar sluiten aan bij bestaande programma's.

De geïnvesteerde middelen blijven beperkt. Er is een klein stimuleringsbudget €23.000 uit stadsdeel- en veiligheidsmiddelen voor begeleidend onderzoek van Intraval en communicatie/voorlichtingsacties. In het budget Samen Gezond in Stad is er voor dit jaar nog €3.500 voorhanden. Voor het overige vragen we andere inzet en accenten binnen bestaande activiteiten van partners in de wijk.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R. L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage - Bespreekpunten PvdA brief softdrugsgebruik

Memo

Aan: Greet Mulder, griffier raadscommissie Onderwijs & Welzijn
CC:
Van: PvdA-fractie
Datum: 27 november 2013
Onderwerp: Bespreekpunten collegebrief d.d. 13 november 2013 over terugdringen softdrugsgebruik jeugd Beijum en Lewenborg

De fractie van de PvdA heeft kennis genomen van de inhoud van de collegebrief rond het terugdringen van softdrugsgebruik onder de jeugd in Beijum en Lewenborg. De fractie deelt de zorgen van het college over de (gezondheids)effecten van softdrugsgebruik onder jongeren. De fractie van de PvdA heeft wel een aantal bespreekpunten over en naar aanleiding van de collegebrief:

- de fractie van de PvdA ziet de problematiek rond het gebruik van softdrugs niet los van het gebruik van andere middelen als alcohol of als xtc. Zijn andere fracties het met de PvdA eens dat bij de pilots ook het bestrijden van het gebruik van andere middelen betrokken zou moeten worden?
- de mate waarin jongeren drugs en alcohol gebruiken is mede afhankelijk van persoonlijkheid, erfelijkheid, sociaal milieu, omgeving en andere factoren. Wat de PvdA betreft zouden de pilots zich ook op de achterliggende oorzaken van het gebruik moeten richten in plaats van op het alleen tegengaan van het softdrugsgebruik zelf. Hoe kijken andere fracties hier tegenaan?
- de zorgen van het college zijn gebaseerd op signalen van professionals uit 2011. Met het oog op de nieuwe taken die op de gemeente af komen, denkt de PvdA dat we als gemeente in staat moeten zijn signalen van professionals spoedig te duiden om te bepalen of (aanvullende) acties nodig zijn. Zijn andere fracties het met de PvdA eens dat de tijdspanne tussen de zorgen rond het softdrugsgebruik uit 2011 en het initiëren van deze pilots lang is?
- de pilots zijn zowel gericht op preventie als op curatie en handhaving. De collegebrief lijkt het accent meer op de handhaving te leggen. Wat de fractie van de PvdA betreft zou, vanuit het perspectief van de naderende gemeentelijke taken op het gebied van de jeugdzorg en vanuit het lokale gezondheidsbeleid, het accent gelegd moeten worden op preventie. Hoe kijken andere fracties hier tegenaan? Zijn andere fracties het met de PvdA eens dat een aanpak gericht op het volledig verbieden of voorkomen van het gebruik van softdrugs zijn doel onder de doelgroep voorbij zal schieten?

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg

Bijlage 1. Schema plan van aanpak

A. Doelen en subdoelen

Preventie	Curatie	Handhaving	Ketensamenwerking in de wijk
• Kennis over schadelijke gevolgen van softdrugs vergroten onder zowel jongeren als ouders en signaleerders • Voorkomen dat minderjarige jongeren softdrugs gaan gebruiken en ermee in aanraking komen • Attitude- en gedragsveranderingen bewerkstelligen onder jongeren, ouders en professionals • Signaleren problematisch softdrugsgebruik door - in principe alle - professionals en door ouders verbeteren • Kennis over mogelijkheden zorgmeldingen vergroten onder buurtbewoners	• Doorverwijzen naar hulpverlening door professionals verbeteren • Beschikbaarheid hulpverlening vergroten • Kennis over mogelijkheden hulpverlening vergroten onder jongeren en ouders	• Controle op en optreden inzake Opiumwet, APV verbod op handel in softdrugs buiten gedoogde coffeeshops) en overig lokaal softdrugsbeleid • Naleving van reglementen tav softdrugsgebruik op scholen en in jongerencentra vergroten • Interventies bij niet nakomen Haltafspraken, op scholen, in jongerencentra en in de openbare ruimte geconstateerde overtredingen door alle hierbij betrokken partijen • Hennepconvenant met corporaties vernieuwen en prioriteit geven	• (kennis over en naleving van) afspraken over afstemming en samenwerking tussen professionals in de wijk bevorderen • Afspraken over implementatie van effectieve werkwijzen en activiteiten in de staande organisaties en hun regulieren aanbod • Afstemming registraties van politie en andere betrokkenen verbeteren

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg

B. Plan van aanpak

	Preventie	Curatie	Handhaving
Scholen	• Uitdragen visie • Signaleringsfunctie • Volledig programma De Gezonde School en Genotmiddelen toepassen • Schoolveiligheidsplan • Ouders betrekken bij problemen en attenderen op ouderavond/oudercursus • Bijscholen van docenten en accent bij mentoraat		• Regels tegen softdrugsgebruik handhaven
Jongerenwerk	• Uitdragen visie • Organiseren en uitvoeren Maand Liefde en Genot • Faciliteren theatervoorstelling en/of maken film • Basiscursus middelengebruik voor alle jongerenwerkers en doelgroepen	• Wiet Check voor selectie jongerenwerkers • Doorverwijzen hulpverlening (oa Jeugdzorg) • Melding in Zorg voor de Jeugd	• Consequent naleven regels softdrugsgebruik • Identieke regels in alle jongerencentra
Verslavingszorg	• Uitdragen visie • Uitvoeren De Gezonde School en Genotmiddelen • laagdrempelige zorg en het outreachende jongerenwerk van het VNN • Organiseren en uitvoeren Maand Liefde en Genot • Mijn kind blowt cursus aanbieden door VNN via scholen en CJG • Kennisquiz aanbieden aan doelgroep	• VNN uitvoeren oudercursus Help Mijn kind gebruikt • Aanbieden basiscursus en Wiet Check jongerenwerkers en overige betrokkenen • Beschikbaarheid klinische en ambulante hulp uitdragen • Terwille ondersteuning bij verslavingsproblemen jongeren nttb	
Politie en Justitie	• Uitdragen visie • Signaleren softdrugsgebruik en –handel • Overzicht maken wat wel en niet mag en gedoogd wordt verspreiden onder alle partners in de wijk	• Doorverwijzen hulpverlening • Indien overlast/openbare orde in het geding is samenscholingsbeleid instellen met gemeente	• APVG consequent handhaven • Halt-afdoening softdrugs toepassen • Wietkwekerijen opsporen en aanpakken • ZSM-tafel • Wiethandel door koeriers opsporen en aanpakken, en daarachter de leveranciers
Halt	• Uitdragen visie	• Vroegtijdig ingrijpen om afglijden te voorkomen, diverse methoden	• Ontwikkelen en aanbieden Halt-afdoening softdrugs

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg

CJG	• Uitdragen visie • We can young aanpak ipv ouderavonden • Faciliteren spreekuur verslavingszorg Ouders attenderen op ouderavond/oudercursussen : Pittige pubers en Gezond zwanger • Signaleren, ontwikkelen, organiseren en uitvoeren	• Doorverwijzen hulpverlening • Meer contact tussen school en CJG hierover	
Bureau Jeugdzorg	• Via CJG en in Sociaal team Beijum betrokken		
Woningcorporaties	• Uitdragen visie • Signaleren wietteelt en drugshandel	• Op signalen van wietteelt en handel direct reageren	• Regels tegen wietteelt en drugshandel handhaven • Hennepcovenant
Gemeente	• Uitdragen visie • Regie voeren via Veiligheidsoverleg Noorddijk • GGD-functie preventie met en door meer partners uitvoeren	• Bij gebleken wietteelt en handel panden sluiten • Idem politie/OM bij gezamenlijk kijken naar samenscholingsverbod	• Controleren uitvoering afspraken • Volgen en bijsturen van acties en interventies

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenberg

Bijlage 2. Gezondheidsrisico-onderzoek softdrugs

Vragen over drugsgebruik jongeren Noorddijk- Intraal

Wat is het risico van wekelijks blowen? Wat is het risico van dagelijks blowen?

Wanneer wordt gekeken naar de gevolgen van softdrugs is de mate van ervaring die gebruikers hebben met cannabis een relevante factor. Onderzoek laat zien dat blootstelling aan cannabis in incidentele gebruikers van cannabis (maximaal één dag per week blowen) een verslechtering geeft van de perceptuo-motorische controle terwijl de prestatie van frequente gebruikers (meer dan vier keer per week blowen) niet was verminderd. Deze resultaten suggereren dat (bijna) dagelijkse gebruikers tolerantie voor de psychomotorische effecten van cannabis ontwikkelen. (Ramaekers e.a. 2009). Zo hadden frequente gebruikers na cannabis te hebben gebruikt minder last van een afname in rijvaardigheid vergeleken met lichte gebruikers van cannabis (Bosker 2012). Verder zijn bij zware cannabisrokers verlaagde plasmaniveaus van enkele hormonen, zoals testosteron en luteïniserend hormoon, gevonden (Block e.a., 1991). Daarnaast waren de angstopwekkende effecten van THC in frequente cannabisgebruikers bij toediening aanzienlijk groter dan in incidentele gebruikers (D'Souza e.a., 2008) en gaven frequente gebruikers minder vaak aan (subjectieve gevoelens) van "high" te ervaren.

Verschillen tussen wekelijkse en dagelijkse gebruikers zijn niet makkelijk vast te stellen. Onderzoek laat echter zien dat schade door gebruik van cannabis toeneemt met een toenemende hoeveelheid, frequentie van inname, en duur van de blootstelling (DeWit e.a., 2000; Taylor e.a., 2002). Ook de leeftijd waarop met cannabisgebruik wordt begonnen speelt een rol, hoe jonger de leeftijd waarop men begint, des te groter het risico op schadelijke effecten (Taylor e.a., 2002; Hall and Degenhardt, 2009).

Recent en ook wetenschappelijk onderzoek – inzichten over de gevolgen van softdrugsgebruik voor jongeren.

Er is een relatie tussen langdurig intensief cannabisgebruik, met name in jonge gebruikers (grofweg voor het achttiende levensjaar) en het optreden van psychotische stoornissen op latere leeftijd (McLaren e.a. 2010; Caspi e.a., 2005). Uit verschillende onderzoeken komt naar voren dat cannabisgebruikers meer sociale en psychische problemen hebben dan niet-gebruikers (Trimbos 2012). Zo is er een relatie tussen cannabisgebruik en een hogere scores van depressie (Degenhardt e.a. 2001; Fergusson e.a. 2002). Verder kan het verder een voorspeller zijn voor een angststoornis bij jongvolwassenen (Patton e.a., 2002). En kan het leiden tot paranoia (Ames 1958) en verhoogt het risico op het ontwikkelen van een chronische psychose (Moore e.a. 2007)

Uit verder onderzoek blijkt dat cannabisgebruik tijdens de adolescentie tot verminderde neurocognitieve prestaties leidt (Trimbos 2012). Adolescente zware cannabisgebruikers maken op een andere manier minder efficiënt gebruik van hersengebieden die betrokken zijn bij het werkgeheugen tijdens het uitvoeren van bepaalde taken (Jager e.a. 2010). Des te frequenter het cannabisgebruik, des te kleiner de kans op het behalen van een universitaire graad, des te lager het inkomen, des te groter de kans op een sociale uitkering en werkloosheid en des te minder tevreden met de relatie en het leven in het algemeen (Fergusson en Boden, 2008). In ander onderzoek werd gevonden dat het risico op vroegtijdig schoolverlaten het grootst was voor degenen die reeds op jonge leeftijd (15-jarige) wekelijks of vaker cannabis gebruikten (Lynskey e.a., 2003).

Waarom is juist die groep 15-16 jarigen zo kwetsbaar? is daar ook nog iets ontwikkelingspsychologie over te zeggen

De aanname dat cannabis gebruik op jonge leeftijd schadelijk kan zijn, wordt ondersteund door onderzoek dat stelt dat cannabisgebruik tijdens de gevoelige periode van hersenontwikkeling kan resulteren in lange-termijn neurobiologische veranderingen (Pistis et al. 2004). De puberteit vormt een kritieke periode voor de ontwikkeling van de hersenen. Deze gevoeligheid wordt veroorzaakt door de vorming van bepaalde neurale verbindingen die bepalend zijn voor de en voor de rijping van neurobiologische processen die instaan voor hogere cognitieve functies en voor emotionele en sociale gedragingen (Rao & Chen, 2008).

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg

Tijdens het ontwikkelen van deze functies zijn de hersengebieden extra plastisch. Dit is daardoor ook de periode waarin een beschadiging of een tekort aan stimulatie de grootste impact zal hebben. Hersengebieden die tijdens hun gevoelige periode niet optimaal worden gestimuleerd met specifieke prikkels verliezen (deels) hun functionele mogelijkheden (Bossong en Niesink, 2010). Hoewel niet exact bekend is hoe, is duidelijk dat het endogene cannabinoïdsysteem (natuurlijke systeem van stoffen die lijken op stoffen in cannabis) een belangrijke rol speelt bij de ontwikkeling van het zenuwstelsel (Schneider, 2008; Downer en Campbell, 2010). Een verstoring van dit natuurlijk systeem door cannabisgebruik kan tijdens de kritieke periode leiden tot een verstoring van neuronale circuits die belangrijk zijn voor leerprocessen, planning, emotionele en sociale ontwikkeling (Crone, 2010; Peper e.a., 2011; van Leijenhorst e.a., 2010).

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg

Bijlage 3. Onzerzoekssamenvatting Presentatie IntraVal

Sheet 1.

Hoofdonderwerpen onderzoek Zorgelijk Softdrugsgebruik

1. Aard en omvang middelengebruik
2. Drugshandel

Onderzoeksactiviteiten

- a. Documentenstudie
- b. Registratiegegevens
- c. Interviews betrokken partijen
- d. Veldwerk onder jongeren

Sheet 2.

Omvang middelengebruik

-Algemeen

- veel jongeren experimenteren met alcohol of softdrugs
- meerdere jongeren gebruiken met enige regelmaat
- softdrugs meest populaire middel onder de jeugd

-Minderjarige jongeren

- zo'n 110 tot 120 blowende minderjarigen in Lewenborg
- zo'n 240 blowende minderjarigen in Beijum
- totaal in Noorddijk zo'n 350 minderjarige jongeren.
- klein deel blowers gebruikt problematisch c.q. dagelijks: minimaal 50, maximaal 100
- softdrugsgebruik jongeren Noorddijk hoger dan elders in stad en NL

-Meerderjarige jongeren

- Over softdrugsgebruik onder jongeren 18-23 jaar geen goede schattingen mogelijk
→ aandacht vooral op 18-

Sheet 3.

Aard middelengebruik

- ongeveer helft jonge respondenten blowt paar keer per week; een derde dagelijks
- minderjarigen die af en toe blowen krijgen vooral softdrugs van vrienden of blowen mee
- minderjarigen die dagelijks blowen besteden gemiddeld tussen 30-60 euro per maand
- alcohol- en softdrugsgebruik onder jongeren is een sociaal fenomeen groepsverband
- meerdere jonge blowers kopen hun softdrugs bij wietkoeriers uit Beijum
- jonge respondenten blowen in de openbare ruimte
- veel blowende jongeren vinden softdrugs normaal en zien ze niet als drug

Bijlage - Informatie bij raadsbrief softdrugs Beijum en Lewenborg

- jongeren met meerdere problemen gebruiken vaak veelvuldig softdrugs
- meerdere dagelijkse blowers komen uit een gezin met verscheidene problemen

Sheet 4.

Drugshandel

- belangrijkste bron softdrugs is de wietkoerier
- ook sprake van minderjarige wietkoeriers
- softdrugs worden aan huis bezorgd, maar ook op hangplekken op straat
- softdrugs worden ook verkocht aan minderjarigen
- in Lewenborg en Beijum meerdere woningen bekend waar in softdrugs wordt gehandeld

Sheet 5.

Conclusies onderzoek

- normbesef over cannabis in het algemeen onder jongeren niet zo positief
- relatief veel minderjarige jongeren blowen in Noorddijk
- hoe meer de jongeren zelf blowen, hoe normaler zij dit vinden
- blowen lijkt te maken te hebben met de heersende groeps cultuur
- het middelengebruik door jongeren in Noorddijk kan zorgelijk worden genoemd
- grootste risicogroep zijn de kwetsbare jongeren
- veelvuldig blowen, evenals drinken van alcohol, is schadelijk voor ontwikkeling hersenen (en het lichaam) van jonge mensen tot 23 jaar
- het is wenselijk dat politie en hulpverlenende instellingen stringenter optreden + vanuit 1 gezamenlijke visie
- aandachtspunten: heersende groeps cultuur; gezondheidsrisico; aanbod (wietkoeriers)

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Bilage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Bezorgd om softdrugs

**ONDERZOEK MIDDELENGEBRUIK JONGEREN
GRONINGSE STADSDEEL NOORDDIJK**

Juni 2011

INTRAVAL
Groningen-Rotterdam

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 68
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Juni 2011

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst:	S. Biesma, R. Nijkamp, C. Zimmerman, B. Bieleman
Opmaak:	C. Zimmerman
Omslag:	E. Cusiel
Druk:	Copy-Copy
Opdrachtgever:	Gemeente Groningen

ISBN 978 90 8874 116 6

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1	Inleiding	1
	1.1 Aanleiding	1
	1.2 Onderzoeksvragen	2
	1.3 Onderzoeksopzet	2
	1.4 Leeswijzer	4
Hoofdstuk 2	Algemene cijfers	5
	2.1 Landelijke gegevens prevalentie	5
	2.2 Lokale gegevens prevalentie	8
	2.3 Overlast	13
	2.4 Verslavingszorg	15
	2.5 Resumé	16
Hoofdstuk 3	Mening betrokkenen	17
	3.1 Landelijke bevindingen	17
	3.2 Bevindingen Noorddijk	21
	3.3 Resumé	26
Hoofdstuk 4	Ervaringen jongeren	29
	4.1 Bevindingen veldwerk	29
	4.2 Achtergrondkenmerken	30
	4.3 Alcohol- en drugsgebruik	31
	4.4 Verkrijgbaarheid middelen	36
	4.5 Contacten hulpverlening	39
	4.6 Resumé	40
Hoofdstuk 5	Samenvatting en conclusies	43
	5.1 Aard en omvang middelengebruik Noorddijk	43
	5.2 Verhouding Noorddijk en elders	45
	5.3 Drugshandel Noorddijk	46
	5.4 Vergelijking visie en cijfermateriaal	47
	5.5 Ten slotte	47
	Geraadpleegde literatuur	49
Bijlage	Tabellen Jeugdgezondheidsenquête	51

Bilage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

1. INLEIDING

In dit rapport wordt verslag gedaan van het onderzoek naar de mogelijke drugsproblematiek onder jongeren in het Groningse stadsdeel Noorddijk, in het bijzonder de wijken Beijum en Lewenborg. Het onderzoek is uitgevoerd door advies- en onderzoeksbureau INTRAVAl in opdracht van de gemeente Groningen gedurende de maanden december 2010 tot en met mei 2011. Hieronder wordt allereerst een korte schets gegeven van de aanleiding van het onderzoek, gevolgd door de onderzoeksvragen. Vervolgens wordt aangegeven hoe het onderzoek is uitgevoerd.

1.1 Aanleiding

De Jeugdgezondheidsenquête en de Jeugdpeiling geven een beeld van het gebruik van genotsmiddelen onder schoolgaande jongeren (12 tot en met 18 jaar) in Groningen. Daarbij kan ook een onderscheid worden gemaakt naar wijken, zoals Beijum en Lewenborg. Ze geven echter geen inzicht in de aard van het middelengebruik zoals het koopgedrag, de plaats en tijdstip van het gebruik, met wie wordt gebruikt en op welke wijze. Een deel van de jongeren (12 tot en met 23 jaar) waarbij diverse maatschappelijke instanties in Beijum en Lewenborg signaleren dat ze veel drugs (en alcohol) gebruiken, is bovendien niet bereikt in bovengenoemde onderzoeken. Hiervoor gelden verschillende redenen: ze zijn ouder dan 18 jaar; ze hebben geen beschikking tot internet; of ze gaan niet of nauwelijks naar school (jongeren met spijbelgedrag, vroegtijdige schoolverlaters en jongeren die school hebben afgerond en al dan niet een baan hebben). Uit landelijk onderzoek is bekend dat juist onder deze groep het gebruik van softdrugs en problematisch softdrugsgebruik hoog is.¹

Signalen

Medewerkers van maatschappelijke organisaties in Noorddijk en van de gemeente Groningen krijgen medio 2010 steeds meer signalen dat jongeren (12 tot en met 23 jaar) in Noorddijk, in het bijzonder Beijum en Lewenborg, veel drugs (en alcohol) zouden gebruiken. Ook zou een aantal jongeren in de drugshandel zitten, terwijl drugshandel door volwassenen op een aantal plekken tot de nodige overlast zou leiden. Tegelijkertijd geven diverse professionals aan dat dit (poli)gebruik en de verkoop van drugs sterk van invloed is op hulpverleningsprojecten, onderlinge relaties en normen en waarden onder de jongeren in het stadsdeel. De beschikbare cijfers en de beelden van de politie ondersteunen de zorg over het drugsgebruik echter niet.

Onderzoek

Naar aanleiding van de uiteenlopende signalen en de onvolledige beschikbare gegevens heeft de gemeente aangegeven graag meer kennis te willen verkrijgen over en inzicht in de aard en omvang van het (problematisch) gebruik van drugs (en alcohol) door jongeren (12 tot en met 23 jaar) in Beijum en Lewenborg. Met deze informatie kan zo nodig gericht worden opgetreden. Daarnaast wil de gemeente graag weten wat de aard en omvang is van de drugshandel in Beijum en Lewenborg.

¹ Bekend is dat (frequent) cannabisgebruik samenhangt met schoolproblemen. Zie onder andere: Laar e.a. (2010) en Bieleman e.a. (2010).

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

1.2 Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

Wat is de aard en omvang van de drugsproblematiek in Beijum en Lewenborg?

Hieruit zijn de volgende deelvragen afgeleid:

1. Wat is de aard en omvang van het middelengebruik door jongeren (12 tot en met 23 jaar) in de wijken Beijum en Lewenborg te Groningen?
Daarbij is de volgende specificatie aangebracht:
 - soort en hoeveelheden (softdrugs, harddrugs, alcohol);
 - plaats, wijze en tijdstip van gebruik (ontmoetingsplekken, scholen, winkelcentra, weekend en door de week);
 - koopgedrag (wel/niet zelf kopen, locaties, frequentie);
 - kenmerken gebruikers (geslacht, leeftijd, woonwijk, financiering van gebruik, bevolkingsgroep, beginleeftijd, opleidingsniveau, gebruiksetting).
2. Hoe verhoudt het drugsgebruik in deze beide wijken zich tot beschikbare cijfers over drugsgebruik onder jongeren in de rest van de stad en/of elders in Nederland?
3. Wat is de aard en omvang van de drugshandel in Beijum en Lewenborg? Zijn er brandhaarden aan te wijzen?
4. Waarom komen de beelden van de verschillende betrokken partijen over het middelengebruik door jongeren niet overeen met de cijfers en beelden van de politie?

Daarnaast zijn optioneel enkele vervolgvragen door de gemeente geformuleerd, te weten: Wat zijn de gevolgen van het middelengebruik en de drugshandel op de verschillende levensgebieden van de gebruikers?; Wat zijn de gevolgen van het middelengebruik voor de jongerenvoorzieningen in Beijum en Lewenborg?; Wat zijn de gevolgen van het middelengebruik voor de ervaren overlast in de openbare ruimte in Beijum en Lewenborg?; en Wat zijn landelijk de vijf 'best practices' in de aanpak van drugs- en alcoholgebruik onder jongeren in wijken als Beijum en Lewenborg? De mate waarin deze vervolgvragen beantwoord moeten c.q. kunnen worden is afhankelijk van de resultaten van het onderzoek naar de aard en omvang van de drugsproblematiek. Immers: wanneer blijkt dat de drugsproblematiek in Beijum en Lewenborg niet noemenswaardig is, zal er niet of nauwelijks sprake zijn van gevolgen voor de gebruikers en/of de jongerenvoorzieningen. Bovendien zullen best practices dan niet te hoeven worden toegepast. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan worden besloten al dan niet een vervolgonderzoek te laten plaatsvinden.

1.3 Onderzoeksopzet

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie verzameld. De kwantitatieve informatie (via deskresearch en registratiegegevens) is geïnterpreteerd en aangevuld met kwalitatieve informatie (via gesprekken met sleutelinformanten en gebruikers). Deze onderzoeksactiviteiten worden hieronder nader toegelicht.

Deskresearch en registratiegegevens

Alle relevante informatie en reeds aanwezige gegevens over een mogelijke drugsproblematiek in Beijum en Lewenborg zijn verzameld. Een deel van deze informatie is al verzameld en gerapporteerd in verschillende onderzoeken. In de

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Jeugdgezondheidsenquête van de GGD Groningen en de jeugdpeiling van de gemeente Groningen is informatie over het gebruik van alcohol en (soft)drugs onder jongeren (van 12 tot en met 18 jaar) gepubliceerd op stadsniveau. Gegevens op het niveau van de stadsdelen zijn ten behoeve van dit onderzoek opgevraagd. Er zijn voldoende respondenten in Lewenborg en Beijum om per stadsdeel de prevalentie van het middelengebruik weer te geven.² Daarnaast zijn landelijke prevalentie gegevens verzameld, zodat de mate waarin middelengebruik in Groningen en Noorddijk voorkomt kan worden vergeleken met landelijke cijfers.

Om meer inzicht te krijgen in het aantal jongeren dat op problematische wijze (soft- en/of hard)drugs gebruikt, is de verslavingszorg (VNN), de politie en het Meldpunt Zorg en Overlast gevraagd om gegevens uit hun registratiesystemen aan te leveren.

Gegevens politie

Bij de politie is gebruik gemaakt van gegevens uit het Herkenningssysteem (HKS), waarin harddruggebruikers (meer specifiek: opiaatverslaafden) herkenbaar zijn aan een gevarenclassificatie. Jongeren die alcohol drinken en/of sporadisch (soft)drugs gebruiken komen niet als zodanig voor in het HKS. Daarom is daarnaast de BasisVoorziening Handhaving (BVH) van de politie geraadpleegd. Hierin worden onder andere meldingen omtrent overlast door alcohol- of (soft)druggebruikende jongeren geregistreerd. Hierdoor kan meer inzicht worden verkregen in de frequentie en locaties van deze voorvallen, alsmede in de daarbij betrokken personen. Daarnaast is met behulp van de politieregistraties getracht inzichtelijk te maken op welke locaties (op straatniveau) in Noorddijk de meeste drugshandel plaatsvindt (de zogenoemde 'brandhaarden').

Interviews sleutelinformanten

Om meer inzicht te verkrijgen in leeftijdsverdeling, wijze van gebruik, plaats van gebruik, financiering van gebruik en tijdstip van gebruik hebben 13 interviews met sleutelinformanten plaatsgevonden. Om over alle subgroepen informatie te verkrijgen zijn sleutelinformanten geïnterviewd van het jongerenwerk, (school)maatschappelijk werk, medewerkers van de jeugdhulpverlening, hulpverleners van VNN en de politie. Met hen zijn ook mogelijke vindplaatsen waar de jongeren kunnen worden aangetroffen besproken.

Veldwerk en interviews gebruikers

Onze ervaring is dat hulpverleners en andere (professioneel) betrokkenen niet altijd volledig zicht op de doelgroep hebben. De kern van het onderzoek is dan ook geweest het voeren van gesprekken met jonge (problematische) gebruikers zelf, zodat meer inzicht kan worden verkregen in de achtergronden van deze jongeren. Eén van de inclusiecriteria voor de respondenten is het frequent gebruik van genotsmiddelen.

De frequente (problematische) gebruikers zijn op verschillende manieren geworven. Belangrijk is dat een goede dwarsdoorsnede moest worden verkregen van de populatie jeugdige frequente (problematische) gebruikers in Beijum en Lewenborg. Met een deel van hen is contact gelegd via verschillende instanties, zoals het jeugd- en jongerenwerk en de verslavingszorg. Gelijkijdig zijn via uitgebreid veldwerk jongeren geïnterviewd die niet bij instanties bekend zijn: op straat, op hangplekken en op overige locaties waar jongeren samenkomen (targeted sampling). Hierbij is tevens gebruik gemaakt van de

² In de Jeugdgezondheidsenquête van de GGD Groningen zijn enquêtes afgenomen onder 333 schoolgaande jongeren (12 tot en met 18 jaar) in Lewenborg en 185 schoolgaande jongeren in Beijum. Aan de Jeugdpeiling van de gemeente Groningen hebben ten minste 500 jongeren (van 9 tot en met 17 jaar) in Beijum en Lewenborg meegedaan. De respons onder de jongeren van 12 tot en met 17 jaar bedroeg 42%.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

sneeuwbalmethode.³ In totaal is er voor het veldwerk ongeveer 15 keer een bezoek gebracht aan Beijum en Lewenborg. Deze bezoeken hebben in de middag- en avonden op verschillende dagen van de week, waaronder het weekend, plaatsgevonden. Daarbij is meegelopen met straatwerkers van het jongerenwerk, zijn jeugdsosens bezocht, maar ook overige vindplaatsen zoals hangplekken en winkelcentra. Ook is een bezoek gebracht aan Oosterhoogebrug, waar met een groep jongeren op een hangplek is gesproken.

In totaal zijn ruim 90 jongeren aangesproken. Deze jongeren is gevraagd naar de mate waarin ze middelen gebruiken. Van deze jongeren bleken 28 frequent te gebruiken. Met hen is een uitgebreid gesprek gevoerd over hun middelengebruik, de aard en frequentie van gebruik, de sociale omgeving waarin het gebruik plaatsvindt, de wijze waarop ze de middelen verkrijgen en dergelijke. Gezien de situatie en de aard van de geïnterviewde jongeren is niet met een gestandaardiseerde vragenlijst gewerkt, maar met een itemlijst waarin alle van belang zijnde aspecten aan de orde komen. Sommige jongeren zijn meerdere keren gesproken, om op deze wijze vertrouwen te verkrijgen, terwijl zij op deze wijze ook vrienden hebben kunnen aandragen voor een gesprek met de onderzoekers. Het veldwerk heeft, vanwege de lang aanhoudende kou in het voorjaar van 2011, de nodige doorlooptijd gekend. Zodra het warmere weer zijn intrede deed, vanaf begin april, zijn beduidend meer jongeren op de diverse hangplekken aangetroffen en gesproken.

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de verkregen kwantitatieve gegevens, zoals landelijke en lokale prevalentiecijfers en cijfers over overlast en hulpverlening. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een beeld geschetst van landelijke bevindingen omtrent de aard en gevolgen van middelengebruik onder jongeren, alsmede de mening van de geïnterviewde sleutelinformanten over de situatie in Noorddijk. In hoofdstuk 4 komen de resultaten van het veldwerk en de gesprekken met de jongeren zelf aan bod. In het afsluitende hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen aan de hand van de onderzoeksvragen besproken.

³ De sneeuwbalmethode houdt in dat respondenten wordt gevraagd naar andere hen bekende jongeren die eveneens (frequent) middelen gebruiken en/of naar locaties waar deze jongeren kunnen worden aangetroffen.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

2. ALGEMENE CIJFERS

Hieronder wordt allereerst ingegaan op de landelijke en lokale prevalentie van middelengebruik onder jongeren. De gegevens zijn afkomstig uit de Nationale Drugs Monitor, de Jeugdgezondheidsenquête en de Jeugdpeiling. Vervolgens worden de gegevens besproken die van de politie en het Meldpunt Zorg en Overlast zijn verkregen. Ten slotte worden de aantallen jongeren die bij de verslavingszorg bekend zijn weergegeven.

2.1 Landelijke gegevens prevalentie

In deze paragraaf worden de landelijke prevalentiecijfers van het middelgebruik onder jongeren uiteengezet. De middelen die in deze paragraaf aan bod komen zijn: softdrugs; alcohol; en overige middelen.

Softdrugs

Een meting van het CBS uit 2009 laat zien dat een kwart (26%) van de Nederlandse bevolking 'wel eens' heeft gebloed (www.cbs.nl). Van de leeftijdscategorie van 15 tot 20 jaar heeft bijna een vijfde (19%) wel eens gebloed. Ruim twee vijfde (44%) van de leeftijdscategorie 20 tot 25 jaar geeft aan wel eens te hebben gebloed. Gebruik in de afgelopen maand komt bij 6% van de 15- tot 20-jarigen en 10% van de 20- tot 25-jarigen voor (www.cbs.nl).

Uit het peilstationonderzoek van 2007 blijkt dat 17% van de scholieren ooit cannabis heeft gebruikt (Monshouwer e.a. 2008). Meer jongens (19%) dan meisjes (14%) hebben ooit cannabis gebruikt. Van alle scholieren in het voortgezet onderwijs heeft 4% de afgelopen maand één of twee keer cannabis gebruikt. Drie tot en met tien keer blowen in de afgelopen vier weken komt bij 3% van de scholieren voor. Het gaat hierbij wederom om meer jongens (5%) dan meisjes (2%). Meer dan tien keer blowen in de afgelopen maand komt weinig voor.

Softdrugs kopen

Wat betreft de verkrijgbaarheid van cannabis geeft twee vijfde (40%) van de scholieren die gebruiken aan de softdrugs te kopen in een coffeeshop (Monshouwer e.a. 2008). Eén derde (35%) van de jongeren zegt de cannabis van vrienden te krijgen zonder het zelf te hoeven kopen. Bijna één vijfde (18%) koopt softdrugs op straat of in een park, 16% koopt thuis bij een dealer, 10% koopt het bij iemand anders thuis en eveneens 10% koopt de hasj en wiet op of rond school. Volgens deze peiling van 2007 krijgen meer meisjes dan jongens de cannabis via vrienden. Jongens kochten vaker in of via een coffeeshop. Uit de Monitor Coffeeshopbeleid Rotterdam, waarbij ruim 10.000 jongeren van 12 tot 18 jaar in Rotterdam zijn geënkquêteerd, blijkt dat jonge softdrugsgebruikers hun hasj en wiet meestal op indirecte wijze uit een coffeeshop krijgen (Bieleman e.a. 2010b). Op indirecte wijze wil zeggen dat zij hun hasj en wiet voornamelijk krijgen of kopen via vrienden, familieleden of schoolgenoten die het grotendeels in een coffeeshop kopen. Een klein percentage geeft aan zelf hasj en wiet te kopen in een coffeeshop of bij een dealer.

Softdrugsgebruik door probleemjongeren

Volgens de Nationale Drugs Monitor 2009 van het Trimbos Instituut zijn twee tot acht op de tien probleemjongeren (zwerfjongeren, school 'dropouts' en jongeren in justitiële jeugdinrichtingen en de jeugdzorg) actuele cannabisgebruikers. In deze monitor wordt ook aangegeven dat bijna de helft van de jongeren in de Amsterdamse jeugdzorg in 2006 een

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

actuele blower was. Bijna een derde (31%) van deze blowers gebruikte dagelijks, wat neerkomt op 15% van alle jongeren in de jeugdzorg. Jongens en meisjes verschilden niet van elkaar in frequentie en hoeveelheden. Van deze actuele blowers gaf 11% aan hulp te willen om te stoppen of te minderen. Landelijk zijn bij jongeren in de residentiële jeugdzorg op jongere leeftijden de percentages lager. De percentage lopen dan uiteen van 18% bij 12/13-jarigen tot 37% bij 16-jarigen (Van Laar e.a. 2010).

Ons recente onderzoek in Rotterdam naar middelengebruik onder jongeren toont aan dat de prevalentie van actueel softdrugsgebruik onder kwetsbare jongeren¹ drie keer zo hoog ligt als onder hun schoolgaande leeftijdgenoten (Bieleman e.a. 2010). Drie tiende (29%) van de kwetsbare jongeren heeft de maand voorafgaand aan het onderzoek gebloed, terwijl dit percentage bij hun schoolgaande leeftijdgenoten op 10% ligt. Bovendien schatten kwetsbare jongeren de gezondheidsrisico's en de verslavende werking van hasj en wiet aanzienlijk lager in dan hun schoolgaande leeftijdgenoten. Van de kwetsbare jongeren verwacht 63% dat het gebruik van hasj en wiet slecht is voor de gezondheid, terwijl dit percentage onder bovenbouwscholieren² op 81% ligt.

Alcohol

Er zijn verschillende onderzoeken gedaan naar het voorkomen van alcoholgebruik onder de Nederlandse bevolking en onder jongeren in het bijzonder. Hieronder worden enkele van deze onderzoeken behandeld.

Volgens een meting van het CBS uit 2010 heeft in 2009 80% van de Nederlandse bevolking van 12 jaar en ouder 'wel eens' alcohol gedronken (www.cbs.nl). Uit deze cijfers blijkt dat 10% van de jongeren in de leeftijdscategorie van 12 tot 15 jaar 'wel eens' alcohol heeft gedronken. Bij jongeren van 15 tot 25 jaar komt het drinken van alcohol veel vaker voor: 84% van deze jongeren drinkt wel eens alcohol. Van de Nederlandse bevolking is 10% een zware drinker.³ Bij 12 tot 15-jarigen komt zwaar drinken niet voor. In de leeftijdscategorie 15 tot 25 jaar is bijna een vijfde (18%) een zware drinker.

De INTRAVAl Monitor Alcoholverstrekking jongeren 2009 richt zich voornamelijk op alcoholgebruik onder jongeren (Bieleman e.a. 2010a). Bij deze monitor worden ruim 3.000 jongeren telefonisch ondervraagd. Uit deze monitor blijkt dat 59% van de 13 tot en met 17-jarigen zegt 'wel eens' alcohol te drinken. De 13-jarigen blijken het minst vaak wel eens te drinken (24%). Van de 14/15-jarigen en de 16/17-jarigen geeft respectievelijk 61% en 90% aan wel eens alcohol te nuttigen. Uit de laatste meting van 2007 van het peilstationsonderzoek dat door het Trimbos Instituut wordt uitgevoerd onder 12 tot en met 18-jarigen scholieren, blijkt dat van alle leerlingen 79% ooit alcohol heeft gedronken (Monshouwer e.a. 2008). Het gaat hierbij om ongeveer evenveel meisjes (77%) als jongens (81%).

Van de jongeren die in 2009 hebben aangegeven wel eens alcohol te drinken geeft 60% aan wel eens alcoholhoudende dranken te hebben geconsumeerd in de vier weken voorafgaande aan het onderzoek (Bieleman e.a. 2010a). Uit het peilstationsonderzoek blijkt dat de helft (51%) van de leerlingen van het voortgezet onderwijs in de maand voorafgaand aan het onderzoek alcohol heeft gedronken (Monshouwer e.a. 2008). Van al deze middelbare

¹ Onder kwetsbare jongeren wordt het volgende verstaan: jongeren met spijbelgedrag; vroegtijdig schoolverlaters; en zwerfjongeren.

² Onder bovenbouwscholieren wordt het volgende verstaan: leerlingen in klas 4 en 5 van het voortgezet onderwijs en minderjarige eerstejaars scholieren van het middelbaar beroepsonderwijs.

³ Een zware drinker is een persoon die minstens één keer per week zes of meer glazen alcohol op één dag drinkt.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

scholieren heeft bijna één op de drie (30%) in de afgelopen vier weken drie keer of vaker alcohol gedronken. Jongens en meisjes verschillen hierin niet van elkaar. Naarmate de scholieren ouder worden neemt de frequentie van alcoholgebruik toe. Jongens drinken dan ook vaker alcohol dan meisjes. Dit geldt met name voor de leeftijd van 16 jaar en ouder. Van deze groep jongeren drinken tweemaal zoveel jongens (23%) als meisjes (10%) 10 keer of vaker in de afgelopen maand (Monshouwer e.a. 2008).

Binge drinken

Bij bijna drie vijfde (59%) van de jongeren is binge drinken⁴ in de afgelopen maand wel eens voorgekomen (Bieleman e.a. 2010a). Bij het peilstationsonderzoek gaat het om één derde (36%) van de scholieren. Het binge drinken in de afgelopen vier weken stijgt bij zowel meisjes als jongens tussen de 13 en 15 jaar sterk (Monshouwer e.a. 2008). Na het 15e levensjaar blijft het binge drinken onder jongens sterk stijgen, maar neemt de stijging bij meisjes iets af. Vanaf 15/16 jaar beginnen jongens grotere hoeveelheden alcohol te drinken dan meisjes.

Indrinken

Indrinken komt bij meer dan de helft (56%) van de jongeren die wel eens alcohol consumeren voor (Bieleman e.a. 2010a). In 2009 drinken de 14/15-jarigen (45%) minder vaak in dan de 13-jarigen (53%) en de 16/17-jarigen (59%). Onder de 16/17-jarigen drinken jongens vaker in dan meisjes. De jongeren die indrinken doen dit voornamelijk thuis of bij vrienden.

Overige middelen

Uit cijfers van het CBS van 2009 blijkt dat 6% van de Nederlandse bevolking ooit XTC heeft gebruikt (www.cbs.nl). Voor cocaïne en amfetamine gaat het om respectievelijk 5% en 3%. Nog geen procent van de Nederlandse bevolking heeft ooit heroïne gebruikt. Bijna 4% van de scholieren heeft ooit cocaïne, heroïne, amfetamine of XTC gebruikt (Monshouwer e.a. 2008).

XTC

XTC is van deze vier soorten harddrugs het vaakst ooit gebruikt door scholieren, namelijk door ruim 2%. Onder de leeftijdscategorie 15-20 jaar komt het ooit gebruik van XTC bij 2% voor (www.cbs.nl). Bij de leeftijdscategorie 20-25 jaar ligt dit percentage op 10%.

Cocaïne en amfetamine

Cocaïne- of amfetaminegebruik onder 15- tot 20-jarigen komt in 2009 in beide gevallen bij bijna 2% voor (www.cbs.nl). De percentages van het gebruik van cocaïne of amfetamine onder scholieren van 12-18 jaar komen hiermee overeen. Gebruik van cocaïne of amfetamine onder de leeftijdscategorie 20 tot 25 jaar komt bij respectievelijk 8% en 5% voor.

Heroïne

Uit de meting van het CBS blijkt dat het ooit gebruik van heroïne bij beide leeftijdsgroepen (15-20 jaar en 20-25 jaar) bij minder dan één procent voorkomt (dit geldt ook voor gebruik in de afgelopen vier weken). Gebruik van heroïne komt ook bij nog geen procent van de scholieren voor.

⁴ Binge drinken is het drinken van vijf glazen of meer alcohol bij één gelegenheid.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Recent gebruik overige middelen

Bijna 2% van alle scholieren heeft in de afgelopen vier weken cocaïne, heroïne, amfetamine of XTC gebruikt. Het gebruik van meerdere soorten harddrugs in de afgelopen maand komt vaker voor bij jongens (2,2%) dan bij meisjes (0,9%). Scholieren tot en met 14 jaar hebben nauwelijks ervaring met het gebruik van harddrugs. Vanaf 15 is er bij jongens een lichte toename, bij meisjes neemt het gebruik naar mate zij ouder worden amper toe (Monshouwer e.a. 2008).

Harddruggebruik door probleemjongeren

Volgens de Nationale Drugs Monitor 2009 signaleren sleutelfiguren een opmars van crack onder probleemjongeren in Gelderland, hangjongeren in Den Bosch, gemarginaliseerde jongeren in Eindhoven, gemarginaliseerde jongeren in Maastricht en gemarginaliseerde jongeren in Parkstad Limburg. Het lijkt erop dat het gebruik van crack vaker bij probleemjongeren voorkomt dan onder hun leeftijdsgenoten in het algemeen. Heroïnegebruik speelt volgens deze monitor nauwelijks een rol onder jongeren in de jeugdzorg, school drop-outs en de meeste deviante groep van gedetineerde jongeren. Sleutelfiguren in Amsterdam geven aan dat het gebruik van heroïne vrijwel niet voorkomt bij voornamelijk allochtone buurtjongeren en verschillende groepen probleemjongeren zoals jongensprostituees en dak- en thuisloze jongeren. Op landelijk niveau gaf 5% van de 14/15-jarigen in de residentiële jeugdzorg aan ooit heroïne te hebben gebruikt (Van Laar e.a. 2010). Sleutelfiguren uit Gelderland hebben in 2009 alleen heroïnegebruik onder jongeren in de jeugdhulpverlening geconstateerd. Bij deze jongeren komt het voor dat zij een paar keer per week heroïne gebruiken als kalmeringsmiddel (Van Laar e.a. 2010).

2.2 Lokale gegevens prevalentie

Lokale prevalentie gegevens zijn terug te vinden in de Jeugdgezondheidsenquête van de GGD en de Jeugdpeiling van de gemeente Groningen. Beide worden hieronder weergegeven, waarbij specifiek wordt ingegaan op het voorkomen van middelengebruik in de wijken Beijum en Lewenborg. Allereerst worden enkele kenmerken van de bevolkingssamenstelling in Beijum en Lewenborg weergegeven.

Bevolkingssamenstelling

Op 1 januari 2011 telde Beijum 2.370 jongeren in de leeftijdscategorie 12-23 jaar, in Lewenborg wonen 1.308 jongeren in deze leeftijdscategorie (Onderzoek en Statistiek Groningen). Er zijn overigens geen vergelijkbare gegevens over de overige wijken beschikbaar. Wel is op basis van CBS Statline een vergelijking tussen de wijken mogelijk van de jongeren in de leeftijd 15 tot en met 25 jaar. Daaruit blijkt dat in deze leeftijdscategorie relatief minder jongeren in Beijum (17%) en Lewenborg (13%) woonachtig zijn dan in de overige wijken in Groningen (gemiddeld 22%). Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door het hoge aantal studenten in de overige wijken.

Wanneer naar het opleidingsniveau van de bewoners van Lewenborg en Beijum wordt gekeken, dan blijken in deze wijken verhoudingsgewijs meer lager en middelbaar opgeleide bewoners te zijn gevestigd dan in de rest van de gemeente Groningen (tabel 2.1). Dit geldt met name voor Lewenborg. In de rest van Groningen wonen meer hoger opgeleiden dan in Beijum en Lewenborg. Met name Lewenborg telt relatief weinig hoger opgeleiden.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Tabel 2.1 Opleidingsniveau van de bevolking van 18 jaar en ouder per wijk in 2008, in %

	Lager	Middelbaar	Hoger
Lewenborg	31	45	25
Beijum	19	41	40
Gemeente Groningen	17	37	46

Lager = lager(beroeps)onderwijs, mavo; Middelbaar = havo/vwo/mbo; Hoger = hbo/wo.

Over heel Groningen gezien ontvangt 10% van de inwoners een uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand. In Beijum en Lewenborg ligt dit hoger met respectievelijk 16% en 15% van de inwoners. Mede hierdoor is het besteedbaar inkomen in Beijum en Lewenborg lager dan in de rest van Groningen (tabel 2.2). Het gemiddelde besteedbare inkomen in de stad Groningen bedraagt per huishouden op jaarbasis 27.500 euro. In Beijum is dit bijna 25.500 euro, terwijl een huishouden in Lewenborg gemiddeld ruim 26.000 euro heeft te besteden.

Tabel 2.2 Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner per huishouden per GSB wijk 2007

	Per inwoner	Per inwoner met een heel jaar inkomen	Per huishouden
Lewenborg	15.514	22.214	26.142
Beijum	15.260	21.948	25.341
Gemeente Groningen	17.900	24.000	27.500

Jeugdgezondheidsenquête⁵

Voor jongeren heeft de GGD Groningen de Jeugdgezondheidsenquête ontwikkeld. Deze enquête wordt elke vier jaar gehouden. Met de resultaten wordt inzicht verkregen in (trends in) de gezondheidstoestand van de Groninger jeugd. Daarnaast wordt informatie verzameld over factoren die op de gezondheid(sbeleving) van invloed zijn.

In 2008 hebben leerlingen uit alle klassen van het voortgezet onderwijs, evenals leerlingen uit het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) aan het onderzoek meegedaan. Bij deze meting zijn zo'n 6.800 jongeren van 12 tot en met 18 jaar in de provincie Groningen geënquêteerd. Hiervan zijn ruim 1.300 afkomstig uit de stad Groningen. Voor Beijum zijn gegevens beschikbaar over 185 jongeren, terwijl in Lewenborg 144 jongeren aan de enquête hebben deelgenomen. In de overige wijken van de stad gaat het om 1.010 jongeren.⁶ Hieronder worden de belangrijkste resultaten die voor ons onderzoek van belang zijn weergegeven. In bijlage 1 zijn de hierbij behorende tabellen weergegeven.

Leeftijd

Het grootste deel van de jongeren die hebben deelgenomen aan de Jeugdgezondheidsenquête is 15 of 16 jaar oud. In Lewenborg ligt het aantal 16-jarigen (31%) enigszins hoger dan in Beijum (23%) en de overige wijken (25%). Het aantal 12-jarigen ligt onder de 10%. Dat geldt ook voor het aantal 17 en 18-jarigen.

Geboorteland

Het merendeel van de geënquêteerde jongeren is in Nederland geboren. In Lewenborg ligt dit percentage met 89% enigszins lager dan in Beijum (92%) en de overige wijken (91%).

⁵ Ten behoeve van ons onderzoek heeft de GGD aanvullende gegevens aangeleverd. In de publicatie van de GGD over de Jeugdgezondheidsenquête wordt geen onderscheid naar wijkniveau gemaakt. Voor dit onderzoek is die uitsplitsing wel verkregen.

⁶ De overige wijken bestaan uit: Centrum, Oranje-Schilderwijk, Oud-Zuid, Nieuw-Zuid corporatief, Oosterpark, Korreweg-De Hoogte, Nieuw-Oost, Paddepoel, Vinkhuizen, Nieuw-West, Hoogkerk-De Dorpen en Oosterhogebrug-Ulgersmaborg.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Het absolute aantal jongeren geboren in Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba is klein: tien in Lewenborg, vier in Beijum en 24 in de overige wijken. Door deze lage aantallen kunnen geen vergelijkingen naar geboorteland worden gemaakt.

Roken

In Lewenborg is het percentage jongeren dat rookt het hoogst: 36% heeft aangegeven een roker te zijn. In Beijum en de overige wijken gaat het om respectievelijk 27 en 22%.

Softdrugs

De jongeren is gevraagd hoe vaak zij ooit softdrugs hebben gebruikt. Hieruit blijkt dat 61% (Beijum en Lewenborg) tot 72% (overige wijken) nooit softdrugs hebben gebruikt. Het percentage jongeren dat ooit één tot 20 keer softdrugs heeft gebruikt is in Lewenborg 24%, terwijl dit percentage in Beijum en de overige wijken op 23% en 20% ligt. In Lewenborg heeft 15% 20 keer of vaker gebloed, terwijl dit voor 16% van de jongeren in Beijum geldt en voor 8% in de overige wijken.

Wanneer wordt gevraagd naar het aantal keer dat de jongeren in de vier weken voorafgaand aan de enquête hebben gebloed, blijkt dat 78% van de jongeren in Lewenborg en 74% van de jongeren in Beijum dat niet heeft gedaan (tabel 2.3). In de overige wijken geldt dit voor 85% van de jongeren. In de vier weken voorafgaand aan de enquête heeft 18% van de jongeren in Lewenborg één tot 20 keer softdrugs gebruikt, terwijl dat voor 23% van de jongeren in Beijum en 13% in de overige wijken het geval is. In Lewenborg, Beijum en de overige wijken hebben respectievelijk 4%, 3% en 2% van de jongeren de afgelopen vier weken 20 keer of vaker gebloed. Overigens gaat het hierbij in absolute aantallen (totaal 32 respondenten) om relatief weinig jongeren.

Tabel 2.3 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken softdrugs gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal van overige wijken*	
	n	%	n	%	n	%
nooit	107	78	133	74	833	85
1-19 keer	24	18	41	23	126	13
20 keer of vaker	6	4	5	3	21	2
Totaal	137	100	179	100	980	100

* De overige wijken bestaan uit: Centrum, Oranje-Schilderwijk, Oud-Zuid, Nieuw-Zuid corporatief, Oosterpark, Korreweg-De Hoogte, Nieuw-Oost, Paddepoel, Vinkhuizen, Nieuw-West, Hoogkerk-De Dorpen en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg.

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD.

Alcohol

Het gebruik van alcohol onder de geënquêteerde jongeren ligt hoger dan het softdrugsgebruik. Van de jongeren heeft 18% in Beijum geen alcohol gedronken in de vier weken voorafgaand aan de enquête (tabel 2.4). In Lewenborg en de overige wijken gaat het hierbij om respectievelijk 16% en 13%. In de afgelopen vier weken heeft 55% van de jongeren in Beijum één tot 20 keer alcohol genuttigd, terwijl dit voor 49% van de jongeren in de overige wijken geldt en voor 47% in Lewenborg. Het percentage dat 20 keer of vaker alcohol heeft gedronken is gering.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Tabel 2.4 Afgelopen vier weken alcohol gebruikt

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken*	
	n	%	n	%	n	%
Nooit	22	16	32	18	132	13
1-19 keer	67	47	97	55	485	49
20 keer of vaker	5	4	0	0	25	3
n.v.t.	47	33	48	27	347	35
Totaal	141	100	177	100	989	100

* De overige wijken bestaan uit: Centrum, Oranje-Schilderwijk, Oud-Zuid, Nieuw-Zuid corporatief, Oosterpark, Korreweg-De Hoogte, Nieuw-Oost, Paddepoel, Vinkhuizen, Nieuw-West, Hoogkerk-De Dorpen en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg.
Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD.

Daarnaast is gevraagd of de jongeren de afgelopen vier weken per gelegenheid wel eens vijf alcoholhoudende drankjes hebben genuttigd. In Lewenburg en Beijum komt dit vaker voor dan in de overige wijken (tabel 2.5). Bijna de helft van de jongeren in Lewenburg (46%) en Beijum (49%) hebben dit één keer of vaker gedaan, terwijl dit voor een derde (33%) van de jongeren in de overige wijken geldt.

Tabel 2.5 Afgelopen vier weken vijf drankjes alcohol per gelegenheid gedronken

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken*	
	n	%	n	%	n	%
nooit	28	20	43	24	304	31
1-8 keer	54	40	86	47	313	31
9 keer of vaker	8	6	3	2	27	3
n.v.t.	47	34	48	27	347	35
Totaal	137	100	180	100	991	100

* De overige wijken bestaan uit: Centrum, Oranje-Schilderwijk, Oud-Zuid, Nieuw-Zuid corporatief, Oosterpark, Korreweg-De Hoogte, Nieuw-Oost, Paddepoel, Vinkhuizen, Nieuw-West, Hoogkerk-De Dorpen en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg.
Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD.

Overige middelen

Naast het gebruik van softdrugs en alcohol is de jongeren ook gevraagd of zij de vier weken voorafgaand aan de enquête middelen als amfetamine, cocaïne, heroïne of GHB hebben gebruikt. Hieruit blijkt dat dat nauwelijks voorkomt (tabel 2.6). Over alle wijken gerekend heeft 97% tot 100% de afgelopen vier weken geen van deze middelen gebruikt. In absolute aantallen hebben over alle wijken genomen 21 respondenten in de vier weken voorafgaand aan de enquête wel eens cocaïne gebruikt, terwijl 11 jongeren wel eens GHB hebben gebruikt. Zeven jongeren hebben wel eens amfetaminen gebruikt, terwijl zes jongeren zeggen heroïne te hebben gebruikt. Per wijk gaat het daarbij steeds om één tot drie jongeren.

Tabel 2.6 Afgelopen vier weken geen overige middelen gebruikt

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken*	
	n	%	n	%	n	%
Cocaïne	136	97	175	98	959	98
Amfetaminen	137	98	178	100	964	99
GHB	137	98	178	100	959	99
Heroïne	139	100	175	98	965	100

* De overige wijken bestaan uit: Centrum, Oranje-Schilderwijk, Oud-Zuid, Nieuw-Zuid corporatief, Oosterpark, Korreweg-De Hoogte, Nieuw-Oost, Paddepoel, Vinkhuizen, Nieuw-West, Hoogkerk-De Dorpen en Oosterhoogebrug-Ulgersmaborg.
Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Jeugdpeiling⁷

Ter onderbouwing van het jeugdbeleid van de gemeente Groningen wordt elke vier jaar een Jeugdpeiling gehouden. Het doel van de Jeugdpeiling is trends in kaart te brengen in leefsituatie, leefstijl en riskante gewoonten van jongeren. De resultaten van de Jeugdpeiling worden meegenomen in de nota Integraal Jeugdbeleid van de gemeente. De Jeugdpeiling wordt uitgevoerd door de afdeling Onderzoek en Statistiek van de gemeente Groningen. Voor deze peiling wordt per leeftijdscategorie per wijk een afzonderlijke steekproef getrokken uit de Gemeentelijke BasisAdministratie (GBA). Tijdens de Jeugdpeiling 2010 hebben in het voorjaar van 2010 2.649 jongeren tussen 12 en 17 jaar een internetvragenlijst ingevuld. Hiervan zijn 244 uit Beijum afkomstig, terwijl 206 jongeren uit Lewenborg hebben meegewerkt. In de overige wijken hebben bijna 2.200 jongeren aan de Jeugdpeiling deelgenomen. Het aantal meisjes en jongens is nagenoeg gelijk verdeeld. In Beijum en Lewenborg hebben enigszins meer 12 en 13 jarigen aan het onderzoek meegedaan dan in de overige wijken (tabel 2.7).

Tabel 2.7 Leeftijdverdeling Jeugdpeiling 2010

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	N	%	n	%
12-13 jaar	76	37	85	35	660	30
14-15 jaar	64	31	75	31	689	32
16-18 jaar	67	32	84	34	838	38
Totaal	207	100	244	100	2187	100

Bron: Jeugdpeiling 2010, Onderzoek en Statistiek Groningen

Het aantal allochtonen dat in Lewenborg en Beijum heeft deelgenomen aan de Jeugdpeiling ligt iets hoger dan in de overige wijken. In Lewenborg is 25% van de geënquêteerden van allochtone afkomst, in Beijum gaat het om 27%, terwijl in de overige wijken 22% van de jongeren van allochtone afkomst is.

Middelengebruik

In de Jeugdpeiling wordt gevraagd in hoeverre de geënquêteerden wel eens genotsmiddelen gebruiken. In tabel 2.8 is te zien dat alcohol het meest voorkomende middel is dat door jongeren wordt gebruikt.

Tabel 2.8 Gebruik genotsmiddelen Jeugdpeiling 2010

	Lewenborg				Beijum				Totaal overige wijken			
	Ja		Nee		Ja		Nee		Ja		Nee	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alcohol	77	39	121	61	83	35	153	65	1003	48	1101	52
Hasj of weed	26	13	173	87	45	19	193	81	386	18	1730	82
Cocaine	1	1	198	99	2	1	235	99	14	0	2129	100
GHB	0	0	197	100	2	1	235	99	7	0	2136	100
XTC	2	1	195	99	3	1	236	99	29	1	2109	99
Speed/ amfetamine	0	0	197	100	2	1	236	99	11	1	2127	99
Heroïne	0	0	197	100	0	0	238	100	1	0	2138	100
LSD	0	0	197	100	0	0	237	100	4	0	2131	100
Paddo's	2	1	195	99	2	1	237	99	21	1	2113	99

Bron: Jeugdpeiling 2010, Onderzoek en Statistiek Groningen.

⁷ Ten behoeve van ons onderzoek heeft Onderzoek en Statistiek aanvullende gegevens aangeleverd. In de publicatie van de Jeugdpeiling wordt geen onderscheid naar wijkniveau gemaakt voor het gebruik van genotsmiddelen. Voor ons onderzoek is die uitsplitsing wel verkregen.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

In de overige wijken komt het drinken van alcohol overigens vaker voor dan in Beijum en Lewenborg. Het softdrugs gebruik ligt in Lewenborg iets lager dan in de overige wijken en Beijum. In Beijum heeft 19% van de geënquêteerde jongeren aangegeven softdrugs te hebben gebruikt, terwijl dit in Lewenborg 13% betreft. In de overige wijken ligt dit percentage op 18%. De overige middelen worden, als ze al worden gebruikt, hooguit door 1% van de geënquêteerden gebruikt.

2.3 Overlast

In deze paragraaf worden de gegevens besproken die zijn verkregen van het Meldpunt Zorg en Overlast en de regiopolitie Groningen.

Meldpunt Zorg en Overlast

Het Meldpunt Zorg en Overlast heeft over het jaar 2010 uitgezocht hoeveel van de meldingen in dat jaar betrekking hebben op jongeren c.q. overlast door jongeren. In tabel 2.9 is te zien dat er in Lewenborg 42 meldingen zijn gedaan waarbij op de een of andere manier jongeren zijn betrokken. In Beijum gaat het om 31 meldingen, terwijl in de overige drie wijken van Noorddijk 50 meldingen zijn gedaan van overlast veroorzaakt door jongeren. In Lewenborg hebben de meeste meldingen betrekking op voetballende jongeren en baldadigheid, in Beijum gaat het meestal om afval, gevolgd door samenscholing door jongeren. In de overige wijken in Noorddijk hebben de meldingen voornamelijk betrekking op lawaai-overlast door jongeren. Meldingen over blowen komen niet of nauwelijks voor.

Tabel 2.9 Meldingen bij Meldpunt Zorg en Overlast met betrekking tot jeugd en jongeren 2010

	Lewenborg		Beijum		Overig Noorddijk*	
	n	%	n	%	n	%
Afval	6	14	11	36	6	12
Baldadigheid	9	21	2	7	3	6
Bedreiging	-	0	2	3	-	0
Blowen	1	2	-	0	-	0
Drinken	-	0	-	0	1	2
Lawaai	4	10	6	19	39	78
Parkeren	1	2	-	0	-	0
Samenscholen	2	5	9	29	-	0
Treiteren	3	7	-	0	-	0
Veiligheid	1	2	-	0	-	0
Verkeer	1	2	-	0	-	0
Vernieling	2	5	1	3	1	2
Voetballen	11	26	1	3	-	0
Zorg	1	2	-	0	-	0
Totaal	42	100	31	100	50	100

*Overig Noorddijk bestaat uit: Oosterhoogebrug, Ruischerbrug en Ulgersmaborg.
Bron: Meldpunt Zorg en Overlast.

Regiopolitie Groningen

Bij de politie zijn gegevens uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH) verkregen.⁸ Hierin staan allerlei meldingen met betrekking tot overtredingen van de APV vermeld. Daarbij is geselecteerd op jongeren die in Beijum of Lewenborg staan geregistreerd voor een druggerelateerde melding.

⁸ Bij de politie zijn ook gegevens opgevraagd uit het Herkenningsstelsel (HKS) waarin verdachten van misdrijven staan geregistreerd. In dit systeem zijn echter geen harddrugsgebruikende jongeren uit Beijum en Lewenborg aangetroffen.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

In de BVH staan in 2010 drie jongeren in de leeftijd van 12 tot 17 jaar geregistreerd (twee uit Lewenborg, één uit Beijum), terwijl er 19 jongeren in de leeftijd 18 tot 23 jaar bekend zijn in dit systeem (14 uit Lewenborg en vijf uit Beijum). In totaal gaat het om 18 jongens en vier meisjes. In tabel 2.10 wordt een nadere specificering van de leeftijd gegeven. Daaruit blijkt dat de meeste jongeren 20 jaar of ouder zijn.

Tabel 2.10 Leeftijdverdeling jongeren in BVH met relatie tot drugs 2010

	Lewenborg		Beijum		Totaal	
	n	%	n	%	n	%
12-13	1	7	1	14	2	9
14-15	-	0	1	14	1	5
16-17	-	0	-	0	-	0
18-19	-	0	2	29	2	9
20-21	8	53	2	29	10	45
22-23	6	40	1	14	7	32
Totaal	15	100	7	100	22	100

Bron: Regiopolitie Groningen.

Uit de BVH blijkt de zogenoemde maatschappelijke klasse, de aard van de melding, waarvoor de jongeren in aanraking zijn geweest met de politie. In tabel 2.11 is te zien dat de jongeren in Lewenborg zich voornamelijk schuldig hebben gemaakt aan het bezit van softdrugs en het vervaardigen van softdrugs, terwijl de jongeren in Beijum vooral voor handel in softdrugs en overlast in verband met drugs zijn geregistreerd.

Tabel 2.11 Maatschappelijke klasse meldingen 12-23 jarigen BVH 2010

	Lewenborg		Beijum		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Bezit softdrugs	6	40	-	0	6	27
Handel in softdrugs	3	20	2	29	5	23
Overlast ivm drugs	1	7	2	29	3	14
Vervaardigen softdrugs	5	33	-	0	5	23
Aantreffen drugs	-	0	1	14	1	4
Bezit harddrugs	-	0	1	14	1	4
Overige drugsdelicten	-	0	1	14	1	4
Totaal	15	100	7	100	22	100

Bron: Regiopolitie Groningen.

Brandhaarden drugshandel

Om te bepalen op welke locaties in Beijum en Lewenborg de meeste drugshandel plaatsvindt zijn bij de politie alle incidenten in 2010 opgevraagd met betrekking tot drugshandel in Beijum en Lewenborg, waarbij zowel jongeren als volwassenen betrokken zijn. In totaal zijn 11 incidenten geregistreerd met betrekking tot handel in soft- of harddrugs. Met behulp van deze registratiegegevens zijn geen brandhaarden van drugshandel aan te wijzen.⁹ Ook met behulp van meldingen bij Meldpunt Zorg en Overlast zijn geen brandhaarden van drugshandel (waarbij jongeren betrokken zijn) vast te stellen.

⁹ Onder brandhaarden wordt het volgende verstaan: straten waar drie of meer incidenten met betrekking tot drugshandel zijn geregistreerd.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

2.4 Verslavingszorg

Van de verslavingszorginstelling voor Groningen, Friesland en Drenthe, Verslavingszorg Noord Nederland (VNN), zijn enkele gegevens verkregen over het aantal jongeren dat bij deze instelling in het systeem voorkomt. Dit betekent dat deze jongeren voor een verslavingsprobleem contact hebben gehad met VNN. Daarbij is geen onderscheid naar wijkniveau mogelijk. In tabel 2.12 is te zien dat er in Groningen in 2010 in totaal 147 jongeren contact hebben gehad met VNN. Ter vergelijking zijn ook de gegevens over de andere twee hoofdsteden in het werkgebied van VNN weergegeven. In Leeuwarden gaat het om 104 jongeren, in Assen om 50 jongeren. Een probleem met het gebruik van softdrugs blijkt de meest voorkomende reden voor jongeren om contact te zoeken met VNN.

Tabel 2.12 Primaire verslavingsproblematiek jongeren t/m 23 jaar 2010

	Groningen		Assen		Leeuwarden	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Harddrugs	17	12	5	10	18	17
Alcohol	19	13	4	8	15	14
Cannabis	82	56	30	60	47	45
Resterende middelen	0	-	0	-	2	2
Gokken	5	3	0	-	2	2
Onbekend	24	16	11	22	20	19
Totaal	147	100	50	100	104	100

Bron: Verslavingszorg Noord Nederland.

De gemiddelde leeftijd van de jongeren die contact hebben gehad met VNN verschilt enigszins per problematiek (tabel 2.13). De softdrugsgebruikers zijn gemiddeld het jongst.

Tabel 2.13 Primaire verslavingsproblematiek naar gemiddelde leeftijd 2010

	Groningen	Assen	Leeuwarden
Harddrugs	20	21	21
Alcohol	21	20	20
Cannabis	19	19	20
Resterende middelen	-	-	21
Gokken	20	-	20
Onbekend	20	18	18
Totaal	20	19	20

Bron: Verslavingszorg Noord Nederland.

Uit tabel 2.14 is op te maken dat met name in Groningen en Assen vooral jongens contact hebben gehad met VNN. In Leeuwarden zijn er relatief gezien meer meisjes.

Tabel 2.14 Primaire verslavingsproblematiek naar geslacht 2010, in %

	Groningen		Assen		Leeuwarden	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
Harddrugs	53	47	60	40	61	39
Alcohol	63	37	75	25	67	33
Cannabis	81	19	73	27	83	17
Resterende middelen	-	-	-	-	50	50
Gokken	100	0	-	-	100	0
Onbekend	84	17	82	18	55	45

Bron: Verslavingszorg Noord Nederland.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

2.5 Resumé

Er zijn zowel landelijke als lokale prevalentie cijfers van middelengebruik onder jongeren in diverse onderzoeken terug te vinden. Niet bij alle onderzoeken worden echter dezelfde leeftijdscategorieën gehanteerd, terwijl bij het ene onderzoek jongeren in het algemeen worden benaderd voor een enquête en bij het andere onderzoek alleen scholieren deelnemen. Ook hebben niet alle onderzoeken in hetzelfde jaar plaatsgevonden. Hierdoor is de vergelijking tussen de beschikbare gegevens niet altijd goed te maken. Gegevens die in grote lijnen zijn te vergelijken zijn de uitkomsten van het landelijke Peilstationonderzoek en de Groningse Jeugdgezondheidsenquête. Beide zijn onder jongeren in het voortgezet onderwijs afgenomen. Daaruit blijkt dat van de schoolgaande jongeren landelijk de helft (51%) in de maand voorafgaand aan het onderzoek alcohol heeft gedronken. In Lewenborg en Beijum gaat het onder de schoolgaande jongeren om respectievelijk 51% en 55%. Landelijk heeft 17% van de schoolgaande jongeren ooit wel eens softdrugs gebruikt, in Lewenborg en Beijum gaat het om aanzienlijk meer jongeren, namelijk 39%. Ook het gebruik van softdrugs in de afgelopen maand ligt in Lewenborg (22%) en Beijum (26%) beduidend hoger dan landelijk (7%). Op basis van de resultaten uit de Jeugdpeiling en de Jeugdgezondheidsenquête kan worden geschat dat er in Lewenborg tussen de 80 tot 140 minderjarige jongeren (12 tot en met 17 jaar) wel eens softdrugs gebruiken, terwijl het aantal minderjarige blowers in Beijum tussen de 200 tot 270 jongeren wordt geschat. Over het middelengebruik onder meerderjarige jongeren (18 tot en met 23 jaar) in Beijum en Lewenborg kan met behulp van de bestaande onderzoeken niets worden gezegd.

Softdrugsgebruik komt vaker voor onder kwetsbare jongeren. Onder kwetsbare jongeren wordt het volgende verstaan: jongeren met spijbelgedrag; vroegtijdig schoolverlaters; en zwerfjongeren. Ons recente onderzoek in Rotterdam naar middelengebruik onder jongeren toont aan dat de prevalentie van actueel softdrugsgebruik onder kwetsbare jongere drie keer zo hoog ligt als onder hun schoolgaande leeftijdgenoten. Bovendien schatten kwetsbare jongeren de gezondheidsrisico's en de verslavende werking van hasj en wiet aanzienlijk lager in dan hun schoolgaande leeftijdgenoten. In hoeverre het hoge softdrugsgebruik in Beijum en Lewenborg is toe te schrijven aan het al dan niet kwetsbaar zijn, is moeilijk in te schatten. Wel is duidelijk dat de sociaal economische status van de inwoners in Beijum en Lewenborg (opleidingsniveau, aantal uitkeringsgerechtigden en gemiddeld besteedbaar inkomen) lager ligt dan gemiddeld in Groningen.

In 2010 zijn in totaal 73 meldingen bij het Meldpunt Zorg en Overlast binnengekomen die verband houden met jongeren. In Lewenborg gaat het hierbij voornamelijk om voetballende jongeren en om baldadig gedrag, terwijl in Beijum meestal sprake is van afval en samenscholing. Verder blijken 22 jongeren uit Lewenborg en Beijum met de politie in aanraking te zijn geweest in verband met drugsgerelateerde zaken. In totaal zijn in de gemeente Groningen 147 jongeren in contact geweest met de verslavingszorg (VNN). Hiervan heeft 56% problemen met het gebruik van softdrugs, 13% met alcohol en 12% met harddrugs. De gemiddelde leeftijd van de jongeren die in Groningen in contact zijn geweest met VNN is 20 jaar.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

3. MENING BETROKKENEN

In dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de (wetenschappelijke) landelijke bevindingen over jongeren en middelengebruik. Vervolgens wordt een beeld gegeven van de ervaringen van de betrokkenen in Noordijk over het middelengebruik door jongeren in Beijum en Lewenborg. De laatstgenoemde informatie is afkomstig uit gesprekken met 13 Groningse sleutelinformanten uit het jeugd- en jongerenwerk, de verslavingszorg en de politie.

3.1 Landelijke bevindingen

In deze paragraaf wordt aan de hand van wetenschappelijke literatuur de aard en gevolgen van middelengebruik onder jongeren omschreven. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in: softdrugsgebruik; alcoholgebruik; en het gebruik van overige middelen.

Softdrugs

Cannabis werkt zowel verdovend als bewustzijnsveranderend. Cannabisgebruik zorgt voor het ontspannen van de spieren, terwijl de waarneming verandert. Daarnaast leidt het gebruik van cannabis tot het verminderen van het reactievermogen, het concentratievermogen en het korte termijn geheugen. Het gebruik van cannabis wordt veelal ervaren als rustgevend, ontspannend en geestverruimend (Van Laar e.a. 2010). Andere korte termijn risico's van cannabisgebruik zijn: hoofdpijn en duizeligheid; angst, somberheid, en/of paniek; misselijkheid, flauwvallen en andere lichamelijke klachten; en een snelle hartslag en lage bloeddruk (www.trimbos.nl).

Daarnaast zijn er ook enkele lange termijn risico's te benoemen. Verslaving is hier één van. Bij regelmatig gebruik kan men de controle verliezen over het gebruik. Het verlangen om cannabis te gebruiken is dan zo sterk dat andere zaken minder belangrijk worden. Wanneer men veel en vaak cannabis gebruikt kan men last krijgen van slapeloosheid, somberheid, concentratieproblemen en andere klachten. Een ander risico is de schade aan de luchtwegen veroorzaakt door cannabisgebruik, wat mogelijk kan leiden op een verhoogde kans op longkanker bij chronisch zwaar gebruik. Daarnaast versterkt het gebruik van cannabis de klachten van mensen met een psychische stoornis (zoals depressie, angstklachten of schizofrenie). Mensen die gevoelig zijn voor psychische stoornissen, bijvoorbeeld mensen bij wie psychische klachten in de familie zitten, kunnen voor het eerst last krijgen van deze stoornissen door het gebruik van cannabis (www.trimbos.nl).

Het gebruik van cannabis in (voornamelijk) hoge doses kan leiden tot angst, paniek en psychotische symptomen. Volgens de Nationale Drugs Monitor 2009 is er toenemend bewijs dat gebruik van cannabis door jongeren het risico op latere psychotische stoornissen vergroot. Cannabis met een hoog THC-gehalte lijkt hierbij een hoger risico te hebben dan cannabis met een lage concentratie.

Verbanden

Het effect van cannabis wordt niet alleen bepaald door het middel zelf, maar ook door persoonsgebonden factoren zoals: verwachting; ervaring met het middel; en ziektegeschiedenis. Daarnaast speelt de omgeving waarin de cannabis wordt gebruikt ook een grote rol (rustig, druk, vertrouwd, onveilig). De effecten kunnen daarom per persoon

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

verschillen (www.trimbos.nl). Het gebruik van cannabis heeft invloed op schooluitval. Frequent cannabisgebruik leidt tot meer spijbelen en minder motivatie vergeleken met niet frequent gebruik. Het gebruik van cannabis heeft een direct effect op het leervermogen, maar de relatie tussen cannabisgebruik en schooluitval kan ook worden verklaard door de sociale context. De sociale context van jongeren die cannabis gebruiken heeft een negatieve invloed op schoolprestaties doordat deze jongeren wellicht vaker aansluiting zoeken bij andere jongeren met 'anticonventioneel' gedrag waar leren en presteren niet de norm is (Ter Borg e.a. 2009).

Scholieren die cannabis gebruiken vertonen vaker agressief en delinquent gedrag dan leeftijdsgenoten die niet blowen (Van Laar e.a. 2010). Dit verband is sterker naarmate de frequentie van het gebruik toeneemt.

Voor bepaalde (kwetsbare) groepen zoals jongeren zijn de risico's van het gebruik van alcohol en drugs groter. Er zijn aanwijzingen dat het gebruik van drugs een verstrend effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen. Op jonge leeftijd beginnen met het gebruik van alcohol en drugs vergroot de kans op verslaving op latere leeftijd (www.trimbos.nl).

Zoals in het voorgaande hoofdstuk aangegeven, komt softdrugsgebruik vaker voor onder kwetsbare jongeren. Een recent onderzoek in Rotterdam naar middelengebruik onder jongeren toont aan dat de prevalentie van actueel softdrugsgebruik onder kwetsbare jongere drie keer zo hoog ligt als onder hun schoolgaande leeftijdgenoten (Bieleman e.a. 2010). Daarbij schatten kwetsbare jongeren de gezondheidsrisico's en de verslavende werking van softdrugs aanzienlijk lager in dan hun schoolgaande leeftijdgenoten.

Alcohol

Het gebruik van alcohol door jongeren heeft verschillende gevolgen, zowel individueel als voor de omgeving van de jongeren. De lichamelijke effecten en veranderingen in gedrag hangen veelal samen met de BAC. De BAC (bloed alcohol concentratie) bepaalt het effect van alcohol op het lichaam. Een lage BAC zorgt voor een aangenaam, relaxed en vrolijk gevoel. Bij een hoge BAC kan er sprake zijn van duizeligheid, braken, slaperigheid, bewustzijnsverlies, tijdelijk geheugenverlies, slecht seksueel functioneren en hoofdpijn (Van Hasselt e.a. 2010).

Het gebruik van alcohol heeft invloed op verschillende organen zoals de hersenen, de lever, de maag en hart- en bloedvaten. Het effect op de hersenen is bij jongeren erg groot. Alcohol verstoort namelijk het groeiproces van de hersenen. De hersenen ontwikkelen zich tot ongeveer het 24^e levensjaar. Bij kinderen die vroeg beginnen met het drinken van alcohol (vanaf ongeveer 12/13 jaar) blijft de groei van de hersenen achter vergeleken met kinderen die niet drinken. Na een aantal jaren kunnen zij minder goed onthouden, concentreren en leren dan kinderen die niet drinken (www.trimbos.nl).

Verdurmen e.a. (2006) en Boelema e.a. (2009) hebben een groot aantal studies op een rij gezet naar alcoholgebruik en de ontwikkeling van de hersenen. Daaruit blijkt onder meer het volgende: tijdens de adolescentie vinden in de hersenen belangrijke ontwikkelingen plaats. De hersenen van jonge mensen blijken, juist omdat zij nog in ontwikkeling zijn, extra kwetsbaar voor de invloed van alcohol. Er zijn aanwijzingen dat zwaar drinken op jonge leeftijd de opbouw van specialisatie van de hersenen en hersendelen in de periode van groei remt, en activiteit in bepaalde gedeelten van de hersenen vermindert.

De geestelijke effecten van alcoholgebruik bestaan onder andere uit: emotionele ontlasting; spraakzamer worden; verminderde reactiesnelheid; loslaten van remmingen;

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

zelfoverschatting; verstoord beoordelingsvermogen (ook in het verkeer); verminderde werking van het geheugen; en minder stress- en pijngevoelens. Door het drinken van alcohol voelen jongeren zich vaak losser, zijn spraakzamer, zien minder risico's en verliezen de controle over zichzelf. Ze durven meer door alcohol en doen ze ook eerder dingen die ze zonder alcohol niet zouden doen. Het ontremmende effect van alcohol zorgt niet alleen voor het verminderen van de controle, maar ook het reactievermogen neemt af (www.trimbos.nl).

Alcoholgebruik verhoogt het risico op verminderd sociaal welzijn, opzettelijke en niet-opzettelijke verwondingen en neuro-psychiatrische aandoeningen. Bij verminderd sociaal welzijn gaat het onder andere om negatieve sociale consequenties (somber, minder energie om dingen te ondernemen) en verminderde arbeidsprestaties. Opzettelijke en niet-opzettelijke verwondingen uit zich in crimineel gedrag, rijden onder invloed, ongevallen en suicide. Voor crimineel gedrag, ongevallen en suicide is het verband met binge drinken sterker dan met alcoholgebruik in het algemeen. Bij neuropsychiatrische aandoeningen gaat het om angst en slaapstoornissen, depressie, alcoholafhankelijkheid, zenuw schade, hersenschade, cognitieve schade en dementie. Zenuw schade en hersenschade treden vooral op bij mensen met langdurig zeer hoog alcoholgebruik (www.trimbos.nl).

Het risico op gezondheidsschade door alcohol hangt af van het totale alcoholgebruik van de drinker, maar ook van het drinkpatroon dat iemand heeft. Het drinkpatroon houdt in hoeveel alcohol iemand per keer drinkt en hoe vaak. In het algemeen geldt (www.nationaalkompas.nl):

- hoe hoger de totale consumptie van alcohol, hoe groter het risico op schade;
- hoe meer alcohol per keer wordt gedronken, des te ernstiger de schade (de aandoening of verwonding).

Verbanden

Ter Bogt e.a (2009) geven in hun onderzoek naar middelengebruik en voortijdig schoolverlaten aan dat de belangrijkste uitkomst is dat er verbanden zijn gevonden tussen enerzijds alcoholconsumptie, dronkenschap en cannabisgebruik en anderzijds spijbelen, schoolprestaties en motivatie. Over de hele linie blijkt spijbelen het beste verklaard te worden door middelengebruik. Middelengebruik is dus in ieder geval gerelateerd aan problemen op school en daarmee, naar alle waarschijnlijkheid, ook aan schooluitval.

Wekelijks drinkende 12- tot 16-jarige leerlingen vertonen meer delinquent en agressief gedrag dan jongeren die niet wekelijks drinken (Van Laar e.a. 2010). Er is hierbij geen verschil tussen jongens en meisjes. Bij jongeren van 12 en 13 jaar hangt het wekelijks gebruik van alcohol samen met somatische klachten en angst en depressie. In een onderzoek van INTRAVAl naar jongeren, middelengebruik en agressie tijdens uitgaan noemen zowel de jongeren als de horeca-ondernemers alcohol als belangrijkste factor van agressie (Bieleman e.a. 1998). Alcohol heeft vooral een agressie-versterkend effect wanneer mensen gefrustreerd zijn. Uit de enquêtes blijkt dat onder daders en slachtoffers in verhouding meer excessieve drinkers (en drugsgebruikers) zijn dan onder degenen die geen dader of slachtoffer zijn geweest. Verder vertonen grote groepen jongens vaker agressief gedrag. Groepsdruk speelt daarbij een belangrijke rol.

Overlast, vernielingen en vechtpartijen kunnen worden veroorzaakt door alcoholmisbruik. Daarnaast gaan jongeren door het gebruik van alcohol vaak luidruchtiger met elkaar praten en discussiëren, hetgeen overlast voor omwonenden kan veroorzaken (www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl). Jongeren die vernielingen plegen zijn dikwijls onder invloed van alcohol. Dat is één van de belangrijkste conclusies van een analyse van 307 dossiers van de politieregio Zuid-Holland-Zuid (Dordrecht en omgeving). Uit het

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

onderzoek blijkt dat vernielingen onder invloed van alcohol vooral gepleegd worden door jongeren die op straat drinken en door jongeren die uit horecagelegenheden komen. De meeste vernielingen worden gepleegd door jongens in de leeftijd van 16 tot 24 jaar. De rol van alcohol is groter naarmate daders ouders zijn. Bij daders tussen de 21 en 30 jaar speelt overmatig alcoholgebruik bijna altijd een cruciale rol, terwijl bij de jongere groep (13-14 jaar) het gebruik van alcohol nauwelijks een factor van betekenis is (www.stap.nl).

Uit de Nationale Drugs Monitor 2009 blijkt dat verschillende studies een gemiddeld tot consistent bewijs hebben gevonden voor het afnemen van alcoholconsumptie door het inkorten van verkooptijden en –dagen en het beperken van verkooppunten.

Overige middelen

Cocaïne, heroïne, amfetamine en XTC zijn soorten harddrugs met elk een ander effect. Het effect van cocaïnegebruik is afhankelijk van de wijze waarop het wordt gebruikt. Wanneer cocaïne wordt gesnoven komt het relatief langzaam in het bloed. Wanneer cocaïne wordt gerookt is het effect al binnen een paar seconden waarneembaar. Cocaïne stimuleert het centrale zenuwstelsel, versnelt de hartslag en ademhaling en verhoogt de bloeddruk. Gebruikers ervaren een groter uithoudingsvermogen, gevoelens van honger en vermoeidheid verdwijnen, pijn wordt minder snel gevoeld, men voelt zich opgewekt en vrolijk, ervaart meer energie en denkt de hele wereld aan te kunnen (www.trimbos.nl). Hoge doses cocaïne kan de hartfrequentie en de bloeddruk verhogen. Gevolgen zijn onder andere ook ontstekingen aan de slijmvliezen en oververmoeidheid (Van Laar e.a. 2010).

Heroïne verdooft het centrale zenuwstelsel. Het is één van de weinige drugs waar gebruikers (snel) lichamelijk afhankelijk van kunnen worden. Heroïne wordt meestal gerookt. Daarbij wordt het poeder op aluminiumfolie gelegd en met een aansteker verhit. De dampen die vervolgens vrijkomen worden door een kokertje opgezogen en komen rechtstreeks in de longen. Heroïne werkt onder meer pijnstillend, verlaagt de hartslag, vermindert de ademhaling en versuft. Gebruikers ervaren veelal een gelukkig gevoel en verdriet, pijn en angstgevoelens verdwijnen grotendeels (www.trimbos.nl).

Amfetamine is een langwerkend stimulerend middel. De beschikbare energie neemt na gebruik fors toe. Speed is de straatnaam voor amfetamine. Amfetamine wordt meestal gesnoven of geslikt. De effecten van het gebruik van amfetamine zijn onder andere: toename van energie; alertheid en zelfvertrouwen; verminderde zelfkritiek; onderdrukken van vermoeidheid, eetlust en hongergevoel; en verhogen van hartslag en bloeddruk. Na het gebruik van amfetamine treedt vaak vermoeidheid op en heeft de gebruiker hetzelfde gevoel als van een kater (www.trimbos.nl).

XTC werkt enerzijds stimulerend en opwekkend, anderzijds is er sprake van een bewustzijnsveranderend effect. De waarneming wordt intenser en het gevoel van verbondenheid met anderen neemt toe (www.trimbos.nl). Het gebruik van XTC kan mogelijk leiden tot (langdurige) verstoring van de hersenfuncties (voornamelijk het geheugen, concentratievermogen en stemming worden beïnvloed). Het is nog niet duidelijk of schade kan worden hersteld. Hersenschade kan optreden door oververhitting na gebruik van XTC in een warme omgeving (Van Laar e.a. 2010).

Multigebruik, criminaliteit en overlast

Cannabisgebruikers gebruiken vaker andere middelen dan niet-cannabisgebruikers. Zij scoren hoog op het drinken van vijf of meer glazen alcohol in de afgelopen maand, dagelijks roken en ooitgebruik van harddrugs (Van Laar e.a. 2010).

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Het gebruik van meerdere middelen kan worden verklaard door: de makkelijkere beschikbaarheid van andere drugs (bijvoorbeeld via vrienden); culturele factoren en 'normalisering' van drugsgebruik in bepaalde setting; en de farmacologische effecten waardoor middelen elkaar kunnen versterken of verzwakken (Van Laar e.a. 2010).

De relatie tussen drugsgebruik en agressie en geweld is minder duidelijk dan de relatie tussen alcohol en geweld. In Nederland komt drugsgerelateerd geweld onder jongeren minder vaak voor dan alcoholgerelateerd geweld (Van Laar e.a. 2010). Uit het onderzoek van INTRAVAl naar jongeren, middelengebruik en agressie tijdens uitgaan blijkt dat het in 14% van de gevallen gaat om een combinatie tussen alcohol en drugs (versus 84% van de gevallen waarbij het alleen om alcoholgebruik gaat) (Bieleman e.a. 1998).

De relatie tussen drugsgebruik door jongeren en criminaliteit is niet eenduidig. Drugsgebruik gaat samen met criminaliteit, maar de causaliteit is niet duidelijk. De Nationale Drugs Monitor stelt dat er vooral een sterke samenhang is tussen het gebruik van amfetamine en cocaïne en criminaliteit. Uit een studie in Zweden die in deze monitor wordt aangehaald blijkt dat jongeren die voor hun 18^e levensjaar drugs (zowel soft- als harddrugs) gebruiken, meer kans hebben op het plegen van een delict op latere leeftijd dan jongeren die geen drugs gebruiken. Een mogelijk verklaring is dat drugsgebruikers in een subcultuur terecht komen waarin crimineel gedrag normaal is. Een andere verklaring is dat zowel criminaliteit als drugsgebruik voortkomen uit impulsief gedrag (Van Laar e.a. 2010).

Uit de Monitor Coffeeshopbeleid Rotterdam blijkt dat bewoners rondom coffeeshops die ongeveer een jaar daarvoor zijn gesloten minder drugsoverlast ervaren vergeleken met toen deze nog open waren (Bieleman e.a. 2010b). Ook het aanbod van softdrugs vanuit het niet gedoogde circuit lijkt volgens bewoners en met name passanten na sluiting van 16 coffeeshops te zijn afgenomen.

3.2 Bevindingen Noorddijk

In Noorddijk is met 13 betrokkenen bij jongeren in Beijum en Lewenborg gesproken over de mate waarin zij in aanraking komen met jongeren die middelen gebruiken en welke gevolgen dit heeft. Hieronder wordt achtereenvolgens ingegaan op het aantal jongeren waarop de betrokkenen zicht hebben, de wijze waarop deze jongeren omgaan met middelengebruik, de wijze waarop ze aan de middelen komen, de eventuele overlast die zij veroorzaken en de mate waarin de betrokkenen zich zorgen maken over de situatie. Afgesloten wordt met enkele opmerkingen van de sleutelinformanten over de mogelijke aanpak van middelengebruik door jongeren, naast enkele reeds toegepaste maatregelen.

Aantal jongeren

Meerdere respondenten geven aan dat hun zicht op de jongeren beperkt is. Ze komen vanwege hun functie vaak alleen in aanraking met jongeren die op de een of andere manier problemen hebben. Dit geldt met name voor bijvoorbeeld de jeugdagenten en hulpverleners. Daarnaast zien medewerkers van het jeugd- en jongerenwerk via de jeugdsos en het straathoekwerk wel meer jongeren die niet direct voor problemen zorgen of problemen hebben. Het is echter niet zo dat alle jongeren in Noorddijk de jeugdsos bezoeken of op straat rondhangen. Over het algemeen wordt gezegd dat de jongeren die in de jeugdsos komen niet of nauwelijks met de politie in aanraking komen en nauwelijks op straat rondhangen. Er wordt overigens goed gebruik gemaakt van de jeugdsos; ze voldoen duidelijk aan een behoefte, aldus enkele respondenten.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Omvang

De aantallen jongeren waarop de geïnterviewden zicht hebben variëren sterk per persoon. Zo hebben enkele sleutelinformanten contact met tien tot 15 jongeren in Noorddijk, terwijl anderen zeggen zicht te hebben op ruim 300 tot 500 jongeren in Noorddijk. Uitgaande van de jongeren die op de een of andere wijze in contact komen met het jeugd- en jongerenwerk (al dan niet in de jeugdsosens), de jongeren die door straathoekwerkers en de politie op straat worden aangetroffen en de overlap die tussen de verschillende invalshoeken mogelijk is, wordt er van uitgegaan dat de geïnterviewden gezamenlijk zicht hebben op ruim 500 jongeren. Dit zijn overigens niet allemaal jongeren die met problemen, bijvoorbeeld op het gebied van middelengebruik, kampen.

De jongeren die op straat rondhangen komen over het algemeen uit Noorddijk zelf, hoewel ook jongeren uit bijvoorbeeld Bedum naar Beijum gaan en jongeren uit Harkstede naar Lewenborg. Het gaat hierbij niet om grote aantallen. Meestal kennen de jongeren elkaar van school en zoeken elkaar daarom op.

Groepen

De groepen die in Noorddijk rondhangen zijn kleiner geworden dan in eerdere jaren het geval was. Er wordt daarbij ook overloop tussen Lewenborg en Beijum geconstateerd. Er is met andere woorden geen haat en nijd (meer) tussen de beide wijken. In Oosterhoogebrug verzamelen zich regelmatig zo'n tien tot 15 jongeren op een hangplek. In Beijum en Lewenborg zijn de aantallen logischerwijs aanzienlijk groter. Een aparte groep die zich in Beijum ophoudt zijn jongeren, doorgaans 18 jaar en ouder, van Antilliaanse afkomst. Dit zijn er ongeveer 50.

In Beijum zijn in ieder geval drie bij meerdere respondenten bekende hangplekken. De hanggroepen variëren in grootte van vier tot maximaal 15 personen. Ze zijn er nooit allemaal tegelijk, terwijl er ook vermenging van de groepen plaatsvindt. Het betreffen doorgaans autochtone jongeren. Antillianen vormen een groep op zich, meestal wat ouder qua leeftijd, die zich doorgaans rond hun woonhuizen verzamelen. Daarnaast wordt gesproken over een kleine groep jongeren in Beijum van Poolse afkomst. De groepen die op grond van de Beke-methodiek naar voren zijn gekomen, zijn destijds volgens sleutelinformanten min of meer geforceerd tot stand gekomen.¹ Zo bleek geen van de groepen daadwerkelijk crimineel te zijn, terwijl dit wel als zodanig naar buiten is gebracht.

In Lewenborg zijn meerdere kleine hanggroepen die nauwelijks voor overlast zorgen. Deze groepen bestaan uit minder dan tien personen. Lewenborg wordt als anoniemer gezien door enkele sleutelinformanten. Jongeren kunnen zich er makkelijker ophouden, zonder dat zij in het zicht zijn van omwonenden en/of jongerenwerkers. De jongeren die de jeugdsoos in Lewenborg bezoeken zijn doorgaans enigszins jonger dan de jongeren in Beijum die daar in de jeugdsoos komen.

Ontwikkeling

Meerdere respondenten spreken over een nieuwe generatie jongeren die momenteel in de jeugdsosens komt en op straat kan worden aangetroffen. Dit laatste gebeurt nog niet veelvuldig. Ze zijn over het algemeen nog te jong om zich langdurig op straat en/of in groepen op te houden. Tot zo'n anderhalf jaar geleden bevonden zich veel meer jongeren op straat. De indruk van de sleutelinformanten is dat de problematiek de afgelopen periode is afgenomen.

¹ Met behulp van de zogenoemde Beke-methodiek worden groepen jongeren ingedeeld in hinderlijke groepen, overlastgroepen en criminele groepen op basis van vragenlijsten die door wijkagenten worden ingevuld. Deze methodiek is enkele jaren geleden in alle politieregio's toegepast.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Anderhalf tot twee jaar geleden trokken twee groepen veel aandacht van de betrokkenen: een groep waarin zich leden van de Z-side van FC Groningen bevonden en een groep Antillianen. De eerste groep bestond voornamelijk uit autochtone jongeren van 18 jaar en ouder. De groep is uit elkaar gehaald: twee tot drie hoofdrolspelers in deze groep hebben meegedaan aan een project waardoor ze zich steeds meer afzijdig gingen houden van de groep. De overige groepsleden zijn rond deze periode ook steeds meer hun eigen weg gegaan. Ook in de groep Antillianen is ingegrepen, met name door het gespreid over de stad aanbieden van woonruimte. De huidige groep Antillianen die zich in Beijum bevindt veroorzaakt minder overlast. Wel is het zo dat een deel van hen zich volgens vrijwel alle respondenten bezig houdt met handel in harddrugs. Dit vindt voornamelijk in de binnenstad van Groningen plaats.

Middelengebruik

De sleutelinformanten is gevraagd naar hun visie op het middelengebruik door jongeren in Noorddijk. Hoewel het onderzoek zich in het bijzonder op Beijum en Lewenborg heeft gericht, is over Oosterhoogebrug duidelijk geworden dat de daar aanwezige jongeren vooral (veel) alcohol drinken en zich niet of nauwelijks met het gebruik van (soft)drugs bezig houden. In Beijum en Lewenborg voert het gebruik van softdrugs de boventoon. Vrijwel alle respondenten geven aan dat onder de jongeren waarop zij zicht hebben in Beijum en Lewenborg veelvuldig wordt geblowd. De schattingen van het deel dat softdrugs gebruikt lopen uiteen van 20 tot 80% van de jongeren waarmee zij contact hebben. Daarbij wordt aangegeven dat de jongeren in Beijum zich hiermee meer bezig houden dan de jongeren in Lewenborg. Eén respondent is van mening dat het softdrugsgebruik in Lewenborg vaker voorkomt. Hij noemt de ernst van de situatie in Lewenborg het grootst van alle wijken in de stad. Enkele andere respondenten die ook zicht hebben op andere wijken in de stad, geven aan dat er in Noorddijk meer wordt geblowd dan in de overige stadsdelen.

Wanneer het gemiddelde van de schattingen wordt genomen, dan zou ongeveer de helft van de jongeren waarop de sleutelinformanten zicht hebben blowen. Dit zijn ruim 250 jongeren. Een deel hiervan blowt voornamelijk in het weekend, een kleiner percentage rookt dagelijks meerdere joints. Zo kennen enkele sleutelinformanten jongeren die al voor schooltijd hun eerste joint roken. Over het precieze aantal jongeren dat dit doet kunnen ze echter geen uitspraak doen. Eén respondent noemt een aantal van tien tot 15 jongeren in Noorddijk die met een duidelijke verslavingsproblematiek kampen. Enkele sleutelinformanten geven aan dat wel opgepast moet worden voor de beeldvorming. Hiermee bedoelen zij dat al in een groep van 15 jongeren vier blowen, gauw geneigd wordt te denken dat de hele groep blowt. Dit is lang niet altijd het geval.

Vrijwel alle sleutelinformanten geven aan dat het blowen door de jongeren zelf niet als problematisch wordt gezien. Blowen hoort erbij. Zo zeggen jongeren op de vraag of ze wel eens drugs gebruiken 'nee', maar als vervolgens gevraagd wordt of ze wel eens blowen wordt geantwoord met 'ja natuurlijk'. De nieuwe generatie jongeren in de leeftijd van 12 tot 17 jaar die in de jeugdsosens komt, weet volgens enkele sleutelinformanten veel over het gebruik van alcohol en drugs. Ze praten er onderling over, hebben het over de effecten van het gebruik. In hoeverre ze zelf daadwerkelijk gebruiken is vaak niet duidelijk bij de sleutelinformanten. Wel is volgens hen duidelijk dat de jongere generatie het stoer vindt om drugs of alcohol te gebruiken, het er over te hebben en het idee hebben dat ze er pas bij horen wanneer ze zelf hebben gebruikt.

Overige middelen

Wat betreft het alcoholgebruik door jongeren in Noorddijk wordt opgemerkt dat dit zeker voorkomt, maar in mindere mate dan het softdrugsgebruik. Verschillende sleutelinformanten hebben gehoord dat met name op feestjes veel wordt gedronken, waarbij ook

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

drankjes met een hoog alcoholpercentage (tot 50%, Goldstrike) worden genuttigd. Jongeren in Beijum zouden daarbij vaker alcohol drinken dan jongeren in Lewenborg. Het gebruik van harddrugs komt sporadisch voor. Er wordt wel eens geëxperimenteerd, voornamelijk met GHB en cocaïne. Respondenten die ook zicht hebben op andere dorpen en wijken rond de stad, geven aan dat het GHB gebruik in enkele dorpen vaker voorkomt dan in Noorddijk. Hierbij worden Harkstede, Hoogkerk en Ten Boer bij naam genoemd. Met name heroïne gebruik wordt volgens de geïnterviewden door vrijwel alle jongeren afgekeurd. Heroïne is voor 'junks' en 'losers'.

Verkrijgbaarheid middelen

Veruit de belangrijkste bron waar de jongeren hun softdrugs verkrijgen is de zogenoemde wietkoerier, bezorgdienst voor softdrugs. In Beijum zijn in ieder geval drie wietkoeriers actief, waarvan twee in dezelfde straat zijn gevestigd. In Lewenborg zijn bij sleutelinformanten in ieder geval vier woningen bekend van waaruit in softdrugs wordt gehandeld. Een koeriersdienst in Lewenborg wordt door de koeriers in Beijum niet getolereerd, aldus enkele geïnterviewden.² De koeriersdiensten uit Beijum bezorgen ook in Lewenborg. Voor grotere hoeveelheden zijn ze ook bereid om naar andere wijken in de stad te rijden. De wietkoeriers kunnen in hun bestaan voorzien, omdat er geen coffeeshops in de buurt zijn, terwijl ze ook aan minderjarigen leveren. Zij worden niet zoals bij de coffeeshops het geval is, gecontroleerd op het naleven van leeftijdsgrenzen en maximale verkoophoeveelheden. Volgens meerdere sleutelinformanten is de grootste groep afnemers van de koeriers in de leeftijd van 14 tot 20 jaar. Volwassenen in Noorddijk kiezen er, in tegenstelling tot de jongeren, wel voor om naar de coffeeshops in het centrum te gaan.

Enkele sleutelinformanten geven aan dat de wietkoeriers ook minderjarige jongens inzetten om de softdrugs te bezorgen. Zij lopen minder kans op een strafrechtelijke vervolging wanneer ze door de politie worden aangehouden. Bij de koeriers kunnen 'vijfjes' (halve gram), 'tientjes' (een gram) en 'vijf tientjes' (vijf gram) worden besteld. De afgelopen tijd zijn de koeriers volgens enkele sleutelinformanten voorzichtiger geworden. Voorheen werd elke losse bestelling direct bezorgd. Tegenwoordig worden eerst meerdere bestellingen verzameld, voordat de koerier daadwerkelijk op pad gaat. Daarbij geven de koeriers er steeds meer de voorkeur aan om op een huisadres te bezorgen of op een plek in de openbare ruimte waar omwonenden er geen zicht op hebben.

Hoewel het gebruik van harddrugs door jongeren in Noorddijk nauwelijks voorkomt, zijn er zowel in Lewenborg als in Beijum enkele woningen waar in harddrugs wordt gehandeld. Daarnaast zijn er ongeveer zes of zeven jongens woonachtig in Noorddijk, waarvan bij meerdere sleutelinformanten bekend is dat zij handelen in harddrugs. Deze handel vindt plaats in de binnenstad van Groningen. In Noorddijk worden daarnaast veelvuldig woningen aangetroffen waar zich wietkwekerijen bevinden. In 2010 zijn 262 wietkwekerijen opgerold in Groningen, waarvan zich 94 in de stad bevonden en 20 tot 30 in Noorddijk. In Beijum en Lewenborg komen ongeveer evenveel thuishkwekers voor. In Noorddijk bevinden zich veel grote huizen, terwijl het zich onder de bewoners rond spreekt dat er veel geld met een thuishkwekerij zou zijn te verdienen. Growshops zouden hiervoor alle benodigdheden leveren, komen de benodigde apparatuur installeren en zouden de opbrengst ook weer afnemen. Hoewel het oprollen van deze thuishkwekerijen vaak voorkomt en dit tot grote (financiële) gevolgen kan leiden, bestaat de indruk bij sleutelinformanten dat dit nog geen afdoende afschrikkende werking heeft.

² Zo is de brogger van een jongen in Lewenborg in brand gestoken, nadat hij was begonnen met het bezorgen van softdrugs.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Overlast

De jongerenproblematiek in Noorddijk wordt door enkele sleutelinformanten gerelativeerd. Gezien het hoge aantal jongeren in dit stadsdeel en in vergelijking met andere wijken en dorpen in en rond Groningen, zijn zij van mening dat de jongeren in Noorddijk niet voor veel (meer) problemen zorgen. Daarnaast zijn klachten over jongeren vaak afkomstig van dezelfde bewoners, in totaal vaak niet meer dan een handvol verschillende personen. De grootte van de groep is daarbij bepalend voor de mate van overlast die ze veroorzaken. Verder gaan er regelmatig verhalen over de jongeren rond, waarvoor geen harde bewijzen beschikbaar zijn. Het gaat hierbij om middelengebruik door jongeren, maar ook over hun gedragingen. Het is volgens meerdere respondenten niet zo dat overlast rechtstreeks gekoppeld kan worden aan het gebruik van softdrugs of alcohol.

De overlast die wordt veroorzaakt bestaat meestal uit lawaai, het achterlaten van rommel/afval en/of vernielingen. Eén van de groepen die tot anderhalf jaar geleden in Beijum voor veel overlast zorgde, deed dit onder invloed van alcohol. Bij deze groep waren de overlast en het alcoholgebruik onlosmakelijk met elkaar verbonden. Criminele overlast komt volgens geïnterviewden nauwelijks voor; er zijn in ieder geval geen criminele groepen. Wel komt het voor dat individuele jongeren zich soms schuldig maken aan criminele activiteiten.

Ook de wietkoeriers, ofwel de huizen van waaruit de softdrugs verspreid worden, zorgen wel voor enige overlast. Volgens een sleutelinformant durven de burens hierover echter niet te klagen. Het gaat hierbij vooral over heen en weer rijdende scooters.

Ernst situatie

De sleutelinformanten is ook gevraagd in hoeverre zij zich zorgen maken over het middelengebruik door jongeren in Noorddijk. Hier wordt verschillend over gedacht. Over het algemeen zijn de respondenten van mening dat de reputatie van Lewenborg in dit opzicht beter is dan dat van Beijum. In Beijum is daarbij een onderverdeling te maken in het oostelijke en het westelijke deel. Dit valt samen met de grens van koop- en huurwoningen. De jongeren die in de jeugdsosens komen, worden aangesproken op hun softdrugsgebruik door medewerkers van het jeugd- en jongerenwerk. Daar waar nodig worden jongeren doorverwezen naar de verslavingszorg, maar dit komt volgens de sleutelinformanten nauwelijks voor. De verslavingszorg wordt in dit opzicht meer preventief ingezet: er wordt groepsgewijs voorlichting gegeven of met individuele jongeren wordt een gesprek gevoerd over hun leefsituatie en bijbehorend middelengebruik. Minder zicht is er op de wat oudere jongeren die buiten rondhangen. Dit geldt met name voor groepen Surinaamse en Antilliaanse jongeren, in het bijzonder in Lewenborg. Met deze groepen is moeilijk contact te leggen volgens sleutelinformanten, terwijl ze vaak hebben gezien dat deze jongeren de ene joint na de andere roken.

Meerdere sleutelinformanten geven wel aan zich zorgen te maken over het feit dat jongeren op steeds jongere leeftijd beginnen met blowen. Zo worden 14 en 15 jarigen aangetroffen die wel eens een joint roken. Daarbij wordt het vooral als ernstig gezien dat de jongeren zich zelf niet bewust lijken te zijn van de mogelijke gevolgen van het softdrugsgebruik. De jongeren lijken het gebruik van softdrugs normaal te vinden en het niet als een drugs te zien, terwijl het THC gehalte van softdrugs tegenwoordig erg hoog is en daarmee volgens de respondenten vergelijkbaar wordt met harddrugs. Ook zorgelijk wordt genoemd dat sommige ouders er geen probleem van lijken te maken dat hun kinderen blowen. Enkele sleutelinformanten geven aan dat sommige ouders het juist goed vinden dat hun kinderen blowen omdat ze er rustig van worden.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Jongeren die met meerdere problemen kampen (school, thuissituatie, financiën) gebruiken vaak veelvuldig softdrugs. De sleutelinformanten die dit aangeven, zeggen dat het softdrugs gebruik een negatieve invloed heeft op het mogelijk verbeteren van de leefsituatie van deze jongeren. Het blowen maakt ze inactief en ongemotiveerd. Vooral na hun leerplichtige leeftijd komt deze jongeren vaak weinig uit handen. In hoeverre het blowen de oorzaak is voor slechte schoolprestaties bij de jongere generatie, is voor de informanten niet goed aan te geven. Ze gaan hierbij uit van bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek dat blowen een negatieve invloed heeft op de schoolprestaties. Ze geven daarbij ook aan dat de inwoners van Noorddijk over het algemeen een lage sociaal economische status hebben en dat het gebruik van middelen hier vaker voorkomt dan in gezinnen met een hogere sociaal economische status.

Aanpak

Ten slotte is met de sleutelinformanten besproken in hoeverre er maatregelen getroffen worden en/of nodig zijn om het middelengebruik onder jongeren in Noorddijk te reguleren. Daarbij wordt aangegeven dat de jeugdsoos in Beijum het blowen rond de soos heeft verboden. Op het terrein is binnen de hekken een blowverbod ingesteld. Binnen de soos is het blowen en drinken van alcohol overigens sowieso verboden. Daarnaast is in Beijum een campagne tegen alcoholgebruik gevoerd ('Bist wel wies?'), opgezet en uitgevoerd door het jeugd- en jongerenwerk. Verder wordt elk jaar in de hele stad de week van Liefde en Genot gehouden, waarbij ook voorlichting over middelengebruik plaatsvindt.

Het stopzetten van het zogenoemde 12+ netwerk wordt door enkele sleutelinformanten als gemis ervaren. In dit overleg kwamen allerlei betrokkenen bij de jeugd bijeen om jongeren waarmee problemen werden gesignaleerd te bespreken. Wel is er een Paraat-overleg in Noorddijk. Tweewekelijks worden hierin door medewerkers van het jeugd- en jongerenwerk en de jeugdhulpverlening jongeren besproken die problemen hebben en/of voor overlast zorgen. Deze jongeren, doorgaans staan er zo'n 40 op de te bespreken lijst, komen in het overleg terug totdat ze zijn doorverwezen naar de hulpverlening of totdat ze geen overlast meer bezorgen.

Verder wordt door meerdere respondenten aangegeven dat het goed zou zijn om zo vroeg mogelijk, bij voorkeur in groep 7 en 8 van het basisonderwijs, te beginnen met voorlichting over middelengebruik. Ook wordt opgemerkt dat instellingen standaard in hun intake moeten gaan vragen of de jongere in kwestie middelen gebruikt. Tot nog toe is dit niet het geval, waardoor deze (belangrijke) informatie ontbreekt. Ten slotte geeft één respondent aan dat de verslavingszorg alleen een individueel, doorgaans ambulante, aanbod heeft voor jongeren. Deze respondent is van mening dat het goed zou zijn wanneer er een groepsaanbod voor jongeren zou kunnen worden gerealiseerd, dat ter plekke (in Noorddijk zelf) kan worden aangeboden. Hierdoor wordt het bereik van de verslavingszorg vergroot en de drempel voor jongeren verlaagd.

3.3 Resumé

Wetenschappelijk onderzoek laat onder andere zien dat het gebruik van softdrugs niet zonder risico's is. Er zijn zowel risico's op korte termijn (verdooving, bewustzijnsverandering, diverse lichamelijke effecten) als op lange termijn (verslaving, longproblemen, versterking psychische klachten). Het gebruik van cannabis heeft invloed op schooluitval. Daarnaast vertonen scholieren die cannabis gebruiken vaker agressief en delinquent gedrag dan leeftijdsgenoten die niet blowen. Bovendien wordt door op jonge leeftijd te beginnen met gebruik (ook van alcohol en andere drugs), de kans vergroot op

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

verslaving op latere leeftijd. Er zijn aanwijzingen dat het gebruik van drugs een verstoring effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen. Bij alcoholgebruik is dit effect vastgesteld: alcohol verstoort het groeiproces van de hersenen, die zich tot het 24^e levensjaar ontwikkelen.

Uit gesprekken met sleutelinformanten in Noorddijk blijkt dat de jongeren waar zij zicht op hebben, zo'n 500 in totaal, over het algemeen niet bewust zijn van de risico's van middelengebruik. Blowen wordt door de jongeren niet als iets bijzonders gezien, laat staan als een risico of een probleem. De inschattingen van de verschillende sleutelinformanten leiden tot een aantal van zo'n 250 jongeren in Noorddijk die wel eens blowen. De aantallen jongeren die dagelijks en/of problematisch blowen zijn volgens hen aanzienlijk kleiner. Over het aantal durven zij echter geen uitspraak te doen. Eén sleutelinformant geeft aan zo'n tien tot 15 jongeren te kennen die problematisch blowen. De jongeren blowen vooral op hangplekken, maar ook thuis of op feestjes. Er zijn diverse plekken in Noorddijk waar jongeren elkaar treffen. De softdrugs worden vooral verkregen via de aanwezige wietkoeriers. Deze leveren in Noorddijk aan huis of in de openbare ruimte, ook aan minderjarige klanten.

Het softdrugsgebruik door jongeren in Noorddijk staat niet in direct verband met mogelijke overlast die door jongeren wordt veroorzaakt. De klachten van omwonenden betreffen doorgaans lawaai, het achterlaten van rommel en/of vernielingen. De mate waarin de sleutelinformanten zich zorgen maken over het middelengebruik door jongeren in Noorddijk verschilt. Enerzijds wordt opgemerkt dat de situatie in Noorddijk niet afwijkt van de situatie in andere wijken in de stad, anderzijds wordt Lewenborg de wijk met de grootste problematiek op dit gebied genoemd. Zorgelijke aspecten die door betrokkenen naar voren worden gebracht zijn de steeds jongere leeftijd waarop wordt begonnen met blowen, de onwetendheid onder jongeren over de gevolgen van softdrugsgebruik en het hoge TCH gehalte in softdrugs, waardoor deze volgens hen soms vergelijkbaar zijn met harddrugs.

Bilage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

4. ERVARINGEN JONGEREN

In dit hoofdstuk worden de ervaringen van de 28 geïnterviewde jongeren in Noorddijk weergegeven. Allereerst wordt kort ingegaan op de ervaringen van de onderzoekers tijdens het veldwerk. Vervolgens komen enkele achtergrondgegevens van de 28 respondenten aan bod. Paragraaf 4.3 behandelt het middelengebruik. Naast het gebruik zelf, wordt ook ingegaan op de locaties waar jongeren alcohol en drugs gebruiken.¹ Tevens is de jongeren gevraagd naar hun beleving van overlast voor omwonenden bij het gebruik van middelen in de openbare ruimte. De vierde paragraaf gaat in op de verkrijgbaarheid van alcohol en drugs in Noorddijk, terwijl eveneens de handel in drugs van de respondenten aan bod komt. In de laatste paragraaf worden eventuele contacten met de hulpverlening besproken. Op enkele plekken in de tekst worden ter illustratie citaten gepresenteerd.

4.1 Bevindingen veldwerk

In Noorddijk zijn diverse hangplekken bezocht waar jongeren samenkomen, zoals: winkelcentra; voetbalkooien; schoolpleinen; parken; recreatiegebieden; cafetaria's; LeRoy gebieden²; en overige locaties in de openbare ruimte. Daarnaast zijn jongerencentra verschillende malen bezocht, waaronder het Schip en het Trefpunt. Op deze verschillende locaties zijn potentiële respondenten geworven, soms via het jeugd- en jongerenwerk. Eén van de inclusiecriteria voor de respondenten is het frequent gebruik van genotmiddelen.³ Jongeren die ooit één of twee keer genotmiddelen hebben gebruikt zijn niet uitvoerig geïnterviewd, maar dit is wel genoteerd. In totaal zijn 91 jongeren tussen de 12 en 23 jaar tijdens het veldwerk aangesproken.⁴ Tabel 4.1 laat het ooit-gebruik van genotmiddelen zien van alle jongeren die tijdens het veldwerk zijn aangesproken. In de tabel is een onderscheid gemaakt naar soort genotmiddel (alcohol, softdrugs en harddrugs), buurt (Beijum, Lewenborg en Oosterhoogebrug) en leeftijdscategorie (jonge respondenten van 12 t/m 17 jaar; en jongvolwassenen van 18 t/m 23 jaar). Bijna alle jongeren die wij hebben aangesproken hebben wel eens alcohol gedronken, terwijl meer dan de helft van hen ook wel eens heeft geblowd. Slechts enkele jongeren hebben ooit wel eens harddrugs gebruikt.

¹ Waar in dit hoofdstuk de kwalificatie 'veel respondenten' wordt gebruikt, wordt bedoeld op meer dan de helft van de betreffende respondenten, terwijl 'het merendeel' duidt op drie kwart of meer van de respondenten. 'Enkele respondenten' duidt op minder dan een vijfde van de betreffende respondenten. 'Meerdere respondenten' betreft een kwalificatie tussen deze uitersten in.

² LeRoy gebieden zijn publieke groenvoorzieningen in Lewenborg die in de jaren zeventig van de vorige eeuw zijn aangelegd door de gemeente.

³ Andere inclusiecriteria zijn leeftijd (12 tot en met 23 jaar) en woonwijk (Noorddijk).

⁴ Daarnaast is tijdens het veldwerk nog kort gesproken met enkele volwassenen (tussen de 24 en 30 jaar) die rondhingen op straat.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Tabel 4.1 (Ooit)gebruik genotmiddelen van aangesproken jongeren tijdens veldwerk (N=91)

Wijk vs leeftijdscategorie	Alcohol		Softdrugs		Harddrugs		Totaal aantal jongeren aangesproken
	wel	niet	wel	niet	wel	Niet	
Beijum 12-17 jaar	18	10	14	14	0	28	28
Beijum 18-23 jaar	9	0	8	1	2	7	9
Lewenborg 12-17 jaar	26	2	17	11	2	26	28
Lewenborg 18-23 jaar	11	0	9	2	2	9	11
Oosterhoogebrug 12-17 jaar	1	0	0	1	0	1	1
Oosterhoogebrug 18-23 jaar	14	0	3	11	0	14	14
Totaal	79	12	51	40	6	85	91

Uit het veldwerk blijkt dat middelengebruik een onderwerp is waar jongeren redelijk openlijk over praten. Veel jongeren hebben wel eens geëxperimenteerd met alcohol of softdrugs, terwijl meerdere jongeren met enige regelmaat gebruiken. Ook jonge kinderen die niet gebruiken vinden het een interessant onderwerp. Het is statusverhogend om te vertellen wat je allemaal weet over alcohol en drugs. Tijdens het veldwerk zijn meer jongeren aangesproken die jonger zijn dan 18 jaar, omdat zij ook meer op straat rondhangen. Niet al deze jongeren gebruiken ook genotmiddelen. Van de jongvolwassenen die op straat zijn aangesproken, gebruiken bijna allen met regelmaat alcohol of (soft)drugs. Daarnaast is tijdens het veldwerk nog kort gesproken met enkele volwassenen (tussen de 24 en 30 jaar) die rondhingen op straat. Deze volwassenen behoren niet tot de doelgroep van dit onderzoek. De gesprekken met hen zijn derhalve niet verwerkt in dit rapport. Sommige respondenten zijn meerdere keren gesproken om op deze wijze meer vertrouwen te verkrijgen. Zo is ook meerdere keren gesproken met jongeren die handelen in softdrugs (onder andere de wietkoeriers).

Niet alle jongeren die ooit genotmiddelen hebben gebruikt, doen dit momenteel nog steeds. Met de actuele (frequente) gebruikers is een meer uitvoerig gesprek gevoerd.⁵ Van de 91 jongeren die zijn aangesproken tijdens het veldwerk is uiteindelijk met 28 jongeren een uitvoerig gesprek gevoerd. In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de resultaten van de gesprekken met deze 28 jongeren.

4.2 Achtergrondkenmerken

Onder de respondenten zijn 24 jongens en vier meiden. De geïnterviewden zijn afkomstig uit Beijum (12), Lewenborg (12) en Oosterhoogebrug (4). Hiervan wonen twee jongeren tijdens de onderzoeksperiode niet meer in Noorddijk, maar komen hier nog wel regelmatig om vrienden op te zoeken en op straat rond te hangen. De leeftijd van de jongeren varieert van 14 jaar tot en met 23 jaar, waaronder 11 minderjarigen.

⁵ Er hebben gesprekken plaatsgevonden met actuele gebruikers. Er is niet uitvoerig gesproken met jongeren die af toe een kleine hoeveelheid alcohol drinken. Jongeren die met meer regelmaat alcohol (in grote hoeveelheden) drinken zijn wel aan het woord gelaten. Jongeren die ooit één of twee keer hebben gebloed zijn niet uitvoerig geïnterviewd, terwijl jongeren die vaker blowen wel zijn geëquipt. Daarnaast is gesproken met jongeren die wel eens harddrugs hebben gebruikt.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Onder de respondenten bevinden zich 18 jongeren van Nederlandse afkomst, terwijl tien jongeren een andere etniciteit dan de Nederlandse hebben.⁶ Het betreft jongeren wiens ouders zijn geboren of die zelf zijn geboren in/op: de Nederlandse Antillen (4), Suriname (2), Indonesië (2) en Oost Europa (2).

4.3 Alcohol- en drugsgebruik

In deze paragraaf wordt ingegaan op mate van gebruik, waarbij onderscheid wordt gemaakt in alcohol, softdrugs en harddrugs. Vervolgens worden de locaties besproken waar jongeren alcohol en drugs gebruiken.

Mate van gebruik

Uit de gesprekken met de jongeren blijkt dat softdrugs het meest gebruikte middel is. Ook sleutelinformanten zeggen dat softdrugs in Beijum en Lewenborg de boventoon voert. Uit onze observaties tijdens het veldwerk blijkt eveneens dat in Noorddijk veel wordt geblowd door jongeren. Harddrugs worden slechts door enkele van hen af en toe gebruikt. Daarnaast hebben bijna alle jongeren wel eens alcohol gedronken.

Alcohol

Alcohol wordt door veel jongeren in Noorddijk wel eens gedronken, maar is niet het meest populaire middel. Veel jongeren onder de 16 jaar zeggen op feestjes bij vrienden alcohol te drinken. Veel jongeren die we op straat aantreffen drinken af en toe alcohol en niet in grote hoeveelheden. Middelengebruik hangt ook samen met de groeps cultuur. In bepaalde groepen komt het gebruik van alcohol meer voor dan in andere groepen. In Noorddijk zijn er meerdere groepen die in de openbare ruimte onder meer alcohol drinken. Er wordt zowel bier als sterke drank gedronken. Eén van deze jongerengroepen hangt rond in Oosterhoogebrug rondom de Albert Heijn. De jongeren in deze groep drinken veel alcohol, terwijl soft- en harddrugsgebruik nauwelijks voorkomt. De groep bestaat uit 20 tot 25 personen in de leeftijdscategorie 18 tot 21 jaar, die per persoon tussen de 150 en 300 euro per maand besteden aan alcohol. Alcoholgebruik komt op verschillende dagen in de week voor, maar voltrekt zich voornamelijk op de avonden aan het einde van de week (donderdag, vrijdag en zaterdag) en in vakanties.

Softdrugs

In Beijum en Lewenborg is softdrugs volgens de geïnterviewde jongeren het meest populaire middel onder de jeugd. Ook uit onze observaties tijdens het veldwerk blijkt dat in Beijum en Lewenborg veel wordt geblowd door jongeren.

- Jonge respondenten

Veel jonge respondenten (tussen de 12 en 17 jaar) zeggen een paar keer per week te blowen, terwijl meerdere jonge gebruikers dagelijks blowen. De jongeren die af en toe blowen besteden niet veel geld aan hasj of wiet. Ze krijgen softdrugs van vrienden of ze blowen met vrienden mee. De jonge respondenten die dagelijks blowen zeggen gemiddeld tussen de 30 en 60 euro per maand te besteden aan softdrugs. Het is voor hen moeilijk om te schatten hoeveel gram cannabis ze consumeren. Per dag roken ze gemiddeld één joint, maar in de vakantie gebruiken ze meer.

⁶ Hierbij is gebruik gemaakt van de definitie die sinds 1999 wordt gehanteerd bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De etniciteit van een persoon wordt bepaald door het geboorteland van de persoon of, als de persoon in Nederland is geboren, door het geboorteland van de moeder of de vader. Het CBS rekent personen tot de allochtonen als ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Softdrugsgebruik onder jongeren is een sociaal fenomeen. Blowen gebeurt vaak in groepsverband, maar de dagelijkse blowers gebruiken ook softdrugs als ze alleen zijn. De ouders van veel minderjarige jongeren weten dat hun kinderen wel eens blowen, maar ze weten niet hoe vaak ze blowen volgens de respondenten. Onder de minderjarige jongeren die dagelijks blowen zitten ook meerdere jongeren die uit een gezin komen waar verscheidene problemen spelen. In gesprekken met hen zijn onder meer de volgende problemen naar voren gekomen: gescheiden ouders; verslavingsproblematiek van (één van de) ouders of van andere familieleden; en crimineel gedrag van familieleden (waaronder wietteelt).

- Jongvolwassenen

Veel jongvolwassenen (18 t/m 23 jaar) waarmee is gesproken, blowen dagelijks. Enkele respondenten zeggen af en toe te blowen. Dit is vaak in de weekenden. Gemiddeld besteden de weekend-gebruikers 30 tot 40 euro per maand aan softdrugs, terwijl de dagelijkse blowers gemiddeld 100 euro per maand besteden. Meestal blowen de gebruikers met vrienden, familieleden of een partner. De dagelijkse gebruikers blowen ook als ze alleen zijn. Ouders van jongvolwassenen weten bijna allemaal dat hun kinderen blowen.

Omvang

Om een beeld te krijgen van de omvang van het gebruik van softdrugs in Noorddijk is de respondenten gevraagd naar het aantal mensen in hun wijk dat ze kennen die softdrugs gebruiken. Bijna alle jongeren met wie is gesproken kennen wel leeftijdsgenoten die softdrugs gebruiken. In Oosterhoogebrug kennen de respondenten gemiddeld twee jongeren die blowen, terwijl deze aantallen in Beijum en Lewenborg vele malen hoger liggen.

Jonge respondenten

De jonge respondenten (tussen de 12 en 17 jaar oud) in Lewenborg kennen gemiddeld tussen de 30 en 40 personen die softdrugs gebruiken. In Lewenborg lijken de jonge respondenten vaak naar dezelfde jongeren in een aantal hanggroepen te verwijzen, terwijl daarnaast lijkt te worden verwezen naar jongeren die niet tot een vaste groep behoren. Op basis van schattingen van jongeren in combinatie met onze observaties tijdens het veldwerk kan een schatting worden gemaakt van 100 tot 140 minderjarige jongeren in Lewenborg die softdrugs gebruiken.

Jonge respondenten in Beijum vinden het lastig om aantallen van blowende jongeren te noemen. In Beijum zijn de hangjongeren verspreid over meerdere locaties in de wijk, waardoor het lastig is om een schatting van het aantal jonge blowers te geven. Veel jonge respondenten geven aan dat bijna iedereen die zij kennen in Beijum softdrugs gebruikt. Enkele respondenten durven wel een schatting in percentages te geven. Gemiddeld blouwt 80% tot 90% van de jongeren die ze kennen in hun wijk. Op basis van de schattingen van geënquêteerde jongeren in combinatie met onze observaties tijdens het veldwerk kan een schatting worden gemaakt van ongeveer 250 blowende minderjarige jongeren die woonachtig zijn in Beijum.

In totaal zijn er in Beijum en Lewenborg tussen de 350 tot 390 minderjarige jongeren die softdrugs gebruiken, waarvan ongeveer 50 jongeren elke dag blowen.

Jongvolwassenen

De jongvolwassenen (tussen de 18 en 23 jaar oud) in zowel Beijum als Lewenborg vinden het nog moeilijker om schattingen te geven. De respondenten lijken niet te verwijzen naar jongeren die in groepen op straat rondhangen, omdat hun leeftijdsgenoten dat niet altijd meer doen. Ze vinden het lastig om van hun eigen sociale omgeving in te schatten hoeveel jongeren softdrugs gebruiken. Het merendeel van de respondenten durft wel een schatting

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

in percentages te geven. Gemiddeld blowt 80% tot 90% van de jongeren die ze kennen in hun wijk. Daarnaast zijn er nog enkele respondenten die nauwelijks omgaan met jongeren in hun eigen wijk. Zij kennen gemiddeld drie tot vijf blowende jongeren in Beijum en Lewenborg, terwijl zij in andere wijken meer jongeren kennen die blowen. Doordat jongvolwassenen minder vaak op straat rondhangen is het niet mogelijk om op basis van het veldwerk een schatting te geven van de totale populatie blowende jongvolwassenen in Beijum en Lewenborg.

Citaat:

“Ik niet kan schatten hoeveel jongeren hasj of wiet gebruiken in deze wijk. Al mijn vrienden blowen in ieder geval. Blowen is heel normaal in Beijum. Van jong tot oud gebruikt iedereen wiet zonder dat er iets met deze mensen aan de hand is. Blowen komt in alle steden voor, maar in Beijum is het volgens mij wel meer dan ergens anders.”

Harddrugs

Harddrugs worden slechts door enkele jongeren af en toe gebruikt. In totaal hebben we zes jongeren gesproken die ooit harddrugs hebben gebruikt, waarvan drie ook actueel harddrugs gebruiken. Het gaat hierbij om stimulerende drugs, zoals amfetamine (door de jongeren pep of speed genoemd), XTC en cocaïne. De middelen worden gebruikt op feesten en in het uitgaansleven. Gemiddeld doen ze dit één keer per maand. Eén van de respondenten zegt af en toe basecoke⁷ te gebruiken, maar is hier onlangs mee gestopt. De actuele gebruikers zijn allen ouder dan 20 jaar. Hun ouders zijn niet op de hoogte van het harddrugsgebruik. Gemiddeld besteden ze niet veel geld aan harddrugs, omdat ze het niet vaak doen. Als ze het kopen dan gebeurt dat vaak met meerdere personen en worden de drugs verdeeld. Per XTC-pil wordt gemiddeld vijf euro betaald, terwijl een gram speed (10 tot 15 euro) of cocaïne (50 euro) duurder zijn.

De respondenten is ook gevraagd naar het aantal mensen dat ze kennen die harddrugs gebruiken. Jonge respondenten (tussen de 12 en 17 jaar) kennen geen personen die harddrugs gebruiken, met uitzondering van de jonge respondenten die zelf wel eens harddrugs hebben gebruikt. Zij kennen gemiddeld twee leeftijdsgenoten die dit ook wel eens hebben gedaan. Jongvolwassenen in Oosterhoogebrug kennen geen jongeren die harddrugs gebruiken, terwijl hun leeftijdsgenoten in Beijum en Lewenborg gemiddeld twee jongeren kennen die harddrugs gebruiken. Bij respondenten die zelf wel eens harddrugs gebruiken ligt dit aantal iets hoger. Gemiddeld kennen zij vier harddrugsgebruikende jongeren.

Combigebruik

Mede uit onze observaties tijdens het veldwerk blijkt dat het gecombineerd gebruik van alcohol en softdrugs onder jongeren niet veel voorkomt. Enkele jongeren drinken tijdens het blowen wel één of twee biertjes, maar ze drinken met mate. Middelengebruik hangt ook sterk samen met de groepscultuur. Bepaalde groepen beperken zich met name tot softdrugsgebruik, terwijl overmatig alcoholgebruik hier niet statusverhogend lijkt te zijn. Bovendien zeggen meerdere jongeren door het blowen minder zin te hebben om veel alcohol te drinken. Op avonden dat er geblowd wordt, wordt er niet of nauwelijks alcohol gedronken en vice versa. Enkele respondenten zeggen wel eens te zijn overvallen door

⁷ Basecoke (gekookte coke) is een rookbare vorm van cocaïne. De verslavingskans en risico's zijn echter vele malen groter dan bij snuifcocaïne.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

misselijkheid na het gebruik van wiet in combinatie met alcohol, hetgeen voor hen een les was om hiermee op te passen.

Harddrugs worden ook in combinatie met alcohol gebruikt. De respondenten die wel eens harddrugs gebruiken doen dit vrijwel allemaal tijdens feesten of in het uitgaansleven. Hierbij wordt ook alcohol gedronken. Het vermoeide gevoel dat je van alcohol kunt krijgen, wordt tegengegaan door het gebruik van speed of cocaïne. Deze respondenten zeggen geen negatieve ervaringen te hebben met combigebruik.

Plaats van gebruik

Alcohol en drugs worden op verschillende locaties gebruikt. Dit is zowel binnenshuis als op locaties in de openbare ruimte. De locatie van gebruik hangt af van leeftijd en soort genotmiddel.

Alcohol

Alcohol wordt door jongeren op verschillende locaties gedronken, onder meer: op feestjes; bij vrienden; in cafés; en op hangplekken. Door kinderen die jonger zijn dan 16 jaar wordt vooral alcohol gedronken op feestjes bij vrienden thuis en op feestdagen⁸, terwijl enkele minderjarigen ook alcohol drinken op hangplekken in de openbare ruimte. Met een vriendengroep wordt dan alcohol gekocht in de supermarkt, dat vervolgens wordt gedeeld met de rest van de groep op een pleintje of in het park. Jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) die alcohol drinken doen dit vooral in cafés in het centrum. Enkele respondenten drinken ook alcohol in de openbare ruimte, zoals een groep jongeren bij het winkelcentrum in Beijum en de groep jongeren rondom de Albert Heijn in Oosterhoogebrug. Met name in de zomermaanden drinken de jongens alcohol in de openbare ruimte, terwijl ze in de winter vaker bij vrienden thuis zitten te drinken.

Softdrugs

Vrijwel alle jonge respondenten (12 tot en met 17 jaar) die blowen doen dit in de openbare ruimte. Ze blowen in de buurt van winkelcentra, in de buurt van jongerencentra, op pleintjes, in parkjes, bij de skatebaan en op andere locaties in de openbare ruimte. In de jongerencentra mag geen alcohol of softdrugs worden gebruikt. Blowen gebeurt wel in de directe omgeving van jongerencentra. Het merendeel van de jongeren blowt op locaties die vanaf de openbare weg niet direct zichtbaar zijn. Enkele jonge respondenten gebruiken ook wel eens softdrugs bij vrienden, terwijl zij vrijwel nooit in hun eigen huis blowen. Daarnaast zijn er enkele jongeren die overal blowen. Zij doen dit ook op locaties waar omwonenden en voorbijgangers hen kunnen zien. Het maakt hen niet uit wat andere mensen hiervan vinden. Dit lijkt in Beijum meer voor te komen dan in Lewenborg.

Veel jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) die blowen (met name de dagelijkse gebruikers) doen dit thuis, bij vrienden of in de coffeeshop. Zij geven vaak aan dat ze vroeger wel regelmatig op straat softdrugs gebruikten, maar dat dit de laatste tijd minder vaak voorkomt. Meerdere respondenten zeggen nog steeds vaak in de openbare ruimte te blowen. Dit betreft vooral jongvolwassenen die jonger zijn dan 20 jaar.

Harddrugs

Harddrugs worden volgens enkele jongvolwassenen vooral tijdens het uitgaan gebruikt. Na het drinken van alcohol wordt cocaïne gesnoven om weer helder te worden. Er is niet gesproken met respondenten die harddrugs in de openbare ruimte gebruiken, hetgeen volgens meerdere respondenten ook niet gebeurt.

⁸ Enkele jongeren zeggen alcohol te hebben gedronken tijdens: oud en nieuw, Koninginnedag en/of bevrijdingsdag.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Overlast

Van de groepen die in de openbare ruimte alcohol of softdrugs gebruiken is gevraagd of zij denken dat omwonenden overlast van hen ervaren.

Softdrugs

Meerdere jongeren die in het openbaar softdrugs gebruiken, proberen dit vaak uit het zicht van omstanders te doen. Zij kunnen zich niet voorstellen dat omwonenden overlast van hen ervaren. Het komt volgens de respondenten wel voor dat er rotzooi op deze plekken wordt achtergelaten. Ze worden hier ook wel eens op aangesproken door buurtbewoners. Ook uit onze observaties tijdens het veldwerk blijkt dat er regelmatig rotzooi wordt achtergelaten. Hierbij moet worden gedacht aan lege wietzakjes, sigarettendoosjes en lege blikjes (energie)drank.

Enkele respondenten die op plekken blowen die minder beschermd zijn, denken niet dat ze overlast veroorzaken met hun softdrugsgebruik. Ze worden in ieder geval zelden aangesproken op mogelijk overlastgevend gedrag door omwonenden of politie. Wellicht kunnen omwonenden stankoverlast ervaren, terwijl sommige omwonenden zich onveilig voelen bij de geur van softdrugs volgens enkele respondenten. Ook bij hen is er sprake van vervuiling van de openbare ruimte, hetgeen zij zich ook wel realiseren.

Alcohol

Meerdere respondenten die blowen vinden dat er meer overlast wordt veroorzaakt door jongeren die alcohol drinken in het openbaar. Volgens de jongeren die alcohol drinken in de openbare ruimte is er niet echt sprake van overlast. Ze kunnen zich hooguit voorstellen dat omwonenden geluidsoverlast ervaren als de groep te groot wordt. Verder wordt er nog wel eens rotzooi achtergelaten (lege blikjes en flessen drank). Indien omwonenden overlast ervaren van hen dan worden ze daarop aangesproken. Sommige omwonenden durven hen niet aan te spreken, maar die bellen gelijk de politie als ze geluidsoverlast ervaren volgens enkele respondenten. Verder is er met de politie vaak een redelijk goed contact.

Jongerencentra

Meerdere jongeren betreuren het dat er geen alcohol of softdrugs mag worden gebruikt in de jongerencentra, waardoor ze hier niet meer komen. Het gebruik vindt vervolgens plaats in de openbare ruimte, waardoor omwonenden meer overlast kunnen ervaren. Als alcohol- en softdrugsgebruik wel worden toegestaan in jongerencentra zal eventueel ervaren overlast afnemen volgens hen. Volgens enkele jongeren zal in de zomermaanden overigens niet vaak alcohol of drugs worden gebruikt in de jongerencentra. Met mooi weer zullen alcohol en softdrugs nog vaak in de openbare ruimte worden gebruikt.

Citaat:

"We blowen vaak op dit pleintje met vrienden. Niemand vertelt ons dat ze overlast ervaren. Af en toe komt de eigenaar van het Chinese restaurant naar ons toe en vraagt of we niet voor zijn zaak willen blowen. Dan gaan we een eindje verderop staan. We veroorzaken geen overlast door wiet te gebruiken. Sommige mensen kunnen misschien zeuren over de stank, maar ik zeur toch ook niet over stank van de suikerfabriek."

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

4.4 Verkrijgbaarheid middelen

Deze paragraaf behandelt de verkrijgbaarheid van genotmiddelen. Allereerst wordt beschreven waar de jongeren zeggen genotmiddelen te kopen. Vervolgens wordt aangegeven hoeveel illegale verkooppunten van soft- en harddrugs de jongeren kennen, ongeacht of zij daar zelf ooit drugs hebben gekocht.

Wijze waarop jongeren aan genotmiddelen komen

Hieronder wordt de wijze beschreven waarop de jongeren aan verschillende genotmiddelen zeggen te komen. Hierbij is een onderscheid gemaakt naar alcohol, softdrugs en harddrugs.

Alcohol

In Noorddijk is het volgens jongeren onder de 16 jaar moeilijk om zelf alcohol te kopen. Het merendeel van de jongeren geeft aan dat streng wordt gecontroleerd op leeftijd bij supermarkten en slijterijen. Veel jongeren zeggen het niet eens te proberen in een supermarkt of slijterij, omdat ze het toch niet meekrijgen. Bovendien schamen jongeren zich als ze het niet lukt om alcoholhoudende dranken te kopen. De respondenten die jonger zijn dan 16 jaar kopen bijna nooit zelf alcohol, maar krijgen dit van oudere vrienden of familieleden. In een vriendengroep zitten vaak enkele oudere jongeren die voor de hele groep alcohol kopen in de supermarkt. De drank wordt vervolgens gedeeld met de rest van de groep. Meerdere van hen zeggen alcohol van hun ouders te krijgen. Eén meisje van onder de 16 jaar zegt zelf alcohol te kopen in enkele cafés in het centrum van de stad.

Jongeren van 16 en 17 jaar kopen alcohol in de supermarkt en in cafés in het centrum van de stad. In cafés is het voor hen mogelijk om zowel bier en wijn als sterke drank te kopen. Barkeppers controleren niet of nauwelijks de leeftijd van de jongeren, omdat de controle plaatsvindt aan de deur. De 16- en 17-jarigen zeggen dat met name naar de leeftijdsgrens van 16 jaar wordt gekeken. Wanneer zij proberen sterke drank te bestellen vraagt de barmedewerker nooit naar hun leeftijd. Jongeren van boven de 18 jaar kopen hun drank bij supermarkten, slijterijen en bij cafés. Dit gebeurt zowel in stadsdeel Noorddijk als in andere delen van de stad, waaronder het centrum.

Softdrugs

Softdrugs kunnen zowel bij gedoogde verkooppunten in het centrum van de stad als bij niet gedoogde verkooppunten in Noorddijk worden gekocht. Met name minderjarige jongeren kopen softdrugs vaak via niet gedoogde verkooppunten.

- Jonge respondenten

Geen van de geïnterviewde minderjarige jongeren heeft ooit zelf softdrugs in een coffeeshop gekocht. Het merendeel van de minderjarige jongeren zegt het niet in zijn hoofd te halen om softdrugs in een coffeeshop proberen te kopen, omdat de slagingskans volgens hen zeer klein is. Indien de toegang tot de coffeeshop wordt geweigerd, is dit bovendien een enorme afgang. Onbekenden aanspreken in de buurt van de coffeeshop om te vragen of ze voor hen softdrugs willen kopen, gebeurt door de minderjarige respondenten niet. Zij zeggen hasj of wiet voornamelijk te krijgen via meerderjarige vrienden, familieleden of schoolgenoten die het kopen in een coffeeshop. Jongeren die af en toe softdrugs gebruiken, blowen ook vaak met andere (al dan niet meerderjarige) jongeren mee, terwijl ze zelf haast nooit cannabis kopen.

Meerdere blowers uit Beijum en Lewenborg die jonger zijn dan 18 jaar zeggen hun softdrugs ook bij wietkoeriers uit Beijum te kopen. Een wietkoerier is een bezorgservice die tegen vergoeding softdrugs aan huis (of op een andere locatie) bezorgt. Ook meerderjarige

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

jongeren zeggen dat ze vroeger hun softdrugs kochten bij wietkoeriers toen ze nog geen 18 jaar oud waren. Deze wietkoeriers zijn gevestigd in Beijum, maar bezorgen ook in Lewenborg en in andere delen van de stad.⁹ In Lewenborg noemen meerdere jongeren ook enkele huisdealers die softdrugs verkopen. Meerdere respondenten kennen deze huisdealers wel, maar ze kopen hier zelden wiet. Jongeren in Lewenborg maken meer gebruik van de wietkoeriers uit Beijum.

- Jongvolwassenen

Softdrugs worden door jongvolwassenen (18 t/m 23 jaar) uit Noorddijk voornamelijk gekocht in coffeeshops in het centrum van Groningen. Vaak worden dezelfde coffeeshops genoemd. Dit zijn coffeeshops die populair zijn onder jonge softdrugsgebruikers. In deze coffeeshops kan ook binnen worden gebloed, hetgeen ook gebeurt door meerdere respondenten.¹⁰ Enkele meerderjarige respondenten geven aan nog wel eens softdrugs te kopen van wietkoeriers die werkzaam zijn vanuit Beijum. Dit gebeurt als ze geen zin hebben om naar de stad te rijden. Het beschikken over een gemotoriseerd voertuig is volgens enkele respondenten hierbij van belang. Als ze geen auto of brommer tot hun beschikking hebben, is de kans groter dat ze wiet bestellen bij de wietkoerier. Het is voor hen te veel moeite om met de fiets of het openbaar vervoer naar de stad te rijden om softdrugs te kopen. Volgens enkele respondenten komt het regelmatig voor dat ze na het gebruik van hasj of wiet in een coffeeshop een auto besturen. Ook uit ander onderzoek weten we dat door coffeeshopbezoekers regelmatig auto wordt gereden na het gebruik van hasj of wiet.¹¹

Redenen om softdrugs te kopen in een coffeeshop is volgens meerdere respondenten de aanwezigheid van verschillende soorten cannabis. De wietkoeriers hebben meestal maar één soort wiet, terwijl de coffeeshop een variëteit aan cannabissoorten kent. De meer ervaren gebruikers zeggen dat de kwaliteit van softdrugs in de coffeeshop beter is dan die van de wietkoeriers.

Harddrugs

De respondenten die zelf wel eens harddrugs gebruiken, krijgen dit meestal via vrienden of ze kopen het op feesten of in uitgaansgelegenheden. Ze zeggen het niet te kopen bij illegale verkooppunten in Noorddijk. Eén respondent kocht tot voor kort regelmatig harddrugs (basecoke) bij een huisdealer in Beijum.

Aanbod

Aan jongeren is eveneens gevraagd hoeveel illegale verkooppunten van softdrugs of harddrugs zij kennen in Noorddijk, ongeacht of zij daar zelf ooit soft- of harddrugs hebben gekocht. Bovendien is aan de jongeren gevraagd of zij zelf ooit hebben gedeald.

Verkooppunten

Door de respondenten worden met name niet gedoogde verkooppunten van softdrugs genoemd, terwijl verkooppunten van harddrugs nauwelijks worden genoemd.

⁹ Buiten Beijum wordt vaak alleen wiet bezorgd vanaf een minimale bestelling van tien euro.

¹⁰ In de coffeeshops die vaak worden genoemd is ook een rookruimte aanwezig, terwijl enkele andere coffeeshops slechts bestaan uit een afhaaloket.

¹¹ In Terneuzen heeft 41% van de coffeeshopbezoekers in het afgelopen half jaar wel eens een auto bestuurd na het gebruik van hasj of wiet (Bieleman en Nijkamp 2011).

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

- Softdrugs

De meerderheid van de jongeren geeft aan dat softdrugs makkelijk verkrijgbaar is in Beijum en Lewenborg. Het zijn met name minderjarige jongeren die veel actieve illegale verkooppunten kennen, terwijl jongvolwassenen minder actieve adressen kunnen opnoemen. In Oosterhoogebrug kunnen de jongeren geen verkooppunten van soft- of harddrugs noemen. De jongeren in Lewenborg kennen in hun wijk gemiddeld drie panden van waaruit softdrugs worden verkocht. Door meerdere respondenten worden hierbij dezelfde namen genoemd. Van de meeste adressen is onder jongeren wel bekend dat daar softdrugs worden verkocht, maar jongeren halen hier zelf niet vaak softdrugs.

Meerdere (minderjarige) respondenten in zowel Beijum als Lewenborg zeggen softdrugs te kopen bij wietkoeriers in Beijum. De bezorgservices zijn bij de meerderheid van de jongeren in Beijum en Lewenborg bekend. Hierover wordt door de jongeren niet geheimzinnig gedaan. De bezorgservices werken met mond op mond reclame. Jongeren weten gemiddeld drie tot vier bezorgservices in Beijum te noemen. Door meerdere respondenten worden hierbij dezelfde namen genoemd. De bezorgservices zijn werkzaam vanuit Beijum, maar bezorgen ook in andere wijken in de stad. Vooral in de zomer zijn deze bezorgservices druk volgens enkele respondenten, omdat er dan meer jongeren op straat rondhangen. De softdrugs worden voornamelijk aan huis bezorgd. Dit komt minder vaak voor bij jongeren die nog bij hun ouders wonen. Ze houden hun softdrugsgebruik liever geheim voor hun ouders. Ze laten hun wiet liever bij vrienden bezorgen of op hangplekken op straat. Er wordt dan afgesproken op een plek waar de transactie niet goed zichtbaar is voor omstanders. Daarbij moet worden gedacht aan: portieken; gangetjes; parkjes in Beijum; zogenoemde LeRoy Gebieden in Lewenborg; en overige locaties die vanaf de openbare weg niet direct zichtbaar zijn. In totaal worden ongeveer vier tot vijf locaties vaker genoemd door de respondenten. Een aantal jaren geleden werd softdrugs vaker op straat verkocht volgens meerdere respondenten. Sinds de politie een aantal wietkoeriers heeft aangehouden, zijn de wietkoeriers voorzichtiger geworden.

- Harddrugs

Het merendeel van de jongeren kent geen verkooppunten waar vanuit harddrugs worden verkocht. De respondenten die zelf wel eens harddrugs gebruiken, krijgen dit meestal via vrienden of ze kopen het in uitgaansgelegenheden. Slechts één respondent zegt een drietal adressen in Beijum te kennen waar vanuit harddrugs (onder ander basecoke) worden verkocht.

Citaat:

"Ik bestel af en toe wiet bij een wietkoerier. Ze bezorgen liever aan huis, maar dat gaat niet bij mij. Ik kan toch moeilijk mijn vader de deur laten opendoen. Ik laat de wiet bezorgen op een plek waar we met andere jongeren rondhangen. Er was even een tijd dat de wietkoeriers niet meer buiten wilden bezorgen, maar daar zijn ze weer aan begonnen omdat ze waarschijnlijk minder verkochten."

Zelf dealen

Meerdere respondenten geven aan wel eens softdrugs te hebben doorverkocht aan vrienden, bekenden of schoolgenoten. Softdrugs worden dan gekocht in de coffeeshop en doorverkocht op het schoolplein of op straat. Enkele jongvolwassenen zeggen wel eens een zak gruis¹² te hebben overgenomen van een wietteler. De inhoud van de zak is dan zowel bestemd voor eigen gebruik als voor de verkoop aan vrienden en bekenden. Daarnaast

¹² Gruis staat voor knipafval van een wietplant. Meestal zijn dit takjes en blaadjes.

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

hebben enkele respondenten wel eens zelf wietplanten in de tuin gekweekt. De geoogste buitenwiet¹³ was bestemd voor eigen consumptie en voor die van vrienden.

- Wietkoeriers

Enkele (minderjarige) respondenten zijn werkzaam als wietkoerier in Noorddijk. Deze wietkoeriers zeggen dat zich onder hun klanten voornamelijk jongvolwassenen bevinden tussen de 20 en 40 jaar oud. Aan kinderen zeggen ze geen softdrugs verkopen, maar jongeren behoren wel tot hun klanten. Onduidelijk blijft of ze ook aan minderjarigen softdrugs verkopen. Enkele wietkoeriers met wie is gesproken zijn zelf overigens wel minderjarig. Ze zeggen voornamelijk de wietsoort genaamd 'sneeuw witje',¹⁴ te verkopen. De wiet wordt verkocht in zakjes van vijf euro en van tien euro. De aanschafwaarde van softdrugs ligt bij de wietkoeriers volgens hen lager dan in de coffeeshop waar gemiddeld acht euro per gram wordt gevraagd.¹⁵ Enkele wietkoeriers zeggen soms ook een klein beetje wiet te halen uit de te verkopen zakjes, zodat ze dit zelf kunnen gebruiken. Per verkocht zakje van vijf euro mogen de jongens één euro zelf houden, terwijl de rest van het geld moet worden ingeleverd.

De wietkoeriers waarmee is gesproken zeggen dat de politie ze wel in de gaten houdt, maar ze weten dat het voor de politie lastig is om te bewijzen dat ze softdrugs verhandelen. Eén van hen geeft aan dat hij een tijd geleden is opgepakt door de politie toen hij aan het werk was als wietkoerier. Omdat de politie niet heeft kunnen bewijzen dat hij de softdrugs verkocht, heeft hij slechts een geldboete gekregen, terwijl ze de kleine hoeveelheid wiet hebben afgenomen die hij bij zich droeg. Het contact met de politie heeft er niet toe geleid dat deze jongeren zijn gestopt met het bezorgen van wiet. Het verkopen van harddrugs is in hun ogen veel risicovoller. De pakkans en de straffen bij het verkopen van harddrugs liggen volgens hen vele malen hoger. Ze hebben zich daarom ook nog nooit met het verkopen van harddrugs bezig gehouden.

Citaat:

"Ik verdien geld met het bezorgen van wiet. Het is een goede bijverdiensite. Ik weet dat het illegaal is, maar ik ben geen crimineel. In de coffeeshop wordt het ook verkocht. Softdrugs is toch legaal, dus waar maken ze zich druk over?"

4.5 Contacten hulpverlening

Aan de geïnterviewden is ook gevraagd of ze problemen ervaren met hun middelengebruik, terwijl tevens is gevraagd naar (de behoefte aan) contacten met hulpverlening in verband met middelengebruik. Eén respondent heeft contacten met maatschappelijk werk en verslavingszorg in verband met onder andere harddrugsgebruik. Verder zeggen vrijwel alle jongeren dat zij geen behoefte hebben aan hulpverlening bij hun middelengebruik. Ze zien hun softdrugsgebruik niet als problematisch. Ook jongeren die elke dag blowen zeggen geen problemen te ervaren met school of werk door middelengebruik. Ze zien ook niet de noodzaak om te stoppen met blowen. Meerdere respondenten zeggen wel soms moeite te

¹³ Buitenwiet staat voor wiet die is gekweekt in de tuin of in een pot op het balkon. De kwaliteit van buitenwiet ligt lager dan die van wiet die is geteeld in een kas.

¹⁴ Sneeuw witje is de naam van één van de vele wietsoorten. De kleur van de toppen van deze wiet zijn witter dan die van andere wietsoorten.

¹⁵ De aanschafwaarde van één gram wiet in een coffeeshop verschilt per wietsoort en hangt mede samen met de kwaliteit.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

hebben met opstaan in de ochtend, terwijl enkele jongeren zeggen te kampen met concentratieproblemen door wietgebruik.

Meerdere minderjarige respondenten hebben problemen (gehad) op school, terwijl zij zich eveneens minder interesseren voor hun prestaties op school. Dit zijn jongeren die een traject hebben gevolgd bij een onderwijsopvangvoorziening, terwijl sommige jongeren al met meerdere opleidingen voortijdig zijn gestopt. Dit heeft volgens de jongeren niets met softdrugsgebruik te maken. Verder zeggen meerdere jongvolwassenen die dagelijks blowen op dit moment geen baan te hebben. Enkel van hen benadrukken dat dit niets heeft te maken met softdrugsgebruik. Het is volgens hen goed mogelijk om elke dag te blowen na werktijd zonder hiermee problemen op het werk te ervaren.¹⁶ Ze zijn hun baan kwijt geraakt vanwege andere redenen. Werkloosheid leidt volgens enkele respondenten wel tot meer softdrugsgebruik uit verveling.

Citaat:

“Ik heb dit jaar een reboundtraject gevolgd, omdat ik me niet goed zou kunnen concentreren op school. Dat heeft niets met softdrugsgebruik te maken, maar ik heb last van ADHD. Ik blow bijna elke dag, maar ik kan zo een paar dagen niet blowen als ik bijvoorbeeld een toets op school heb. Ik zie niet in waarom ik zou moeten stoppen met blowen. Als ik op het VWO zou zitten, zou ik misschien minder blowen. Maar ik zit op het VMBO dus dan maakt het niet zo veel uit.”

4.6 Resumé

Veel jongeren hebben wel eens geëxperimenteerd met alcohol of softdrugs, terwijl meerdere jongeren met enige regelmaat gebruiken. In Beijum en Lewenborg is softdrugs volgens de geïnterviewde jongeren het meest populaire middel onder de jeugd. Ook uit onze observaties tijdens het veldwerk blijkt dat in Beijum en Lewenborg veel wordt gebloed door jongeren. Harddrugs (XTC, speed en cocaïne) worden slechts door enkelen van hen af en toe gebruikt. Veel jonge respondenten (tussen de 12 en 17 jaar) zeggen een paar keer per week te blowen, terwijl meerdere jonge gebruikers dagelijks blowen. Veel jongvolwassenen (18 t/m 23 jaar) waarmee is gesproken, blowen dagelijks. Ze besteden gemiddeld 100 euro per maand aan softdrugs. Softdrugsgebruik onder jongeren is een sociaal fenomeen. Blowen gebeurt vaak in groepsverband, maar de dagelijkse blowers gebruiken ook softdrugs als ze alleen zijn. De ouders van veel jongeren weten dat hun kinderen wel eens blowen, maar ze weten volgens de respondenten niet hoe vaak ze blowen. Onder de minderjarige jongeren die dagelijks blowen zitten ook meerdere jongeren die uit een gezin komen waar verscheidene problemen spelen. Vrijwel alle jongeren geven aan dat zij geen behoefte hebben aan hulpverlening bij hun middelengebruik.

Bijna alle jonge respondenten (12 tot en met 17 jaar) die blowen doen dit in de openbare ruimte, terwijl veel jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) die blowen (met name de dagelijkse gebruikers) dit thuis doen, bij vrienden of in de coffeeshop. Alcohol wordt door jongeren zowel binnen (vrienden, thuis of in een café) als op hangplekken in de openbare ruimte gedronken. Jongeren die in de openbare ruimte alcohol of softdrugs gebruiken kunnen zich nauwelijks voorstellen dat omwonenden overlast van hen ervaren. Wellicht

¹⁶ Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt echter dat frequent cannabisgebruik leidt tot minder motivatie en leervermogen (Ter Borg e.a. 2009).

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

kunnen omwonenden volgens hen stankoverlast ervaren, terwijl eveneens sprake kan zijn van vervuiling van de openbare ruimte.

Op basis van schattingen van jongeren in combinatie met onze observaties tijdens het veldwerk kan een schatting worden gemaakt van 100 tot 140 minderjarige jongeren in Lewenborg die softdrugs gebruiken, terwijl het aantal minderjarige blowers in Beijum op ongeveer 250 jongeren wordt geschat. De jongvolwassenen (tussen de 18 en 23 jaar oud) in zowel Beijum als Lewenborg vinden het moeilijk om schattingen te geven. Gemiddeld blowt 80% tot 90% van de jongeren die ze kennen in hun wijk. Doordat jongvolwassenen minder vaak op straat rondhangen is het niet mogelijk om op basis van het veldwerk een schatting te geven van de totale populatie blowende jongvolwassenen in Beijum en Lewenborg.

De meerderheid van de jongeren geeft aan dat softdrugs makkelijk verkrijgbaar is in Beijum en Lewenborg, terwijl ze geen verkooppunten kennen van waaruit harddrugs worden verkocht. De jongeren in Lewenborg kennen in hun wijk gemiddeld drie panden van waaruit softdrugs worden verkocht, hoewel ze daar niet vaak softdrugs kopen. Meerdere blowers uit Beijum en Lewenborg die jonger zijn dan 18 jaar zeggen hun softdrugs bij wietkoeriers uit Beijum te kopen. Jongeren weten gemiddeld drie tot vier bezorgservices in Beijum te noemen. De softdrugs worden voornamelijk aan huis bezorgd, terwijl ook wordt bezorgd op hangplekken op straat waar de transactie niet goed zichtbaar is voor omstanders. Softdrugs worden door jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) uit Noorddijk voornamelijk gekocht in coffeeshops in het centrum van Groningen. Meerdere respondenten geven aan wel eens softdrugs te hebben doorverkocht aan vrienden, bekenden of schoolgenoten, terwijl enkele respondenten werkzaam zijn als wietkoerier.

Bilage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

5. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

In dit afsluitende hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen van het onderzoek naar middelengebruik door jongeren in Noorddijk weergegeven. Daarbij worden de onderzoeksvragen als leidraad genomen. De centrale vraagstelling van het onderzoek is: Wat is de aard en omvang van de drugsproblematiek in Beijum en Lewenborg? Op basis hiervan is een viertal onderzoeksvragen geformuleerd.

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden zijn van oktober 2010 tot en met juni 2011 meerdere samenhangende activiteiten uitgevoerd. Het onderzoek is begonnen met het verzamelen van relevante (schriftelijke) informatie en registratiegegevens van de GGD, bureau Onderzoek en Statistiek, de politie, Meldpunt Zorg en Overlast en de gemeente. Daarnaast zijn landelijke gegevens verzameld. Vervolgens hebben 13 interviews plaatsgevonden met sleutelinformanten uit het jongerenwerk, (school)maatschappelijk werk, medewerkers van de jeugdhulpverlening, hulpverleners van VNN en de politie. Daarnaast is uitvoerig veldwerk verricht. Tijdens het veldwerk is met ruim 90 jongeren kort gesproken. Vervolgens is met 28 van hen een uitgebreid gesprek gevoerd over hun middelengebruik, de aard en frequentie van gebruik, de sociale omgeving waarin het gebruik plaatsvindt, de wijze waarop ze de middelen verkrijgen en dergelijke.

5.1 Aard en omvang middelengebruik Noorddijk

Wat is de aard en omvang van het middelengebruik door jongeren (12 tot en met 23 jaar) in de wijken Beijum en Lewenborg te Groningen? Daarbij is de volgende specificatie aangebracht: soort en hoeveelheden; plaats, wijze en tijdstip van gebruik; koopgedrag; en kenmerken van gebruikers.

Omvang

- Veel jongeren hebben wel eens geëxperimenteerd met alcohol of softdrugs, terwijl meerdere jongeren met enige regelmaat gebruiken. Harddrugs (XTC, speed en cocaïne) worden slechts door enkelen van hen af en toe gebruikt.
- In Beijum en Lewenborg is softdrugs het meest populaire middel onder de jeugd volgens zowel de sleutelinformanten als de geïnterviewde jongeren zelf. Ook uit onze observaties tijdens het veldwerk blijkt dat in Beijum en Lewenborg wordt geblowd door een groot aantal jongeren.

Minderjarige jongeren

- Op basis van verschillende gegevens en waarnemingen komen wij tot een schatting van zo'n 110 tot 120 minderjarige jongeren in Lewenborg die blowen, terwijl er in Beijum zo'n 240 zijn die softdrugs gebruiken. In Noorddijk als geheel zou het dan gaan om zo'n 350 minderjarige jongeren.
- Een klein deel van de blowers gebruikt problematisch c.q. dagelijks. Sleutelinformanten spreken over tien tot 15 problematische gebruikers in Noorddijk, terwijl uit de Jeugdgezondheidsenquête naar voren komt dat 32 jongeren in Noorddijk hebben aangegeven dagelijks te blowen. Op basis van ons veldwerk komen wij tot minimaal 50 jongeren die dagelijks blowen.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Meerderjarige jongeren

- Over het softdrugsgebruik onder de jongeren tussen de 18 en 23 jaar in Beijum en Lewenborg zijn geen goede schattingen te maken. De Jeugdpeiling en de Jeugdgezondheidsenquête zijn niet gericht op jongvolwassenen. Daarnaast vinden de geënquêteerde jongvolwassenen in ons onderzoek in zowel Beijum als Lewenborg het moeilijk om schattingen te geven van het aantal jongeren dat softdrugs gebruikt. De respondenten lijken niet te verwijzen naar jongeren die in groepen op straat rondhangen, omdat hun leeftijdsgenoten dat vaak niet meer doen. Hierdoor is het moeilijk om een schatting te geven van de totale populatie blowende jongvolwassenen in Beijum en Lewenborg. Op basis van het veldwerk is om dezelfde reden ook geen schatting te geven van het aantal meerderjarige jongeren dat softdrugs gebruikt.

Aard gebruik

- Ongeveer de helft van de jonge respondenten (tussen de 12 en 17 jaar) zegt een paar keer per week te blowen, terwijl een derde van de jonge gebruikers dagelijks blowen. Ruim de helft van de jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) gebruikt dagelijks softdrugs. Respondenten die voornamelijk alcohol gebruiken doen dit met name op de avonden aan het einde van de week (donderdag, vrijdag en zaterdag) en in vakanties.
- De minderjarige respondenten die af en toe blowen besteden niet veel geld aan hasj of wiet. Ze krijgen softdrugs van vrienden of ze blowen met vrienden mee. De jonge respondenten die dagelijks blowen zeggen gemiddeld tussen de 30 en 60 euro per maand te besteden aan softdrugs. De meerderjarige dagelijkse blowers besteden gemiddeld 100 euro per maand. Jongeren die veel alcohol drinken zeggen gemiddeld tussen de 150 en 300 euro per maand te besteden aan alcohol.
- Alcohol- en softdrugsgebruik onder jongeren is een sociaal fenomeen. Het gebruik gebeurt vaak in groepsverband. Dagelijkse blowers zeggen ook softdrugs te gebruiken als ze alleen zijn.
- Meerdere blowers uit Beijum en Lewenborg die jonger zijn dan 18 jaar zeggen hun softdrugs bij wietkoeriers uit Beijum te kopen. Softdrugs worden door jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) uit Noorddijk voornamelijk gekocht in coffeeshops in het centrum van Groningen.
- Vrijwel alle jonge respondenten (12 tot en met 17 jaar) die blowen doen dit in de openbare ruimte, terwijl veel jongvolwassenen (18 tot en met 23 jaar) die blowen (met name de dagelijkse gebruikers) dit thuis doen, bij vrienden of in de coffeeshop. Alcohol wordt door jongeren zowel binnen (vrienden, thuis of in een café) als op hangplekken in de openbare ruimte gedronken.

Overlast

- Uit meldingen bij het Meldpunt Zorg en Overlast blijkt dat meldingen waarbij jongeren zijn betrokken in Lewenborg meestal betrekking hebben op voetballende jongeren, baldadigheid en afval. In Beijum gaat het meestal om afval, gevolgd door samenscholing van jongeren en geluidsoverlast.
- De overlast die wordt veroorzaakt bij het gebruik van alcohol en drugs door jongeren bestaat volgens de sleutelinformanten meestal uit lawaai, het achterlaten van rommel/afval en vernielingen. Eén van de groepen die tot anderhalf jaar geleden in Beijum voor veel overlast zorgde, deed dit onder invloed van alcohol. Bij deze groep waren de overlast en het alcoholgebruik onlosmakelijk met elkaar verbonden. Criminele overlast komt nauwelijks voor.
- Jongeren die in de openbare ruimte alcohol of softdrugs gebruiken zeggen zich nauwelijks te kunnen voorstellen dat omwonenden overlast van hen ervaren. Wellicht kunnen omwonenden stankoverlast ervaren, terwijl eveneens sprake kan zijn van vervuiling van de openbare ruimte, aldus deze jongeren.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Hulpverlening

- Meerdere sleutelinformanten geven aan zich zorgen te maken over het feit dat jongeren op steeds jongere leeftijd beginnen met blowen. Daarbij wordt het vooral als ernstig gezien dat de jongeren zich niet bewust lijken te zijn van de mogelijke, negatieve gevolgen van het softdrugsgebruik. De jongeren vinden het gebruik van softdrugs normaal en zien het niet als drugs.
- Enkele sleutelinformanten vinden het zorgelijk dat sommige ouders er geen probleem van lijken te maken dat hun kinderen blowen. Veel jongeren zeggen dat hun ouders weten dat ze wel eens blowen, maar niet hoe vaak.
- Daar waar nodig worden jongeren doorverwezen naar de verslavingszorg, maar dit komt volgens de sleutelinformanten niet vaak voor. De verslavingszorg wordt in dit opzicht meer preventief ingezet. Vrijwel alle geënquêteerde jongeren geven aan dat zij geen behoefte hebben aan hulpverlening bij hun middelengebruik.
- Jongeren die met meerdere problemen kampen (school, thuissituatie, financiën) gebruiken vaak veelvuldig softdrugs. De sleutelinformanten die dit aangeven, zeggen dat het softdrugs gebruik een negatieve invloed heeft op het mogelijk verbeteren van de leefsituatie van deze jongeren. Onder de geënquêteerde jongeren die dagelijks blowen zitten ook meerdere jongeren die uit een gezin komen waar verscheidene problemen spelen.

5.2 Verhouding Noorddijk en elders

Hoe verhoudt het drugsgebruik in Beijum en Lewenborg zich tot beschikbare cijfers over drugsgebruik onder jongeren in de rest van de stad en/of elders in Nederland?

- In Beijum en Lewenborg ligt het softdrugsgebruik onder minderjarige jongeren hoger dan dat onder jongeren in de andere wijken in de stad Groningen. Het gebruik van alcohol en harddrugs door minderjarige jongeren verschilt niet van dat onder jongeren in de andere wijken.
- Een vergelijking op landelijk niveau is moeilijk te maken. De verschillende onderzoeken naar middelengebruik door jongeren maken gebruik van verschillende leeftijdscategorieën, zijn in verschillende jaren afgenomen of hanteren niet dezelfde vraagstelling. Een mogelijke vergelijking is die tussen de landelijke Peilstation-onderzoeken en de Groningse Jeugdgezondheidsenquête. Op basis van deze vergelijking gebruiken jongeren in Lewenborg en Beijum meer softdrugs dan leeftijdsgenoten elders in Nederland.
- In Rotterdam heeft 29% van de kwetsbare jongeren recent gebloed, dit is drie keer zo vaak als hun schoolgaande leeftijdsgenoten. In Noorddijk heeft 24% van alle voor de Jeugdgezondheidsenquête geënquêteerde jongeren recent gebloed. Hoewel hiermee niet kan worden gezegd dat de jongeren in Noorddijk als kwetsbaar bestempeld moeten of kunnen worden, is het wel een indicatie dat verhoudingsgewijs veel jongeren in Noorddijk blowen.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

5.3 Drugshandel Noorddijk

Wat is de aard en omvang van de drugshandel in Beijum en Lewenborg? Zijn er brandhaarden aan te wijzen?

- Veruit de belangrijkste bron waar de jongeren uit Beijum en Lewenborg hun softdrugs verkrijgen is de zogenoemde wietkoerier, bezorgdienst voor softdrugs. In Beijum zijn in ieder geval drie wietkoeriers actief volgens zowel de sleutelinformanten als de geënquêteerde jongeren. De softdrugs worden voornamelijk aan huis bezorgd, terwijl ook wordt bezorgd op hangplekken op straat waar de transactie niet goed zichtbaar is voor omstanders.
- Enkele sleutelinformanten geven aan dat minderjarige jongens worden ingezet om de softdrugs te bezorgen. Zij lopen minder kans op een strafrechtelijke vervolging wanneer ze door de politie worden aangehouden. Dat er minderjarige koeriers zijn, is bevestigd tijdens het veldwerk, waarbij met zowel minderjarige als meerderjarige wietkoeriers is gesproken.
- Volgens enkele wietkoeriers waarmee is gesproken zijn hun klanten voornamelijk tussen de 20 en 40 jaar oud. Volgens meerdere sleutelinformanten is de grootste groep afnemers van de koeriers echter 14 tot 20 jaar. Daarnaast zeggen ook meerdere blowers uit Beijum en Lewenborg die jonger zijn dan 18 jaar hun softdrugs bij wietkoeriers uit Beijum te kopen, terwijl slechts enkele meerderjarige jongeren hun softdrugs zeggen te kopen bij een wietkoerier.
- In Lewenborg zijn bij zowel sleutelinformanten als de geënquêteerde jongeren in ieder geval drie tot vier woningen bekend van waaruit in softdrugs wordt gehandeld. Van de meeste adressen is onder de geënquêteerde jongeren wel bekend dat daar softdrugs worden verkocht, maar ze halen hier zelf niet vaak softdrugs.
- Hoewel het gebruik van harddrugs door jongeren in Noorddijk nauwelijks voorkomt, zijn er in zowel in Lewenborg als in Beijum enkele woningen waar in harddrugs wordt gehandeld. Daarnaast zijn er ongeveer zes of zeven jongens woonachtig in Noorddijk, waarvan bij meerdere sleutelinformanten bekend is dat zij handelen in harddrugs. Deze handel vindt met name plaats in de binnenstad van Groningen.
- Bij de politie staan in 2010 zes personen geregistreerd als verdachte van handel in softdrugs in Beijum en Lewenborg, waarvan drie verdachten tussen de 20 en 23 jaar oud zijn. Twee personen in Beijum staan geregistreerd als verdachte van handel in harddrugs. Deze personen zijn ouder dan 23 jaar.
- Op grond van de politieregistraties kunnen geen brandhaarden van drugshandel worden aangewezen. Aan de hand van de meldingen bij het Meldpunt Zorg en Overlast zijn ook geen brandhaarden van drugshandel waar jongeren bij betrokken zijn aan te wijzen. Wel is duidelijk dat er meerdere wietkoeriers in Noorddijk actief zijn, waarvan twee opereren vanuit dezelfde straat in Beijum. Er zijn ongeveer vier of vijf min of meer vaste locaties in de openbare ruimte, waar de wietkoeriers softdrugs bezorgen aan jongeren, zo is gebleken tijdens ons veldwerk.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

5.4 Vergelijking visie en cijfermateriaal

Waarom komen de beelden van de verschillende betrokken partijen over het middelengebruik door jongeren niet overeen met de cijfers en beelden van de politie?

- De aanleiding van het onderzoek lag onder andere in het feit dat signalen van betrokkenen in Noorddijk over middelengebruik door jongeren enerzijds en de cijfers van de politie hieromtrent anderzijds elkaar tegenspraken. Volgens betrokkenen zou er sprake zijn van een zorgelijke situatie, terwijl de cijfers een ander beeld lieten zien. Ook uit ons onderzoek blijkt dat bij de politie nauwelijks jongeren als drugsgebruiker of verdachte van een drugsdelict voorkomen in de registraties. De verschillen zijn als volgt te verklaren. De politie baseert haar visie met name op de bij haar beschikbare gegevens. Deze gegevens hebben geen betrekking op jongeren in het algemeen, maar uitsluitend op jongeren die voor strafbare feiten of overlast in aanraking zijn geweest met de politie. Dit aantal is relatief laag. Overigens blijken de jeugdagenten wel meer inzicht te hebben in de activiteiten die jongeren in Noorddijk ondernemen. Het betreft echter vaak informatie die niet of nauwelijks in de registratiesystemen is terug te vinden. De overige betrokkenen baseren hun visie op een veel grotere groep jongeren, waarvan zij ongeveer de helft zien blowen. In de dagelijkse praktijk hebben zij bovendien vaker contact met de jongeren, waardoor zij een breder zicht hebben op de dagelijkse bezigheden van deze jongeren. Deze gegevens worden overigens over het algemeen niet vastgelegd in registratiesystemen. Hierdoor ontstaat een ander beeld tussen verschillende betrokken partijen en de politie.

5.5 Ten slotte

Ons onderzoek laat zien dat er relatief veel minderjarige jongeren blowen in Noorddijk, terwijl er een relatief kleine groep lijkt te zijn die dagelijks blowt en/of problemen ondervindt door het softdrugsgebruik. Daarbij bestaat de indruk dat hoe meer de jongeren zelf blowen, hoe normaler zij dit vinden. Er is hierbij een generatieverschil te constateren: veel jongeren zien het blowen zelf niet als (soft)drugsgebruik, terwijl volwassen hulpverleners en andere betrokkenen blowen (met name door minderjarigen) absoluut niet normaal vinden en het vanwege het hoge THC gehalte soms vergelijken met het gebruik van harddrugs.

Het blowen lijkt te maken te hebben met de heersende groeps cultuur. Jongeren binnen een vriendengroep waarin geblowd wordt, zullen zelf ook eerder blowen, terwijl zij het blowen dan ook normaal vinden. Daarbij wordt door jongere jongens opgekeken naar oudere jongens die blowen. Oudere jongens fungeren wat dit betreft als rolmodel. In Beijum en Lewenborg zijn bovendien meer groepen die blowen dan groepen die alcohol drinken. Binnen de groepen waar geblowd wordt, is het alcoholgebruik relatief gering. Het lijkt er op dat er door een groep of (veel) geblowd wordt of (veel) gedronken wordt. Beide zijn, gezien de gezondheidsgevolgen voor jongeren, sterk af te raden.

De mate waarin wordt geblowd, de jonge leeftijd waarop wordt geblowd en het daarmee mogelijk samenhangende feit dat softdrugs in Noorddijk makkelijk verkrijgbaar zijn, leiden tot de conclusie dat het middelengebruik door jongeren in Noorddijk zorgelijk genoemd

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

kan worden. Met andere woorden: de onderzoeksresultaten bevestigen de afgegeven signalen van de betrokkenen in het stadsdeel. Daarbij moet worden opgemerkt dat het veelvuldig roken van softdrugs, evenals het drinken van alcohol, schadelijk is voor de ontwikkeling van de hersenen (en het lichaam) van jonge mensen tot 23 jaar. Het feit dat wettelijk gezien alleen meerderjarigen toegang hebben tot coffeeshops, geeft al aan dat het gebruik van softdrugs door minderjarigen wordt ontmoedigd.

In het licht van de wettelijke bepalingen en de gezondheidsaspecten maken de onderzoeksresultaten duidelijk dat het wenselijk is dat politie en hulpverlenende instellingen stringenter optreden en/of nader onderzoek wordt gedaan naar mogelijke oplossingen. Aandachtspunten hierbij zijn de heersende groeps cultuur en het feit dat (jonge) blowers daarvan zelf het gezondheidsrisico niet inzien. Tevens kan dan worden onderzocht welke invloed het verminderen van het aanbod (waaronder met name het terugdringen van de wietkoeriers) zal hebben op de mate waarin minderjarigen in Noorddijk blowen.

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Bieleman, B., R. Nijkamp (2011)
Onder invloed verkeerd. Evaluatie campagne Drugs in het Verkeer. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.
- Bieleman, B., A. Kruize, C. Zimmerman (2010a)
Monitor alcoholverstrekking jongeren 2009. Naleving leeftijdsgrenzen 16 en 18 jaar uit de Drank- en Horecawet: tweejaarlijkse metingen 1999-2009. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.
- Bieleman, B., R. Nijkamp, F. Schaap (2010b)
Monitor coffeeshopbeleid Rotterdam: 0- en 1-meting. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.
- Bieleman, B., H. Maarsingh, G. Meijer, C. ten Den (1998)
Aangeschoten wild: onderzoek naar jongeren, alcohol, drugs en agressie tijdens het uitgaan. St. INTRAVAL, Groningen-Rotterdam.
- Boelema, S., T. ter Bogt, R. van den Eijnden, J. Verdurmen (2009)
Fysieke, functionele en gedragsmatige effecten van alcoholgebruik op de ontwikkeling van 16-18 jarigen. Trimbos-instituut, Utrecht.
- Monshouwer, K., J. Verdurmen, S. van Dorsselaer, E. Smit, A. Gorter, W. Vollebergh (2008)
Jeugd en riskant gedrag 2007. Kerngegevens uit het peilstationsonderzoek scholieren. Roken, drinken, drugsgebruik en gokken onder scholieren vanaf tien jaar. Trimbos-instituut, Utrecht.
- Ter Bogt, T., M. van Lieshout, S. Doornwaard, Y. Eijkemans (2009)
Middelengebruik en voortijdig schoolverlaten: Twee onderzoeken naar de actuele en gepercipieerde rol van alcohol en cannabis in relatie tot spijbelen, schoolprestaties, motivatie en uitval. Trimbos-instituut, Utrecht.
- Van Hasselt, N., M. van Laar, S. Onrust, J. Verdurmen (2010)
Preventie van schadelijk alcoholgebruik en drugsgebruik onder Nederlandse jongeren. Trimbos Instituut, Utrecht.
- Van Laar, M., A. Cruts, M. van Ooyen-Houben, R. Meijer, T. Brunt (2010)
Nationale Drugs Monitor: jaarbericht 2009. Trimbos Instituut, Utrecht.
- Verdurmen, J., M. Abraham, M. Planije, K. Monshouwer, S. van Dorsselaer, I. Schulten, et al. (2006)
Alcoholgebruik en jongeren onder de 16 jaar: Schadelijke effecten en effectiviteit van alcoholinterventies. Trimbos Instituut, Utrecht.

www.cbs.nl
www.nationaalkompas.nl
www.stap.nl
www.trimbos.nl
www.wegwijzerjeugdenveiligheid.nl

Bilage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

BIJLAGE TABELLEN JEUGDGEZONDHEIDSENQUETE

Hieronder worden de tabellen weergegeven die zijn gebruikt voor de informatie over de Jeugdgezondheidsenquête van de GGD in hoofdstuk 2.

Tabel 1 Leeftijd

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken*	
	n	%	n	%	n	%
12 jaar	12	8	19	10	92	9
13 jaar	15	10	22	12	121	12
14 jaar	19	13	27	15	108	11
15 jaar	42	29	59	32	357	35
16 jaar	45	31	43	23	251	25
17 jaar	8	6	6	3	78	8
18 jaar	3	2	9	5	3	0
Totaal	144	100	185	100	1010	100

* De overige wijken bestaan uit: Centrum, Oranje-Schilderwijk, Oud-Zuid, Nieuw-Zuid corporatief, Oosterpark, Korreweg-De Hoogte, Nieuw-Oost, Paddepoel, Vinkhuizen, Nieuw-West, Hoogkerk-De Dorpen en Oosterhogebrug-Ulgersmaborg.
Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 2 Geboorteland

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
Nederland	128	89	171	92	926	91
Suriname	6	4	3	2	3	0
Nederlandse Antillen	4	3	1	1	17	2
Aruba	0	0	0	0	4	0
Turkije	0	0	0	0	9	1
Marokko	0	0	0	0	6	1
Ander land	5	4	10	5	52	5
Totaal	143	100	185	100	1017	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 3 Heeft de respondent aangegeven een roker te zijn?

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
Roker	52	36	49	27	219	22
Niet roker	91	64	131	73	784	78
Totaal	143	100	180	100	1003	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Tabel 4 Hoe vaak heeft de respondent aangegeven softdrug te hebben gebruikt?

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	86	61	109	61	727	72
1 keer	2	1	9	5	47	5
2 keer	6	4	5	3	16	2
3 keer	4	3	4	2	22	2
4 keer	0	0	3	2	23	2
5 keer	5	4	6	3	10	1
6 keer	0	0	4	2	6	1
7 keer	0	0	1	1	12	1
8 keer	3	2	0	0	7	1
9 keer	0	0	0	0	8	1
10 keer	8	6	0	0	20	2
11-19 keer	5	4	10	6	13	1
20 keer of vaker	21	15	29	16	78	8
Totaal	140	100	180	100	989	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 5 Hoe vaak heeft de respondent ooit amfetaminen gebruikt?

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	137	98	178	100	952	99
1 keer	0	0	0	0	12	1
5 keer	0	0	0	0	1	0
8 keer of vaker	3	2	0	0	1	0
Totaal	140	100	178	100	966	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 6 Hoe vaak heeft de respondent ooit GHB gebruikt?

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	134	96	177	100	959	99
1 keer	5	4	0	0	5	1
2 keer	0	0	0	0	1	0
Totaal	139	100	177	100	965	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 7 Hoe vaak heeft de respondent ooit paddo's gebruikt?

	Lewenburg		Beijum		Totaal overige wijken*	
	n	%	n	%	n	%
nooit	133	96	171	97	947	98
1 keer	3	2	3	2	13	1
2 keer	0	0	0	0	3	1
3 keer	0	0	3	2	0	0
4 keer	0	0	0	0	1	0
8 keer of vaker	3	2	0	0	2	0
Totaal	139	100	177	100	966	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Bijlage - rapport Intraval - Bezorgd om softdrugs

Tabel 8 Hoe vaak heeft de respondent ooit XTC gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	136	97	166	95	931	96
1 keer	1	1	9	5	19	2
2 keer	0	0	0	0	3	0
3 keer	0	0	0	0	1	0
4 keer	0	0	0	0	3	0
5 keer	0	0	0	0	4	1
8 keer of vaker	3	2	0	0	4	1
Totaal	140	100	175	100	965	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 9 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken softdrugs gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	107	78	133	74	833	85
1 keer	9	7	7	4	43	4
2 keer	1	1	12	7	19	2
3 keer	1	1	7	4	9	1
4 keer	0	0	6	3	15	2
5 keer	3	2	0	0	10	1
6 keer	1	1	3	2	9	1
7 keer	3	2	0	0	1	0
8 keer	3	2	0	0	1	0
9 keer	3	2	0	0	0	0
10 keer	0	0	3	2	12	1
11-19 keer	0	0	3	2	7	1
20 keer of vaker	6	4	5	3	21	2
Totaal	137	100	179	100	980	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 10 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken cocaïne gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	136	97	175	98	959	98
1 keer	0	0	3	2	6	1
3 keer	1	1	0	0	0	0
6 keer	0	0	0	0	1	0
8 keer of vaker	3	2	0	0	7	1
Totaal	140	100	178	100	973	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Tabel 11 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken amfetaminen gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	137	98	178	100	964	99
1 keer	0	0	0	0	2	1
4 keer	3	2	0	0	0	0
8 keer of vaker	0	0	0	0	2	1
Totaal	140	100	178	100	968	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 12 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken GHB gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	137	98	178	100	959	99
1 keer	3	2	0	0	4	1
4 keer	0	0	0	0	1	0
7 keer	0	0	0	0	3	0
Totaal	140	100	178	100	967	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 13 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken heroïne gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	139	100	175	98	965	100
1 keer	0	0	3	2	2	1
8 keer of vaker	0	0	0	0	1	1
Totaal	139	100	178	100	968	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Tabel 14 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken alcohol gebruikt?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	22	16	32	18	132	13
1 keer	16	11	10	6	135	14
2 keer	16	11	15	9	95	10
3 keer	6	4	19	11	54	5
4 keer	4	3	18	10	79	8
5 keer	11	8	10	6	26	3
6 keer	1	1	5	3	20	2
7 keer	0	0	3	2	17	2
8 keer	7	5	7	4	5	1
9 keer	0	0	1	1	10	1
10 keer	3	2	6	3	18	2
11-19 keer	3	2	3	2	23	2
20 keer of vaker	5	4	0	0	25	3
n.v.t.	47	33	48	27	347	35
Totaal	141	100	177	100	986	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Bijlage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Tabel 15 Hoe vaak heeft de respondent in de afgelopen vier weken vijf drankjes alcohol per gelegenheid gedronken?

	Lewenborg		Beijum		Totaal overige wijken	
	n	%	n	%	n	%
nooit	28	20	43	24	304	31
1 keer	27	20	26	14	120	12
2 keer	11	8	32	18	78	8
3 of 4 keer	11	8	18	10	66	7
5 of 6 keer	5	4	9	5	39	4
7 of 8 keer	0	0	1	1	10	1
9 keer of vaker	8	6	3	2	27	3
n.v.t.	47	34	48	27	347	35
Totaal	137	100	180	100	991	100

Bron: Jeugdgezondheidsenquête 2008-2009, GGD

Bilage - rapport IntraVal - Bezorgd om softdrugs

Bijlage - Link naar Trimbos onderzoek m

Link naar Trimbos onderzoek m.n. hoofdstuk 7, p. 97 e.v. Gezondheidsrisico's: jongeren

<http://www.trimbos.nl/webwinkel/productoverzicht-webwinkel/alcohol-en-drugs/af/~media/files/gratis%20downloads/af1128%20thc%20cbd%20en%20gezondheidseffecten%20van%20wiet%20en%20hasj.ashx>

Lijst ingekomen stukken

Lijst van ingekomen collegebrieven Onderwijs en Welzijn 4 december 2013

Nr. raad *	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum	Advies	opmerkingen
25	Uitvoering kinder- en jongerenwerk 2014	12-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	tkn	
32	Stand van zaken huisvesting culturele instellingen (vervolg)	14-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	tkn	
33	Pilot aanpak terugdringen softdrugsgebruik jeugd Beijum en Lewenborg	14-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	Op agenda cie. 4 dec.	
34	Nota gemeentelijke sportaccommodaties	14-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	Op agenda cie. 4 dec.	
37	Evaluatie financiële vangnetregeling na afschaffen schoolzwemmen	15-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	tkn	
39	Uitkomsten bespreking discussienota "Met elkaar voor elkaar" in de raadscommissie W&I van 16 oktober jl.	15-11-2013	via cie. W&I en O&W	11-12-2013 en 04-12-2013	tkn	
40	Wijzigingen individuele Wmo-voorzieningen (huishoudelijke hulp)	15-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	tkn	
51	Preadvies initiatiefvoorstel De Onderwijspropeller	22-11-2013	via cie. O&W	4-12-2013	Op agenda cie. 4 dec.	

* nummering komt overeen met lijst collegebrieven voor de raad

26-11-2013

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 13 november 2013
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 13.00 – 15.15 uur

Aanwezig: de heer R.P. Prummel (voorzitter, Stadspartij) *t.v.v. D. Jager (VVD)*, de dames B. Enting (PvdA), E. van Lente (PvdA), A. Postma (GroenLinks), C.M. van Dijk (SP), N.G.J. Temmink (SP), G.E.J. Copini-Van der Meulen (D66), S. Klein Schaarsberg (Student en Stad), M. Wilschut (Partij voor de Dieren), de heren M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD) *vanaf B2*, J. Bolhuis (Stadspartij), P.S. de Rook (D66), R. Bolle (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: mevrouw J.A. Visscher (SP) *tot B4*, de heren D. Isha (PvdA) *tot B1*, T. Schroor (D66) *niet bij B1 en B2*

Afwezig m.k.: de heer D. Jager (VVD)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 13.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder Isha:

- Presenteert pas in december de raadsvoorstellen over sportpark Europapark en de herinrichting van sportpark Corpus den Hoorn, vanwege een kort geding over Gronitas en de nader te onderzoeken uitvoering en financiering van de motie over de Wijert.
- Vernam met genoegen dat de rechter weinig juridische bodem zag in de eigendomsclaims van Gronitas en dat de belangen van de gemeente zwaar wogen.
- Gaat vanwege de rechterlijke uitspraak volgende week opnieuw in gesprek met Gronitas over de schadevergoeding. De uitkomst is cruciaal voor meerdere ontwikkelingen.
- Zoekt uit welke gevolgen de waterbelasting voor Groninger zwembaden heeft en informeert de raad.
- Zoekt financiële dekking voor continuering van de Sporthopper dit seizoen en onderzoekt goedkopere en bredere alternatieven voor volgend seizoen.
- Stuurt volgende week een brief over de financiële situatie van Simplon en oplossingsmogelijkheden.

Wethouder Visscher:

- Stuurt vanwege de drukke collegeagenda pas volgende week een brief over de verwijsindex zorg voor jeugd.
- Hoopt dat de raad akkoord gaat met het voorstel van de ouderenraden een halfjaar de tijd te nemen om vacante zetels in te vullen. Actuele items in de zoektocht zijn een betere afspiegeling en samenwerking met andere adviesraden.
- Gaat begin december in gesprek met de drie adviesraden over intensievere samenwerking en de toekomstige werkwijze.

Wethouder Schroor:

- Roept de commissie op in grotere aantallen de verfrissende sessies van het Onderwijspact te bezoeken.
- Overweegt de raad om input te vragen voor de volgende sessie over de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt, die de gemeente mede organiseert.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Verzoekt de motie over de Wijert in combinatie met de MIP/MOP te bespreken.

Dhr. De Rook (D66):

- Begrijpt dat veel sportontwikkelingen in Zuid samenhangen en heeft behoefte aan een overzicht van wat in welke volgorde speelt en welke rol de raad daarin heeft.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Wil de input van de adviesraden meenemen in de evaluatie van de adviesstructuur. Een relevante

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

vraag is onder meer of de ouderenraad nog zestien zetels zou moeten tellen.

Wethouder Isha:

- Is benieuwd naar de dekking van 350.000 euro van de motie over De Wijert. De MIP/MOP is geen bank, andere activiteiten zullen geschrapt moeten worden.
- Stuur met de twee raadsvoorstellen over sport in Zuid een soort management resumé waarin de volgorde van ontwikkelingen en beslissingen duidelijk uitgelegd wordt.

Wethouder Visscher:

- Vindt het een goed voorstel op 4 januari 2014 de input van adviesraden met de evaluatie te bespreken. De ouderenraad verschaft zich ruimte door de vacante zetels niet direct in te vullen.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Afspraken en planning

Mw. Van Lente (PvdA):

- Wil de reeds afgevoerde motie 2011-65 in samenhang zien met de nog te verschijnen inspiratienota over openbare ruimte.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Vraagt of meer bekend is over de 750.000 euro aan extra educatiegelden en de te verschijnen notitie hierover.

Wethouder Schroor:

- Komt zoals toegezegd met een notitie zodra er duidelijkheid is over de extra educatiegelden.

A.4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A.5. Rondvraag

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is benieuwd welke knelpunten in oktober aan het licht zijn gekomen wat betreft het kinderpardon en welke rol de raad hierin kan spelen.
- Vraagt of bekend is hoeveel mensen, die onder het generaal pardon vallen, moeite hebben met naturalisatie.

Wethouder Visscher:

- Zegt toe ontwikkelingen en cijfers over de pardonregeling en opvang in een brief toe te lichten.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Programma Regionaal Kompas voor maatschappelijke opvang 'Actief onder dak 2014-2017' (raadsvoorstel 25 oktober 2013)

Mw. Enting (PvdA):

- Vindt het plan degelijk en ambitieus met een groot draagvlak en goede samenwerking.
- Informeert of het sociale team de toegang tot zorg is en in hoe de relatie met STIP is.
- Omarmt de ombuiging naar activering en wederkerigheid.
- Vraagt welke rol de drie decentralisaties spelen.
- Is benieuwd hoe het college de balans vindt tussen acceptatie van het meedraaien van mensen met een beperking en de begrensde mogelijkheden van vrijwilligers en organisaties.
- Complimenteert het financieren van beleidsmatige aanpassingen uit de huidige OGGz-middelen.
- Blijft zorgen houden over de bezuinigingen op de doelgroep.
- Heeft de indruk dat de genoemde stappen in de ontwikkelagenda al plaatsvinden.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Sprak eerder al haar zorg uit over de mogelijke groei van de doelgroep. Het college monitort dit.
- Is blij met de speciale aandacht voor jongadolescenten.
- Pleit ervoor opvang van plegers van huiselijk geweld goed te regelen. Nu zijn maar een of twee plekken beschikbaar.
- Is enigszins gerustgesteld door de brief over Campusdiep, maar vraagt of het voor 2014 nu

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

financieel geregeld is. Campusdiep wordt wel genoemd bij de bezuinigingen van 1 miljoen euro.

Mw. Van Dijk (SP):

- Is blij met het stuk en verwacht op termijn een positieve uitwerking op huisuitzettingen en zorgmijders.
- Informeert of OGGz-netwerken vanwege de sociale teams ophouden. Zijn Lentis, GGz en VNN vaste partners in de sociale teams?
- Vraagt of afspraken zijn gemaakt met omliggende gemeenten over de mogelijke stijging in uitgaven wanneer de crisis zorgt voor grotere druk op de opvang.
- Stelt dat veel gebruikers van de opvang lichtjaren verwijderd zijn van een maatschappelijke bijdrage, dagbesteding is al heel wat. De samenleving moet accepteren dat er een groep ernstig chronisch zieke mensen voor onbepaalde tijd afhankelijk is van intensieve begeleiding en opvang.
- Vraagt of de met eigen middelen nieuw opgezette diensten (p.15) inkrimpen of overeind blijven.
- Wil weten of het beleid tussentijds is bij te stellen als de toestroom groeit.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Stelde eerder dat keuzes nodig zijn gezien de hoge ambities.
- Steunt de inzet op preventie en nazorg en is blij dat de basis van voorzieningen op orde blijft.
- Wil dat tijdig aan de bel getrokken wordt wanneer middelen niet afdoende blijken voor het gehele pakket van preventie, curatie en nazorg.
- Vindt de doelen te weinig concreet en slecht toetsbaar.
- Is benieuwd hoe de toename van het aantal zwerfjongeren zich ontwikkelt.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Vindt het een degelijk plan en looft de samenwerking met gemeenten en contact met de doelgroep.
- Hoopt op blijvend overleg over prioritering om flexibel om te kunnen gaan met veranderingen.
- Kan zich goed vinden in de inzet op dagbesteding.
- Hoopt dat de aansluiting als centrumgemeente op het nieuwe sociale domein goed uit zal pakken.
- Is blij dat de doelgroep van jongadolescenten expliciet genoemd wordt, maar ziet de aanpak graag concreter.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Kan zich grotendeels vinden in het stuk en steunt de inzet op participatie en activering.
- Is bezorgd over de bezuinigingen van 1 miljoen euro.
- Vindt het tegenstrijdig mensen met ernstige meervoudige complexe problematiek onder reguliere preventie te scharen. Het gaat dan toch meer om curatie? Vallen zij tussen wal en schip?

Dhr. Bolle (CDA):

- Kan zich vinden in de inzet op activering, maar sluit zich ook aan bij de kanttekening dat dagbesteding in sommige gevallen het hoogst haalbare is.
- Informeert of er financiële middelen beschikbaar zijn voor toekomstige groei van de doelgroep.
- Ziet als grootste opgave dat de vele organisaties efficiënt met elkaar samenwerken om tot een werkend model te komen waar de doelgroep echt wat aan heeft.

Mw. Copini (D66):

- Sluit zich aan bij de complimenten van Student en Stad en steunt de focus op participatie en activering.
- Vraagt concretere aandacht voor de groep jongadolescenten en de overgang van jeugdzorg naar hulpverlening voor deze groep.
- Informeert of de gemeente en de organisaties klaar zijn voor welzijn nieuwe stijl.

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Complimenteert het heldere en ambitieuze programma.
- Vindt het goed eerst te kijken of lichte hulp werkt. De aanpak is nu vaak onoverzichtelijk.
- Hoopt dat wet- en regelgeving en beschikbare budgetten niet leiden tot zware ingrepen en te grote druk op vrijwilligers, die daardoor af kunnen haken.
- Kan de financiën na 2014 nog niet beoordelen en komt hier op terug wanneer meer bekend is.
- Sluit zich aan bij de vragen van Student en Stad en GroenLinks.

Dhr. Blom (VVD):

- Sluit zich aan bij de complimenten van Student en Stad. Het is goed dat de doelgroep betrokken is.

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

- Vindt het uitgangspunt van activering uitstekend.

Wethouder Visscher:

- Wijst erop dat de raad als centrumgemeente voor de hele provincie een besluit neemt.
- Ziet een kanteling bij de gemeente steeds meer betrokkenen zelf te bevragen.
- Beamt dat er een spanningsveld kan bestaan tussen het stimuleren van participatie en mensen die helemaal aan de grond zitten en tot weinig in staat zijn.
- Geeft mensen nooit op en noemt als mooi voorbeeld van maatschappelijke waarde het kunstproject in Zuid twee jaar geleden met afval, waarbij een Riepeverkoper toezicht hield.
- Wil de basis van bed, bad en brood op orde houden, want van daaruit kun je verder opbouwen. Niemand hoeft op straat te slapen in Groningen.
- Wil met preventie het beroep op curatie en opvang verkleinen.
- Probeert met andere middelen preventie en nazorg te financieren.
- Antwoordt dat de gebiedsgebonden aanpak moet leiden tot signalering van problematiek in een vroeg stadium en meer aandacht voor jongeren. Frontofficemedewerkers van sociale teams moeten snel kunnen zien wanneer deskundigheid en specialistische opvang nodig zijn.
- Geeft aan dat een deel van de OGGz-taken bij sociale wijkteams komen te liggen. Soms moeten mensen naar sociale pensions die niet in de wijk zelf aanwezig zijn.
- Probeert zoveel mogelijk in de eigen omgeving te ondersteunen. In sommige gevallen is de omgeving echter onderdeel van het probleem.
- Gaat op korte termijn met betrokkenen spreken over zwerfjongerenbeleid, dat in de uitvoering van 2014 een prominentere plek zal krijgen dan in het meerjarenprogramma.
- Zegt toe in het eerste kwartaal van 2014 de raad nader te informeren over zwerfjongerenbeleid.
- Loste de financiering van Campusdiep voor 2014 op en kijkt met jeugdzorg hoe het daarna structureel te organiseren valt.
- Antwoordt dat plegers van huiselijk geweld vaak in hun eigen netwerk opvang zoeken, maar hoort graag wanneer er problemen zijn.
- Ziet dat het managementteam hard bezig is de organisatie helemaal klaar te maken voor welzijn nieuwe stijl.

B.2. Wensen en bedenkingen ten aanzien van voortzetting beleid Integratie & Emancipatie (collegebrief 18 oktober 2013)

Dhr. Blom (VVD):

- Komt zelden een dergelijke mate van pampere tegen voor een keur aan doelgroepen.
- Ziet eigen verantwoordelijkheid en zelf initiatief nemen als middelen om het doel te bereiken.
- Vindt de financiering van Jasmijn met 164.700 euro fors. Wil het college hiernaar kijken?

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Vindt het positief dat het integratiebeleid geïntegreerd is in regulier beleid. Aandacht blijft nodig.
- Is bezorgd over de toenemende druk op vrijwilligers.
- Verwacht meer stabiliteit doordat middelen voor vier jaar beschikbaar zijn gesteld.
- Vraagt of het college een beeld heeft van de meldingsbereidheid bij racisme.
- Is het erme eens dat de lijn niet ingrijpend gewijzigd hoeft te worden.

Mw. Copini (D66):

- Sluit zich grotendeels aan bij de Stadspartij.
- Vraagt of er meer duidelijkheid is over het tekort aan een uniform monitorbeleid.
- Is benieuwd hoe de wethouder wil bereiken dat vrijwilligers zich in blijven zetten.

Dhr. Bolle (CDA):

- Ziet als ultiem doel dat geen apart beleid meer nodig zal zijn, omdat het vanzelfsprekend is geworden.
- Is blij dat de ketenaanpak gewaardeerd wordt en ziet uit naar het plan van aanpak diversiteit.
- Is benieuwd of al wat bekend is over de rol van vrijwilligers in de participatienota.
- Vindt het opzetten van een netwerk geen definitie van succes, het gaat om de doelen en die kunnen concreter geformuleerd worden.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

- Pleit ervoor toch een nota diversiteitsbeleid te blijven hanteren om de lijn vast te houden.
- Vindt het belangrijk meetinstrumenten te blijven hanteren om te kijken of de gemeente niet terugvalt.
- Ziet graag een totaaloverzicht van alle beschikbare gelden.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Stelt dat veranderende tijden vragen om een continu debat over effectiviteit van beleid.
- Vindt het goed als gemeente een ander geluid te laten horen dan de negatieve toon over vreemdelingen en het wij-zij-denken.
- Is benieuwd hoe het integratiebeleid voortgezet wordt met minder middelen, weinig concrete cijfers over niet-westerse allochtonen en meer obstakels om taalcurssussen te volgen.
- Vindt de opmerking dat het vergroten van zelfredzaamheid van vrouwen een kwestie van de lange adem is, geen recht doen aan de realiteit. Het suggereert gebrek aan zelfvertrouwen.
- Wil wel het debat voeren over ongelijkheid in topfuncties.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Prijst het succesvolle en geïntegreerde beleid en de succesvolle ketenaanpak.
- Is benieuwd hoe het college vrijwilligers wil behouden en enthousiasmeren nu de druk op hen toeneemt.
- Steunt het ondersteunen van ketenpartners om elders subsidies aan te vragen.

Mw. Van Dijk (SP):

- Is blij met de resultaten. Veel allochtone vrouwen worden bereikt en doorverwezen naar wijkactiviteiten of vrijwilligerswerk.
- Vraagt wat de consequenties zijn als iemand geen maatschappelijke bijdrage kan of wil leveren. Is de gemeente niet te positief over participatie?
- Is benieuwd of de gemeente een bijdrage wil leveren aan deskundigheidsbevordering bij vrijwilligers. Daar zijn te weinig middelen voor, terwijl het vrijwilligers bindt en waardeert.
- Informeert of ambtenaren en instellingen erop gericht zijn de mogelijk racistische achtergrond van voorvallen te herkennen en van een aanpak te voorzien.
- Wil weten of er voldoende aandacht is voor ouderenemancipatie, ook vanwege de vergrijzing.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Kan zich vinden in voortzetting van het beleid.
- Deelde haar zorgen al en wacht af hoe het verder gaat met het discriminatiemeldpunt.
- Wijst erop dat een instelling als Jasmijn werkt al snel in gevaar komt als de gemeente zich terugtrekt. Dat maakt de gewaardeerde ketenaanpak minder stabiel.
- Vraagt aandacht voor de rol van de MJD bij zelforganisaties, waar kritiek op is.
- Constateert dat de evaluatie van LGBT begin 2015 is, terwijl de gelden eind 2014 aflopen. Ontstaat er zo een gat?
- Roept op als gemeentelijke organisatie het goede voorbeeld te geven wat betreft diversiteitsbeleid.

Mw. Enting (PvdA):

- Vraagt of vraagstukken rond kwetsbare etnische en culturele groepen voldoende aan bod komen in het reguliere beleid of dat een specifieke aanpak mogelijk is.
- Is heel benieuwd naar het plan van aanpak diversiteit.
- Sluit zich aan bij GroenLinks wat betreft het discriminatiemeldpunt en LGBT.
- Gaat ervan uit dat het onderzoek uit 2009 de bodem is voor het huidige emancipatiebeleid en dat de aandachtspunten een plaats krijgen in het nieuwe voorstel.
- Is blij met de succesvolle ketenaanpak met betere samenwerking en een goede doorverwijzing van vrouwen naar vrijwilligerswerk en wijkactiviteiten.
- Vindt het goed dat nieuwe doelgroepen hun weg naar de ketenpartners hebben gevonden en hoopt dat de ketenaanpak tot nog meer participatie en activering zal leiden.

Wethouder Visscher:

- Streeft naar een inclusieve samenleving waar plek is voor iedereen, maar beseft dat dit nog niet bereikt is. Daarom blijft specifiek beleid nog nodig.
- Wijst op het mooie voorbeeld van Brisa, waarbij succesvolle Caribische Groningers zich inspannen om problemen binnen hun gemeenschap op te lossen.

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

- Doet niet aan pampieren, maar probeert reële situaties te verbeteren. Zo is pleiten voor een qatverbod goed voor de verslaafden, hun directe omgeving en de hele samenleving.
- Komt in het voorstel participatie over twee weken terug op ondersteuning van vrijwilligers, van wie inderdaad veel gevraagd wordt, maar die ook veel voldoening uit hun werk halen.
- Wijst erop dat Jasmijn juist veel vrijwilligers weet te binden en veel Europese gelden weet binnen te halen. De stichting helpt vrouwen hobbels naar participatie te slechten.
- Vindt met Student en Stad dat Groningen deel moet nemen aan het bredere maatschappelijke debat.
- Blijft aandacht vragen voor het discriminatiemeldpunt, want helaas komt discriminatie dagelijks voor en wordt het niet altijd gemeld.
- Heeft geen zicht op financiering van LGBT na 2014.
- Sluit zich aan bij de integratiemonitor van het CPB en de rapportage over Antilliaanse Nederlanders, omdat eigen rapportages duur zijn.
- Wil ook in contacten met organisaties proeven hoe het in Groningen gaat.
- Attendeert de commissie op het aanstaande festival Let's Gro met veel mooie activiteiten.
- Denkt niet dat speciaal ouderenemancipatiebeleid nodig is, omdat de Wmo zich daar al veel op richt. Er is ook een ouderenadviesraad.

B.3. Wensen en bedenkingen t.b.v. de OOGO's Passend Onderwijs (collegebrief 31 oktober 2013)

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Vindt veel woorden in de notitie nogal hol klinken en citeert voorbeelden.
- Is benieuwd of alles op schema ligt en wat er uit de rapportage van februari 2014 komt.

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Sluit zich aan bij de vraag van de VVD.

Dhr. De Rook (D66):

- Vindt de insteek van het college goed, maar heeft zorgen over het realisme en de uitvoerbaarheid omdat de budgetten onder druk staan.
- Is bezorgd of de gemeente wel klaar is voor passend onderwijs, omdat de nieuwe Jeugdwet misschien wordt uitgesteld en er sterk mee samenhangt.
- Vraagt speciale aandacht voor hoogbegaafde kinderen, die ook problematiek kunnen hebben en passend onderwijs verdienen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Verzoekt de wethouder met voorbeelden de gezamenlijke ambities concreter te maken. Hoe en wanneer wordt het onderwijs verantwoordelijk voor werk en inkomen? Hoe kan de gemeente verantwoordelijk worden gehouden voor een kind uit bijvoorbeeld Peize en wie voert dan regie?
- Is benieuwd hoe sociale wijkteams verbonden worden met speciaal onderwijs, aangezien dat niet wijkgebonden georganiseerd is.
- Vraagt of het college de opdracht na invoering van de ondersteuningsplannen per 1 augustus 2014 wel mogelijk acht.
- Wil weten wie het overleg met primair onderwijs voert.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Sluit zich grotendeels aan bij het CDA en is benieuwd hoe het eruit gaat zien.
- Ziet met het college het grijze gebied tussen onderwijs en werk en de uitdaging geen kinderen te duperen.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Vindt ook dat de brief weinig inhoudelijk is.
- Ziet kansen in het grijze gebied tussen onderwijs en werk om vroegtijdig schoolverlaten aan te pakken.
- Sluit zich aan bij D66 wat betreft hoogbegaafde leerlingen.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Vindt de doelstelling belemmeringen voor het nieuwe jeugdstelsel te voorkomen wat zuinig geformuleerd. Ieder kind heeft recht op goed onderwijs en dat vraagt om een efficiënte gezamenlijke aanpak.
- Is benieuwd hoe de gesprekken met scholen verlopen over de betrokkenheid bij sociale teams en de

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

verbinding tussen passend onderwijs en jeugdzorg.

- Koestert de goede overleggen met het onderwijs over een lange lijst thema's.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Vindt het ook lastig de brief te bespreken zonder de inhoud van de ondersteuningsplannen.
- Pleit ervoor het OOGO over een jaar al te herhalen, gezien de snelheid van de ontwikkelingen.
- Kan zich voorstellen de ondersteuningsplannen regionaal te bespreken met de samenwerkingsverbanden, gemeentelijk met schoolbesturen en lokaal met wijkteams en scholen.
- Is ook benieuwd wie vanuit het college het overleg met het primair onderwijs voert.
- Had gehoopt dat intensievere afstemming over thuisblijvers tot meer zou leiden dan alleen handhaving, wat nu ook al gebeurt. Hoe vullen gemeente en onderwijs de preventieve taak in?
- Is blij met de extra aandacht voor jongadolescenten.

Mw. Temmink (SP):

- Maakt zich landelijk sterk voor uitstel van passend onderwijs. Nu al weigeren scholen soms zorgbehoevende kinderen. Vindt het college de datum wel haalbaar?
- Sluit zich aan bij de vragen van het CDA.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Kan zich vinden in de goede eerste stappen en waardeert de integrale blik van wijkteams.
- Sluit zich wat betreft planning aan bij de VVD.
- Wijst op het belang van voeding en bewegen voor gezond opgroeien.

Wethouder Visscher:

- Vindt het ook lastig het debat te voeren terwijl alleen de ondersteuningsplannen van het voortgezet onderwijs in concept bekend zijn bij het college.
- Ziet dat het onderwijs druk bezig is zich opnieuw te organiseren. Begin 2014 moet duidelijk worden hoe.
- Vindt het kwalijk dat scholen leerlingen soms weigeren en grijpt actief in om hen alsnog een plek te geven.
- Antwoordt dat het de bedoeling is ook hoogbegaafde kinderen passend onderwijs te bieden.
- Legt uit dat wethouder Plantsoen namens de VGG met het primair onderwijs overlegt.
- Wil op 1 augustus 2014 afspraken afgerond hebben, ook over zorg- en onderwijslijnen wat betreft de soms afwijkende woon- en schoollocatie.
- Antwoordt dat de Jeugdwet nog niet officieel is uitgesteld, al is behandeling in de Eerste Kamer wel opgeschort.
- Wijst op het interessante debat bij het Onderwijspact over de aansluiting op de arbeidsmarkt. In het praktijkonderwijs zijn er diverse initiatieven.
- Is bezig met verbeteringen van de verwijsindex zorg voor jeugd en wil instrumenten van gemeente en onderwijs samenbrengen in een sluitende aanpak.
- Weet dat onderwijs en gemeente hun best doen, maar kan pas begin 2014 beoordelen of de invoeringsdatum een haalbare is.
- Ziet het onderwijs als belangrijke vindplaats van problemen in een vroeg stadium. Hulpverlening moet niet te veel overnemen.
- Zit zelf in het OOGO VO. Wethouder Van Kouwenhoven uit Haren voert het woord in het OOGO PO namens de gemeenten Haren, Groningen en Ten Boer.

B.4. Programma en overzicht onderwijshuisvesting 2014 (raadsvoorstel 25 oktober 2013)

Mw. Van Lente (PvdA):

- Krijgt graag nadere informatie over de wetswijzigingen in relatie tot herijking van lopende projecten zoals Fris en duurzaam en het masterplan. Hoe verloopt het overleg met scholen over overdracht van onderhoudsmiddelen? Is een eerdere meting voldoende? De informatie kan in één stuk.
- Is benieuwd of de overdracht van onderhoud leidt tot een discussie over eigendom van gebouwen.
- Spreekt graag in meerjarig perspectief over de groei van de stad en krimp in bepaalde wijken, die weer tot leegstand leidt.
- Steunt investeringen in gymnastiekaccommodaties.
- Vindt het verdrietig dat de nieuwbouw van de Starter nog niet begonnen is.

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

- Bedankt het college voor het oplossen van het onderhoudsprobleem van de Driebond.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Sluit zich wat betreft de Starter aan bij de PvdA.
- Maakt zich zorgen over de aflopende middelen voor duurzaam bouwen.
- Roept op de gestokte discussie over aanpassing van de modelverordening in een soort modulesysteem te hervatten in het kader van het IHP. Duurzaamheid zou zo'n module worden.
- Zit niet zo te wachten op doordecentralisatie, maar bespreekt het graag met de besturen.

Mw. Temmink (SP):

- Sluit zich grotendeels aan bij de PvdA.
- Wil graag weten of de gemeente de schoolgebouwen wel in goede staat achterlaat nu er een wetswijziging aankomt om praktijken als bij de verzelfstandiging van O2G2 te voorkomen.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Is positief over de voortgang van Fris en duurzaam en de aandacht voor energiebesparing.
- Stelt voor na afronding van de scholen te kijken of de gymzalen fris en duurzaam zijn.
- Steunt adviezen aan scholen over platte daken en energieneutraliteit.
- Heeft er vertrouwen in dat de overdracht naar scholen goed zal verlopen.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Sluit zich aan bij de SP om de schoolgebouwen goed achter te laten.
- Sluit zich aan bij de vragen van de PvdA.
- Sluit zich aan bij de Partij voor de Dieren wat betreft Fris en duurzaam.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is blij met de aanpak van duurzaamheid en binnenklimaat.
- Vindt dat er nog te veel onduidelijkheden zijn over MFA De Wijert, zoals de toename van het aantal verkeersbewegingen, de grond van VNN en de onzekerheid van sporthal De Wijert. Hoe staat het hiermee en met het plan, dat mede door de wijk tot stand zou zijn gekomen?

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit zich aan bij de vragen van PvdA, SP en ChristenUnie.
- Verzoekt het college de volgende keer de tabel afwijzingen van een grond te voorzien, zoals vorig jaar het geval was.

Dhr. De Rook (D66):

- Steunt de investeringen van 10 miljoen euro in schoolgebouwen.
- Vindt de naam de Starter wat ironisch worden gezien de vertragingen van de nieuwbouw.
- Oppert het IHP tot en met 2014 te laten gelden, aangezien onderhoud per 1 januari 2015 doordecentraliseert met misschien nieuwe verhoudingen wat betreft onderhoud.

Dhr. Bolhuis (Stadspartij):

- Ziet dat bij scholen veel gebeurt aan duurzaamheid en binnenklimaat.
- Sluit zich aan bij de vragen van PvdA, SP en ChristenUnie.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Steunt de investeringen in frisse en duurzame scholen. Kinderen verblijven er toch vijf uur per dag.
- Vraagt zich af of de school dichtbij de Oostelijke Ringweg wel verstandig gesitueerd is, gezien de signalen over fijnstof, CO₂ en geluid bij de Zuidelijke Ringweg.
- Informeert of er goed zicht is op het verloop van kinderen bij scholen. Dit kan gevolgen hebben voor het onderhoud.

Wethouder Schroor:

- Houdt in de gaten of en wanneer tot doordecentralisatie per 1 januari 2015 besloten wordt en denkt al na over de middelen, verplichtingen en staat van gebouwen.
- Wijst erop dat scholen al verantwoordelijk zijn voor het binnenonderhoud. In tegenstelling tot krantenberichten staat het gemeentelijke buitenonderhoud er goed voor.
- Zorgt ervoor dat de scholen er bij overdracht van buitenonderhoud goed voor staan.
- Informeert de raad zodra de wetswijziging er is en wil daar ook wel vragen over de reserve onderwijshuisvesting bij betrekken.
- Verwacht binnen drie maanden te kunnen melden dat het eigendom juridisch overgedragen zal worden. Overdracht van economisch eigendom heeft grote gevolgen en nu geen prioriteit.

Verslag - 20 11 2013 Groningen Commissie Onderwijs en Welzijn

- Ontwikkelt nieuwbouw zo duurzaam mogelijk en blijft aandacht houden voor verduurzaming van schoolgebouwen, ook al is er geen geld meer voor het programma duurzame schoolgebouwen.
- Neemt de goede suggestie mee ook naar frisheid en duurzaamheid van sporthallen te kijken.
- Antwoordt dat de Tamarisk er komt, maar niet zoals beoogd bij Liquid City. Doel is een vensterschool nieuwe stijl met een netwerk van hulppunten in de wijk.
- Zegt toe een overzicht te geven van wat er wanneer gaat komen en wat de huidige stand van zaken is wat betreft de Tamarisk.
- Neemt de suggestie van D66 mee actualisatie van het IHP een jaar te vervroegen.
- Is trots op het vroeg bespreken van het onderhoudsprogramma met schoolverenigingen, waardoor het een hamerstuk werd in het BBO.
- Wil met het CDA bespreken welke aanvullende informatie de volgende keer nodig is bij de tabel.
- Beoordeelt bij nieuwbouw van een school altijd omgevingsfactoren, waaronder uitstoot van CO₂.
- Is bereid na te gaan in hoeverre de bouwplannen van de school aan de Oostelijke Ringweg voldoen, zonder een nieuw onderzoek uit te voeren.
- Antwoordt dat de Kiss & Ride-zone bij de Starter lijkt te gaan lukken, waarna gestart kan worden met de nieuwbouw. De voorliggende variant lijkt voldoende draagvlak te hebben.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 november 2013.

Dhr. De Rook (D66):

- Krijgt net een mail binnen dat de situatie bij Simplon zeer ernstig en dringend is en verzoekt het college hier urgenter naar te kijken.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat de situatie bij Simplon voor het college de hoogste prioriteit heeft.

C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Ingekomen stukken

Dhr. De Rook (D66):

- Agendeert de brief over vensterscholen graag voor de commissie van december.

Mw. Enting (PvdA):

- Agendeert de brief over de pilot met het terugdringen van softdrugs in Lewenborg en Beijum graag voor december of januari en verzoekt dan ook het onderzoek van IntraVal beschikbaar te stellen.

C.2. Vaststelling verslag van 2 oktober 2013

Mw. Temmink (SP):

- Staat ten onrechte vermeld bij de lijst van aanwezigen.

Het verslag wordt conform deze wijziging vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 15.15 uur.